ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK DİL KURUMU YAYINLARI : 560

HALK DİLİNDE SAĞLIK DEYİŞLERİ SÖZLÜĞÜ

Yayına Hazırlayan
Prof. Dr. Zafer ÖZTEK

ANKARA, 1992

HALK DİLİNDE SAĞLIK DEYİŞLERİ SÖZLÜĞÜ

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK DİL KURUMU YAYINLARI : 560

HALK DİLİNDE SAĞLIK DEYİŞLERİ SÖZLÜĞÜ

Yayına Hazırlayan
Prof. Dr. Zafer ÖZTEK
Hacettepe Üniversitesi
Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

ANKARA, 1992

Bu eserin 5846 sayılı kanuna göre bütün yayın, tercüme ve iktisap hakları Türk Dil Kurumu'na aittir.

Yazarı : Prof. Dr. Zafer ÖZTEK
İnceleyen : Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR
Baskı Adedi : 2000

ISBN 975-16-0234-3

ÖN SÖZ

Bazı kimseler, halk ağzında dolaşan deyişlerin, artık, kaybolduğunu sanıyorlar. Bunun doğru olmadığını, halkın arasında bulunmuş ve çalışmış olanlar bilirler. O nedenle, hekim, hemşire, ebe, eczacı, sağlık eğitimcisi gibi, bireylerle doğrudan ilişki içinde olanların, halkı anlamak ve kendi düşüncelerini onlara tam olarak anlatabilmek için, sağlıkla ilgili kavramların yerel karşılıklarını bilmelerinde zorunluluk vardır. Bu zorunluluk, kırsal yörelerde çalışanlar yönünden daha belirgindir.

Halkın kullanıldığı terimleri bilmek, yalnızca onlarla anlaşmaya değil, onların düşüncelerini, inanışlarını, değer yargılarını, kısaca, kültürlerini anlamaya da yardım eder. Buna en çok gerek duyanların başında sağlık personeli gelir. Çünkü, sağlık hizmetlerinin çağdaş tıp anlayışına olduğu kadar, kültürlere de uygun olarak sunulması gereği vardır. Kültürel özellikleri dışlayan bir sağlık hizmeti modeli, halk tarafından beğenilerek, istenilerek ve verimli bir biçimde kullanılamaz. Işte, elinizdeki sözlük bu düşüncelerin ışığında, yurdumuzun dört köşesinde, özellikle, kırsal yörelerde sağlık hizmeti vermekte olan personele ve sağlık antropolojisi alanındaki araştırıcılara yardımcı olmak amacıyla derlenmiştir.

Bu sözlüğün kaynağı TDK tarafından 1932 — 1960 yılları arasında yapılan derlemelerdir. Binlerce gönüllü araştırmacının ülkenin her yanında topladıkları deyişler TDK tarafından "DERLEME SÖZLÜĞÜ" adı altında 12 cilt halinde yayınlanmıştır. Derleme Sözlüğünde yaklaşık 137.000 sözcük (halk deyişi) bulunmaktadır. Elinizdeki sözlüğün hazırlanışında, önce bu deyişler taranmış ve aralarında sağlık ile ilgili olan yaklaşık 9.000 deyiş seçilmiştir. Daha sonra, sözlükteki özgün tanımlamaların bozulmamasına dikkat edilerek, tıp diline uygun açıklamaları yapılmıştır. Açıklamaları izleyen parantez içindeki kısaltmalar, o deyişin kullanıldığı illeri belirtmektedir. TDK'nin yayınladığı Derleme Sözlüğünde deyimlerin il, ilçe ve köylere kadar olan kullanım yerleri, adları ile birlikte gösterilmiştir. Elinizdeki sözlükte, ne yazık ki, bu kadar ayrıntıya yer verilememiştir. Bu sebeple konu ile daha geniş boyutlarda ilgilenmek isteyenlerin TDK'nin Derleme Sözlüğüne başvurmaları gerekecektir.

TDK'nin Derleme Sözlüğü, dünyada eşine az rastlanabilecek niteliktedir. Böyle bir yapıtın hazırlanmasında katkısı olan bütün araştırmacı ve bilim adamlarına şükran borcumuz vardır.

Prof. Dr. Zafer Öztek

KISALTMALAR

Adana	Ada.
Adıyaman	Adı.
Afyon	Af.
Ağn	Ağ.
Amasya	Ama.
Ankara	Ank.
Antalya	Ant.
Artvin	Ar.
Aydın	Ay.
Balıkesir	Ba.
Bilecik	Bil.
Bingöl	Bn.
Bitlis	Bt.
Bolu	Bo.
Burdur	Brd.
Bursa	Brs.
Çanakkale	Çkl.
Çankırı	Çkr.
Çorum	Çr.
Denizli	Dz.
Diyarbakır	Dy.
Edirne	Ed.
Elazığ	El.
Erzincan	Ezc.
Erzurum	Ezm.
Eskişehir	Es.
Gaziantep	Gaz.
Giresun	Gr.
Gümüşhane	Gm.
Hakkari	Hak.
Hatay	Hat.
Isparta	Isp.
İçel	İç.
İstanbul	İst.
İzmir	Iz.
Kars	Kr.
Kastamonu	Ks.
Kayseri	Ky.
Kırklareli	Krk.
Kırşehir	Krş.
Kocaeli	Kc.
Konya	Kn.
Kütahya	Kü.
Malatya	Ml.
Manisa	Mn.
Kahramanmaraş	Mr.
Mardin	Md.
Muğla	Mğ.
Muş	Mş.
Nevşehir	Nş.
Niğde	Nğ.
Ordu	Or.
Rize	Rz.
Sakarya	Sk.
Samsun	Sm.
Siirt	Sr.
Sinop	Sn.
Sivas	Sv.
Tekirdağ	Tk.
Tokat	To.
Trabzon	Tr.
Tunceli	Tn.
Şanlıurfa	Ur.
Uşak	Uş.
Van	Vn.
Yozgat	Yz.
Zonguldak	Zn.

A

abalak Meme çocuğu (Kü.)
abalamak Çocuk emeklemek (Af. Isp. Brd. Dz. İz. Mn. Zn. Ks. Çkr. Sn. To. İç. Ama.)
abalayıp gitmek Topallamak, paytak paytak yürümek, apal apal yürümek (Nğ.)
abanges Aklı eksik, kıt akıllı (Tr.)
abanlamak Çocuk emeklemek (Kn.)
abanmak Çocuk emeklemek (Kü.)
abannamak Çocuk emeklemek (Dz.)
abaş Yüzü, vücudu lekeli adam (Ezm.)
abaz Şişman, etli, gürbüz (Ks.)
abaza Cinsel isteklerini istimna yoluyla gideren erkek (Kn.)
abaz abaz olmak Rengi solmak, benzi uçmak, kansız hale gelmek (Dz.)
abazan 1. Uzun zaman kadın bulamayan adam (Ba. Ay. Sk. Ks. Gm. Tn. Sv. Nğ. İç. Mğ.)
2. Cinsel ilişkide çok suistimal yapan adam (Gr. Tr.)
3. Eliyle menisini getiren adam (Or. Ezm. Ank.)
4. Aç (İz. Es. Kc. Gr. Ar.)
5. Yoksul, çıplak (Ar.)
abazan olmak 1. Acımak (İz. Çkl. Gaz.)
2. Kadına karşı istekli olmak (Gaz.)
abbak 1. Kel, saçsız (Brd.)
2. Çocuk maması (Or.)
abbo İhtiyar dede (Sv.)
abbu İhtiyar, dede (Sv.)
abcal Sakatlığı olmadığı halde sakat gibi yürüyen (Ant.)
abcal abcal yürümek İki yana çokca eğilerek yürümek, çocuk gibi, ördek gibi yürümek (Brd. Mr. Kn. Ant.)
abcalak Sakatlığı olmadığı halde sakat gibi yürüyen (Ant.)
abcalamak Bacaklarını ayırarak sünnetli çocuk gibi yürümek (Kn.)
abdalotu Esrar, afyon (İç.)
abdeslik 1. Evlerde el, yüz ve bulaşık yıkanan yer (Ba. Isp. Dn. Brs. Af.)
2. Banyo (To.)
abgın Gübre, fışkı (Sv.)
abıl abıl yürümek İki yana çokca eğilerek yürümek, çocuk gibi, ördek gibi yürümek (İst. Bo.)
abılabıt Obur, çok yiyen (Brd.)
abılabot İri, şişman, hantal (Ba.)
abılabut İri, şişman, hantal (Brd.)
abıldamak Çocuk, emeklemek (Uş. Mn. Bo. Zn. Ank.)
abıl dubul İri, şişman, hantal (Ba.)
abılobut 1. İri, şişman, hantal (Isp. Dn. Ay. Çkl. Zn. Gr. To. Gm. Mr. Gaz. Yz. Ky. Kn. Nğ. Sv.)
2. Obur, çok yiyen (Sv. Yz.)
abır 1. Küçük çıcukların kasık ve koltuk altlarına pudra yerine sürülmek üzere nane, mersin, kekik, gül ve cennet süpürgesi yapraklarını döğerek elde edilen toz (Isp. Brd. Dz. Ant.)
2. Obur, çok yiyen (Dz. Brs.)
abırlobut İri, şişman, hantal (Isp. Brd.)
abış Bacağın diz kapağından yukarısı (Brd.)
abızambak Yaprağı astımlı hastalar tarafından sıgara yapılarak içilen bir çeşit ot (Gaz.)
abızambak Bunak (Çkr.)
abiriz Apteshane, ayakyolu (Kr.)
ablah İri, şişman, hantal (Sk.)
ablak İri, şişman, hantal (Af.)
abohan Obur, çok yiyen (Mr.)
abraş 1. Çilli ve çopur yüzlü, sarı saçlı, açık renkli gözlü adam (Isp. İz. Çkl. Es. Çkr. Sn. Ar. Gaz. Kn. İç. Ank.)
2. Yüzü, vucudu lekeli adam (İz. Brs. Isp. Ama. Tr. Rz. Sr. Gaz. Hat. Ada. Ed. Krk.)
3. Sert huylu, ters (Ks. Rz. Mr.)
4. Obur (Çr.)
5. Ağır canlı, uyuşuk (Rz.)
6. El ve yüzde, beyaz lekeler halinde olan bir çeşit deri hastalığı (Hat. Nğ.)
7. Çil (Es. Gaz.)
8. Düzgün olmayan, pütürlü, pürüzlü deri (Sm.)
9. Sarışın, çilli yüzlü kimse (Ank.)
abraz Kısır kadın ya da hayvan (Çr. To. Nş. Es. Yz. Ank. Krş.)
abşak Paytak, apışları ayrık (Dz.)
abşal abşal yürümek İki yana çokca eğilerek yürümek, çocuk gibi, ördek gibi yürümek (Kn.)
abulabut İri, şişman, hantal (Brd. Brs. Es. Kc. Ky.)
abularut İri, şişman, hantal (Isp.)
abuldamak Çocuk emeklemek (Bo.)
abullabut İri, şişman, hantal (Çkl.)
abullobut İri, şişman, hantal (Ank.)
abuloburt Obur, çok yiyen (Sv.)
abulobut 1. İri, şişman, hantal (Brd. Dz. Mn. Nğ. İç.)
2. Obur, çok yiyen (Dz. Yz. Nğ. Ada.)
abur Obur, çok yiyen (Isp. Ks. Or. Mr.)
aburlobut İri, şişman, hantal (Ay.)
abustul İri, şişman, hantal (Gr.)

abut Obur, çok yiyen (Bo.)
abutlabut İri, şişman, hantal (Sk.)
acar Gürbüz, güçlü, sağlam, dinç (Af. Kü. Ank.)
acar ayaklı Uzun boylu, iriyan (Bil.)
acarıh Zayıf, cılız, hastalıklı (Gm.)
acarlaşmak İnsan, hayvan ya da bitki kuvvetlenmek, gürbüzleşmek, gelişmek, boy atmak (Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Ba. Çkl. Kü. Bil. Bo. Ank. Kn. Ant. Brs. Vn. Mr. Nğ.)
acartav İnsanların en güçlü oldukları delikanlılık ve olgunluk çağı (İç.)
acaruk Zayıf, cılız, hastalıklı (Rz. Nş.)
acerlk Mide ekşimesi, hazımsızlık ve bundan ileri gelen geğirti (Mğ.)
acıcalba Öksürüğe karşı kaynatılıp içilen bir dağ otu (Af.)
acı delikanlılık Erkeklerde 18-22 yaşları arasındaki çağ (İç.)
acı genlrek Mide ekşimesi, hazımsızlık ve bundan ileri gelen geğirti (Ay.)
acı genirik Mide ekşimesi, hazımsızlık ve bundan ileri gelen geğirti (Ay. Ba.)
acı genrik Mide ekşimesi, hazımsızlık ve bundan ileri gelen geğirti (Isp. Ay. Ant.)
acı geyrek Mide ekşimesi, hazımsızlık ve bundan ileri gelen geyirti (Af. Isp. Brd. Dz. Çkl. Kc. Ama. Kn. Ant. Mğ.)
acıkalabak İlâç olarak kullanılan geniş yapraklı ot (Bo. İst. Ks.)
acı keyrek Mide ekşimesi, hazımsızlık ve bundan ileri gelen geğirti (Brd.)
acımak torbası Safra kesesi (Hat.)
acı yağ İlâç için saklanan ayı yağı (Gm.)
acızlanmak Sızlanmak, yakınmak (Isp.)
acuk Dişilik organı (Ks.)
açağraz Zayıf, cılız, hastalıklı (Gaz.)
açaruk Zayıf, cılız, hastalıklı (Gr.)
adagöde İnsan ya da hayvan vücudunun aşırı derecede şiştiğini anlatır (Brd. Isp. Brs. Kü. Es. Ank. Nğ.)
adaklamak Bebek yalpalayarak yürümek (Isp.)
adarı yetmek Olgunlaşmak, kemale ermek (Sn.)
adı belirsiz Verem (İç.)
adıla gödüle Çok şişmanlamış kimse (Brd.)
afaangı artmak Ateşi yükselmek (Çr.)
afar Diş diplerinde biriken sert kir, tartre (Gaz.)
afgan İrin, cerehat (İsp.)
afgın Gübre, fışkı (Or. Gr.)
afo Obur (Ezc.)
agada Zehir (Isp.)
ağız yeni doğmuş hayvandan ilk günlerde sağılan koyu, yapışkan süt (Isp. Sv. Yz.)
agu Zehir (Sn. Bt.)
ağ Zehir (Mr.Yz.)
ağacat Tabut (Sv.)
ağarnı Sırt, arka (Sv.)
ağaz yeni doğurmuş hayvandan ilk günlerde sağılan, koyu, yapışkan süt (Yz. Ada.)
ağcakanat Tatarcık (Gaz.)
ağdalamak Tüyleri ağda ile almak (Nğ. Kn.)
ağdamak Yaranın üzerine sıcak bir şeyle bastırmak (Ba.)
ağdeş Zayıf, cılız çocuk ya da hayvan yavrusu (Brd. Dz.)
ağdık Ağır, pis koku (Brs.)
ağdık boğaz Obur, pisboğaz (Dz.)
ağdır çöğdür yürümek Topallayarak yürümek (Bo.)
ağdırıklı Aksak, sarsak, topallayarak yürüyüş (Dz.)
ağı çalmak 1. Acılaşmak (Isp.)
2. Zehir sürmek (Isp.)
ağı düğü Karın ağrısına ilâç olarak kullanılan san bir ot (Isp.)
ağılanmak zehirlenmek (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Ur. Yz. Ank. Nğ. Kn.)
ağıllanmak Çıbanın etrafı çember şeklinde kızarmak (Isp.)
ağın Yeni doğurmuş hayvandan ilk günlerde, sağılan koyu, yapışkan süt (Af. Es. Mr. Hat. Sv. Kn.)
ağınmak 1. Soğuktan donan ve birdenbire sıcağa tutulan elleri çok sızlamak (Es.)
2. Açlıktan ölmek (Kn.)
3. Rengi uçmak, benzi solmak (Hat.)
ağır almak Kulağı az işitmek (Nğ.)
ağır ayak Gebe, yüklü, doğurması yakın (Isp. Kc. Sn. Sm. Çr. To. Or. Gm. Rz. Ar. Ezm. Ezc. Tn. Sv. Dy.)
ağır ayaklı gebe, doğurması yakın (Tr.)
ağır canlı Gebe, doğurması yakın (Or.)
ağır enginl Nezle (Brd.)
ağır hastalık Tifo (Dz. Kü. Bil. Zn.)
ağırlıklı Gebe, doğurması yakın (Isp. Ba. Sm. To. Dy. Kn. Ed.)
ağırmak Ağrımak (Ar.)
ağırşaklanmak 1. Çıban kızararak sertleşmek, katılaşmak (Dz. Es. Nğ. İç.)
2. Meme belirip büyümeye başlamak (Nğ. Dz.)
ağısını almak Acısını gidermek, sızısını dindirmek (Nğ.)
ağı yutmak Zehirlenmek, zehirlenmeye razı olmak (Çkr.)
ağız almak Meme emen çocuğun ağzında görülen hastalık (Isp.)
ağız dadı Sağlık, mutluluk (Af.)
ağızlık Yeni doğurmuş hayvandan ilk günlerde sağılan, koyu, yapışkan süt (Brd. Dz.)
ağız sütü Yeni doğurmuş hayvandan ilk

günlerde sağılan, koyu, yapışkan süt (Dz. Mn.)
ağmak Delirmek (Ant. Dz. Rz.)
ağo Zehir (Vn.)
ağoz Yeni doğurmuş hayvandan ilk günlerde sağılan, koyu, yapışkan süt (Ar.)
ağramak Geğirmek (Isp.)
ağrı 1. Soğuktan ileri gelen bir çeşit hastalık (Ks.)
2. Yara, çıban gibi hastalıklara verilen ad (Mğ.)
3. Tifo (Bo. Zn. Ks. Sn. Ank. Dz. Kü. Bil.)
ağrıcak Gözde sürekli çapak yapan bir göz hastalığı (Nğ.)
ağrıcaklanmak Gözü hastalanmak (Nğ.)
ağrıcaklı Hastalıktan kurtulamayan kimse, hastalıklı, ağrılı sızılı (Brd. Kü. Krş. Ky. Nğ.)
ağrık 1. Ağrı, sancı, yel (Or. Bit.)
2. Hastalık (Gm.)
3. Düşkün, müptelâ (Çr. Kn. Ant.)
4. Kokmaya, bozulmaya yüztutmuş yiyecek, et (Or.)
ağrıklı 1. Saraya benzer bir çeşit sinir hastalığına tutulmuş kişi (Dz.)
2. Hastalıklı (Sv. Ky.)
3. Hastalıktan kurtulamayan kimse (Brd. Dz. Ba. Çkl. Kc. Sm. Ama. Or. Ky. Krk.)
ağrılı Hastalıktan kurtulamayan kimse (Vn.)
ağrımık Hastalıktan kurtulamayan kimse (Or.)
ağrıter Tifo (Ks.)
ağrı tutmak Sara hastalığına yakalanmak (Sv.)
ağrıya yatmak Tifo hastalığına tutulmak (Es. Ks.)
ağsak Topal, aksak (Isp. Brd. Dz. Ay. Brs. Kü. Es. Bo. Çr. Ama. To. Gr. Gm. Ar. Kr. Vn. Ml. Mr. Sv. Yz. Ank. Krs. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant. Ed. Af.)
ağsamak Topallamak (Af. Ank.)
ağsırmak Aksırmak (Af.)
ağsak 1. Çıban altındaki sertlik (Nğ.)
2. Arı, böcek sokması nedeniyle deride oluşan şişlik, sertlik (Ank.)
ağsaklanmak Çıbanın kızararak sertleşmesi (Nğ. İç.)
ağsarlanmak Ocaklıi okumaya yetkili birisi tarafından okunmak (Brs.)
ağşarlı Hastalık, nazar gibi şeylere okumaya yetkili kimse (Brs.)
ağşermek Aşermek (Sm.)
ağşlş 1. Üremi (Vn.)
2. Şeker hastalığı (Vn.)
ağterme Dermansız, bitkin (Tn.)
ağu Zehir (İz. Ma. Ba. Bo. İst. Ks. Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Rz. Ar. Kr. Ezm. Vn. Bt. Dy. Tn. El. Sv. Yz. Ank. Nğ. Tk. Mş.)
ağu bardağı Sinirli, aksi, titiz (Ml.)
ağulamak Zehirlemek (Kc. Tr. Gm. El.)
ağulanmak Zehirlenmek (Uş. Brd. Ay. İz. Çkl. Kc. Bo. Ks. Çr. Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Rz. Ar. Kr. Ezc. Vn. El. Bt. Sv. Ank. Nğ.)
ağurt 1. Ağzın içi, avurt (Zn.)
2. Çene (Mğ.)
ağuz 1. Yeni doğurmuş bir hayvandan ilk günlerde sağılan, koyu yapışkan süt (Brd. Bo. Zn. Ks. Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Rz. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Bt. Dy. Mş. Tn. El. Ml. Sv. Ank. Ky. Ant. Kerkük)
2. Yeni doğurmuş bir hayvanın ilk sütünden yapılmış bir şeçit yiyecek (Ist. Sm. Ama. Gr. Tr. Gm. Ar. Kr. Ezm. Vn. Bt. Mş. Sv. Ezc.)
3. Yeni doğmuş bir hayvanın ilk sütünden yapılan tatlı, yağlı peynir (Ar.)
4. Yeni doğurmuş bir hayvanın ilk sütünden yapılan ekmek (Vn.)
ağüz Beyaz yüz (Kr.)
ağzı aşa Kadının cinsel organı (Brd.)
ağzını gegelemek Kekelemek (To.)
ahar Obur, gereğinden çok yiyen (Isp.)
ahbun Gübre, fışkı (Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. El. Sv. Ada. Isp. Rz. Vn. Dy. Ml. Mr. Ky. Ağ. Çr.)
ahı Zehir (İç.)
ahıl teherrenmek Baş dönmesi, zihin bulanmak (Kr.)
ahırak Balgam (Af.)
ahıraklı Balgamlı (Af.)
ahırıh Balgam (Sv. Ank.)
ahırık Balgam (Gr. Mr.)
ahkırık Balgam çıkartırken boğazdan gelen hırıltılı ses (Çr.)
aklık Balgam (Mr.)
ahmın Gübre, fışkı (Ml. Mr. Sv. Ky.)
ahmuk Balgam (Ama.)
ahnıt 1. Sakat, hasta, kötürüm, zayıf (Dz. Mr. Ky. Ada.)
2. Akılsız, aptal (Ada.)
ahruh Balgam (Md.)
ahurlamak 1. Tükürmek, balgam çıkarmak (Sv.)
2. Öksürük (Sv.)
ahuruh Balgam (Sv.)
akak Daima akan çıban, fistül (Uş. Zn.)
akar Daima akan çıban, fistül (Isp. Kü. To. Ant.)
akarca 1. Kemik veremi (Uş. Isp. Brd. Dz. Ba. Kü. Es. Ks. To. Sv. Yz. Ky. Nğ. Kn. Af.)
2. Daima akan çıban, sıraca, fistül (Isp. Brd. Ba. Kü. Es. Sk. Zn. Ks. Çr. Çkr. Sm. Ama. To. Sv. Yz. Ank. Ky. Nğ. İç. Ant. Nş.)
3. Deri veremi, cüzzam (İz. Es. Ks.)

4. Belsoğukluğu (Kü. Sn. Ky.)
5. Kaplıca (Brs.)

akar gokar Kusur, eksik, sakatlık (Af.)

ak basmak Gözlere beyaz leke inmek, boz inmek, katarakt (İst.)

akben Gübre, fışkı (Sv.)

akbilek Tosuncuk, iri doğan çocuk (Kü.)

akca Daima akan çıban, fistül (Bil.)

akdoncak Çırılçıplak (Af.)

akıdık Her yere işeyen kimse (Isp.)

akılbalık Buluğ çağı (Af. Yz.)

akıntı Kadınlarda aybaşı olayı (Kn.)

akırbale gelmek Erinlik, buluğ çağına gelmek (Dz.)

akıtmak İşemek (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Brs. Kü. Es. Ks. Çnk. Çr. To. Tr. Gm. Rz. Gaz. Mr. Sv. Yz. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant.)

akillik Omurilik (Af. Isp. Çkl. Es. Zn. Ks. Nğ. Kn.)

aklık 1. Deri hastalığı ilâçlarında kullanılan beyaz renkli toz (Sn.)
2. Kızlarda veya kadınlarda görülen akıntı (Mğ.)

akmun Gübre, fışkı (Sv.)

akpaklak Beyaz kabarcıklı yanık, büllü yanık (Brd.)

akpın Gübre, fışkı (Ky.)

akşiş Boyunda çıkan bulaşıcı bir çeşit çıban (Af.)

aktarılıp inmek Bayılıp düşmek (Dz.)

aktutma Albumin hastalığı (Not. Bir tür böbrek hastalığı olabilir.) (Kn. Ant.)

akur Kudurmuş (Sk.)

alabele Çiçek bozuğu veya çilli yüz (Isp. Brd. Es. Ank.)

ala bulanık Hasta yüzlü, renksiz (Dz.)

alaca belece görmek Az görmek, bulanık görmek (Ba.)

alacama Loğusalara musallat olan alkarısının çocuklarda beliren şekli. İnanca göre bu hastalık nazardan olur (Gaz.)

alacanlı Yarı canlı, ölmek üzere bulunan (İç. Nğ.)

alaçko Sık sık ağlayan, mızmız çocuk (Yugoslavya göçmenleri)

aladirl Ölecek durumda, can çekişen (Af.)

alagülük Kuduz olanlara yedirilen bir böcek, zehirli buğday böceği (Kn.)

alakırık Kanun dışı evlilikten doğan çocuk, piç (Dz.)

alaşa Bir çeşit deri hastalığı, çil (Nğ.)

alaşar Yüzünde ak lekeler, kabarcıklar bulunan genç (Ank.)

alatlamak Yeni doğmuş bebekleri, al denilen görüntünün kötü etkisinden korumak için alcı denilen kimselere atlatmak (Or.)

alavlanmak Hastanın ateşi yükselmek (Af.)

alazlama 1. Yüzde ve vücutta çıkan çıbanlar, kızartılar (Uş. Es. Kc. Sk. Ks. Çkr. Çr. Or. Tr. Ezm. Sv. Yz. Ank. Nğ. Kn.)
2. El, ayak ve yüzün kızarıp şişmesiyle meydana gelen hastalık, yılancık (Mn. Bil. Bo. Zn. Çkr. Sn. Sm. Ama.)

alazlanmak 1. Bedeni sıcaktan kızarmak (İz. Brs.)
2. Bedeni parça parça kızarmak (Ks.)

alazlatmak Alazlama hastalığını tedavi ettirmek (Bo.)

alazma Yüzde ve vücutta çıkan çıbanlar, kızartılar (Sm.)

al basma 1. Loğusalık humması (Uş. Brd. Çkl. Kü. Kc. İst. Çr. Ama. Or. Gm. Ar. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant. Zn. Ks. Krk.)
2. Loğusa olmayan kimselerde al denilen görüntünün uyku sırasında verdiği boğucu sıkıntı, kâbus (Hat. Es. Ar.)
3. Üzüntü ve kaderden bayılma (Nğ.)
4. Sara hastalığı (Nğ.)
5. Kızıla benzer bir hastalık (Çkr. Brs.)

al basmak Loğusalık sırasında kötü bir ruh tarafından boğucu ve öldürücü krizlere maruz kalmak (Ba. Es. Ama. To. Gm. Ar. Gaz. Nğ.)

albastı Lohusalık humması (Ant. Zn. Ks. Sv. Krk.)

albüm Solucan (Isp.)

alça Alın (Brd. Dz. İz. Ant. Mğ.)

al çabıdı Loğusalık hummasına tutulan kadınlara tedavi ya da korumak amacıyla verilen efsunlu bez (Hat.)

aleste Bakire olmayan kız (Isp.)

algelin Ateşli hastalıktan al lekeler oluşmuş deri (Af.)

algın 1. Renksiz, cılız, zayıf, hastalıklı, yılgın (Uş. Isp. Dz. Çkl. Kü. Es. Çkr. Çr. To. Dy. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Ky. Nş. Nğ. Kn. İç. Ant. Mğ. Tk. Ama. Af. Kn. Krş.)
2. Kötürüm (Ba. Çr. Ank.)
3. Lâğım, su yolu (Ks. Çkr. Çr. Sm. To. Or. Gr. Mğ. Zn. Ama. Sv. Tr.)

algınlaşmak Sağlığı bozulmak, güçsüz kalmak (Nğ.)

algömlek 1. Kızıl hastalığı (Isp. Brd. Dz. Mn. Ba. Brs. Kü. Es. İst. Çkr. Sm. Tr. Yz. Ank.)
2. Kızamık, kızamıkçık (Kü. Or. Tr.)

algöynek Kurdeşen hastalığı (Nğ.)

alguncu Lâğım temizleyicisi (Sm.)

alğın Renksiz, cılız, zayıf, hastalıklı, yılgın (Es. Hat. Sv. Ky.)

alğun Renksiz, cılız, zayıf, hastalıklı, yılgın (Ama. Ank.)

alıcı Öldürücü hastalık (Af.)
alıcısı tutmak Öldürücü hastalığa tutulmak (Gaz.)
alıfatma Ateşli, öldürücü hastalık (Kr.)
alıklamak Zayıflamak, sararmak (Ed.)
alınmak Zayıflamak (Nğ.)
alınmış Felçli, inme inmiş (İst.)
alız Zayıf, cılız (Af. Isp. Brd. Dz. Es. Zn. Çkr. Vn. Ky. Kn. Ada. Ant. Mğ.)
alızamak Zayıflamak, kuvvetten düşmek (Kn.)
alızımak Zayıflamak, kuvvetten düşmek (Kn.)
alkanası Lohusa ve yeni doğmuş bebekleri boğduğuna inanılan görüntü (Vn.)
alkarısı Loğusa ve yeni doğmuş bebeklere musallat olarak onları boğduğu sanılan ve samanlıkta dolaşarak atların yelesini ördüğüne inanılan görüntü (To. Gm. Ezm. Ezc. Sv. Vn.)
alkazımak Zayıflamak, kuvvetten düşmek (İç.)
alkın Zayıf, cılız, hastalıklı, yılgın (Krş.)
allıçatı İki kaşın arası (Af.)
almacık Kalça kemiği, uyluk başı (Isp. Brd. Ay. İz. Ba. Brs. Kü. Es. Kc. İst. Ks. Çr. To. Gm. Ar. Hat. Ank. Ed. Krk. Tk.)
almacuk Kalça kemiği, uyluk başı (Gm.)
almecik Kalça kemiği, uyluk başı (Ay.)
altalamak Hastalığı tekrarlamak, şiddetlenmek, halsiz bırakmak (Af. Dz. İz. El. İç. Ant.)
altazıtmak Hastalığı tekrarlamak, şiddetlenmek, halsiz bırakmak (Ada.)
altiş Kesici diş (Kn.)
alt üst parası Hastanın bakımı ve ölümünden sonra gömülme ve hayır işlerine ayrılan ve harcanan para (Dz. Nğ. Ant.)
alutalamak Zayıf, halsiz kalmak, kuvvetten düşmek (Sv.)
aman Kusur, uzuv eksikliği (Çkr. İç. Es. Ank.)
amant Kusur, uzuv eksikliği (Ay. Ba.)
ambaroğlu Şişman adam (To.)
anadan cavlak 1. Doğuştan kel olan kimse (Dz.)
2. Doğuştan deli olan kimse (Dz.)
anadan yangın Çok susamış (Af.)
ana devli Hasta, hasta mizaçlı, rahatsız (Ar.)
ana etli Çınlçıplak, anadan doğma (Ezm.)
anahalı Kadınlarda aybaşı, adet, kirlenme (Or. Kr. Hat. Ky.)
anak Bellek, hafıza (Ba. Ada.)
analuk Ebe (Tr.)
anarat Pirinç unu ya da nişastayı şekerle pişirerek yapılan çocuk maması (Yz. Ky.)
anasının kızı Bakire olmayan kız (Mğ.)
anca Alın (Mğ. Ay.)
anculamak Hastaya ilâç vermek (Mn.)
andalmak Açlıktan içi geçmek, içi ezilmek (Yz.)
ander 1. Erkeklik organı (Tr. Ar. Ezm.)
2. Kadının cinsel organı (Ar.)
andır 1. Erkeklik organı (Sm.)
2. Kadının cinsel organı (Ar.)
andır kafa Kel kafa (Ks.)
andırlaşmak Kel olmak (Ks.)
aneyş Bellek, zekâ, anlayış (Gaz.)
anık Zayıf, cılız (Nğ.)
anız bitl Ekin biçildikten sonra tarlada kalan saplarda, kendiliğinden meydana gelerek insanda kaşıntı yapan çok küçük böcek (Mğ.)
aniş Doğurmayan kadın (Kn.)
ankebit Kâbus, uykuda basan ağırlık (Nğ.)
anlar Bellek, zekâ, anlayış (Sv. Isp. Ezm. Nğ.)
annabak Alnının ortası (Brd. Dz.)
annah Bellek, zekâ, anlayış (Kr. Ezm.)
annak Bellek, zekâ, anlayış (Ezm.)
annamak Bellek, zekâ, anlayış (Nğ.)
annı çatı Alnın ortası, alın çatı (Hat. Dz. İz.)
annı gaş Alın ve kaş (Vn.)
annığın çatı Alnın ortası (Çr. To.)
annık Alnı fazla çıkıntılı insan (Sv.)
annı kabağı Alnın ortası (Dz.)
annın çatı Alnın ortası (Af. Uf. Brd. Dz. Ama. Gm. Ezc. Vn. Bt. El. Ur. Hat. Sv. Nğ. Kn. İç. Ant.)
annı şakı Alnın ortası (Es.)
annın şakı Alnın ortası (Nğ.)
annıyın çatı Alnın ortası (Hat.)
ansak Topal, aksak (Ba. Çkl. Ank.)
ansamak Topallamak, aksamak (Ba.)
ansımak Topallamak, aksamak (Isp. Brd.)
ansız 1. Cinsel kudretini kaybetmeyen kimse (Nğ.)
2. Piç, gayrimeşru çocuk (Ada.)
ansızına uğramak Birdenbire ölmek (Kn. Nğ.)
ansunlatmak Okutmak, hocaya okutmak (Ezc.)
antaran İri cüsseli, sevimsiz, şişman kişi (Ky.)
antirlkli Hastalıklı (Ur.)
anukumak Bunamak (Ks.)
apa 1. Yürümesi gerektiği halde yürüyemeyen çocuk (Af.)
2. Sağır dilsiz (Rz.)
3. Aptal (Rz.)
apak Tombul, gürbüz (Mr.)
apak topak Tombul, gürbüz (Kc. Mr.)
apal Tombul, gürbüz (Ky. Mr.)
apalak 1. Tombul, gürbüz, sevimli (Brd. Dz. Mn. Zn. Ks. To. Or. Tr. Ml. Gaz. Mr. Sv. Ank. Ky. Kn. Ada. İç.)
2. Yeni emeklemeye başlamış çocuk (İç.)
apalaklanmak Gelişmek, serpilmek (Ada. Yz. Ky.)
apalak topalak Tombul, gürbüz (Brd. Mn. Ml. Gaz. Mr. Sv.)

apalamak 1. Bacakları gere gere, ayırarak yürümek (Isp. Ba. Nğ. Kn.)
2. Sallanarak, sendeleyerek yürümek (Isp. Çkr. Kn. Mğ.)
3. Emeklemek (Af. Ank.)
apallanmak İki yana sallanarak yürümek (Isp.)
apana Hela, apteshane (Brd.)
apılak Tombul, gürbüz (Uş. Brd.)
apıldak Fazla şişman, etli (Brs.)
apıldıyık Yürümesini bilmeyen, düzgün yürüyemeyen (Dz.)
apışak Bacaklarını açarak yürüyen, ayrık bacaklı (Uş. Brd. Dz. Es. Ba. Brs. Kc. Bo. Mğ.)
apışık Bacaklarını açarak yürüyen (Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Çkl. Kü. Mğ.)
apkın Gübre, fışkı (Sv.)
appak Kadının cinsel organı, ferç (Isp.)
apraz Yüzde olan siyah lekeler (Ant.)
apsane Helâ, apteshane (Bil.)
apsonlamak Afsunlamak, okuyup üflemek (Tr.)
apşak Bacaklarını açarak yürüyen (Isp. Ay. Mn. Çkl. Es. Bil. Bo. Mğ.)
apşalak Bacaklarını açarak yürüyen (Kn. Ed.)
apşırmak Aksırmak, hapşırmak (Ist. Dz. Çkl.)
apşirik Aksırık, (Gaz.)
apu etmek İşemek, kirletmek (Sv.)
apuh 1. Deli (Or.)
2. Kadının cinsel organı (Sv.)
apuşak Bacaklarını açarak yürüyen (Zn.)
ara çoru Nezle, grip (Nğ.)
ara derdi Nezle, grip (Nğ.)
ara hastalığı Nezle, grip (Or. Gr. Gm. Ezc. Sv. Kn.)
arakan Göz hastalığı, bir çeşit körlük (Af.)
aralık 1. Soğuk nedeniyle ortaya çıkan hastalıkların tümü (Nğ.)
2. Nezle, grip (Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ.)
aralık hastalığı Nezle, grıp (Gaz. İç.)
aralık iyisi Ölmeden önce, geçici iyileşen hasta, ölüm iyisi (Ba.)
aras Sağır ve dilsiz (Af. Ank.)
ara salimi Nezle, grip (Ank.)
ara sökümü Salgın hastalık (Or.)
arayak Gebe (Es.)
araz Hastalık, dert (Dz. Kü. Kn.)
arbaş Eğri bacaklı (Gr.)
arbaz 1. Zayıf, cılız, hastalıklı (Af. Ada.)
2. Tombul, şişman çocuk (Yz.)
ardalmak Zayıflamak, çökmek (Bil.)
ardamak Kocamak, ihtiyarlamak (Ank.)
erek Zayıf, cılız, sıska (Ada.)
argaç Erkeğin cinsel organı (Ko.)
argaz 1. Dilsiz (Sv.)
2. Zayıf, cılız, sıska (Ant.)
argı Ağrı (Gaz.)
argıymak Acıtmak, ağrıtmak (Mğ.)
arıg Zayıf, cılız, sıska (Ba.)
arığ Zayıf, cılız, sıska (Kr.)
arığan Yorgun, çabuk yorulan (Kn.)
arı hastalığı Tifo hastalığı (Es.)
arık 1. Zayıf, cılız, sıska (Af. Us. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Çkl. Ba. Brs. Bil. Es. Sk. Bo. İst. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sm. Sn. Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Ar. Rz. Kr. Ezm. Ağ. Gaz. Mr. Sv. Yz. Ank. Ky. Krş. Nş. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Krk. Kıbr. Kc.)
2. Dert, hastalık (Dz.)
arıklamak 1. Zayıflamak (Isp. Dz. İz. Ba. Gr. Or. Kr. Gaz. Sv. Kn. Mğ. Tk.)
2. Doğduktan sonra cılız kalmak, büyüyememek (Isp.)
3. İhtiyarlamak (Ks.)
arıklanmak Zayıflamak (Nğ.)
arıklaşmak Zayıflamak (Af.)
arıkleşmak Zayıflamak (Kü.)
arıkmak Zayıflamak (Dz. Kr.)
arık yavan Zayıf, cılız, sıska (Ada.)
arıkmak Yıkanmak (Ips.)
arılık Bir hastalığı ilâç veya okuyup üfleyerek geçirmeye çalışan kimseye verilen ücret (Isp. Nğ. İç.)
arın Alın (Afç Isp. Sk. Bo. Çr. Sm. Ama. To. Or. Gr. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nş. Kn. İç.)
arınacak Yıkanma yeri, gusülhane (Sv.)
arınak Yıkanma yeri, gusülhane (Tr.)
arınmak Yıkanmak, temizlemek (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Çkl. Brs. Kü. Bil. Es. Bo. Sk. Zn. Ks. Çr. Sn. Sm. To. Or. Gr. Tr. Gm. Kr. Ezc. Tn. Ml. Sr. Ur. Gaz. Bt. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Ed. Krk. Tk. Kıbr.)
arış Kolun dirsekle bilek arasındaki kısmı (İz. Ba.)
arız Kimsesiz, öksüz (Dz.)
arkın Zayıf, cılız, sıska (Kr.)
arlamak İyi olmak, hastalıktan kurtulmak (Dy. Kn.)
armak 1. Güçsüz kalmak (İz.)
2. Ağrımak (Tr.)
arfana Obur, pisboğaz (Çkr.)
arpacuk Arpacık denilen göz hastalığı (Ml.)
ars Kısır kadın (Es.)
arsık Kızlık zarı zor açılan (Kü.)
arslık Gerdeğe girdiği gece kocası ile cinsel ilişkide bulunduğu halde kızlığını kaybetmeyen kız (Af.)
arsuva Helâ aralığı (Sm.)
arşak Dizkapağı (Brs. Ba. Mğ.)
arşaklanmak Çıban ya da yara kızarıp şişmek (Sn. Ed.)
arşı Aşı (Hat.)

artçardak Helâ, apteshane (Or.)
artık diş İnsanda asıl dişlerin yanında çıkan, düzgün olmayan diş (Isp. Dz. iz. Ar. Hat. Krş. Ant. Mg. Af.)
artin Kör (Sv.)
aruh Zayıf, cılız, sıska (To. Gm. Kr. Ezc. Sv.)
aruk Zayıf, cılız, sıska (Brs. Zn. Ks. Sn. Sm. To. Or. Gr. Tr. Rz. Sv. Ant.)
aruklamak Zayıflamak (Ks. Ama. To. Or. Gr. Tr. Rz.)
aruklanmak Zayıflamak (To.)
asak Topal, aksak (Mn. Brs. Es. Çr. Mr. Ank. Kn. Ant. Mğ.)
asalak Yüz, surat (Sv.)
asamak Topallamak, aksamak (Isp. Brd. Mr. Ank. Kn. Mğ.)
asarmak Yetişmek, büyümek (Ks.)
asfinek Bir yara ilâcı (Af.)
asgırmah Hapşırmak, aksırmak (Kr. Çr. Vn.)
ası İri, gelişimli, büyük, yetişkin (Af. Brd. Dz. Ay. Iz. Kü. Es. Kc. İç.)
asık 1. Asılmış adam (Çr.)
2. Zayıf (Ank.)
asılık Ebe ve hekim tarafından açılan kızlık zarı (Isp. Kü.)
asirik Çelimsiz (Isp.)
aslançınağı Şirpençe denilen çıban (Gaz.)
aslık 1. Kızlık zarı yırtılmamış (Af. Isp. Dz.)
2. Kesilmeye muhtaç kızlık zarı (Isp. Gaz. Kn. Af.)
3. Tam oluşmamış kızlık zarı (Brd. Kn.)
4. Üreme organı noksan kadın (Mn.)
5. Kısır kadın ya da dişi hayvan (Ky.)
asmaz Topal (Zn.)
asnık Kısır (Bil. To. Mr. Ada.)
aş Aşı (Sm.)
aşağıdan götürülmek Çoçuk için kullanılan ilâç fercin içine konulmak, vaginal suppozituvar koymak (Nğ.)
aşak Dizkapağı (Kü.)
aşaklanmak İltihaplanmak, şişmek (Mğ.)
aşarık İştahlı (To.)
aşarmak Aşermek (Kr.)
aşgar Kızıl yüzlü ve yarasa tüylü kişi (Nğ.)
aşıcı Sağlık memuru (Ama.)
aşınmak Sindirmek, hazmetmek (Kıb.)
aşır Bunak (Brd. Dz. İz. Bo. Ezc.)
aşıra gitmek Kendinden geçip düşmek, dermanı kesilerek kendini bırakıvermek (Nğ.)
aşi Aşı (Tr.)
aşirmek aşermek (Hat.)
aşiyirmek Aşermek (Mğ.)
aşkar 1. Saçının ön kısmı dökülmüş kimse (Tr.)
2. Çil (Hat.)
3. Yüz, çehre (Ky.)
4. Sarı saçlı adam (Md. Mr. Hat. Nğ. İç.)
aşlak Aşı (Af.)
aşlakçı Aşı yapan görevli (Af.)
aşlık Açlık (Af. Isp. Ay. Tr. Ant. Mğ.)
aştan galmak İştahı kesilmek (Nğ.)
aşvermek Aşermek (Yz.)
aşyarmak Aşermek (Kn.)
aşyerimek Aşermek (Brd. Ay. İz. Mn. Kc. Gm. Rz. Ezm. Dy. Ml. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz.)
aşyermek Aşermek (İç.)
aşyirmek Aşermek (Ml. Ank.)
atah getirmek Bunamak (Nğ.)
atak Bunak (Nğ.)
atasağan Alim tabib (Mn.
ataşına bırakmak Hastanın üşüyüp titredikten sonra ateşlenmesi (Af.)
atazlamak 1. Cildi, döverek kızartmak (Ar.)
2. Isırgan otu gibi asitli otların cildi kızartması (Ar.)
atçu Hekim (Ank.)
ateş gömleği Kızıl hastalığı (Mn.)
ateşine burakmak Üşüyüp titreme nöbetinden sonra ateş basması (Nğ.)
ateş pare Bir cilt hastalığı, yılancık (Af. Ank.)
atıkmak Gürbüzleşmek, büyümek (Es. Ada.)
atılıp gitmek Birdenbire bayılmak. ölmek (Brd.)
atmak 1. Beli gelmek (Kn.)
2. Sinek yumurtlamak (Af.)
atsız parmak Yüzük parmağı (Kn.)
attırgan Cinsel isteklerini açığa vurmuş, isterik kadın (Nğ.)
attırmak 1. Meni getirmek (Isp. Kn.)
2. Ayakta işemek (Gm. Ezc.)
aturun Tütün gibi ağızda çiğnelinip tükürülen bir ot (Kn.)
avaklanmak Yarası şişmek, azmak (İz.)
avalla Sağır ve dilsiz (Kn.)
aval tabal Hastalıktan kıvranma, hastalığın en ağır durumu (Vn.)
avan 1. Obur (Isp.)
2. İri yarı insan (Dz.)
avankmak Çıban ya da yarası şişmek azmak (Dz.)
avdalla Sağır, kekeme (Kn.)
avdır Erkeklik organı (Or.)
avhırak Balgamlı tükürük (Af. Or.)
avıkmak Isırmak (Ba.)
avınmak Soğukta üşüyüp kendinden geçmek (Ank.)
avırt Avurt, yüz (Dz. Kü. Es. Kn. Ada. İç.)
avıt Avurt, yüz (Brd.)
avız Yeni doğurmuş hayvandan ilk günlerde sağılan, koyu, yapışkan süt (Ank.)
avkalamak 1. Isırmak (Af. Isp. Or. Mğ.)
2. Ovmak, ovalamak, masaj yapmak (Ay. İz. Kn. Mğ.)

avkalanmış Yaralanmış (Genellikle ısırılarak) (Af.)
avkallamak Ovmak (Sm.)
avkılamak 1. Isırmak (Brd. Dz.)
2. Ovmak (Dz.)
avkulamak Isırmak (Isp.)
avlum Ayakyolu, helâ (Ank.)
avmah Ovmak (Kr. Kerkük)
avort Avurt (Mr.)
avran Obur (Sv.)
avruk Hasta (Kn. To.)
avrumak Hastalanmak (Af.)
avsak Hafif topal (Or.)
avsıncı Afsun yapan kimse (Nğ.)
avsınlanmak Afsuncu tarafından iyileştirilmek (Ky.)
avsun 1. Sihir, büyü, afsun (Dz. Nğ.)
2. Üfürük, nefes (Es. Or. Sv.)
3. Telkin (Bt. Sv. Ky.)
4. Hastaları iyileştirmek için suya dökülen eritilmiş kurşun (Sv.)
5. Vücutta beliren kabartılar (Ezm. Nğ. Kn.)
avsunlamak 1. Hastaları iyileştirmek için okuyup üflemek, bir takım göreneksel işlemler yapmak (Dz. Mn. Ba. Ama. To. Ar. Ezm. Vn. Dy. Ur. Ml. Gaz. Hat. Sv. Yz. Nğ. İç. Ant. Krk. Kr. Çr.)
2. Zehirli hayvan sokmalarına karşı okuyup üfleyerek bağışıklık kazandırmak, şerbetlemek (Mn. Çkr. To. Or. Dy. El. Gaz. Mr. Hat. Ank. Kn. İç.)
3. Hastalık bulaştırmak (Or.)
avsunlatmak Hastaları iyileştirmek için okutmak (Dz. To. Sv.)
avud Avurt, yüz (Ay.)
avuk Avurt, yüz (İz. Ks.)
avulanmak 1. Zehirlenmek (Zn. Or. Krş. Sv. Ezc. Ant. Ank.)
2. Çok sıcaktan ya da yorgunluktan ağzının tadı kaçmak, dili damağına yapışmak (Krş.)
avulu Zehirli (Bo. Yz.)
avunmak Kadın cinsel ilişkide tatmin olmak (Or. Ada.)
avur Yeni doğurmuş hayvandan ilk günlerde sağılan, koyu, yapışkan süt (To.)
avurma Obur (Nş.)
avurt 1. Çene, ağız (Tr.)
2. Ağzın bitim yerleri (Ank.)
avuşmak Ölmek (Af.)
avut Avurt, yüz (Brd. Dz. Vn.)
avuz Yeni doğurmuş hayvandan ilk günlerde sağılan, koyu, yapışkan süt (Bo. İst. Zn. Kc. Çkr. Sn. Sm. Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Ezc. Sv. Ank. Ky. Ant. Mğ.)
aya Erkeklik bezi, testis (Ba.)
ayag yolu Ayak yolu, helâ, apteshane (To.)
ayağı ağır Yüklü, gebe (Ml.)
ayağı sınmak Doğum yapmak (Yz.)
ayağ yolu Helâ, apteshane, ayak yolu (Brd. Md.)
ayah yolu Ayak yolu, helâ, apteshane (Sn. To. Ar. Kr. Ezm. El. Ur. Yz.)
ayak burçmak Ayak burkmak (Çkr.)
ayakcak Ayak yolu, hela, apteshane (Or.)
ayakçak Takma ayak (Çkr.)
ayakdan düşmek Güçsüzlükten yürüyemez olmak (Af.)
ayak kesme Yürümesi geciken çocukların çabuk yürümesi için yapılan bir tören (To. Ank.)
ayaklanmak Çocuk yürümeye başlamak, büyümek, canlanmak (Çkl. Tr. Kn.)
ayaklık Ayak yolu, helâ, apteshane (Af. Çkl. To. Or. Gr. Tr. Ezc. Mi. Sv. Yz.)
ayak mayası Ayak altında parmaklara yakın yer (Isp. İz. Mn. Çkl. Es. Tr. Gm. Tn. Af.)
ayara çocukların parmak aralarında çıkan yara, çıban (Ezc.)
ayaz 1. Kel (Sm. Ed.)
2. Seyrek saçlı baş (Ada.)
aydalanmak Çocukta pamukçuk hastalığı görülmek (Vn.)
aydaş 1. Zayıf, cılız (Isp. Brd. Dz. Mn. Çkl. Brs. Es. Ks. Çr. Sm. Mr. Yz. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Ed. Tk.)
2. Bacakları çarpık (Dz. Or. Ank. Mğ.)
3. Yaşına girmemiş çocuk (Çr.)
4. Aynı ay içinda doğan çocuklar (Sn. Mr. Kn.)
5. Anormal doğan çocuk (Mr.)
6. Şaşı (Nğ.)
aydaş aşı Cılız, gelişmeyen çocukları iyileştirmek için yapılan ilâç, yemek (Brd. Dz.)
aydaşık Zayıf, cılız (Ba. Es. İç. Ed. Krk.)
aydaş olmak Bebeğin çok zayıflaması (Ada.)
aydeş 1. İğdiş (Dz.)
2. Zayıf, cılız (Isp. Brd. Dz. İz. Ba. Uş. Kn. Mğ.)
aye Aya, el ayası, avuç içi (Mn. Hat. Ky.)
aygırsak Erkek isteyen kadın (Brd. Çr. Sv. Nğ.)
ayhar Sarhoş, beyni uyuşuk, sersem (Gm.)
ayı gibi olmak Çok şişmanlamak (Çkr.)
ayı günü yakın Doğum zamanı yaklaşmış (Yz.)
ayı günü yitmek Gebelik süresini tamamlamak, doğurma zamanı gelmek (Nğ.)
aykaranısı Bir göz hastalığı (Dz.)
aylı günlü Gebe, doğumu yakın (Isp. Ay. İz. Mn. Ba. Bil. Es. Bo. Ks. Çr. To. Or. Ar. Ezc. Mr. Hat. Sv. Nğ. Kn. ant. Bt. Kr.)
aylıh otu Küçük çocukların gelişmesi için banyo suyuna katılan bir ot (Kr.)

aylık Çocuklarda ayda bir ishal ve sancı şeklinde ortaya çıkan hastalık (Ar.)
ayluh Çocuklarda bir kaç yıl işliyen yara (Ar.)
ayma Avuç (Dz.)
ayna Röntgen, radyoskopi (Af.)
ayna kemiği Aşık kemiği, diz kapağı kemiği (Kü. Ezc. Nğ.)
aynalı Saçsız, kel (Isp. Dz. Ml. Sv.)
aynaza Zayıf, cılız, çelimsiz (Mğ.)
aynımak Büyümek, gelişmek, sağlığı düzelmek (Es. Ank.)
aynışlı Akıllı, algılı (Kerkük)
aynışsız Akılsız, algısız (Kerkük)
aynıtmak Geliştirmek, büyütmek (Ank.)
aytaç Bacağı eğri olan kişi (Gr.)
aytak puytak Kambur, eğri büyrü (Sm.)
ayvadana Yaban nanesi yaprağına benzer yapraklı, sarı acı çiçekli, ilâç olarak kullanılan bir yabani ot-Artemisia vulgaris compositae- (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. İz. Kü. Bil. Ks. Mğ. Kn.)
ayva gibi olmak Hastalıktan sararmak (Çkr.)
ayvat Helâ (Gr.)
ayvaz 1. Kör, bir gözü kör (Ba. Brs.)
2. Saçsız, kel (Ar.)
3. Sağır (Ank.)
az Ağız, doğumdan sonra salgılanan ilk süt (Ank. Nş.)
azanlamak Yaranın, çıbanın azması (Kü.)
azarrı Hastalık (Kr.)
azav Azı dişi (Kn.)
azav tiş Köpek dişi (Kn.)
aze Aza, vücut organları (Çr. To.)
azımak Yiyecekleri çiğnemek (Ko.)
azyav Ekşi yapraklı bir çeşit çalı kökünden kaynatılarak yapılan, göz ağrılarına iyi gelen em (Af.)

B

baak 1. Guatr (Mg.)
2. Vücutta ve elde meydana gelen beyaz benekler (Çkl.)

baba 1. Büyük ve onulmaz çıban, veba, dert, hastalık (ilenmelerde) (Ks. Çkr. Çr. Sn. Sm. Ama. To. Or. Gm. Kr. Ezm. Ecz. Vn. El. Ml. Gaz. Mr. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Ng. Kn.)
2. Koyun ve insanların akciğerlerinde olan bir hastalık (Ky.)
3. Erkeklik organı (Ba. Çr.)
4. Cüzzam (Vn.)

babl 1. Kısa boylu, bodur, cüce (Ay. Gr.)
2. Paytak yürüyen, bacakları çarpık olan (Ay. Gr.)

babısa Barsak bozukluğu, ishal (Krk.)

babitsa Barsak bozukluğu, ishal (Tk.)

babuk Omurganın her bir kemiği (Brd.)

babuşka Kısa boylu, bodur, cüce (İst.)

bacağını çekmek Topallamak, aksayarak yürümek (Nğ.)

bacak Kısa boylu, bodur, cüce (Ba. Mn.)

bacak çekiştirmek Ölüm durumunda, komada olmak (Af.)

badak 1. Paytak yürüyen, bacakları çarpık olan (Çkr.)
2. Kısa boylu, ufak yapılı, cüce, bodur, tıknaz (Af. Isp. İç. Brd. Dz. İz. Kü. Bil. Es. Çkr. Yz. Ank. Krş. Nğ. Kn. Krk.)
3. Erkeklik bezi, husye (Brs. Bo. Zn. Ks.)
4. Sekiz on yaşlarında çocuk (Hat.)
5. Kısa boylu, bodur (Hat.)

badal Bacak (Ky.)

badanak Husye, erkeklik bezi (Bo. Zn.)

baddibacak Kısa boylu, bodur, cüce (Dz.)

badel badel Çarpık, eğri yalpalayarak yürüyüş, ördek yürüyüşü (Bo.)

badı 1. Şişman, ablak yüzlü, kısa boylu kişi (Brd. Ba.)
2. Pis, kirli (Brd.)

badı badı Çarpık, eğri, yalpalayarak yürüyüş, ördek yürüyüşü (Mn. Ank. Ky.)

badıç Prepisyum, erkeğin cinsiyet organının sünnet olurken kesilen kısmı (Gaz.)

badıl badıl Çarpık, eğri, yalpalayarak yürüyüş, ördek yürüyüşü (Sn. Ank.)

badır Karın, göbek (Dz.)

badırdamak Söylediği anlaşılmamak, boğuk söylemek (Ank.)

badi Kısa boylu, bodur, cüce (Ama. Gr.)

badik Kısa boylu, bodur, cüce (Isp. Ay. İz. Mn. Kn. Ant.)

badro Kısa boylu, bodur, cüce (Ay.)

baf Akçiğer (Kr.)

bağ Guatr (Ant.)

bağa 1. Guatr (Isp. Brd. Dz. İz. Mn. Ar. Kn. Ant. Mğ.)
2. Ur, vücudun herhangi bir yerinde olan şişlik (Isp.)

bağalaklı Öksürüklü, tıknefes, hastalıklı (Af.)

bağalı Guatr hastalığı olan kişi (Dz. Ay. İz. Ar. Mğ.)

bağana Yeni doğmuş çocuk, üç yaşına kadar olan çocuklara verilen genel ad (Ba. Brs. Ar. Ezc.)

bağar Karnı bir hastalıktan şişmiş kimse (Ağ.)

bağarsık Bağırsak (Af.)

bağım Büyü (İz.)

bağır Guatr (Dz.)

bağırca Göğüs ağrısı, yürek ağrısı (Ada.)

bağır geçmek Uyuklamak, yeni uykuya geçmek (Nğ. Af.)

bağıröhve Karaciğer ve akciğer (Kr.)

bağlanmak Zifaf gecesi iktidarsız olmak (Rz.)

bağlantı Çocuğu olmayanların başvurduğu dede (Kn.)

bağlı Büyülü, erkeğin büyülenerek cinsel bakımdan iktidarsız olması (Es. Or. Tr. Gm. Ml. Nğ. Kn. Krk.)

bağnak Yeni doğmuş çocuk, üç yaşına kadar olan çocuklara verilen genel ad (Or.)

bağrıaçık Çocukluktan kurtulamayan (Brd.)

bağrıgeçik Karnı içine çekik kimse ya da hayvan (Çr.)

bağrı geçmek Uyuklamak, geçmek (Es. İst. To. Ks. Sv. Yz. Ky. Nş. Nğ.)

bağrıntı Yeni doğmuş çocuk, üç yaşına kadar olan çocuklara verilen genel ad (Kn.)

bağrsuk Yüzü kansız, ince yapılı (Gr.)

bağru Yeni doğmuş çocuk, üç yaşına kadar olan çocuklara verilen genel ad (Ar.)

bahak Çok öksürüklü kişi (Kn.)

bahaklaşmak Cildi lekelenmek, beneklenmek, gebelikte lekeler ortaya çıkmak (Zn.)

bahana Yeni doğmuş çocuk, üç yaşına kadar olan çocuklara verilen genel ad (Brs.)

bahank Vücutta ve elde meydana gelen beyaz benekler (Dz. Ay. Ba. Kü.)

bahar Gusülhane (Kü.)

bahadl Deli (İç.)

bajala 5-6 aylık çocuklarda karın ağrısı ile birlikte olan bir hastalık (Kerkük)

bakanak Göz, gözbebeği (Isp. To. Hat. Nğ. Ant.)

bakınak Bakıma muhtaç kimse (Sm.)
bakınmak Hekime muayene olmak, tedavi olmak (Af. Isp. Brd. Dz. Iz. Es. Kc. Zn. Çr. Sm. Ama. To. Or. Tr. Gm. Ezc. Mr. Sv. Yz. Nğ. Kn. Ant. Kıb.)
bakırbasma 1. Vücudun yer yer kızarması ile beliren bir hastalık (Mn. Ba. Çkl. Es. Çkr.)
2. Dizlerden aşağıda çıkan yara (Ank.)
bal Yanak (Bo. Zn.)
bala 1. Çocuk, yavru, küçük (Iz. Mn. İst. Brs. Ama. To. Kr. Vn. Sv. Ank. Kn. Ada. Tk. Bt. Kerkük)
2. Oğlan çocuğu (Kerkük)
balaban Şişman, gürbüz (Isp. Mn. Bil. Zn. Ks. Sn. To. Gr. Gaz. Mr. Sv. Yz. Ank. Nğ.)
balaca Çocuk, yavru, küçük (Es. Ama. Kn. Ezm. Sv.)
balada Leş (Gaz.)
balah Çocuk, yavru, küçük (Nğ.)
balak 1. Çocuk, yavru, küçük (Ezc. Kn.)
2. Oğlan çocuğu (Kerkük)
balalaş Aptal, budala, deli (Tr.)
balaman Şişman, gürbüz (Ks. Nğ. Kn. Ada.)
balarmak Büyümek, yetişmek, kanlanmak, canlanmak (Dz. Mn.)
balasır Şişman, gürbüz (Nğ.)
balbaşı Sulu bir yara (Brd.)
bale Çocuk, yavru, küçük (Bt.)
balgımak Çıban, olgunlaşmak (Kü.)
balğam Balgam (Af. Ba. Ama. Sv. Brd.)
balıketi 1. Kolun üst kısmında şişkince duran kas kitlesi, pazı (Iz. Isp. To. Gaz. Sv. Nğ. Mğ.)
2. Kas (Hat.)
3. Sırt kasları (Hat.)
balkımak Sancımak, kesik kesik ağnmak (Gaz. Ama.)
ballama Karın ağrısını geçirmek için bal ve kuru nane karıştırılarak yapılan kocakarı ilacı (Yz.)
balşınmak Hekime muayene olmak (Ky.)
baltama Mumya (Kü.)
bambal Tombul, şişman, gürbüz çocuk (Sm. Ama.)
bambık Pamuk (Isp.)
bambıl 1. Alt dudağın altında çıkan sık sakal (Ant.)
2. Ağır, şişman, ağır canlı (Af.)
bambuza Çok şişman (İst.)
banak Vücutta ve elde meydana gelen beyaz benekler (Ay. Ba.)
banbul 1. Tombul, şişman kadın veya kız (Ba. Çkl. Ar.)
2. Sıska (Brd.)
bandıkmak 1. Çok susamak (Dz. Çkr. Nğ. Krş. Kn. Mğ.)
2. Çok acıkmak (Af. Brd. Ba. Nğ. Ank.)
banıkmak Çok susamak (Isp. Ama. Kn.)
bannah Parmak (Yz. Ky.)
barak 1. Çok kıllı insan (Af. Isp. Ba. Sv.)
2. Çopur, çiçek bozuğu (Kü. İst.)
3. Çocuk, küçük çocuk (Af. Nğ.)
bardak Kısa boylu, bodur, cüce (Isp.)
bardelhana Genelev (Kr.)
barı bişmek 1. Sıcaktan yanmak, terlemek (Af.)
2. Çok susamak (Af.)
barın Göğüs (Dz. Ay. Mr. Mğ.)
barmak Parmak (Ba. Bo. Tr. To. Or. Gr. Gm. Gaz. Hat. Kn. Kr. Vn. Isp. Brs. Es. Mr. Yz. Ank. Ada. İç. Ky.)
barnak Parmak (Isp. Brs. Es. Bo. Mr. Hat. Yz. Ank. Ky. Kn. Ada. İç.)
basarak Görme kudreti (Bo.)
basdarda Meşru olmayan çocuk, piç (Kıb.)
basdıbacak Paytak yürüyen, bacakları çarpık olan (Ant.)
basgın Cin tuttuğuna inanılan hasta (Af.)
basık Türlü nedenlerle basıldığına inanılan ve bu yüzden hastalanan lohusa kadın, yürümesi geciken çocuk (Tr. Gm. Ar. Zn. Or.)
basılma Yeni doğmuş bir çocuğun yanına et getirilirse ya da yeni doğmuş çocuğun evinden bir başka yeni doğmuş çocuğun evine gidilirse, gidilen evin çocuğunda gerileme meydana getirdiğine inanılan hastalık (Ar.)
baskın 1. Cin ve periler tarafından tutulduğu sanılan sıska, cılız çocuk (Ezc.)
2. Gelişmiş dolgun vücutlu (Ar.)
basma Anjin, boğaz ağrısı (Brs. Es. Çr. Ama. Ezc. Sv. Ank. Krk.)
basmak Cinsel ilişkide bulunmak (Yz.)
basra Yüzde çil ve leke (Dz.)
bastancak Küçük çocukların ayakta durabilmeleri için yapılan kafes (Ama.)
bastarda Meşru olmayan çocuk, piç (Kıb.)
bastırıklanmak Hasta ve bitkin bir durumda olmak, sayıklamak (Kn.)
bastıbacak Kısa boylu (Sk. Ant.)
bastırmak Kız ya da kadınla güç kullanarak cinsel ilişkide bulunmak. (Af.)
basuk dermanı Büyü yüzünden yürüyemeyen çocuk veya hastalanan lohusaya kurşun dökmek, çocuğun ayaklarına bağlanan bağı cami kapısında kestirmek gibi şeyler (Tr.)
basuk dilli Kekeme (Bo.)
baş Çıban, yara (Sv.)
başara parmak İşaret parmağı (To. Ar.)
baş almak Onmak, kurtulmak, iyileşmek (Bo.)
başara parmak İşaret parmağı (Gm.)

başarat parmağı Baş parmak (Gm.)
başçiğez Çıban başı (El.)
baş hapı Aspirin (Dz. İz.)
başı çiğzenmek Başı dönmek (Çkl.)
başı fırlanmak Başı dönmek (Gm. Kn.)
başı fulanmak Başı dönmek (Kn.)
başıkabak Küçük çocuk (Brd.)
başı kurtulmak Çocuk doğurmak (Yz.)
başına çökmek Birinin ırzına geçmek (Ama. To. Yz. Af.)
başını balamak Sözde hastalık nedeniyle işten kaçmak (Af.)
başı tutmak Sara nöbeti gelmek (Çr. Ama.)
başı zonguldamak Başı ağrımak (Af. Nğ.)
başla barmak İşaret parmağı (Kn.)
başlı Başı gözüken çıban (Af. Nğ.)
başsız Başı gözükmeyen çıban (Nğ.)
başsuyu Doğumdan biraz önce gelen kanlı su (Ama. Hat.)
baştankara Koma halinde hasta (Gaz.)
baştar Meşru olmayan çocuk, piç (To. Mğ.)
baştarda Meşru olmayan çocuk, piç (İz. Mğ. Tr.)
baş vermek Çıbanın olgunlaşması (İz. Sm. Nğ. Ant. Af.)
batak 1. Zatülcenp, plörezi (Ada.)
2. Sancı, ağrı (Daha çok göğüs ve karın ağrısı) (Ada.)
bataleş Çöplük (Kü.)
batan Zatürree ve zatülcenp hastalıklarında göğüste ve sırtta hissedilen ağrı (Es.)
batar 1. Sancı, ağrı [Daha çok göğüs ve karın ağrısı] (Uş. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Kc. İç. Ant. Mğ.)
2. Zatürree (Ada. İç.)
batarca Ağrı, sancı (Ada.)
batmak Acımak, batar gibi ağrımak (Sv. Kn. Nğ.)
battı Kısa boylu, bodur, cüce (Nğ.)
bavur Karaciğer (Es. To. Kn.)
baydak Paytak yürüyen, bacaklan çarpık olan (Kr.)
baydır Güçlü, kuvvetli (Tk.)
baygun Yorgun (Or. Gr.)
bayılma Sara hastalığı (Kr.)
bayımak Büyümek (Dz.)
bayım bayım bayılmak Sık sık bayılmak (Çr. Sm.)
bayındırmak 1. Uyutmak (Nğ.)
2. Bayıltmak (Nğ.)
bayınmak 1. Bayılmak (Gaz. Mr. Sv. Ank. Nğ. Kn. Ada. Dz. Es. To.)
2. Uyumak (Nğ. Kn.)
3. Büyümek, boylanmak (Ank.)
bayır bayır yanmak Susamak, ağzı kurumak (Af.)
baykara Deli (Tr.)
baylık Ergin, gelişmiş, olgun (Dz.)
baylımak Büyümek, gelişmek, güçlenmek (Ank.)
baymak 1. Yiyeceğin baygınlık vermesi, mideyi hafifçe bulandırması, midede ezinti yapması (Dz. İz. Kü. Es. Kc. Zn. Çkr. Sm. Gr. Ank. Nğ. Mğ. Af. Gaz. Or.)
2. Bayıltmak (Dz. Ks. To. Gr.)
3. Yormak (Ks.)
4. Büyümek gelişmek, serpilmek, şişmanlamak (Uş. Dz. Mn. Kü. Es. Bo. Ank. Kc.)
bayrambeyl Midesi bozulup geğirdikce pis kokular çıkartan kimse (Ks. Sv. Krş.)
bayrambeyl olmak Midesi bozulmak, ishal olmak (Isp. Çkr. Gaz. Sv. Ank. Ky.)
bayramcalık Mide ekşimesi (Sm.)
baytak Paytak yürüyen, bacakları çarpık olan (Çkr.)
baz 1. Vücut (Ank.)
2. Bir yara dolayısıyla şişen bacak aralarındaki ve koltuk altındaki bezler (Hat.)
3. Boğaz (Gaz.)
bazı Pazı, kolun üst kısmının ön tarafındaki kas kitlesi (Hat.)
be Büyük abtest (Kn.)
bebek Yetişkin erkek (Çr.)
beber İhtiyar kadın (Ar.)
bebe toprağı Çocukların bacak aralarına konan kavrulmuş toprak (Ank.)
bebey Kırk günlük çocuk, bebek (Kn.)
bebildek İyi konuşamayan, söylediği anlaşılamayan (Ama.)
bebiilenmek Büyümek (Brd.)
bebrek Böbrek (Bo.)
bebük Çocuk (Ks.)
becenelik Bataklık (Bil.)
becerlemek Irzına geçmek (Nğ.)
becığnelik Cinlerin bulunduğuna inanılan pis yer (Sn.)
becik Meme, meme başı (İç.)
beç Aptal, deli, aklı başında olmayan (Ar. Kr.)
beçel Sakat insan veya hayvan (Af. Ks. Sn. Es.)
beçin Çocuk (Isp.)
bedirik Pis, kirli (Isp.)
bedre Göz bebeğinde görülen, perdeye benzer leke (Nğ.)
bedreli Perdeli, lekeli göz (Nğ.)
beğ Cilt üzerindeki koyu renk leke (Ky.)
beğ olmak Midesi bozulmak, ishal olmak (Nğ.)
beheme Aptal, budala (Ml.)
beklik Kabızlık, peklik (Sm. To. Or. Yz. Ml. Gaz. Nğ.)
bekmez Kan (Af.)
bel 1. Meni (Isp. Brd. Dz. Mn. Es. Ks. Çkr.

Sm. To. Kr. Bt. Ml. Ur. Gaz. Sv. Ank. Ky. Nğ. İç. Ant. Mğ. Krk.)
2. Omurga (Kr. Mğ.)
3. Çocuğun anne karnında boğulmasına neden olan bir hastalık (Isp.)

belek Çocuk bezi, kundak (Yz.)

beleklemek Çocuğu kundaklamak (Nğ. Krk.)

belemek Çocuğu kundaklamak, sarmak, beşiğe bağlayarak, sararak yatırmak (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Brs. Es. Bo. Sk. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sn. Sm. Ama. To. Or. Gr. Kr. Ezc. Vn. El. Ml. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Ed. Krk. Tk. Kıb. Kerkük)

belen 1. Havale denilen hastalık (Dz. Ay. İz. Mn. Mğ.)
2. Sara (Dz. Kn.)
3. Uçuk, dudaklarda görülen bir çeşit deri hastalığı (Kü.)
4. Deli (Es. Brd.)

belenk Kundak (Isp.)

belenmek Çocuğu kundaklamak, sararak beşiğe yatırmak (Dz. Ay. İz. Es. Ks. Çr. Sn. Ama. To. Kr. Gaz. Sv. Nğ. Kn. İç.)

belen olmak 1. Havale hastalığına tutulmak, havale gelmek (Dz. Ay. Kn.)
2. Uyurgezer olmak (Dz.)

belercin Ahmak, budala (Kü.)

belere kalmak 1. Çocuk ağlarken nefessiz kalmak, katılmak (Ank.)
2. Gözleri hastalık ve zayıflıktan iyice irileşmek (Ba.)

belergen Gözlerin patlak, dışarı fırlamış, devrik olması (Af. İz.)

belermek 1. Ottan zehirlenerek ölmek (Es.)
2. Çarpmadan, basınç veya çimdikten hafif morarmak (Bo.)
3. İşemek (Gm.)
4. Göz çok fazla açılmak, dışarıya fırlamak (Af. Gaz. Yz.)

belerti Deride hafif morumsu renk (Bo.)

belertmek Hafif morumsu bir renk bırakacak şekilde deriyi örselemek (Bo.)

belerük Gözlerin patlak, dışarı fırlamış, devrik olması (Gm.)

belez 1. Sızı, ağrı (Dz.)
2. Romatizma (Ada.)

belezek Uyku kaçması hali (Mğ.)

bel getirmek Meniyi indirmek (Nğ.)

bel gevşekliği Meniyi tutamama durumu (Nğ.)

beli açılmak Sık sık aybaşı olup, çocuk tutamamak (Nğ.)

beli ayrılmak 1. Çalışmaktan halsiz, bitkin düşmek (Nğ.)
2. Beli çok ağrımak (Af. Yz.)

beli çökertmek Kamburlaştırmak (Nğ.)

beli gevşek 1. Menisi çabuk gelen (Nğ. Af.)
2. Yatağına işeyen (Yz.)

belin 1. Deri üzerinde görülen şişlik (Brs.)
2. Havale denilen hastalık (Kü.)
3. Deli (Brd.)

belini almak Belini doğrultup yerinden kalkabilmek ve sendelemeden yürüyebilmek (Nğ.)

belini getirmek Meniyi akıtmak (Af.)

beliniemek 1. Uçuklamak, dudakta uçuk çıkmak (Kü.)
2. Havale hastalığına tutulmak (Kn.)

beli salınmak Beli çıkmak (Brd.)

bellea 1. Pis kokan su birikintisi (Ur.)
2. Lağım (Hat.)

belleğen Bellek (To.)

bellemek 1. Hasta yoklamak, hasta ziyaretine gitmek (Ml. Gaz. Ur.)
2. Cinsel ilişkide bulunmak (Aşağılamak için kullanılır) (Af. Nğ.)

bellik Kambur (Ml.)

bellim Bebek (Ky.)

bel zinciri Bel kemiği (Brd. Dz. Ay. Mn. Kn.)

bembez Solgun renkli (Ml.)

ben Saçta, sakalda beliren beyazlık (Af. Nğ.)

ben düşmek Saçta, sakalda beyazlık, ak belirmek (Nğ.)

bengiltmek Bayıltmak (Krk.)

beng Cilt üzerindeki koyu renk leke (Ks.)

benk Cilt üzerindeki koyu renk leke (Tr. Ar. Ky. Ks.)

benleme Vücudun şişmesi ile beliren bir hastalık (Sm.)

benzi bezik Yüzü soluk, renksiz (Kc.)

benzi boz Yüzü soluk (Brd.)

berbeyit yatmak Hastalık dolayısıyla baygın ve sessiz yatmak (Bo.)

berç Nasır, deri üstünde oluşan sertlik (Af. Kn.)

berdelik Bataklık (İst.)

bere 1. Bebek, çocuk (erkek) (Bo. Ar.)
2. Yara izi (Mn.)

berem 1. Verem (Gr.)
2. Solgun yüzlü (Gr.)

beri dönmek Hasta biraz iyileşmek (Bo.)

berikmek Berelenmek (Nğ.)

berinnemek Uykuda kendi kendine konuşmak (Or.)

berkilmek İncinmek, burkulmak (Dz.)

berkimek İyileşmek, sağlamlaşmak (Gaz.)

berkmek İncinmek, burkulmak (Mn.)

bertemek İncinmek, burkulmak (Ur.)

bertig Yara, bere (Brd.)

bertik 1. Yara, bere (Brd. Dz. Ay. Es. Bo. To. Kn. Mğ. Kü. Ks. Zn. Ama. Sn.)
2. İncinmiş, burkulmuş eklem (Dz. İz. Mn. Çkl. Es. Bo. Or. Kn. Ed. Krk.)

3. İncinme, burkulma (Af. Uş. Brd. Dz. Ay. Ba. Brs. Kü. Ks. Çkr. Ama. Or. Ed. Ant. Mğ. Tk. İz.)
4. Deride mor leke, çürük (Dz. Bo. To.)
5. Hazımsızlıktan karında meydana gelen şişkinlik (Ur.)

bertikmek 1. Yarası azmak (Brd. Çr.)
2. İncinmek, burkulmak (Af. Dz. İz. Kü. Çkr. Çr. Ks. Ama. Ant.)
3. Morarmak (Bo.)
4. Berelenmek (Ks.)

bertilmek 1. İncinmek, burkulmak (Isp. Brd. Dz. Ay. Ba. Çkl. Brs. Kc. Zn. Ks. Or. Gr. Ezc. Nğ. Kn. İç. Ant. Ed. Krk.)
2. Berelenmek, yaralanmak (Or. Kn. Nğ.)
3. Morarmak (İç. Bo. Zn. Çkl.)

bertimek 1. İncinmek, burkulmak (Brd. Ay. Ba.)
2. Morarmak (Zn.)

bertinmek İncinmek, burkulmak (İz. Gr.)

bertlemek İncinmek, burkulmak (Brs.)

bertmek 1. İncinmek, burkulmak (İz. Ba. Kü. Ur. İç. Mğ.)
2. Morarmak (Çkl.)

bertük İncinme, burkulma (İz.)

berüyhlemek Hasta biraz iyileşmek (Gm.)

besdenmek Beslenmek (Kr.)

besen Hastanın dudağının etrafında görülen beyazlık (Ky.)

beserek Aptal, sersem (Bo.)

besge Kansız, cansız kimse (Zn.)

besti Zayıf, cılız (Gm.)

beşik Bebek, beşik çocuğu (Gr.)

beşiş Şaşı (Ks.)

beşöyür Şuursuzca, düşünmeden yapılan hareket (Kr.)

beten Can (İst.)

betin Beniz (Isp.)

betire Bir göz hastalığı (Sv.)

betümbetmez konuşmak Abuk sabuk, saçma sapan konuşmak (Bo.)

bey Mide dolgunluğu (Kn.)

beyineek Ayak parmaklarının altındaki şişkin kısım (Rz.)

beyinmek Büyümek (Rz.)

beyman Çocuğu olmayan, kısır (Kr.)

bey olmak Midesi bozulmak, ishal olmak (Gaz. Hat. Nğ.)

beytambala Ölmek, yok olmak (İç.)

bez 1. Sinek (Gm.)
2. Deri altında yara vb. nedenlerle oluşan ağrılı şişkinlik (Af.)

bezdirme Yaraya, incinen, çıkan ve kırılan yere yapıştırılan, tuzlu ve zeytinyağlı hamur (Gaz.)

beze 1. Bünye, vücut yapısı (Kn.)
2. Bir çeşit kocakarı ilâcı (Isp.)

bezeleme Vücutta şiş ve kızarıklarla beliren bir deri hastalığı (Brd. Dz. Bo. Mğ.)

bezeli Gürbüz, iri, kuvvetli, besili (Uş. Brd. Ay. Ant. Mğ.)

bezeme 1. Vücutta şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Uş. Isp. Brd. Dz. İz. Ba. Çkl. Brs. Kü. Es. Bo. Ks. Sn. Ama. Or. Ank. Kn.)
2. Kızıl hastalığı (Es.)
3. Firengi (Kü.)
4. Vücutta akşamları çıkıp, sabahları batan kabarcıklar şeklinde olan deri hastalığı (İz.)
5. Yüzde görülen bir deri hastalığı (İz.)
6. Çiçek hastalığı (Kn.)

bezemek 1. İnsan veya hayvan vücudunda şişlik meydana gelmek (İç.)
2. Vücutta meydana gelen şişkinliği ayranla, yoğurtla ovmak (Brd.)
3. Şifalı olduğuna inanılan çamur, toprak veya suyu ele yüze sürmek (Çkr.)

bezeme yapmak Bir çeşit kocakarı ilacı ile hastalığı tedavi etmek (Dz.)

bezenk Baygın, bitkin, yıpranmış (Isp.)

bezenmek 1. Vücutta meydana gelen kızartılara karşı tedavi edilmek (Isp. Ama.)
2. Hoca tarafından okunup üflenmek (Isp. Çr.)

bezerme Vücutta şiş ve kızartılarla bir hastalığın belirmesi (Gaz.)

bezermek Yarası iyileşmeye başlamak (Es. İç.)

bezetmek Bir çeşit deri hastalığını iyileştirdiğine inanılan, ocak denilen kimselere em, toprak vb. nesneler sürdürmek (Af.)

bezgek Sıtma (To. Kn.)

bezi 1. Bir çeşit kocakarı ilâcı (Isp.)
2. Yara veya çıban dolayısıyla vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen şişkinlik, beze (Ay.)

bezileme Vücutta şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Brd.)

bezime 1. Yara, bere (Af.)
2. Deride morluk, çürük (Af.)
3. Deride şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Brd.)

bezlemek 1. Cildi pul pul kabarmak (Gm.)
2. Çocuğu bezlerine sarmak (Tr.)

bıbık Küçük kızların cinsel organları (To.)

bıcı bıcı bitmek Yediği yaramak, şişmanlamak (Sv.)

bıcık Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ezc.)

bıcılanmak 1. İyileşmek, toplanmak (Ada. Tk.)
2. Sızlanmak (İç.)

bıcılgan Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ml. Ank.)

bıcılkan Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Nğ. Ama.)
bıcırgan Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ay. Ba. İst. Ama. Sn. Sm. Ağ. Ezm. Bt. Ml. Mr. Ky. Krş. Nğ. İç. Ed. Krk. Tk. Ant.)
bıcırgı Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Krş.)
bıcırğan Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Gm.)
bıcırık Sıska, çelimsiz (Kc. Rz.)
bıçak bıçak olmak Bir yeri sancımak (Sm.)
bıçık Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Af. Brd. Krş. İç.)
bıçılgan Kadınların meme uçlarında, çocukların ayaklarında, ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Uş. Isp. Dz. Ay. Es. Ks. Ama. Or. Gaz. Sv. Ank. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant.)
bıçılğan Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ml. Gm.)
bıçılğın Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (İç.)
bıçılkan Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Sv. Ank. Nğ. Kn. Ada. İç.)
bıçılmak Sidik, soğuk su ve havanın etkisiyle deride ince yarıklar çatlaklar açılmak (İç.)
bıçıntı Bıçağın parmağı hafifce kesmesinden meydana gelen küçük yarık (Dz.)
bıçırgan Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Isp. Ar. Kr. Nğ. Mğ. Tk.)
bıçırğan Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Hat.)
bıçırkan Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ank. Ada.)
bıd bıd Çarpık, eğri, yalpalayarak yürüyüş, ördek yürüyüşü (Gm.)
bıdı Böbrek (Es. Ank.)
bıdık 1. Bızır, klitoris (Nğ.)
2. Şişman, etli ve yuvarlak yüzlü (Ky.)
3. Kısa boylu, bodur, cüce (Mn. Es. Çr. Ama. Ank.)
4. Böbrek (To.)
bıdıl Paytak yürüyen, bacakları çarpık olan (Af.)
bıdılavık Ağzının içinde konuşan, ne dediği anlaşılmayan (Kn.)
bıdılcan Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Kü.)
bıdırgı Vehim, vesvese, kuruntu (Ank.)
bidi bidi Çarpık, eğri, yalpalayarak yürüyüş, ördek yürüyüşü (Kü.)
bıdik Kısa boylu, bodur, cüce (İst.)
bıdil Kısa boylu, bodur, cüce (Kü.)
bığır Ur, vücudun herhangi bir yerinde olan şişlik (Brs. Kü. Ks. To.)
bığır bığır bitmek Çok şişmanlamak (Çr.)
bıhın 1. Göğüs (Gaz.)
2. Bel, omurga (Nğ.)
bıhmak Çok terlemek (Mn.)
bıhtı Pıhtı (Isp. Çr.)
bıjıldamak Gözü kanlanmak, sulanmak (Bt.)
bıjırgan Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Kn.)
bıkağılık Ayak, bilek, diz eklemi (Ama.)
bıkanak Ayak, bilek, diz eklemi (Uş. Dz. Ay. İz. Ba. Ks. Sm. To. Kn. Ada. İç. Mğ.)
bıkanık Ayak, bilek, diz eklemi (Ama. Gr.)
bıkılcan Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Isp. Dz. Mğ.)
bıkıldamak Gövdeyi geriye bükmek (Ba.)
bıkılgan Ayak, bilek, diz eklemi (Es.)
bıkım Bel, omurga (Sv.)
bıkın Omurga, bel (Brs. Ama. Sm. Gaz. Hat. Sv. Nğ. Kn. Yz. Kerkük)
bıkmak 1. Eklem (Ay. İz. Mn. To. Ur. Mğ.)
2. Bilek (Mn.)
bılık Erkeğin cinsel organı (Kü. El.)
bılık bılık 1. Su toplamış yara (Af.)
2. Çok su içmekden şişen karın (Af.)
bılız Kısa boylu, bodur, cüce (Mr. Sv. Ky.)
bılkımak Yarası iltihaplanmak (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Çkl. Brs. Kü. Es. Kc. Bo. Ks. Sm. Sn. Or. Gr. Mğ.)
bılkınmak Yarası iltihaplanmak (Mğ.)
bıllıkmak Yarası iltihaplanmak (Çkl.)
bıngı Açılmamış çıbanın ağrısını dindirmek için yapılan ilâc (İç.)
bıngıl bıngıl 1. Şişman, etli, yağlı, tıkız, dolgun (Brd. Dz. Ba. Çkl. Brs. Es. İst. Sm. Gaz. Sv. Nğ. İç. Ant. Krk. Bo. Ama. Hat. Yz. Kn. Isp. Gm.)
2. Azmış, iltihaplanmış yara (Kü.)
bıngıldak 1. Mide (Ada.)
2. Bataklık (Çkr. Ky. Ada.)
bıngıldamak Zonklamak (Isp. Dz. Ba. Zn. Dy. Ky. Ant. Mğ.)
bırbıra Bel, omurga (Kerkük)
bırtlik Kısa boylu, bodur, cüce (Kü.)
bırtnaz Çökük burunlu (Sv. Ky.)
bışluk Pişik, kasıklarda kızartı (Bo.)
bıtrak Öd (Mğ.)
bıttıç Kısa boylu, bodur, cüce (Ank.)
bıybıtmak Üşüyüp titreyerek büzülmek (İç.)
bıyıklı fadime Kadın yaradılışlı erkek (Nğ.)
bızdık 1. Cinsel organ (Gm.)
2. Kısa boylu, bodur, cüce (Af. Çkl. Çr. Bo. Ama. To. Sm. Gr. Sv. Krş. Ky. Nğ. Kn.)
3. Kuyruk sokumu, anüs (Gm.)
bızdın Kuyruk sokumu, anüs (Or. Kr.)
bızeme Deride şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Ks.)

bızık Sidik (Ml. El.)
bızır Zehir (Hat.)
bızlık Kıçta çıkan ucu sivri yara (El.)
bızlık etmek İşemek (Ml.)
bızlamak İşemek (Sv. Ky.)
bızzık Kıç, makat, anüs (Isp.)
bibi Çocuk dilinde cinsel organ (Ba. Sn. Tk.)
bibil Kısa boylu, bodur, cüce (Sm. Tr.)
bibiş etmek İşemek (Hat.)
bicibici Bit, pire (Dz.)
bici Meme, meme başı (Ks. Kn. Mğ.)
bicig Meme, meme başı (Brd.)
bicik Meme, meme başı (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. Ay. Iz. Mn. Kc. Ks. Ama. Or. Ml. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Kıb.)
bicikli Göğsü büyümeye başlamış genç kız (Nğ.)
biçi Erkek çocuk (Ar.)
biçik 1. Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Dz. Ant.)
2. Meme, meme başı (Brd.)
biçilgen Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Or. Kn.)
biçirgan Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ar. Ank.)
biçirgen Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Or. Gr.)
didik Kısa boylu, bodur, cüce (Af. Ay. Mn. Ezc.)
bijiklemek İşemek (El.)
bilik 1. Kadının cinsel organı (Gm.)
2. Erkeğin cinsel organı (Ant.)
biliz Cüce (Ky.)
bille Erkeğin cinsel organı (Kn.)
billor Erkeklik bezi, testis (Iz.)
billur Erkeklik bezi (Sm.)
bilor Erkeklik bezi, testis (Kr.)
biliyor Erkeklik bezi, testis (Ant.)
bimli Kısa boylu, bodur, cüce (Gm. Ezm. Sv.)
bindik Kısa boylu adam (Ml.)
bi pırtık Çelimsiz, kısa boylu (Ur.)
birçek Saç, kakül, zülüf (Dz. Ama. Vn.)
bir kımık 1. Sekiz, on yaşlarında çocuk (Hat.)
2. Kısa boylu, bodur, cüce (Hat.)
biş Çocuk dilinde çiş (Brd.)
bişik Pişik (Mn. Ba. Çkl. Bo. Sm. Ama.)
bişirgen Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Or.)
bişirük Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Or.)
bişiruk Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (El.)
bişsa Çocuk dilinde çiş (Kıb.)
bite Ayakta durabilen çocuğun yürümesine yardım eden tahta araç (Es.)
bitev Tamam, ameliyatla açılması gereken kızlık zarı (Dz. Vn.)
bitevür olmak Tuhaflaşmak (El.)
bitik 1. Halsiz, zayıf (Krk.)
2. Tamam, ameliyatla açılması gereken kızlık zarı (Dz. Ama. Gr. Nğ. Kn.)
bitilgen Ter, pislik ve çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Or.)
bitmiyeyazmış Zayıf, cılız (Mğ.)
biyaz Kız (Kr.)
bizdik Erkek çocuk (Ky.)
bizik Kıç, makat, anüs (Tr.)
bizik etmek İşemek (Ml.)
bizirdemek Organları uyuşmak (Or.)
bizlemek An ve akrep sokmak (Dz. İç.)
bobuş Erkeğin cinsel organı (Kn.)
boçi Küçük çocuk (Dy.)
bocuk Kambur, zayıf, iş yapamayan (Rz.)
bocurgat İriyan adam (Brs.)
boço Kısa boylu, bodur, cüce (Tr.)
boçot Kısa boylu, bodur, cüce (Rz.)
bodi Kısa boylu, bodur, cüce (Çr. Kn.)
bodik Kısa boylu, bodur, cüce (To. Ezc. Kr.)
bodiri Kısa boylu, bodur, cüce (Kıbrıs)
bodu Kısa boylu, bodur (Ank.)
boduç Kısa boylu, bodur, cüce (Sm. Ank.)
bodug Kısa boylu, bodur, cüce (Brd.)
boduk 1. Erkeğin cinsel organı (Sv.)
2. Kısa boylu, şişman çocuk (Af.)
3. Kısa boylu, bodur, cüce (Isp. Dz.)
bodurmahmut İlâç olarak kullanılan, güve için tütsü yapılan bir çeşit ot, teucrium labiatac (Af. Isp. İz. Sm.)
boduş Kısa boylu, bodur, cüce (Brd.)
bogarsak Obur (Uş. Yz.)
bogür Böğür (Dz.)
boğ Çöplük, gübre (Kr.)
boğaccı Obur (Kn.)
boğaçcıl Obur (Ank.)
boğarsak Obur (Ama. Yz.)
boğassak Obur, pisboğaz çocuk (Af. Isp. Çr. Ml. Mr. Sv. Kn.)
boğa tikeni Çıban için ilâç olarak kullanılan bir bitki (Ky.)
boğaz Yiyecek (Nğ.)
boğaz çekmek Boğazı bir insan tarafından sıvazlanmak (Ank.)
boğazdanmak Boğazlanmak (Kr.)
boğaz düşmek Bademciklerin şişmesi ile birlikte boğazı ağrımak (Nğ.)
boğazkıstı Anjin, boğaz ağrısı (Dz. Ada.)
boğazlak Obur (Mğ.)
boğazlanmak İştahı açılmak, bol bol yemek (Nğ.)
boğazlı Obur (Brd. Ba. Kü. Or.)
boğazsak Obur, pisboğaz (Af. Ba. Kü. Bo. Çr. Ama. To. Or. Mr. Sv. Yz. Ky. Ed.)

boğazsız İştahsız, az yemek yiyen (Ezc. Krk.)
boğoza Obur (Ar.)
boğozli Obur (Ar.)
boğör Böğür (To.)
boğrek Böbrek (Ky. İç.)
boğurdak Gırtlak (Af. To. Kn.)
boğurtlak Gırtlak (Çkl. Nğ. Kn.)
bohluh 1. Mide, kann (Yz.)
2. Hayvan dışlıklarının atıldığı yer, gübrelik (Yz.)
bohna Ahır (Ed.)
bok Pamukcuk hastalığında çocukların ağzında görülen kabarcıklar (Mğ.)
bokboğaz Obur (Af. Dz. Or.)
boklağı Helâ (Çkr. Kn.)
bokluk Helâ (Kn.)
boklu şehit Dikkatsizliği yüzünden bir kaza sonucu ölen (Nğ.)
boksalık Yassı burunlu insan (Ks.)
bollık Çocuğun cinsel organı (Ezc.)
boorek Böbrek (Sv.)
boran İç sıkıntısı (Af. Bo. Ank.)
borcabahar Müshil olarak kullanılan ince köklü bir ot, sütleğen (Gaz.)
borl Kan emen büyük sinek (Ar.)
bork Kulak (Ky.)
bostancık Çıbana benzer, büyükçe şişlik (Mr.)
bosukmak Boğulmak (Mr.)
boşböğür Kalça ile kaburga arasındaki kısım (Dz. Ant. Mğ. Kıb.)
bour Karaciğer (İst.)
bovartlak Gırtlak (Or.)
boyanmak 1. Zıkkımlanmak (Gaz.)
2. Zehirlenmek (Gaz.)
boylu Gebe (Es. Bo. Kr. Ank.)
boynuburuk İnsan pisliği (Brd.)
boynu yoğun Şişman, boynu kalın (Kr.)
boynuk Boynu kısa (Sv.)
boyu batmak Ölmek (Nğ.)
boyu boyanmak Ölmek (Vn.)
boyu boyarhı olmak Ölmek (Vn.)
boyunçakalağı Gerdan (Bo.)
boyunda olmak Çocuk, ana karnında olmak (Bo.)
boyun kökü Ense (To. Ant.)
boyun kütüğü Ense (To.)
boyuntucu Ense kökü (Nğ.)
bozak Erkek çocuk (Zn.)
bozalacı Gebe (İç.)
bozalak 1. Ekzama gibi bir deri hastalığı (Isp. Brd.)
2. Kel (İz.)
bozanak Ekzema gibi bir deri hastalığı (Es.)
bozatmak Gözün beyaz kısmında beyaz bir leke meydana gelmek (Mr.)
boz düşmek Göz bebeğinde leke olmak (Nğ.)
bozgun 1. İshal (Krş. Ml.)
2. Zayıf, sağlık durumu bozuk (Nğ.)
bozguna düşmek Ishal olmak (Ezc.)
bozkarava Sıska (Mğ.)
boztülü Onüç ondört yaşında kız (Kn.)
bozuk Bakire olmayan kız (Isp. Sm. Ky. Nğ.)
bozulacı Gebe (Or.)
bozulmak Kızlığı giderilmek (Sm. Tr. Mğ.)
böbek Bebek (Dz. Ay. Ba. Bo. Ada. İç.)
böbü Bebek (Dz.)
böbüce Bebek (Dz.)
böbük Bebek (Af. Dz.)
böceklenmek Bitlenmek (Nğ.)
böcüklü Bağırsağında solucan olan (Mr.)
bödek 1. İç organlar (Çkr.)
2. Yürek (Zn.)
3. Böbrek (Bil.)
bödeleğl düşük Kansız (Bo.)
bödelek 1. Öd kesesi (Ks.)
2. Karın (Ank.)
3. Böbrek (Ank. Af. Isp. Es. Bo. Çkr. Çr. Yz. Ant. Kn.)
böderek Böbrek (Dz.)
bödülek Böbrek (Es.)
bögür Böğür (Ks. Hat. Mr. Ezc. Ağı. Kr. Krş. Ank. Kn. İç.)
böğur Karaciğer (Ks.)
böğur Karaciğer (İç.)
böğürce Böbrek sancısı (Ada.)
böğürtük Kansız, zayıf (Or.)
böğrek Böbrek (Çr. Ks. Gr. Ar. Gm. Kr. Gaz. Mr. Sv. Ky. Krş. Nğ. Ada. İç.)
böğrü böğrüne geçmek Açlıktan zayıflamak (Nğ.)
böğür Göğüs (Or.)
böğür ağrısı Göğüs ağrısı (Ay.)
böğürcük Böbrek (El.)
böhürmek Kusmak (Isp.)
bölemek Çocuğu kundaklamak (Af. To. Ecz. Ank. Kn.)
bölerük Gözlerin patlak, dışarı fırlamış, devrik olması (Or.)
bönce Karaciğer (Dz.)
böörek Böbrek (Gr.)
böörtmek İnsan ya da hayvan, acı ses çıkartmak (Or.)
börek Kadının cinsel organı (Af.)
börkmek 1. Hastalık nedeniyle yüzün değişmesi (El.)
2. Terlemek, bunalmak (Gaz.)
börllyen El üzerinde çıkan bir yara (Kü. Es.)
börnekeç Piç (Ant.)
börtlemek 1. Terlemek, bunalmak (Dz.)
2. Güneşte ya da ateşte yanmak (Kn. Ada.)
börtmek 1. Çok susamak (Af.)

2. Ateşten yüz kızarmak, terlemek (Af. Hat.)
3. Terlemek, bunalmak (Isp.)

börtük 1. Zayıf, çelimsiz (Ks. Or.)
2. Yara, bere (Brd. Kü. Ks. Zn. To. Ama. Sn.)

börümek Terlemek, bunalmak (Brd.)
böyrek Böbrek (Ezc. Ezm. Sv. Kn.)
böyreyh Böbrek (Kr.)
buaz Gebe (Kn.)
buazak Obur (Dz.)
buber beni Siyah ben (Çkl.)
bubu Bir iki yaşındaki çocuk (Hat.)
buclrik Cılız adam (Rz.)
buclanmak Uyuşmak, hissi azalmak, karıncalanmak (Kr.)
bucud Kısa boylu adam (Çr.)
bucur Bacaksız, kısa boylu, gelişmemiş, ufak tefek (Dz. Gm.)
bucur bucur Sıhhatli, kanlı canlı (İz.)
buç Kıç, makat (Kr.)
buçuk Dudakta olan uçuk (Ezc.)
buduk Kısa boylu, bodur, cüce (Dz.)
buğrü Kambur (Kn.)
buğ Afet, felaket, hastalık (Kn.)
buğa dikeni Yılan sokmasında ilâç yerine kullanılan bir bitki (Af.)
buğarsak Obur (Çr. Yz.)
buğaz Gebe (İst. Ama.)
buğazsak Obur (Ama. Mr.)
buğlez Kambur (Nş. Nğ.)
buğsıkmak Terlemek (Ada.)
buğun Bilek (To.)
buğur Omurgayla kaburganın birleştiği yer (Kn.)
buğ verme Halk arasında bazı hastalıkları iyileştirmek için başvurulan yol (Ant.)
buhağ Gerdan (Ar. Ezm. Vn.)
buhah Gerdan (Ar. Ezm. Kr.)
buhak Gerdan (Ar.)
buhan Gerdan altındaki et (Vn.)
buhav Gerdan (İst.)
buhof Gerdan (Kr.)
buhun "Bel" sözcüğü ile birlikte kullanılır: Belim buhunum ağrıyor, gibi (Dy. Ezm.)
bujlanmak Uyuşmak (Kr.)
bujma Sümük (Kn.)
bukak Gerdan (Kerkük)
bukmak Burkulmak (Dz.)
bulamaç Yedi güne kadar hasta sayılan lohusa (İz.)
bulaşık Yarı deli (To.)
bulatalık Bataklık (Ed.)
buldur Fıtık (Ank.)
bulgurlanmak Karıncalanmak, uyuşmak (Brd.)
bulgur püskürtmesi Bir çıban (Ank.)
bulkamak Yarası iltihaplanmak (Dz.)
bulkümek Ekşimek, midesi gaz yapmak (Mğ.)
bulüz Kambur (Ada.)
bumbur İhtiyar (Gr.)
bumburek Böbrek (Tr.)
bun Sıkıntı (Uş.)
bunamak Ağızı kokmak (Nğ.)
buncıkmak Çok acımak (Çr.)
buncukmak Çok acıkmak (Ml.)
bundukmak Açlık, susuzluktan bayılacak duruma gelmek (Ml.)
bunlanmak Doğumu yakın olan kadın hastalanmak (İç.)
bunnu yilenmek Cinsel isteklerle kendini bazı aşırı heveslere kaptırmak (Nğ.)
burç Karın ağrısı (Nğ.)
burgu 1. Diş ağrısı (Gm.)
2. İshal, dizanteri (Dy. El.)

burguçmak Yorulmak (Ada.)
burgun İshal, dizanteri (Es. Ant. Mğ.)
burğun İshal, dizanteri (Çr.)
burkuk Burkulmuş ayak, kol vb. (Bo.)
burkuntu Mide bulantısı, sancı (Brd. Or. Rz.)
burmak Karnı sancımak (Gaz.)
buruğ İshal, dizanteri (Kerkük)
buruk 1. Topal, aksak (Yz. Ky.)
2. Kambur (İç.)

burulgan 1. İshal, dizanteri (Or.)
2. Burkulmuş ayak, kol vb. (To.)

burumak Sancılanmak (Mr. Ky.)
burun atmak Burun temizlemek (İz.)
burunsalık Çocuklarda görülen bir çeşit hastalık (Nğ.)
buruntu Sürgün, bağırsak bozukluğu (Isp.)
burut gibi Gürbüz (Isp.)
burutmak 1. Topallamak, aksamak (Isp. Kn.)
2. Yellenmek (Ky.)

burü Kambur (Ant.)
burüz Kambur (Ky.)
bus Tanrının ceza olsun diye verdiği devamlı hastalık (Tn.)
butur 1. Omuz ağrısı, kulunç (İst.)
2. Çiçek hastalığı geçirmiş insanın yüzü (Ks.)

buvacıl Obur, çok yemek yiyen (Nş.)
buvala Boğmaca (Kn.)
buvaz Gebe (To.)
buyalacı Gebe (Sn.)
buymak Çok üşümek (Uş. Ml. Gaz. Yz. Ky.)
buzat Üşüme (Krş.)
bücük Meme, meme başı (Kıb.)
bücüş Kısır (İst.)
büdük Çelimsiz ve zayıf çocuk (Sm.)
büğdez Kambur (Yz.)
büğdür Cılız, hastalıklı kimse (Ank.)
büğdüz Kambur (Isp. Krş. Kn. Gaz.)

büğlez Kambur (Nğ.)
büğlüz Kambur (Ky. Nğ.)
büğrü Kambur (Kn. Ada.)
büğrüz Kambur (Sv. Yz.)
bükeç 1. Çene (Es. To.)
2. Kambur (Or.)
bükenek Diz kapağı altı (İç.)
büklesin Göbek kacıklığından ileri gelen ve bükülünce geçeceği sanılan bir çeşit karın ağrısı (Tk.)
bükmece Belden aşağıda olan felç hastalığı (Ada.)
bükre Kambur (Mn.)
bükrü Kambur (Af. Brd. Dz. Kü. Or. Ky. Ada. Mğ.)
bükrüce Kambur (Brs.)
büküre Kambur (Dz.)
bükürü Kambur (Dz.)
bülengez Kambur (Krş.)
bülez Kambur (Gr. Mğ.)
büluk Küçük erkek çocuğun cinsel organı (İç.)
bülücük Küçük erkek çocuğun cinsel organı (İç.)
bülük Küçük erkek çocuğun cinsel organı (Af. Isp. Brd. Dz. İz. Ay. Mn. Ba. Kü. Es. Bo. Mr. Hat. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ.)
bülükçü Sünnetçi (İz.)
bümbül Küçük erkek çocuğun cinsel organı (Nğ.)
büngeçmek 1. Ayak sinirleri uyuşmak (Dz.)
2. İncinmek, halk deyişiyle-damar damar üstüne gelmek (Dz.)
bürç Lohusa kadına arayla gelen sancı (Yz.)
bürçe Pire (Kn.)
bürçek Saç, kakül, zülüf (Dz.)
büregavruzu Böbrek hastalığı (Kn.)
bürkmek Midesi bulanmak (Hat.)
büşürgen Pişik (Or.)
büvellemek Emeklemek (Gr. Gm.)
büven Çocuk bezi (Çkl.)
büvenmek Eğilmek, çömelmek (Mğ. Tn.)
büydüm Kambur (İst. Gaz. Ank.)
büydüz Kıç, makat, anüs (Gaz.)
büylüz Kambur (Ky.)
büyrüz Kambur (Krş.)
büyük kırk Doğurmuş bir kadının kırkıncı günü (Ml. Sv.)
büyük öksürük Boğmaca (Sn.)
büzdüm Kuyruk sokumu, anüs (Af. Brd. Kü. İst. Ama. Kr. Mğ.)
büzdüm kemiği Kuyruk sokumu kemiği, koksiks (Çkl.)
büzlemek Diş karıştırmak (İç.)
büzmece 1. Yeni doğmuş çocukların topuklarında çıkan bir çeşit yara (Mr.)
2. Sinirin çekilip büzülmesi (Nğ.)
büzmürt Kuyruk sokumu, anüs (Sm.)
büznük Kuyruk sokumu, anüs (Nğ.)
büznük kemiği Kuyruk sokumu kemiği (Nğ.)
büzük Kıç, makat, anüs (Çr.)
büzülmek Süt çocuğu hastalanmak (Kerkük)
büzütmek Soğuktan uyuşup büzülmek (Af. Brd. Dz. Ay. İz. Ba. Kü. Es. Ks. Çkr. Çr. Sv. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ.)
büzzük 1. Kıç, makat, anüs (Mr. Hat. Yz. Ky. Nğ. Ada. İç.)
2. Kalça (Hat.)
büzzük devirmek Yan yatmak (Nğ.)

C

caam İştahsız kimse (Gaz.)
cabar Bebeklikten çıkmış çocuk (Brd. Dz.)
cabı Cılız, zayıf (Ba.)
cabul Erkeğin cinsel organı (Gm.)
cabur Cılız, zayıf (Dz. Or.)
cac Sakat, düzgün yürüyemeyen kimse (Ar.)
caflak Tüysüz (Isp.)
cağ 1. Baldır kemiği (Gr.)
2. Meni (Bt. Ur.)
cağ etmek Karnını doyurmak (Ur.)
cağ kemiği Kolun döner kemiği (Sv.)
ca kemiği Kolun döner kemiği (Mr.)
calaba Vurgun; dalgıcın ağzının eğrilmesi, dilinin tutulması (Mğ.)
calduragin Çiş yap anlamında kullanılır (Gm.)
camat Saç demeti (Tr.)
camba Şirpence de denilen bir çıban (Gaz.)
can alıcı 1. Öldürücü hastalık (Nğ.)
2. Azrail (Nğ. İç.)
canavi Kalp, yürek (Ezm.)
canaz Sinirli (Sv.)
can cara Derman, güç (Yz. Nğ.)
can cere Derman, güç (Yz. Nğ.)
canclkten düşme Dölden kesilme (Ar.)
can çekmek Can çekişmek (Gaz.)
can dili Göğüs (Ks.)
canev Yürek, kalp (Isp.)
canevi 1. Kalbin altı, göğüs kemiğinin bittiği yer (Af. Gaz.)
2. Yürek, kalp (Isp. Ml. Af. Mn. Ank.)
3. İnsanın en nazik yeri (El.)
cangalaz Zayıf, cılız (Çkl.)
cangırtıya gitmek Boşu boşuna ölmek (Af.)
canı azalmak Sıkıntı basmak (Dz.)
canı çekilmek İçi sıkışmak (Çkl.)
canı çekmek Uykuya dalmak (Af. Dz.)
cank Avuç, el (Ar.)
cannı Güçlü, şişman, iri (Kr.)
can suyu 1. Ölmek üzere olan kimseye verilen su (Ba.)
2. Kan (Bil.)
can tahtası Göğüs kemiği (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Es. Çr. Or. Tr. Gm. Sv. Kn. Ant.)
capçak ağızlı Çok ağlayan çocuk (Mn.)
car 1. Hayvanları hastalıklı olan kimse (Ama.)
2. Döl yatağı, yavruyu saran zar, eş (Brd.)
cara 1. Boğazı uzun adam (Sv.)
2. Döl yatağı, yavruyu saran zar, eş (Isp. Brd. Dz.)
caran Sevimli, uzun boylu, güzel gözlü insan ya da hayvan (Isp. Brd. Kn)
cardon Uzun bacaklı insan (El.)
carıs olmak 1. Rahatsız olmak (Kerkük)
2. Husyesi kopmak (Kerkük)
caruh Gelişmemiş, büyümemiş (To.)
caş Genç, delikanlı (Es. İst. To. Kn.)
cattirik Kısa boylu adam (Ama.)
cava Döl yatağı, yavruyu saran zar, eş (Mğ.)
cavlak Zayıf, cılız (Ml.)
cavsıtmak Konuşurken saçmalamak, söz düzenini yitirmek (Mr. Gaz.)
cavur Kalça (Kn.)
cayak Yanak (Kn.)
cayak tuş Azıdişi (Kn.)
caydak 1. Yalınayak (Çr. Sm. Ama. Or. Tr. Sv.)
2. Çıplak (Gr. Tr.)
caynaz Sıska, zayıf, cılız (Krş. Ky. Nğ. Kn. Çr Kr. Ada. Bo)
cebabendek Çırılçıplak (Mr.)
cebe Erkeğin cinsel organı (Niğ.)
cebedak Öksüz, yetim (Zn.)
cebelek Gözleri küçük ve görmesi zayıf olan kimse (Gm.)
ceber Bebeklikten çıkmış çocuk (İst.)
cebernuş olmak Kemiği çatlamak (Rz.)
cebik Cılız, zayıf (Sv.)
ceğer Ciğer (Rz.)
ceğin Omuz (İst.)
celep 1. Zayıf, ince kimse (Ank. Kn. Tk.)
2. Kaba yapılı, biçimsiz kimse (To. Or. Gaz. Hat. Sv.)
celimsiz 1. Zayıf, cılız (Dz. Mğ.)
2. Halsiz (Mğ.)
celpmek Göz kızarmak (İç.)
cembek Kalabalık aile (El.).
cemberek Difteri hastalığı (Ada. İç.)
cemcük ağız 1. Sözleri tam telafuz edemeyen kimse (Gm.)
2. Bir tarafa çarpık ağız (Gm.)
cemdek İnsan ya da hayvan ölüsü (Kr.)
cemdeyh İnsan ya da hayvan ölüsü (Kr.)
ceme 1. Kalabalık aile (Dz.)
2. Çocuk (Dz.)
cemik İkiz (Vn.)
cenberek Difteri hastalığı (Sv.)
cendek 1. İnsan ya da hayvan ölüsü (Çr. Sm. Ama. Tr. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Vn. Bt. Sv. Kn. Ada El.)
2. Beden (İst. To. Ada. Kr.)
cene Yeni doğmuş çocuk (Dz.)
cenelemek Çocuğun sebepsiz yere uzun uzun ağlaması (Sv.)
cenet Kalça (Isp.)

cenev 1. Göğüs, bağır (Isp. Ks.)
2. Mide (Kü.)
cenevi Göğüs, bağır (Isp.)
cenkeş olmak Uyku sersemi olmak (Kr.)
cera Can (Gr.)
ceran Sevimli, uzun boylu, güzel gözlü insan ya da hayvan (Gr. Sv. Nğ. Kn.)
cere cüre Çelimsiz, ufak tefek (Gm.)
cerek Kaburga kemiği (İts. Ezc.)
cerlek Gözleri dışarı çıkık olan kimse (Gr.)
cet Cüce, çok kısa boylu (Bt).
cevcik Dudaklarla yanağın birleştiği yer (Kerkük)
cevik Ikiz olan çocuklar (Vn.)
cevkirmek Yeni doğan çocuk, ağlamak (Tk.)
cıba 1. Kel, saçsız (Ks.)
2. Zayıf, ince ve küçük (Isp. Dz. İst.)
3. Bebeklikten çıkmış çocuk (İz. Mn. Ba. İst. Çr. Tr. Kü.)
4. Çıplak (Es.)
cıbag Bebeklikten çıkmış çocuk (Mn.)
cıbar 1. Bebeklikten çıkmış çocuk (Uş. Isp. Dz. Ba. Kü. İst. Çkr. Nğ. Mğ. Brd. İz. Mn. Çr. Ay. Kn.)
2. Zayıf çocuk (Isp.)
3. Bel ağrılarında, kırık ve çıkıkların tedavisinde kullanılan iç yağı ve kara sakız karışımı yakı (Mr. Hat. Ky. Ada. İç. Sv. Ml.)
4. Çiçek hastalığı (Sm.)
cıbara Çıplak (Isp. Çr.)
cıbarmak 1. Cildi dövülmekten kabarmak (Isp. To. Yz. Bo. Dy. Ml. Kn. İç.)
2. Yarası iltihap ve su toplamak (Çr. Yz.)
3. Ölmek, gebermek (Ank.)
cıbba Çapak (Mğ.)
cıbban 1. Küçük el (Kn.)
2. Çapak (Sm. Or. Tr. Gr. Ezc. Ağ. Ank. Kn. Mğ.)
cıbıdıh Çapak (Kr.)
cıbıl 1. Erkeğin cinsel organı (Zn.)
2. Çıplak (Mn. Brs. Kü. Es. İst. Gr. Gm. Kr Ant.)
cıbılah Çıplak (Bo.)
cıbıl cıbıl çimmek Yıkanmak (Sm. Gr.)
cıbıldak 1. Yalınayak (Bo).
2. Çıplak (Or. Nğ.)
cıbır 1. Kısa boylu insan (Brd. Tr.)
2. Yaşı büyük, boyu küçük (Dz.)
3. Cılız, zayıf (Isp. Brd. Brs. Es. Ks. Sm. Or. Ank. Kn. Dz. İz. İç. Zn. Nğ. Ky.)
4. Çıplak (Isp. Brd. Çkr. Ank. Ky.)
cıbırlamak Zayıflamak (Brd.)
cıbız Çıplak (Dz. Ecz.)
cıblak Çıplak (Çır. To. Ezc)
cıbrı Çapak (Ar.)
cıbrıt Çapak (Ezm.)
cıcık 1. İç organlar (Dz. Nğ.)
2. Göbek (Nğ.)
cıdav 1. Ezik, çürük (Uş.)
2. Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Isp. Brs. Ada.)
cıdav 1. Ezik, çürük (Brd.)
2. Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Dz. Ada.)
cıdavı 1. Ezik, çürük (Brd.)
2. Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Dz. Ada.)
cıdavılaşmak Çıban ya da yarası olgunlaşmak (Brd.)
cıdavlu Vücudunda daima yara bulunan kimse (Sv.)
cıdavu Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Çr. Çkr. Gm.)
cıddik parmak Elin en küçük parmağı (El.)
cıdıl Elin en küçük parmağı (Ezm. Ezc.)
cıdır 1. İrileşmiş yara (Af. Isp.)
2. Vücutta sık sık çıkan yara (Isp.)
3. Kuvvet, güç (Gm).
4. İnsan vücudundaki kir (Dz.)
cıdırık İshal (Dz. Sn.)
cıdırlı 1. Deli (Sv.)
2. Daimi hasta (Brd.)
3. Vücudu yaradan kurtulamayan (Af.)
cıdırlık Sinirlilik (Isp.)
cıfıt ısıtması Geceleri ateş yapan bir çeşit sıtma (Yz.)
cığa Zayıf ve uzun boylu (Isp. Çkr.)
cığalak Zayıf adam (To.)
cığıltı Yeni doğan çocuk (Ar. Ed.)
cığın Omuz (Ky.)
cığıt Gebelerin yüzlerinde oluşan lekeler (Ank. Gaz.)
cığla Büyümemiş, bodur kimse (Sv.)
cıhar Bel ağrılarında, kırık ve çıkıkların tedavisinde kullanılan iç yağı ve karasakız karışımı yakı (Sv.)
cıhıt Gebelerin bacaklarında çıkan sivilceler (Es.)
cıkka Gelişmemiş, büyümemiş (Gm. Krş.)
cılaz Hastalıklı çocuk (Vn.)
cılbağa 1. Yaramaz, huysuz çocuk (Gm. Ar. Vn.)
2. Sıska, cılız (Ezc. Mr.)
cılbah Çıplak (To. Gaz.)
cılbak Çıplak (İz. To. Gaz. Mr. Hat. Ky. Nğ.)
cılbanmak Soyunmak (Uş. Çr. Ama. Af. Mr. Gaz. Ank. Nş. Nğ. İç)
cılbıl Çıplak (Mn.)
cılım Küçük abdest (Ezm.)
cılımın Insan gücü (Gm.)
cılız 1. Yeni doğmuş küçük çocuk (Bo.)
2. Hastalıklı (Ba.)

cıllak İnce ve pürüzlü ses (Çr. To.)
cıllık Erkeğin cinsel organı (El.)
cılpak Çıplak (Ama.)
cımbar Zayıf (Krk.)
cımbaryemek Dayak yemek (Yz.)
cımbıl Zayıf, cılız (Dz. Mğ.)
cımbırık Ufak tefek insan (Kc.)
cımcıme Ufak tefek insan (Ezm. Nş.)
cımgışmak Uyuşmak, ürpermek (Es.)
cımkışmak 1. Vücudun bir yeri ağrımak (Brd. Ks.)
2. Kaşınmak (Dz.)
cımucık Ufak tefek insan (Brd.)
cıncık göz Çakır göz (Ada.)
cıncıla Nezle, soğuk algınlığından meydana gelen, öksürüklü hastalık (Ar.)
cındarlanmak Sinir buhranı geçirmek (Gm.)
cındıra Ufak tefek insan (Gr.)
cındürük Kurumuş, incelmiş vücut (Gm.)
cıngı Göz yaşı (Ba.)
cıngıl Böbrek (Nğ.)
cıpan etmek Yıkanmak (Ar.)
cıpcıplak Çıplak (Rz. Yz.)
cıp etmek Yıkanmak (Gm.)
cıpıl Çıplak (Ezm.)
cıpırt Çapak (Ar.)
cırba Gelişmemiş, cılız çocuk (Brd. Ed.)
cırbağa 1. Küçük çocuk (Or. Gm. Ar. Kr. Ezm.)
2. Gelişmemiş, cılız çocuk (Ar. Ezm.)
cırbağu Gelişmemiş, cılız çocuk (Tr.)
cırbala Gelişmemiş, cılız çocuk (Mğ.)
cırbana Gelişmemiş, cılız çocuk (İst.)
cırbıt Çapak (Kr. Ezm. Vn. Bt.)
cırcıplak Çıplak (Brd. Ar.)
cırcır İshal, sürgün (Ba. İst.)
cırcırın İshal, sürgün (Hat.)
cırcır olmak İshal olmak (Es.)
cırcıvlak Çıplak (Brd. Zn. To. İç. Ant. Mğ.)
cırganak Karın boşluğundaki organlar (Dz.)
cırık Büyümemiş, gelişmemiş (Uş. Isp. Dz. Es. Bo. İst. Ks. Çr. Ama To.)
cırıltı Yeni doğan çocuk (Ed.)
cırlamak İşemek (Sv.)
cırmak Delirmek (Ks.)
cırmak atmak Tırnaklamak, tırnak atmak (Or. Gr. Tr.)
cırmaklamak Tırnaklamak (Or. Gr. Tr.)
cırmık 1. Tırnak izi (Isp. Ks. Kr. Ant.)
2. Çimdik (Çr.)
3. Tırmalamak, tırmık (Ank.)
cırmıklamak Tırmalamak (Ank.)
cırmuk Tırnak izi (Sm.)
cırnaz Cılız (Gaz.)
cırnez Cılız (Kr.)
cırt Küçük çocukların zamansız işemesi (Ba.)
cırtdak Gaz çıkartma, yellenme (Bo.)
cırtdana Gaz çıkarmak, yellenme (Bo.)
cırtdanak Gaz çıkarma, yellenme (Bo.)
cırtlak 1. Pek çabuk pisleyen çocuk (Mn.)
2. Bahçelerde yetişen ve ilâç yapımında kullanılan bir bitki (Brs.)
cırtlık Küçük, cüce (Or.)
cırtlık parmak Küçük parmak (Or. Ezm.)
cıscıbıl Çıplak (Mn. Çr. Sv.)
cıscıbıl olmak Soyunmak (Isp.)
cıscıvlak Çıplak (Isp. Ks.)
cıslı Hastalıklı (Sv.)
cıvdırmak Delirmek (Isp. Dz. Or. Mr. Nğ. Ada. İç. Ant.)
cıvgışmak Kaşınmak (Es.)
cıvıklamak İshal olmak (Sv. Gm.)
cıvılatmah İstemeksizin gaz çıkarmak (Gm.)
cıvıtmak Delirmek (Gm.)
cıvmak 1. Boy atmak (Isp.)
2. Delirmek (Isp. Or.)
cıvsıtmak 1. Konuşurken saçmalamak, konuşma düzenini yitirmek (İç.)
2. Delirmek (Mr.)
cıydak Çok ağlayan çocuk (Ks.)
cıtnaz 1. Durmadan ağlayan çocuk (Mr. Ada.)
2. Çok ince, kuru adam (Ky.)
cız İç, can (İst. İç.)
cızdah Zayıf adam (Kr.)
cızdırmak Vücudun bir yerinden kan aldırmak (Gaz.)
cızdik Kalça (Gm.)
cızgıl Zayıf adam (Ank.)
cızı bızıkmak Canı sıkılmak, canı yanmak (İst.)
cızığı bızıkmak Can sıkılmak, canı yanmak (Bo. Ks. Ank.)
cızuk İç, can (Af. İz. Ks. Çkr. Gr. Ank. Kn.)
cızıldayıp durmak Hiç susmadan ağlamak (Dz.)
cızırdamak 1. Ağlamaya başlamak (Ks.)
2. İnce sesle hiç durmadan yellenmek (Bo.)
cızzık İç, can (Isp.)
ciba 1. Göbek (Tr.)
2. Bebeklikten çıkmış çocuk (Mn. İst.)
cibar 1. Bebek, süt cocuğu (Mğ.)
2. Bebeklikten çıkmış çocuk (Dz. Mn. İst. Kn. Mğ.)
3. Bel ağrılarında, kırık ve çıkık tedavisinde kullanılan iç yağı ve karasakız karışımı yakı (Ml. Hat. Sv. İç).
cibe Çiçek bozuğu (Ank.)
cibek Çapak (Sv.)
cibenek Sinek (ist.)
ciberik Sulanmış yara (Ank.)
cibermek Yarası sulanmak (Bo. Ank.)
cibi 1. Cılız, zayıf (Ba.)

2. Bebek, süt çocuğu (İsp. Brd. İst.)
cibigöz Küçük göz (Brd. Ant.)
cibik Çapak (Ml. Sv.)
cibil Çapak (Kn. İç.)
cibil cibil Yaranın sulanmasını anlatır (Es.)
cibil cibil yunmak Bol su ile yıkanmak (Or.)
cibilil Gözü çapaklı (Brd. Ay.)
cibin 1. Tatarcık (Kn.)
2. Karasinek (Brd. Gm. Ur. Nğ. Kerkük)
3. Sivrisinek (İst. Sn. Ama.)
cibindirik Cibinlik (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Brs. Kü. Es. Mr. Yz. Nğ. Kn. Ant. İç. Mğ. Tk.)
cibinnik Cibinlik (Gaz. Mr.)
cibir cibir Yaranın sulanmasını anlatır (Es.)
cibirik Çapak (Kn.)
cibiş 1. Kirpiği kısa ve az olan (Dz.)
2. Ufak tefek (Sm.)
3. Çapak (Gr.)
cicavat Zeki fakat vücutca normal olmayan kimse (Ur.)
cicik 1. Meme (Af. Dz. Çkl. Çr. Sm. Ama. To. Or. Ar. Ezc. Bt. Ml. Sv. Yz. Ank. Ky.)
2. İrinli açık yara (Brd. Kn. Ant.)
3. Yeni doğan çocuk (Isp.)
4. İç, can (Nğ.)
cicin Meme (Sn.)
cidago Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Sv.)
cidağı Omuzbaşı kürek kemğinin üstü (Ky.)
cidav 1. Ezik, çürük (Brd. Ay.)
2. Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Ezm. Nğ. Kn. Ant.)
3. Yeni açılan yara (Ml.)
cidavı 1. Ezik, çürük (Brd.)
2. Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Es. Bo.)
cidavlığ Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Kerkük)
cidirikli Dizanterili (Sn.)
cidov Omuzbaşı, kürek kemiğinin üstü (Sv.)
ciğer ağzından gelmek Öğürmek, kusmak (Nğ.)
ciğer beni Yüzde ve boyunda olan kırmızı ben (Ay. Çkl.)
ciğin Omuz (Dz. Nğ.)
ciğni Omuz (Mn.)
cihar Vücut ağrılarını gidermede kullanılan, beze sürülmüş kara sakız (El.)
cijik Meme (El.)
cik Sırt üstü yatış şekli (Ank.)
ciladan İnce, uzun ve çelimsiz kimse (Nğ.)
cilankaz İnce, uzun ve çelimsiz kimse (Nğ.)
cilbah Çıplak (Sn).
cilbir Çapak (Nğ. Kn.)
cile Çopur (Ank.)
cilik Dişilik organı (Ks. To.)
ciliek Pisboğaz, obur (Vn.)
cililik Dişilik organı (Ks. Çkr. Sv. Ank.)
cimbala Kel (Es.)
cimbarlamak Dövmek, dayak atmak (Yz.)
cimbek Çok esmer (Çr.)
cimbıl Çapaktan gözlerin yapışmış durumu (Kn.)
cimbıldamak Bağırsakları, karnı guruldamak (Ank.)
cimbilil Gözü çapaklı (Dz.)
cimcik yemek Öldürmek (Isp.)
cimcima Ufak tefek (Mn.)
cimcime Ufak tefek (Sv.)
cimcime kuması Ufak tefek (Isp. Çkr. Ezm. Krş. Nş.)
cimcimelik Bataklık (Kr.)
cimcim etmek Yıkamak (Çr. Tn.)
cimcirik Ufak tefek (İst. Kr.)
cimdirmek Yıkamak (Mr.)
cimi Omuz (İst.)
cimik Ufak tefek (Dz. Sv. Ant.)
cimil Cılız çocuk (Isp.)
cimilleşmek Uyuşmak, ürpermek (Kr.)
cimin Tatarcık (Çr. Sn. Sm Ama. To.)
cimininik Cibınlik (Çr. Ama. Ank.)
cimiri Ufak tefek (Mğ.)
cimirsemek Buluğa ermiş erkek çocuk aşırı hareket etmek (Dz.)
cimiş cimiş Yaranın zonklamasını anlatır (Çr. Mr.)
cimiş cimiş olmak Vücudun bir yerinin ağrıması (Mr.)
cimit Yanmış İnsan dışkısı (Ur.)
cinahatsız Cinsel sapık, normal insanın beğenmediği, sevmediği şeyleri seven adam (Isp.)
cinak Cinsel sapık (Gaz.)
cinbaş Zeki, uyanık (Sv. Nğ. Ant.)
cinbit Çapak (To.)
cinbüzüh Çok ağlayan çocuk (Sn.)
cinbüzük 1. Sinirli, öfkeli (Ba. Çkr. Mr. Sv. Mğ.)
2. Çok ağlayan çocuk (Sv.)
cinbüzzük Çok ağlayan çocuk (İç.)
cincik Ufak tefek (Ks. Ky.)
cincik Ufak tefek (Gm. Ank.)
cincevik İnce, narin (Ks.)
cincoloz Çok küçük insan veya hayvan (Ank.)
cincüvez Çok küçük insan veya hayvan (Zn.)
cin çarpması Sara hastalığı (Sv.)
cindal Omuz başı (Ant.)
cindeğişi Cılız (Kr.)
cindeylşiğiş Cılız (Kr.)
cine Omuz (Ky.)
cineviz 1. Kısa boylu fakat akıllı adam (Ks. Gaz. Mr. Krş. Krk.)

2. Köse (Tk.)
cingil Nezleyken burnundan damlayan su (Isp. Ank. Nğ. Kn.)
cingilli Burnunun ucunda sürekli su bulunan adam (Nğ.)
cingirdemek Ağlamak (Bo.)
cingöz İnce, zayıf (Sv.)
cingözlü Küçük gözlü (Or.)
cinigöz Gök renkli göz (Isp.)
cinimak Ağlamak (Ank.)
cinka Zayıf, cansız kız (Ar.).
cinkoz Zayıf, cılız (Ed.)
cinmek Yıkanmak (Tr.)
cinnenmek Cin çarpmak, delirmek (Mr.)
cirağ Sıska (Bil.)
ciran Sıska çocuk (Ar.)
cirbik Çapak (Yz.)
cirbit Çapak (Ama. To. Ezm. Ezc. Sv. Yz. İç.)
circir Çok yiyen obur çocuk (Gaz.)
ciret İrin (Dz. Ks.)
cirik Sümük (Sv.)
cirmık Tırmık (İst.)
cis Yara (Sv.)
ciscibil Çıplak (Isp. Dz. Kn.)
cişetmek İşemek (Dz.)
citlamuk Ufak tefek adam (Gr.)
civ Ufak tefek (Gr.)
civcivanası Yüzük parmağı (Çkl.)
civildirik Sıcaktan bunalarak bayılan kimse (Ur.)
civindirik Cibinlik (Isp.)
civremek Cin çarpmasından veya nazar değmesinden vücutta kırmızı kabarcıklar meydana gelmek (Ks.)
civrilmek Donmak (Brd.)
ciyar Ciğer (Kr.)
ciyfe İrin, pislik (Es.)
ciyin Omuz (Isp. Dz.)
ciynak Köprücük kemiği (Ağ.)
ciyret İrin, pislik (Kc.)
cizigi bizikmek Canı sıkılmak, canı yanmak (Ank.)
cizlak Kansız (Tk.)
cop cop sancımak Çıbanı zonklamak (Ank.)
cobuk Çopur, çiçek bozuğu yüzlü (Kn.)
cobul düşmek Yemeği iştahla yemek (Iç.)
coco Bebek sidiği (Ml.)
codam Sakat ve çirkin (Gaz.)
codar Sakat ve çirkin (Gaz.)
coddu 1. Kısa boylu (Ank.)
2. Çopur, çiçek bozuğu yüzlü (Kr.)
codur Kısa boylu (Kü.)
codura Lazımlık (Çr.)
cognık Burnu çökük olan kişi (Sv.)
coğmak Doğmak (Nğ.)
cohar Sıtma (Or.)
colak Bir kolu kesilmiş adam (Tr.)
coldur coldur coldurmak Oraya buraya çişini yapmak (Gm.)
collak Erkeklik bezi yarım olan (To.)
colum Kalça (Brs.)
comba Güçlü, kuvvetli erkek çocuğu (Ama.)
comburt Kadınların belden aşağı kısmı (Or.)
comu Erkeğin cinsel organı (Yz.)
comman İri yarı aptal çocuk (Isp.)
con Kalça (Ks.)
conak Konak, küçük çocukların başlarındaki kepekler (Nğ.)
concolos Sara hastalığını yaptığına ve karakış geceleri dolaştığına inanılan peri (Kü.)
concoloz İhtiyar kadın (Dz.)
concular İhtiyar kadın (Brd.)
condu Küçük, ufak tefek (Ank.)
condul Bacakları kısa olan adam (Ky.)
conevi Yürek, kalp (Gm.)
congala Kâbus (Kn.)
congalaz 1. İhtiyar kadın (İst. Ks. Sn. Kn. Iç. Ed. Tk.)
2. Bunak kadın (Kn.)
3. Ufak tefek, çok açıkgöz çocuk (İç.)
cop Bataklık (Mr.)
cop cop etmek Yıkanmak (El.)
cor 1. Fıtık hastalığı (Sn. Ama.)
2. Erkeklik bezi (Or.)
corcu Obur (Ada.)
corhudak Boğazdan çıkan hırıltılı ses (Çr.)
corruh Çocuk (Nğ.)
coruh Gelişmemiş, büyümemiş (Sv. Krş.)
coruk 1. İnatcı (Sv. Ank. Yz.)
2. Fıtıklı kimse (Çr. Ama.)
coruklamak 1. Zayıflamak (Or.)
2. Uyuklamak (Ada.)
coş Genç (Ank.)
coşak Bataklık (Ky.)
coşka Sıska, cılız çocuk (Bo.)
cotten Gelişmemiş, büyümemiş (Es.)
cotuşmak Çiftleşmek (Nğ.)
coydak Çıplak (Dz. Or.)
coynal Gelişmemiş, büyümemiş (Dz.)
coz 1. Göz ağrısı (Sm.)
2. Kambur (Zn.)
cozak Hastalıklı, soluk yüzlü kimse (Bo.)
cozalak Hastalıklı, soluk yüzlü kimse (Bo.)
cozirik Gelişmemiş, büyümemiş (To.)
cozutmak Soğuktan büzüşmek (Nş.)
cöbez Gelişmemiş, büyümemiş (Bo.)
cöbürlü Bağırsak ve mide hastalığı olan kimse (Hat.)
cöçün Ayakları romatizmalı veya inmeli olan kimse (Gaz.)
cöddü Gelişmemiş, büyümemiş (Ks.)
cödü 1. Yeni konuşmaya başlayan çocuk (Ks.)

2. Kendinden umulmayan sözlerle çevresindekileri şaşırtan çocuk (Ks.)
cödürmek Küçük çocuk, yeni konuşmaya başlamak (Bo.)
cölepe Küçük çocuk (İç.)
cömbek Karın, mide (Bo.)
cüneş Büyümemiş, gelişmemiş çocuk (Dz.)
cör Bataklık (Ar.)
cöritmek Soyunmak (Ank.)
cörletmek Çocuk dilinde işemek (Ank.)
cört Topal, çolak (Yz.)
cörtlek 1. Gözleri bozuk olan (Ezc.)
2. Cüce, çok kısa boylu (Or.)
cörtlemen Cüce, çok kısa boylu (Or.)
cörtme Cüce, çok kısa boylu (Gr.)
cöşdük Cüce, çok kısa boylu (Bo.)
cövdürmek İşemek (Ba. Mr. Sv.)
cötel etmek Öksürmek (İst.)
cötlem Cüce, çok kısa boylu (To.)
cubbal Cankurtaran düdüğü (Ada.)
cubur Çiçek bozuğu yüzlü, çopur (Kn.)
cubut Kısa boylu (Ks.)
cucul Erkeğin cinsel organı (Ar.)
cucul göz Küçük göz (Kr.)
cuda Bodur, kısa, çelimsiz (Kü. Mr. Kn.)
cudam 1. Cüzzam (Çr. Kr.)
2. Sakat ve çirkin (Gaz.)
cudar Sakat ve çirkin (Gaz.)
cugullanmak Hastalıktan bitkin hale gelmek (Çr.)
cuğurdatmak İstekle yutkunmak (Ay.)
cuğutmak Üşüyerek büzülmek (Mğ. Nş.)
cuhar Sıtmaya benzer ateşli bir hastalık (Gr. Tr. Rz.)
cuharlamak Sıtmaya benzer ateşli bir hastalığa tutulmak (İst. Or. Gr.)
cuhup Mezarlık (Dy.)
cuhurdatmak İstekle yutkunmak (Kr.)
cuk Kadınların cinsel organı (Tr.)
cukcuk Çocuk gerdanı (Isp.)
cukga İnsan ya da hayvan memesi (To. Kn.)
cukka İnsan ya da hayvan memesi (Af. Isp. Dz. To. Mğ.)
cuklamak Uyuklamak (ist. Kn.)
cuklap Uyku (İst.)
cukurdamak İstekle yutkunmak (Yz. Nğ.)
cukurdatmak İstekle yutkunmak (Af. Isp. Brd. Kü. To. Yz. Nğ. Mğ.)
culcul Çiş anlamında kullanılır (Ezm.)
culdur Fıtık hastalığı olan kimse (Brd. Kn.)
culk culk etmek Birisi yerken ağzı sulanıp yutkunmak (Gaz.)
cullamak 1. İşemek (To. Kr.)
2. Üşüyüp bir kenara çekilerek büzülmek (Es.)
culuk Erkeğin cinsel organı (Gm.)
culuz Boyun (Yz.)
culuz etmek Yutmak (Or.)
cummah Yıkanmak (Kr.).
cummak Yıkanmak (Ama.)
cumuk Göz kapaklarının şişliğinden gözlerini açamayan kimse (Sv. Krş. Ada.)
cunda Kucak (Mğ.)
cundasız 1. Kuvvetsiz (Ay.)
2. Ufak tefek, gelişmemiş (Ay.)
cunut Bataklık (Ky.)
cupdal Uzun boylu, kılıksız ve çirkin (Ada.)
cura Ufak tefek, gelişmemiş (Isp. Es. Çr. Sm. Ama. Bt. Ml. Gaz. Mr. Sv. Ada. İç. Ant. Mğ. Kıb.)
curasız Ufak tefek, gelişmemiş (Nğ.)
curatsız Ufak tefek, gelişmemiş (Brs.)
curcun Deli, azgın, çılgın (Ant.)
curcur Çiş anlamında kullanılır (Bo.)
curdasız Ufak tefek, gelişmemiş (Mğ.)
cure Cüce (Ama.)
cur etmek İşemek (Ml.)
curgut Fıtık hastalığı olan kimse (Çr.)
curlamak Gaz çıkarmak (Dz.)
curra Ufak tefek, gelişmemiş (Ada.)
curul Fıtık hastalığı (Ar.)
curuş Ufak tefek, gelişmemiş (Uş.)
curuz Ufak tefek, gelişmemiş (Ar.)
curuzlamak Uyuşmak, büzülmek (Zn.)
cuvurmak Koşarak yürümek (Es. İst.)
cuvutmak Kendinden geçmek, dalmak (Kü. Ank.)
cüce Çocuğun cinsel organı (Bo.)
cücen Kısa boylu, cüce (Sv.)
cücü 1. Çocuğun cinsel organı (Ml.)
2. Kısa boylu, cüce (Dz. Sv.)
cücük Çıbanın ortasında toplanan katı irin (Ml. Haz. Krş. Ky.)
cücül Kısa boylu, cüce (To.)
cüdde Vücut, gövde (Brd. Mn. Es. Mr.)
cüfer Sıtmaya benzer ateşli bir hastalık (Gr.)
cüğütlemek Üşüyerek büzülmek (Af.)
cüher Sıtmaya benzer ateşli bir hastalık (Gr.)
cüherlemek Sıtmaya benzer ateşli bir hastalığa tutulmak (Çkl.)
cük 1. Kadının cinsel organı (İç.)
2. Küçük erkek çocuğun cinsel organı (Isp. Kr. Ada. İç.)
cüleke Cılız adam (Kn. İç.)
cüley Cılız adam (To.)
cülle Kafa (Sv.)
cüllemek İşemek (Kr.)
cüllü 1. Kadının cinsel organı (Yz.)
2. Cılız adam (Sv.)
cüllük 1. Erkeğin cinsel organı (Sv.)
2. Kısa boylu, cüce (Nş.)
cülük Cılız adam (Ezc.)

cünbilli Gözü akan adam (İst.)

cünüs Küçük gözlü (Ar.)

cürbek Çapak (To.)

cürcür 1. Erkek (İst.)
2. İshal, sürgün (Kıb.)

cüre Ufak tefek, gelişmemiş (Sm. Ama. To. Or. Rz. Bt. Sv. Yz.)

cüreg avruv Kalp hastalığı (Kn.)

cürre Ufak tefek, gelişmemiş (Kerkük)

cürümsüz Hastalıklı, arık (Gm.)

cüttür Cüce (Kn.)

Ç

ça Bebek, çocuk (İst. Çr. Ama.)
çaba 1. Çarpıntı (Ada)
2. Tasa (Çkr. To. Gaz. Hat. Ank. Ky. Nğ. Kn.)
çabak Çapak, göz kiri (Kn.)
çabras Şaşı (Or.)
çapal Çıplak (Tr.)
çaç Saç (Kn.)
çaça Sulu yara (Ar.)
çafılamak Tırmalamak (Rz.)
çafl Tırnak (Rz.)
çağ Bebek, çocuk (Çr. Ama. Gr. Ml. Sv.)
çağa Bebek, çocuk (Af. Isp. Ay. Sk. Brs. İst. Çr. Ks. Sm. Ama. To. Or. Tr. Kr. Ezc. El. Ml. Ur. Gaz. Mr. Sv. Ank. Ky. Kn. Ada.)
çağabacak İnce bacaklı insan (Ant.)
çağalamak Yaşlı insan, çocuk gibi davranmak (El.)
çağaldak Pis insan (Tr.)
çağbacak İnce bacaklı insan (Ant.)
çağ kemiği Uyluk kemiği, femur (Mr.)
çağlı Yaşlı, kocamış (İz. Ar.)
çah Kuyu (Kn.)
çahıp conmak Dövmek, her tarafına vurmak (Mr.)
çahırgöz Siyahla ela arası göz (Mr.)
çahmah Yüzde olan ve çakmak taşı çakılarak tedavi edilen bir cilt hastalığı (Vn.)
çahmur Süt mavisi göz (Vn. Kerkük)
çahşah Bozuk yürüyüşlü kimse (Gaz. Sv.)
çahşamak Üşümek, titremek (Ks.)
çahtana Ayakyolu, helâ (Kn.)
çak Başla saçların birleştiği yer (Ank.)
çakal Mavi gözlü sarışın kimse (Kr.)
çakal uykusu Bir aralık kestiriverilen uyku (Bo.)
çakıcı Koyu esmer (Kn.)
çakılamak Tırmalamak (Rz.)
çakıldak İlâç yapmakta kullanılan, zar içinde tohumları olan baklagillerden bir bitki, colutea arborescens (Ama. Yz.)
çakılmak Gömülmek (İç.)
çakın Mavi gözlü (Ky.)
çakışma Hastalık ya da yaranın yayılması (Mğ.)
çakla Bir çeşit göz bozukluğu (Kerkük)
çalıh Kötürüm, inmeli, sakat (Sv.)
çalık Kötürüm, inmeli, sakat (Uş. Dz. İz. Brs. İst. Kü. Ama. To. Ar. Krç Ezm. Ezc. Ml. Sv. Yz. Ky. Nğ. Ada. İç)
çakma Deri hastalığı, yara, çıban (Af. Uş. Dz. Ay. İz. Ba. Çkl. Brs. Kü. Es. Sm. Ank. İç. Krk. Tk.)
çakmaca Deri hastalığı, yara, çıban (Ba.)
çakmak Deri hastalığı, yara, çıban (İz. Sk. Sn. Ama. To.)
çakmur Hastalıklı, sevimsiz (göz, bakış için) (Hat.)
çakrak Mavi gözlü (Uş. Gr.)
çakşak Eli ayağı titreyen kimse (Ml.)
çal Ben, çil, leke (Tr. Ada.)
çala Bebek, çocuk (İst.)
çalaf İnce, zayıf (Kü.)
çalak Deli (Ada.)
çalapata Dövmek hakkında (İz.)
çalçar Eğri yürüyen, yürürken bacaklan dolaşan kimse (Ky. Kn.)
çalgın 1. Deli, delimsi (Isp. Brd. Gaz. Mr. Sv. Nğ. Ada. Mğ.)
2. Kötürüm, inmeli, sakat (Çkr. Çr. Kr. Ezm. Ezc. Ml. Gaz. Mr. Sv. Krş.)
çalık 1. Yara, çıban izi (Brd. Kü. Sm. Gaz. Mr.)
2. Kadının aşermesi hakkında (Es. Bo. Ank.)
3. Renksiz, kansız kimse (Isp. Ks. Çr. Or. Mğ.)
4. Sıska, kuvvetsiz (Isp. Dz. İst. Yz. Mğ.)
5. Deli, delimsi (Brs. Çkl. İst. Ed. Krk.)
çalıkçalmak Aşermek (Tk.)
çalınmak 1. İnme inmek (Çkl. İst. Çkr. Çr. To. Gr. Tr. Gm. Ar. Ezm. Ezc. El. Ml. Gaz. Sv. Yz. Ank. Ky. Krş. Nğ. Krk.)
2. Deli olmak (Gaz.)
3. Cin çarpmak (Or. Ar.)
4. Ölmek üzere olan hastanın dili peltekleşmek (Ay.)
çalıpalma Avlunun bir köşesine yapılan, büyük bir delikten kolayca temizlenen kuyusuz helâ (Nğ.)
çalkın Kötürüm, inmeli, sakat (Mr. Çr.)
çalkun Kötürüm, inmeli, sakat (Çr.)
çallanmak Saçı ağarmak (Kr.)
çalma 1. Bir cilt hastalığı (Ay. Mğ.)
2. Azmış yara veya sivilce (Ay.)
çalmak Dişi kamaşmak (Or.)
çalparalı Dalgın adam (Isp.)
çalparası çıkmak Çok fazla yorulmak (Or.)
çaltak Eğri bacak (Ama. Ky.)
çaluh Kötürüm, inmeli, sakat (Ar. Gr. Kr. Sv.)
çaluk Kötürüm, inmeli, sakat (Çr. Gr. Tr.)
çamar Cüce, kısa boylu insan ya da hayvan (Ay. Mğ.)
çam çivisi Erkeklik organı (Nğ.)
çamsımak Erkek, kadınlığa meyletmek (Kü.

Bo. Çr. Ada.)
çamsıtmak Saçmalamak (Gaz. Ky. Nğ.)
çamtaklamak Tırmalamak (Çkl.)
çançmak Böğrü, yanı sancımak (Kn.)
çandır Gök gözlü (Isp.)
çandır 1. İnce, uzun bacaklı insan (Uş.)
2. Cılız (Nğ.)
çandur Çok uzun boylu adam (Mğ.)
çanfır Aile (Nğ.)
çanışlamak Şuurunu kaybetmek, bunamak (Rz.)
çanklamak Tırmalamak (Ar.)
çanlağa Gerdan (Çr.)
çantı Leğen kemiği (Ba. İst. Nğ.)
çapah Çapak, hasta gözde toplanan pislik (Sv.)
çapahlanmak Gözü çapaklanmak (Ar.)
çapak Göze inen beyaz leke (Mn. Çr. Gm. Ar. Sv. İç.)
çapar 1. Sarışın, mavi veya yeşil gözlü, çilli insan (Af. Isp. Dz. Ay. Mn. Ba. Çkl. Brs. Kü. Bil. Es. Kc. Çkr. Çr. Sn. Ank. Nğ. Kn. Mğ. Ed. Krk.)
2. Çiçek bozuğu yüz (Uş. Brd. Ay. To. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ky. Ada.)
3. Huysuz, ters adam (Nğ. Kn.)
4. Sakar (Ba.)
çapıt hastalığı Kolera (Kü.)
çapkın Biçimsiz yürüyen (Sv.)
çapmak Koşmak, ivmek (Af. Isp. Dz. Ay. Mn. Kü. Bo. İst. Ks. Çkr. Sn. Sm. To. Gr. Tr. Kr. Ezm. Vn. Bt. Dy. Mş. El. Ml. Ur. Sv. Ank. Ky. Kn. Ada.)
çapras Şaşı (Tr.)
çapraska Şası (Bo.)
çapraz Şaşı (Rz. Gm.)
çapur Çiçek bozuğu yüz (Gm. Sv.)
çara 1. Meni (Kn.)
2. Yeni doğan yavrunun ilk pisliği (Kn. Ant. İç.)
3. Dölyatağı, yavruyu saran zar, eş (Ank. Kn.)
çarak Helâ, yüznumara (Ks.)
çarcavlak Çıplak (Isp.)
çarga Bebek, çocuk (İst.)
çarık çıkartmaz Kolera hastalığı (Tr.)
çarkıt Sakat (Hat. Krş.)
çarmak Ağır hastanın çırpınması (Isp.)
çarmıhlı İri yapılı, gösterişli (Ba. Sv.)
çarpan Kadın (Isp. Mğ.)
çarpana yüzlü Kara kuru ve çiçek bozuğu yüzü olan kimse (Sv.)
çarpık Kısa boylu, bodur (Or.)
çarpınmak Çok heyecanlanmak (Rz.)
çarpma İnme inme (Ezm.)
çarpuşturmak Tokatlamak (Ama.)
çaşka Bebek, çocuk (Nğ. Ada.)
çaşmak Çocuk salıncağı (Zn.)
çat 1. Kuyruk sokumu (Isp. Mn. Es. Sk. Vn. Gaz. Hat. İç.)
2. Bel (Isp. Mn. Es. Sk. Vn. Gaz. Hat. İç.)
çatanak Bacakların gövdeye birleştiği yer (Ay. Nğ.)
çatı Bacak arası (Dz. Ay. Es. Mr. Ank. Nğ. Mğ.)
çatı ayrılmak Bacakları ayrılmak (Isp. Mn. Zn. Çkr. Sn. Or. Ezc. Gaz. İç.)
çatık Yakı (Isp.)
çatıpuma olmak Tıkabasa doymak (İst.)
çatlak 1. Kabakulak hastalığı (Ank.)
2. Fıtık (Kıb.)
çatmaca İskelet (Ks.)
çatmak Kan almak için ustura ile vücudu çizmek (Ezc.)
çatmık Kaş (İst.)
çavık Koku (Kn.)
çavkın Erkeğin cinsel organı (Ay.)
çavkırmak Hasta, çabalamak (Isp. Kü.)
çavmak 1. Duymak (İç.)
2. Hasta yoklamak (Kn.)
çavrıkmak Başı dönmek (Nğ.)
çaya Bebek, çocuk (Mğ. İst.)
çayan Mavi gözlü (Ks. Ama. Sv.)
çayana Ebe (İst.)
çaylak Bebek, çocuk (Af. To. Mğ.)
çaylamak Düşünmek (To.)
çaynak Eli kolu tutmayan, eli ve kolu sakat olan kimse (Çkr. Çr. Ama. Gaz.)
çaynaşık Eli kolu tutmayan, eli kolu sakat olan kimse (Kü.)
çaytak 1. Düztaban (Gr.)
2. Bacakları dışa doğru eğri olan (Gr.)
çebiç çene Sivri çene (Kn.)
çebiş Kızların cinsel organı (Brd.)
çeçek Çiçek hastalığı (Kn.)
çeçen Akıllı (İz. Ba.)
çedene 1. Çok zayıf (İst.)
2. Kısa boylu, huysuz olan kımse (Ada.)
çedim Çocuğun gelişmesi (Dz. Zn.)
çeğin Omuz (Çr.)
çehe Çene (Gm.)
çekerek Orta boylu kimse (Ml.)
çekl Üzüntü, sıkıntı (Ba. Ed. Krk.)
çeklik Kısa boy (Es.)
çeklen Grip hastalığı (Mr. Nş. Ky.)
çekin Omuz (Kn.)
çelebi Homoseksüel erkek (Hat.)
çelek Gözü şaşı olan kimse (Ant.)
çelermek 1. Büyümek, gelişmek (Dz. Ay. Bo. Çr. Mğ.)
2. Bebek ağlarken tıkanmak, katılmak (İç.)
3. Boğaza tıkanan bir şeyi çıkartmaya çalış-

mak (Nğ.)
4. Soğukta kalıp üşümek (Kn.)
5. Kan pıhtılaşmak (To.)
6. Hastalıktan kalkmak, iyi olmak (Tk.)
7. Vücudun vurulan yerinde yara oluşmak (To.)

çeletmek Büyüyüp gelişmeye yardım etmek (Dz.)

çelik Kırılan kemiğin tedavisinde kullanılan yumurta ve un karışımı madde (Gm.)

çelim Güç, kuvvet (Af. Isp. Brd. Dz. İz. Mn. Ba. Or. Tr. Ezc. Mr. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. Iç. Ant. Kıb.)

çellemek Soğuktan donmak (Çkr. Tr.)

çelmik Ilıca, kaplıca (Vn.)

çelpeşik Sıtmadan yürüyemeyecek kadar bitkin kimse (Brd.)

çemcik Bir tarafa çarpık ağız (Gm.)

çemlik Kaplıca (Kr.)

çemre Çehre (Çkr.)

çemrek Çıplak kol ve bacak (Çkl. Ada.)

çemreklik Kuvvetlilik, çeviklik (Ky. Mğ.)

çemrenmek Helaya oturmak (Brd.)

çemse Öksürürken ağızdan sıçrayan tükrük parçaları (Kn.)

çemülemek Ağlamak (Sm.)

çen Omuz arası (Ada.)

çenber yağı Karın zarı (Çr.)

çencune Kısa boylu, bodur (Gaz.)

çençül Kısa boylu, bodur (Gm.)

çençün Kısa boylu, bodur (Gaz.)

çençüne Kısa boylu, bodur (Ur.)

çençüney Kısa boylu, bodur (Gaz.)

çendek 1. Yüzü çiçek bozuğu, çopur olan kimse (Or.)
2. İnsan ya da hayvan ölüsü (Ama. El.)

çendir Zayıf bayan (Sv.)

çene atma Yüksek ateşli iken çenenin istem dışı hareket etmesi (Nğ.)

çeneçüt Zayıf yapılı, çelimsiz (Af.)

çeneke 1. Kız çocuk (Tn.)
2. Çenenin uç tarafı (Kerkük)

çened Kalça (Nğ.)

çenet Kalça (Af. Uş. Brd. Dz. Isp. Ay. Kü. İst. Çkr. Sm. Ama. To. Ml. Yz. Ank. Krş. Ky. Kn. Nğ. Ada. İç. Ant.)

çenge 1. Avuç, el (Kr. Bt. Kerkük)
2. Çene (Tr. Gm. Ar. Ezm.)

çengi yeli Romatizma (Ay.)

çenitmek Çocuk, ağlamak (Mr.)

çentici Hastanın şişip sızlayan yerini, bıçağın ağzıyla yontuyormuş gibi yavaş yavaş vurarak iyileştirmeye çalışan kimse (Nğ.)

çentilmek Ağrı nedeniyle, çentici denilen mütetabbibe tedavi olmak (Nğ.)

çentmek Üfürükçü bir kastaya bıçakla dokunarak okumak (Isp. Brd. İz. Nğ. Kn.)

çenttirmek Ağrıyan yerine bıçağın ağzıyla yavaş yavaş dokundurtmak (Nğ.)

çep Çöp (El.)

çepel Kir, pislik, çamur, bulaşık (Uş. Isp. Dz. İz. Ba. Es. Kc. Çr. Zn. Ks. To. Or. Mr. Hat. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ. Krk. Tk. Bo.)

çepelek Göz çapağı (Gm.)

çeper Kir, pislik, çamur, bulaşık (Gm. Ky.)

çeplr 1. Su kuyusu (Tk.)
2. Kir, pislik, çamur, bulaşık (Bo.)

çepiş Kısa boylu, ince insan (Af.)

çepiş gözlü Gözünü kısarak bakan açık renk gözlü kimse (Es.)

çer Zehirli küçük bir böcek (Gaz. Ada. İç.)

çer çalmak Aniden hastalanmak (Nğ.)

çereke Genç kız (Nğ.)

çergöz Şaşı göz (Kr.)

çerkene Evlerde pis suların akması için açılan çukur (Rz.)

çermek İyileşmek (Çr.)

çertmek Üfürükçü, okuyarak bir hasta üzerine bıçakla dokunmak (Bo. Kr.)

çete Kısa boylu (Isp.)

çetele Soğuktan el ve ayakların çatlaması (Mn.)

çeve Çene (Kü. Or.)

çevlik Kalın bağırsak (Brd.)

çevrenmek Başı ağrımak (Ada.)

çeyin Omuz (Sm. Gr. Kr.)

çeynaklamak Tırmalamak (Ml.)

çeynemek Çiğnemek (To.)

çeynikmek Beden eğitimi yapmak, beden eğitimi yaparak çevikleşmek (Kü.)

çeyreklemek Çocuğu yüz üstü yatırıp sağ elini sol ayağı, sol elini sağ ayağı uçlarına dokundurmak (Kc.)

çıbak çıbak Yıkanmak (Isp.)

çıbar atmak Çıban çıkartmak (Gm. Dy.)

çıbarmak Darbe sonucunda derisi morarmak, kızarmak (Ant.)

çıbartmak Derisi kabaracak şekilde dövmek (Kn.)

çıbık Göz hastalığı (Ky. Kn.)

çıbıkçı Çubuk hastalığına yakalanmış çocukların ayağına çubuk vurarak iyileştirdiği sanılan kimse (Nğ.)

çıbık kemiği Boyun kemiği (Kc.)

çıbıklatma Çubuk adı verilen hastalıktan yürüyemeyen çocukların tabanına çubukla yavaş yavaş vurdurmak (Nğ.)

çıbıllık Pislik (Ba.)

çıbın Sinek (Çkl.)

çıçğan Fare (Kn.)

çığdırmak Delirmek (Çr. Ky.)

çığır Kel (Kn.)

çığırmak Çığlık koparmak (Kr.)
çığırtı Gebelerin yüzlerinde görülen koyu renkli lekeler (Dz.)
çığıt Gebelerın yüzlerinde görülen koyu renkli lekeler (Af. Isp. Dz. Ay. Mn. Çkl. Es. Bo. Çkr. El. Ml. Mr. Ank. Nğ. Kn. İç. Mğ.)
çığlamak 1. Ağlamak (İst.)
2. Hastalanmak (Dz.)
çığnamak Çiğnemek (Sm. Kr.)
çığunmak Acıyla bağırmak (Mğ.)
çıhma Vücutta çıkan başsız çıban (Gm. Ky.)
çıka Kız çocuğu (Ada.)
çıkak Kaynak, memba (Ay. Ada.)
çıkğan Ekstremite (kol, bacak) çıkıkları (Kn.)
çıkıl Vücutta meydana gelen kabarcıklar (Sm.)
çıkma Yara (Es. Gaz. Yz.)
çılçılpak Çıplak, çırılçıplak (Ama.)
çılçıpıldak Çıplak, çırılçıplak (Ama.)
çılbak Çıplak (Ay. İz. Mr. Mğ.)
çılbamak Bir insanın giysilerini çıkartarak soymak (Dz.)
çıldırgı Zayıf, güçsüz (Es.)
çıldırık Gözbebeği (Or.)
çıldırdemek İyileşmek (Brd.)
çılduruh Çıldırmış kimse (Gm.)
çılgı Akıl, us (Vn. Ur.)
çılgısız Akılsız (Es. Ama. Gm. Kr. Ezm. Ur. Gaz. Ant.)
çılğıtı Çıldırmış kimse (Gm.)
çılık Evlerde pis suların dışarıya akması için yapılan uzun oluk (Çkr.)
çılkıdır Vücudunun etleri gevşemiş kimse (Çr.)
çılım Sümük (Tn.)
çılpah Çıplak (Kr. Vn.)
çılpak Çıplak (Ama.)
çılpık Gözden akan yaş (Ezm.)
çıltım Vücut güzelliği (Ada.)
çımah Bit öldüren zehirli bir ot (Gm.)
çımak 1. Bit öldüren zehirli bir ot (İst.)
2. Tırmalama sonucu deri üzerinde açılan yara, bere (Gaz.)
çımbarsı Zayıf ve uzun boylu insan ya da hayvan (Bo.)
çımbık Göz çapağı (Çkl.)
çımbıl Göz çapağı (Çkl.)
çımgışmak 1. Uyuşmak, ürpermek (Isp. Brd. Ay. İz. Mn. Ada. Kn. İç. Mğ.)
2. Vücudun bir yeri ağrımak (Brd. Dz. İç. Mğ.)
çımkırmak 1. İshal olmak (Ay. Ba.)
2. İçin için ağlamak (Kn.)
çımkışmak 1. Uyuşmak, ürpermek (Uş. Isp. Dz. Ay. İz. Mn. Es. Bo. Or. Kn. İç. Ant.)
2. Vücudun bir yeri ağrımak (Brd. Dz. Ay. Mn. Brs. Es. Mğ.)
3. Kaşınmak (Af. Dz. Es. Bo. Sn.)
4. Boğazı gıcıklanmak (Bt.)
çımkıştırmak Yara olgunlaşırken çevresinin acıyla kaşınması (Uş.)
çın Omuz (El. Ur. Gaz. Kn.)
çına Dirsek (Kn.)
çınaçık Dirsek (To.)
çınarlanmak Sinirlenmek (Es.)
çındık Tırnakla yapılan yara (El.)
çıngırek İnce, kulağı yırtan sesle çok konuşan kimse (Brd.)
çıngışmak 1. Uyuşmak, ürpermek (Sm. Ada. İç.)
2. Vücudun bir yeri ağrımak (Nş. İç.)
çınık Kırılan kemik (Ezm.)
çınnamak Çiğnemek (Kn.)
çıpar Çiçek bozuğu yüz (Gm.)
çıpı Bebek banyosu (Krk.)
çıpıl Gözleri çapaklı kimse (İz.)
çıpımak Yıkamak (İst.)
çıpırt Çapak (Ar.)
çıplaka Çıplak (Sv.)
çıplatmak Soymak (Yz. Nğ. İç.)
çır Hastalık (Tr. İç.)
çırça Hadım, cinsel gücü olmayan erkek (Kerkük)
çırçır Yeni yürüyen çocukların yürümesini sağlayan üç tekerlekli araba (Ezm.)
çırlak Gözleri dışarı çıkık olan kımse (Ml.)
çırnaz Cılız (Bt. Ur.)
çırpan Sarılığın tedavisinde kullanılan bir alet (Isp.)
çırpık Çapak (Gm.)
çırpıntı Çarpıntı, heyecan (İz.)
çırpıştırmak Çocuğa hafifce vurmak (Sv.)
çırtlak Pek çabuk pisleyen çocuk ya da hayvan (Kn.)
çısçıplak Çıplak, çırılçıplak (Ay.)
çıta parmak Küçük parmak (El.)
çıtavık Yara, çıban (İç.)
çıtır Kısa boylu, ufak kimse (Sm. Nğ. Ada.)
çıtırık Dert, hastalık (Isp. Ank.)
çıtır mıtır Ufak tefek kimse (Ky.)
çıtır pıtır Ufak tefek kimse (Dz. Mn. Nğ.)
çıtlak Küçük çocuğun çatlarcasına ağlaması (Ml.)
çıtloğ Kaburga kemiği (Or.)
çıt parmak Serçe parmak (To.)
çıvdırmah Delirmek (Nğ.)
çıvdırmak Delirmek (Isp. Dz. Ay. İz. Mn. Es. Çkr. Çr. Or. Ank.)
çıyrık Çocukları yürümeye alıştırmak için kullanılan üç tekerlekli araba (Gr. Ezm. Sv.)
çızılma Zayıf, yüzü şiş adamlarda dudağın iç ve alt kısmından veya kellerin başından kan alma (Kn.)
çızmık Tırnak yarası

çıba Göbek (Tr.)
çibil Çapak (Brd.)
çibim Karasinek (Bt.)
çibin 1. Karasinek (Çkl. To. Vn. Bt. Sr. Yz. Nğ. Kn. Kerkük)
2. Sivrisinek (İst.)
çibinliğ Cibinlik (Kerkük)
çibinniyh Cibinlik (Kr.)
çicik Meme (Ezc.)
çıçe Küçük parmak (Çkl.)
çiçek Firengi (Sv.)
çiçeklemek Yara veya çıban etrafı kabarcıklanmak (Ay.)
çıçi Yeni açılan yara (Rz.)
çiçik Meme (İst. Bt. Ml.)
çiftletmek Çıbanların geçmesi için iki eli yumruk yapıp birbirine vurarak okumak (Zn.)
çiğli 1. Çocuklarda elde görülen siğil (Af.)
2. Omuz (Af. Kü.)
çiğin Omuz (Uş. Isp. Dz. Ay. İz. Ba. Brs. Kü. Ks. Çr. Sm. Ama. To. Gr. Kr. Ezc. Bt. Dy. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ky. Nş. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Kerkük)
çiğinbaş Omuz başı (Mğ.)
çiğit 1. Çocuğu olacak kadınların bacaklarında çıkan sivilceler (Isp.)
2. Çocuğu olacak kadınların yüzlerinde meydana gelen lekeler (İç.)
çiğiz Omuzbaşı (Isp.)
çiğn Omuz (Dz. Gaz.)
çiğne Omuz (Mğ.)
çiğnemik Ağızda çiğnenip çocuğa verilen yiyecek (Kc.)
çiğni Omuz (Isp. Dz. Mn. Çkl. Mr. Kn. Ada.)
çiğremek Soğuk suyla yıkandıktan sonra çişi gelmesi (Ky.)
çiğrık Yeni yürüyen çocukları yürütmek için kullanılan üç tekerlekli araba (Ezm.)
çiğsimek Uyuşmak, ürpermek (İz.)
çil çocuk Küçük çocuk (Ar.)
çilber Çapak (Isp. Kü.)
çilbir Çapak (Isp. Kü.)
çildir İnce uzun boylu, zayıf adam (Tn.)
çildirik 1. Zayıf (Dz.)
2. Şişman (Kü.)
çildirki Zayıf (Mğ.)
çilemek Çocuk dünyaya getirmek (Ky.)
çilermek Soğuk almak (Kn.)
çilez Gelişmemiş, zayıf (Gm. Yz.)
çilgıdır Zayıf, ince (Isp. Brd. Dz. Mğ.)
çilik Dişilik organı (Isp. Es. Çr. Sm. Ama. Or. Gr. Gm. Ezc. Sv. Yz. Ky. Nğ. Ada. İç. Kıb.)
çilimsiz Zayıf, cılız (İz.)
çili parmak Serçe parmak (Ada.)
çilis Gördüğü her yemekten isteyen çocuk (Kerkük)
çile hamamı Kadınların sağlık dileğiyle, belirli mevsimlerde kırk gün süreyle her gün hamamda yıkanması (Kerkük)
çillemek Çocuk işemek (Sm. Gm.)
çillenerek ağlamak İçten ağlamak (Sv.)
çillik Dişilik organı (Vn. Bt. Dy. Ur. Gaz. Mr. Hat. Ank. Ada.)
çilsi Az çilli kimse (Sv.)
çiltik Bebek, çocuk (Ank.)
çimak Sarışın, mavi veya yeşil gözlü, çilli insan (Çkl.)
çimçeşmek Ürpermek (Vn.)
çimçime İçin için sızlama (İst. Kerkük)
çimdirmek Yıkamak (Af. Brd. Mn. Es. Sk. To. Ama. Dy. El. Gaz. Ky. Nğ. Kn.)
çimecek Banyo, yıkanacak yer (Sn. Sm. Ur. Gaz. Mr. Sv.)
çimek Banyo, yıkanacak yer (Nş. Kn. Ada.)
çimelge Banyo, yıkanacak yer (İç.)
çimeter Yemek seçen, az yiyen kimse (Es. Ank.)
çimeteri Yemek seçen, az yiyen kimse (Çkl.)
çimetlik Banyo, yıkanacak yer (Çr.)
çimidi Beyin (Rz.)
çimil Sivrisinek (İst. El. Ml.)
çimirmek Yıkanmak (İç.)
çimirti Ürperti (Ml.)
çimiş Ağrı, sızı (El. Ml. Gaz. Yz.)
çimişlemek Ürpermek (Af. Brd. Kn.)
çimişlik Banyo, yıkanacak yer (Kn.)
çimke 1. Bacak kemiği (Dz. Bo.)
2. Kalça kemiği (Çr.)
3. Topuk kemiği (Ks.)
çimkirmek İshal olmak (Çkl. Kü.)
çimla Çapak (Rz.)
çimlemek Yıkanmak (Af.)
çimli Çapak (Rz.)
çimmek Yıkanmak (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Bil. Es. Kc. Bo. Sk. İst. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sn. Sm. Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Ağ. Vn. Bt. Dy. Tn. El. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Ed. Tk.)
çimrenmek Ürpermek (Ml.)
çimya Göz çapağı (Rz.)
çin Omuz (Dz. İz. Kü. Or. Vn. Bt. Dy. El. Ml. Ur. Ank. Ky. Nş. Mğ.)
çincli Çocuk salıncağı (Bt. Ur.)
çinçin 1. Ağızda ezilip çocuklara yedirilen çiğnem, yutum (Krk.)
2. Su kuyusu (İç.)
çinçiri Ufak tefek (Brs.)
çingli Omuz (Mr.)
çini Omuz (Brs. Kn.)
çinli Omuz (Af. Dz. Kü.)

çınılemek Kulak çınlaması (Brd. Dz. Ama. Gm. Gaz. Nğ.)
çinin Omuz (Isp.)
çiniz Omuz (Isp.)
çınmek Yıkanmak (Ezm. İç.)
çınnem Ağızda ezilip çocuklara yedirilen çiğnem, yutum (Nğ.)
çınnemek Çiğnemek (Nğ. İç.)
çinni Omuz (Dz.)
çintirik Kısa boylu kimse (Çkl.)
çıntmek Bazı hastalıklara karşı kan almak için başın çeşitli yerlerine ustura vurarak yaralar açmak (Af. Es. Yz. Krş. Ada. İç.)
çip Göbek (Ar.)
çipa Göbek (Rz.)
çipar Çopur, çiçek bozuğu (Gm.)
çipçe Bebek, çocuk (Ant.)
çipli Gözleri çapaklı olan kimse (Af. Dz. Mn. Es. Bo. To. Ezc. Mr. Nğ. Ada. İç. Mğ.)
çipli çipli Gözün çapaklı olduğunu anlatır (Bo. Ks.)
çiplidek Gözleri çapaklı olan kimse (Ama.)
çiplidemek Yarası sulanmak (Ama.)
çiplidik Göz çapağı (Çkr.)
çipli gözlü Küçük gözlü kimse (Ba.)
çipillenmek Gözü çapaklanmak (Nğ.)
çiplili Çapaklı göz (Nğ.)
çipiş Gözü iyi görmeyen, gözünü kırparak bakan (Kc. Zn.)
çiplik Şeytan tırnağı (Nş.)
çirin Çapak (Dz.)
çiriş Bağırsak (Af.)
çiritmek Donmak (Isp.)
çirk Pis su (Mn.)
çirk arığı Evin kirli sularının aktığı ark (Brd.)
çirlenmek Hastalanmak (Tr.)
çirli Hastalıklı (Tr.)
çirpik Çapak (Çr.)
çirtmek Bazı hastalıklara karşı kan almak için basın çeşitli yerlerine ustura vurarak yaralar açmak (Ama. Sv. Yz.)
çişlemek Çocuk, işemek (Nğ.)
çit Kaburga kemiği (Gr.)
çite parmak Küçük parmak (El.)
çitermek Gelişmek, büyümek (Af.)
çiti 1. Kısa boylu, zarif kimse (Krş.)
2. İlik (Es.)
çiti kemiği Kaburga kemiği (Sm. Or.)
çitirik 1. Çok sık hastalanan kimse (Ank.)
2. Ağırlık, fenalık (Kü.)
çitki Ölülerin çenesini bağlamak için kullanılan bağ (İç.)
çitlevü Göğüs kemiği (To. Gr.)
çitmidin Yaşından büyük giyinip konuşan çocuk (Ama.)
çittirmek Giyinmek, örtünmek (Sv.)
çivdirmek 1. Delirmek (Ay.)
2. Küçük aptes yapmak (İç.)
çivil Karasinek (İst. Kr.)
çivit 1. Gebelerin yüz ve vücutlarında olan leke (Mr. Sv. Kıb.)
2. Güneşin yaptığı çil (Mr.)
3. Bir çeşit kocakarı ilâcı (Brd.)
çivizik Sivilce (Vn.)
çivmek Birdenbire büyümek, uzamak (Mn. Ba.)
çiyil Omuz (Gaz.)
çiyilemek Birdenbire titremek (Nş. Nğ.)
çiyin Omuz (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Brs. Kr. Ezc. Vn. Ml. Sv. Nş. Nğ. İç. Ant.)
çiynelemek Çiğnemek (İç.)
çiyni Omuz (Uş. Brd. İz. Ezc.)
çizdirme Yüz ve kolda görülen kaşıntı, kızartı (Zn.)
çizin Omuz (İç.)
çoa Bebek, çocuk (Ant.)
çoba Omuz (Hat.)
çoban Çıban (Tr.)
çocukluk Döl yatağı, rahim (Isp.)
çoçetmek Çocuk emeklemek, sürünmek (Ar.)
çoçka Bebek, çocuk (İz. Ama.)
çodürmek İşemek (Mr.)
çoğ Bebek, çocuk (Ama.)
çoğa Bebek, çocuk (Ks. Ama.)
çoğelemek Çocuk yürümeye başlanan dönemlerde ayağa kalkmak (İç.)
çoğmek İnsan ya da bitki, birden boy atmak (Isp.)
çohar Sıtma (Tr. Rz.)
çoharlamak Sıtmaya yakalanmak (Tr.)
çokarak düşmek Ölümüne yakın dönemde hastanın gırtlağında hırıltı belirmek (Kü.)
çokrak Kaplıca, ılıca (Kü.)
çokramak Mide ekşimek (Isp. Kü. Bil. Ada.)
çolan Çolak (Ada.)
çolçar Eğri büyrü bacaklı, yıkıla yıkıla yürüyen kimse (Ky. Kn.)
çom Nazarlık (Bil.)
çoma Yetim, öksüz (Ml.)
çomağ Zehirli bir bitki (Rz.)
çomak Kısa boylu, bodur (Ay.)
çomar 1. Burun (Sm.)
2. Yara üzerindeki kabuk (Dz.)
3. Kısa boylu, bodur (Ay. Nş. Mğ.)
çomruk Sağır (Kn.)
çomuk Kısa boylu, bodur (Dz. Mğ.)
çon 1. Kalça (Bo. Kc. İst. Zn. Çkr. Sm. Ank. İç.)
2. Yaranın üzerindeki kalın kabuk (Sv.)
çona 1. Parmakları açılmayan kimse (Ml.)
2. Kalça (Mn. İst)
çonata Eli ayağı tutmayan, kötürüm (Gaz.)
çonduk Çopur (Kn.)

çondul Bacakları kısa olan adam (Mn.)
çondur Cılız (Krş.)
çonraz Büyüyemeyen (To.)
çont Felç, inme (Ada. İç.)
çontar Çolak adam (Isp. İç.)
çonu Kalça (Ank.)
çopurli Vücudunda çok miktarda kıl bulunan insan (Ar.)
çor 1. Hastalık (Af. Isp. Dz. Çkl. Es. Bo. Sm. Ama. To. Gr. Tr. Gm. Ar. Kr. Dy. El. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Nğ. Ky. Kn. Ada. İç. Mğ. Ed.)
2. İspanyol nezlesi (Mr.)
3. Zehir, zehir gibi (Sm. Gr. Rz.)
4. Öksürük (Hat.)
çoraklanmak Gözü çapaklanmak (Mr.)
çoramık Gözden hastalık nedeniyle akan su (Mr.)
çorbacı Kadın (Mğ.)
çorçünlemek İhtiyarlamak (Dz.)
çordasız Zayıf, cılız, çelimsiz (Mğ.)
çorlamak Yemek yemek (Sv.)
çorlan Öksürük (Ezm.)
çorlanmak Hastalanmak, dertlenmek, kederlenmek (Sv. Kn.)
çorlu 1. Hastalıklı, dertli, illetli (Isp. Dz. Ay. Mn. Çr. Sm. Ama. To. Or. Ar. Kr. Ezm. Dy. Ml. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nş. Nğ. Kn. Ant. Krk. Ada.)
2. Akılsız, deli (Isp.)
3. Vücutca tam olgunlaşmamış zayıf kimse (El.)
4. Tuz ya da toprak yiyen kimse (El.)
çor tutmak Nezle olmak (İç.)
çoru dutmak Deli olmak (Isp.)
çoşka Deli (Nğ.)
çot 1. El ya da ayağı sakat olan kimse, kötürüm, çolak (Af. Es. Çkr. Sm. Mr. Sv. Yz. Ank. Krş. Nş. Ky. Ada. Ant.)
2. Parmakları kısa ve küt olan kimse (Ank. Ky. Nğ. Kn.)
3. Beş yaşına kadar yürüyemeyen çocuk (İz.)
4. Eğri uzayan tırnak (Nş.)
5. Ufak tefek, bodur (Mğ.)
çotruk Yüzünde fazlasıyla çiçek bozuğu olan kimse (Kn.)
çotum Kalça (Ant.)
çoturuk Dişleri düzgün olmayan kimse (Ada.)
çova Bebek, çocuk (Brs.)
çoynamak 1. Felce uğramak, kötürüm olmak (Nğ.)
2. Çok üşümek (Es.)
çöce Kısa boylu, bodur (İz.)
çöçe Yeni yürüyen çocuk (İz.)
çöçü Kısa boylu, bodur (Çr.)
çöçün Kısa boylu, bodur (Zn.)
çödümek İşemek (Or.)
çödürmek İşemek (Çr. Or. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Krk.)
çödürük Sidik (Or.)
çöğdirmek İşemek (Çr.)
çöğdurmek İşemek (Sv.)
çöğdümek İşemek (Ks.)
çöğdürmek 1. Fışkırtarak, kavis çizerek işemek (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Kü. Kc. Bo. Çkr. Çr. To. Or. Ezm. Ml. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant. Mğ.)
2. Kan, su gibi sıvı şeyler basınçla dışarı fışkırmak (Dz.)
3. İşemek (Isp.)
çöğe durmak Yürümeye yeni başlayan çocuk, bir kaç saniye ayakta durmak, tay durmak (Isp. Brd. Es. Çkr. Çr. Or. Vn. Gaz. Hat. Ank. İç.)
çöğelemek Ayakta durmaya çalışmak (Hat.)
çöğin Omuz (Ur.)
çöğmel Baston (Kn.)
çöğneşmek El, ayak ve diğer organları uyuşmak (To. Sv. Nğ. Kn.)
çöhnemek Üşümekten elleri büzülmek (Es. Nğ.)
çökek Çok yaşlı, eli ayağı tutmayan (Mğ.)
çökel 1. Hasta (İz. Ank.)
2. Ölüm, yokluk (Zn. Yz.)
çökermek İhtiyarlamak (Brd. Mn. Ba. Es. Tr. Mr. Hat. Nğ. İç. Krk.)
çökeşmek 1. Cinsel ilişkide bulunmak (Kn.)
2. Üşümek (Af.)
çökezmek Fenalık gelmek (Isp.)
çöldürmek İşemek (Isp.)
çölenmek Karnını doyurmak (Nş. Nğ.)
çöl etmek Uykuda işemek, yatağı ıslatmak (Or. Mr.)
çöllü Kısa boylu (Bo.)
çölme Baş ağrıdığı zaman alna bağlanan ince eşarp veya örtü gibi şeyler (İç.)
çölpük Çöplük (Gm.)
çömçü Kısa boylu kadın (Ks.)
çömedan 1. Bacakları uyuşmuş olan (Nğ.)
2. Çolak (Nğ.)
çömek Yürümeye yeni başlayan çocuk ayakta durmak (Çr.)
çömelek 1. Bacakları eğri olan (Bo.)
2. Hafif ve ince ağrı, sızı (Kn.)
çömez Kısa boylu (Af. Isp. Çkr. Çr. To. Ezm. Sv. Ky. Kn.)
çömlek Kısa boylu (Sn.)
çömrük Kaplıca (Nğ.)
çön Kalça (İst. Ank.)
çöndül 1. Sağlıksız, biçimsiz, bozuk yürüyüş (Nğ.)

2. Kısa boylu (Af.)
çöndürmek İşemek (Ay.)
çöne 1. Güneş dokunmasından olan hastalık (Kn.)
2. Bebek, çocuk (Kn.)
3. Kısa boylu (Af. Bo. To. Ezm. Sv. Mğ.)
çönetlr Sakat (İç.)
çönge Kısa boylu (Bo.)
çönmek İşemek (Kn.)
çöntü Kısa boylu (Af.)
çöntük Kısa boylu (Gr.)
çöntür Kısa boylu (Dz.)
çöpel Çöp (Uş. Dz. Ay. Ank. Kn. Mğ.)
çöpten çelebi İnce, çelimsiz, zayıf kimse (Çkl. Krş.)
çöpten direk İnce, çelimsiz, zayıf kimse (Bo.)
çöpürük Hastalık, suç, kabahat (Ank.)
çör Küçük yara, bere (Bil.)
çörcük Kızamık, kızıl (Mğ.)
çörçünlemek İhtiyarlamak (Af. Sn.)
çöremen Cüce (To.)
çörez Zayıf, sıska, büyümemiş (Mr.)
çörmük Kaplıca (Nğ.)
çört Topal, çolak kimse (İç.)
çörten Küçük çocuk (Sv.)
çörtme Kalça (Ada.)
çörü Hastalıklı (Çr. Mr.)
çörüş Hastalıklı (Bo.)
çörüşük Hastalıklı (Çr.)
çörüşyürmek Gelişmesine engel olmak, zayıf bırakmak (Ama.)
çöt Topal, çolak (Ank. Ada.)
çöte Eğri çıkan, düzgün olmayan diş (Or.)
çötlemen Kısa boylu kişi (Bo.)
çötme Kalça (Nğ.)
çötün Zayıf, cılız insan ya da hayvan (Kü. Bil. Es. Kn.)
çötüre Topal, çolak (Brd.)
çötürge Kaburga kemiği (Gr.)
çövdlrmek İşemek (Çr.)
çövdürmeç Sakat, topal (Ks.)
çövdürmek İşemek (Af. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Çkl. Es. Ks. Ama. Gaz. Hat. Sv. Ky. Kn. İç. Mğ. Krk. Tk.)
çöve durmak Yürümeye yeni başlayan çocuk ayakta durmak (Es. Çkr. Gaz.)
çöy durmak Yürümeye yeni başlayan çocuk ayakta durmak (Kn.)
çöydürmek 1. İşemek (Erkek) (Uş.)
2. İşemek (Af. Isp. Brd. İz. Sm. Gm. Ank. İç. Mğ.)
çöydürüklemek İşemek (Gm.)
çöymek Yürümeye yeni başlayan çocuk, ayakta durmak (Isp.)
çöyneşmek El, ayak ve diğer organları uyuşmak (Ky. Ada. İç.)
çöyreşmek El, ayak ve diğer organları uyuşmak (Ml.)
çözen Zayıflık (Mr.)
çuban Çıban (Hat.)
çuçall Sünnet olmamış erkek (Ar.)
çuğda İnsan vücudunun genel görünüşü (Ant.)
çuğurtmak Soğuktan titremek (Kerkük)
çuğutlamak Uyuklamak (Ama.)
çuh Ağız ve dudaklarda meydana gelen kabarcıklar, uçuk (Vn.)
çullanma Kızıl hastalığı (Mr.)
çulluk Meyvası müshil yerine kullanılan bir çeşit ağaç (Ada.)
çultaklı Hastalıklı, dertli (Ks.)
çulumlamak Uyuklamak (Kn.)
çummak Yıkanmak (İz. Ar.)
çune Ufak çocuk (Kn.)
çungur Gözleri çökük (Gaz. Ky.)
çur Açık sarı renkli, sarışın (Vn.)
çuro Açık sarı renkli, sarışın (Vn.)
çut Sık dişli adam (Ks.)
çuve durmak Yürümeye yeni başlayan çocuk, ayakta durmak (Sv.)
çüçe Sünnet olurken kesilen kısım, prepisyum (Ar.)
çüçkürtmek Aksırmak (Kn.)
çüçkürük Aksırık (Kn.)
çüçük Meme (Çr.)
çüğmek Sendeleyip düşmek (Gr.)
çüklük Küçük çocuklarda apış bezi, muşamba (Ml. Sv.)
çümbül Çocuğun erkeklik organı (Ama. Mr. Hat. Nğ.)
çümmek Yıkanmak (İz. Tr. Sv. Ada.)
çümük Yıkanılan yer, banyo (Ezc.)
çün Arka, sırt (Mğ.)
çüngül Ense (Gaz.)
çüpür Çöp (Tk.)
çür Açık sarı renkli, sarışın (Bt.)
çürüyh Hastalıklı kimse (Kr.)
çüve durmak Yürümeye yeni başlayan çocuk, ayakta durmak (Gaz.)

D

daar Lâzımlık (Tr.)
daba Hastalık nedeniyle bitkin ve cılız olma (Isp.)
dabal Kısa boylu (Ar.)
dabal dabal Çıplak ayakla yürümeyi anlatır (Bo. İç.)
daban 1. Ayak altı, taban (Uş. Isp. Brd. Dz. Mn. Ba. Kü. Es. Sm. Ama. To. Gm. Kr. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ky. Krş. Nğ. Kn. İç. Mğ.)
2. Ayak ve elin bileğe yakın etli kısmı (Kr.)
3. Adım (Ar.)
4. Fahişe (Mğ.)
dabanı düz Düztaban (Ama.)
daban kesen Yalınayak (Bo.)
dabas Kurdeşen (Bo.)
dabaz 1. Deri üzerinde olan ve kasıntı yapan kırmızı kabarcıklar, kurdeşen (Mn. Es. Bo. El. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nş. Nğ. Ada. İç. Krş.)
2. Kaşıntı (Bo.)
dabbasan Düztaban, uğursuz (Es. Ank.)
dabıklamak Uyuklamak, vücuda uykusuzluktan kesiklik, gevşeklik gelmek (Ba. To. Nğ. Nş. Kn. İç.)
dabıkmak Çok yorulmak (Mğ.)
dabıl dabıl Yeni yürümeye başlamış çocukların yürüyüşünü anlatır (Or.)
dabıl dubul Çabuk ve dendiği anlaşılmayan konuşma için kullanılır (Ba.)
dabış dubuş Çıplak ayakla yürümeyi anlatır (İç.)
dablak 1. Buluğ çağı yaklaşmış olan (İç.)
2. Ablak suratlı (Nğ.)
dabul Deli gibi, abuk sabuk yürüyüş (Dz. Yz.)
daççık Husye (Ml.)
dad Bebek, bir aylıktan iki yaşına kadar olan çocuk (Çkl.)
dada 1. Bebek, bir aylıktan iki yaşına kadar olan çocuk (İz. Ba. Çkl. Brs. Kü. Bil. İst. Zn. Ks. Ezm. Ezc. Nğ. Kn. Ed. Krk. Tk. Mn. Sv. Ky.)
2. Dilsiz (Rz.)
dadak Bebek (İç.)
dadak durmak Yürümeye yeni başlamış çocuk, ayakta durmak, tay durmak (Tr.)
dadal Pisboğaz (Yz.)
dadaş Bebek (Mn. Ba. Tk.)
dadat Bebek (Kn.)
dadik Küçük çocuğun ilk kez ayakta durması, tay durma (Sv.)
dagal Sağır, dilsiz (Or.)
dagallık Zayıflık, sıskalık (Isp.)
daguc El ve kollan normal hareket etmeyen (Ar.)
dağar Oturak, çocuk lâzımlığı (Tr.)
dağarcık İnsandan yumak şeklinde dökülen solucanlar (Kü.)
dağca Zatürree, pnömoni (Mğ.)
dağdaç Bebek (Ada.)
dağırsak Şiş ya da yara içinde elle dokunulduğu zaman duyulan sertlik, katılık (Ks.)
dahret almak Taharet almak, temizlenmek (Nğ.)
daket Güç, derman (Rz.)
dakım Erkeğin cinsel organı (Nğ.)
dakım dayra Erkeğin cinsel organı (Nğ.)
dakkıç Çıkık alın (Ezm.)
dakne Şehla gözlü (Nğ.)
dal 1. Omuz, omuzbaşı (Af. Es. Çr. Ama. To. Gr. Gm. Ar. Kr. Ezc. Vn. Gaz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. Sv.)
2. Kol (Brs. Çr. Sm. Ezm. Sv. Kn.)
3. Arka, sırt (Isp. Dz. İz. Çlk. Brs. Es. Çr. Sm. Ama. To. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Ağ. Vn. Mş. Dy. El. Ml. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç.)
4. Boyun, ense (Isp.)
5. Çıplak (Kü. Mn. Mş. Kn.)
dalabımak Ateşli hastalıklarda sayıklamak, çırpınmak (Nğ.)
dalabumak Ateşli hastalıklarda sayıklamak (Mğ.)
dalağan İnce, zayıf (Gaz.)
dalağı kabarmak Heyecanlanmak, öfkelenmek (Isp.)
dalah Dalak (Kr. Sv.)
dalahlı Hastalıklı (Dz.)
dalak 1. Göğüs (İz. Mr.)
2. Göbek (Ed.)
3. Fazla su içmekten ileri gelen bir hastalık, karın şişliği (Ar. Sv.)
4. Difteri hastalığı (Krk.)
5. Pıhtılaşmış kan vb. (Isp.)
6. Şarbon hastalığı (Ay. Bo. Ar. Mğ.)
dalak dalak olmak Deri kırmızı lekeler halinde kabarmak (Gr.)
dalak kesmek Fazla büyümüş dalağı, Şamanlıktan kalma bir usulle tedavi ettirmek (Kc. Nğ.)
dalak kestirmek Sıtmadan büyümüş dalağı Şamanlıktan kalma bir usulle tedavi ettirmek (Nğ.)
dalaklamak İnsan ya da hayvanı döverek ba-

yıltmak (Or. Tr.)
dalaklanmak 1. Karnına vurulan insan ya da hayvan kendinden geçmek (Tr.)
2. Fazla koşmaktan dalak bölgesinde ağrı meydana gelmek. (Ama. Sv.)
dalaklı Uzun yola gelemeyen kimse (Ba.)
dalanç Mantık (Ank.)
dalap dalap oynamak Ateşli hasta, bilinçsizce hareketler yapmak (Nğ.)
dalapşımak İnsan ya da hayvan, aşırı cinsel istek duymak (Çr.)
dal arası Kürek kemikleri arasındaki çukurluk (Gm.)
dalaz 1. Zayıf insan (Kn.)
2. Kalp (Af.)
3. Sıkıntı (İz.)
dalazlanmak Vücudun bazı yerlerinde yara, çıban çıkmak (To. Kn.)
dalazlık Öğürtü (Isp.)
dalbacak 1. Çıplak bacaklı (Brd. İz. To.)
2. Uzun bacaklı insan ya da hayvan (Isp. Ay. Ar. Ezc. Mr. Ank. İç. Mğ.)
dalcımak 1. Hafif baygınlık geçirmek, bayılmak (İç.)
2. Kusma isteği duymak, midesi bozulmak (Iç.)
dalcıkmak Sinirlenmek, kızmak, öfkelenmek (To. Ky.)
dalcınmak Dalar gibi olmak, içi geçmek (Krk.)
daldaban Yalınayak (Brd. Bo.)
daldak Uzun boylu kimse (Brd.)
daldala durmak Yürümeye yeni başlayan çocuk, tay durmak (Kü.)
daldaşak Çırılçıplak (Brd. Dz. Mn. Ezc. Hat. Mğ.)
daldaşşah Çırılçıplak (Kr.)
daldaşşak Çınlçıplak (Af. Isp. Ba. Çr. Yz. Nğ. Kn.)
daldingil 1. Aptal, akılsız (Kc.)
2. Çırılçıplak (Isp. Dz. Es. Çkr. Çr. Mğ.)
dalh Omuz, omuz başı (Gaz.)
dalıkmak Susamak (Ky.)
dalıplamak Uyuklamak (Ba.)
dalı yukarı Sırt üstü (İç.)
dallamak Meyve ile mideyi şişirmek (Yz.)
dallanıp budaklanmak Çocuk sahibi olmak (Isp.)
dallanmak İçi sıkılmak (Bo.)
daltaşak Çırılçıplak (Brd. Mn. Bo.)
dalyan Uzun boylu (Sv. Yz. Ky.)
damah Damak (Sv.)
damakcak Damağın kabarması şeklinde olan hastalık (Krş.)
daman Güç, kuvvet (Hak.)
damanal Pis (Kn.)
damdazlak Çırılçıplak (Or. Sv.)
damdırmak Hastanın ağzına azar azar su vermek (İç.)
damızlık Zayıf kadın, kız (Isp.)
damkayık Gusülhane (Kn.)
damla inme, felç (Mn. Ba. Es. Çkr. Çr. To. Tr. Kr. Gaz. Sv. Nğ. Ant. Mğ. Kerkük)
damlacık İnme, felç (Mr. Hat.)
damla İnmek Felç olmak (Kü. Es. Çkr. To. Sv.)
damla öndürmek Korkudan hastalanmak, ölmek (Ml.)
damlaya gelmek Felç olmak, inme inmek (El.)
dammak Doğmak (Isp.)
damna İnme, felç (Ba.)
damzırık İlâç damlalığı (Ada.)
danaburnu Parmakta çıkan bir çeşit çıban (Isp.)
danagöz 1. İri, patlak göz (Mn.)
2. İri, patlak gözlü adam (Brd. Çr.)
danamemesi İnsan ve hayvanlarda olan büyük çıban (Gm.)
danci Karnı şiş adam (Rz.)
dandalçak Herşeyı meydanda, çıplak (İç.)
dandili Beşik (Ml.)
dangal Husye, erkeklik bezi, testis (Gm.)
dangalak 1. İriyarı adam (Ama. Kn.)
2. Çok zayıf ve uzun boylu insan ya da hayvan (Gr.)
dangır Kel, saçı dökülmüş (Kr.)
dangırdamak Sesi kalınlaşmak (Ay.)
danızmak 1. Güneş ve soğuktan, elleri ve yüzü kurumak, sertleşmek (İç.)
2. Teri birdenbire soğumak (İç.)
dank Grip, nezle (Kü.Mn. To. Mr. Ml.)
dankalak Grip, nezle (Mr.)
dankır Kel, saçı dökülmüş (Ağ.)
dapıhlamah Uyuklamak (Ecz. Nğ.)
dapıklamak Uyuklamak, dalmak (Ba. To. Ml. Sv. Nğ. Kn. İç.)
dapılamak Uyuklamak (El.)
dapındırık tutmak Uykusu gelmek (Nğ.)
dapınmak Uyuklamak (Nğ. İç.)
dapuhlamah Uyuklamak (To.)
dapuklamak Uyuklamak (Çkr.)
dapulamak Uyuklarken birdenbire uyanıp silkinmek (Ml.)
darak Ayağın parmaklara yakın olan kısmı. ayak tarağı (Bo. Hat. Ank.)
daraklık Elin ve ayağın ayası (Gaz.)
daralmak Canı sıkılmak, bunalmak (Brd. Es.)
daramak Sivilce, çıban çıkarmak (Tr.)
darazımak Canı sıkılmak, bunalmak (Ky.)
darazmak Canı sıkılmak, bunalmak (Sv.)
dardıngaç Bebekleri baş, ense ve omuzlarından sarmaya yarayan, üç köşeli patiska örtü (Brs.)

darıhmah Canı sıkılmak, bunalmak (Gm. Kr.)
darıhmak Canı sıkılmak, bunalmak (Kr.)
darık Keder, üzüntü (Mn.)
darıkmak 1. Sıcaktan bunalmak, nefesi kesilmek (Ezm.)
2. Canı sıkılmak, bunalmak (Bo. Gm. Ezm. Ezc. Gaz.)
darlanmak Canı sıkılmak, rahatsız olmak (Isp. Brd. Bo. Sm. Gr. Tr. Rz. Ar. Ezm. Ezc.)
darş Sıkıntı, üzüntü (Krş.)
darsıhmak Canı sıkılmak, bunalmak (Ky. Nğ.)
darsıkmak Canı sıkılmak, bunalmak (Ba. Sm. Ama. Ky. Nğ. İç. Krk.)
darsımak Canı sıkılmak, bunalmak (İz. Kü.)
dartmak Uyuklamak (Ar.)
darucuk Çocukların karın ve yüzlerinde olan bir cilt hastalığı (Or.)
daskar Vücutca iyi gelişmemiş olan (Ama.)
daslak Yuvarlak ve geniş yüz (Zn.)
daslı darımlı Vücutca güzel, gösterişli (Bo.)
dasmaayak Yalınayak (Or.)
daşara Helâ (Ba.)
daş döven Kuvvetli, iri yapılı adam (Bo.)
daşlı köy Mezar, mezarlık (To. Nğ.)
daşşak Erkeklik bezi, haya, testis (Isp. Sm. Tr. Gaz. Hat. İç.)
datdışlık Rahat, huzur, neşe, iç ferahlığı (Gaz.)
datlıcak 1. Kıtlık (Isp. Çr. Ky.)
2. Dudak kenarlarında çıkan bir çeşit yara (Gm.)
datlu balgam Tatlı balgam denilen hastalık (Gm.)
daun Taun, veba (Tr. Ezm.)
davara Kâbus (Tr.)
davdallamak Başı dönmek, şaşırmak (Ant.)
davdar Deli adam (Kn.)
davın 1. Taun, veba (Dz. İz. Çkl. Sm. Gr. Gm. Ar. Ezm. Mğ.)
2. Kan çıbanı (Af.)
3. Zehir (Brs. Gm.)
davun, 1. Taun, veba (Dz. İz. Çkl. Sm. Gr. Ar. Ezm. Mğ.)
2. Kan çıbanı (Af.)
3. Zehir (Brs. Gm.)
davuş Parmak izi (Ky.)
day İnce, uzun boylu (Or.)
dayak vermek Bedeni kuvvetlendirmek için oruca ara vermek (El.)
dayday 1. Yürümeye yeni başlayan çocukların ayakta duruşu, tay tay durması (Af. Ba. Ama. Gm. Rz. Ezc. Yz. Nğ. Kıb.)
2. Sivrisinek (Af. Brd.)
day day durmak Tay durmak (Ba. Or.)
day day etmek Tay durmak (To.)
day durmak Yürümeye yeni başlayan çocuk ayakta durmak, tay tay durmak (Ba. Sm. Ama. To. Or. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Vn. Sv. Krş. Ky. Nş. Ng.)
dayfalamak Bulantı duymak, bayılma derecesine gelmek, bayılmak (İç.)
dayfalmak Bulantı duymak, bayılma derecesine gelmek, bayılmak (Af. Isp. Brd. Dz. To. Or. Kn. Ada. İç. Ant. Mg.)
dayı dayı Tay durmak (Ar.)
dayı durmak Tay durmak (Vn.)
daylah İnce, uzun boylu (Sv. Ky.)
daylak 1. Sakalı bıyığı çıkmamış delikanlı (Nğ.)
2. İnce, uzun boylu kimse (Af. Isp. Or. Ezc. Ml. Mr. Hat. Sv.)
3. Baldırı, bacağı açık kimse (To. Kn.)
daylan Boylu boslu, gürbüz, güçlü kimse (Isp. Sn.)
daylı 1. Büyük cıban, yıl çıbanı, tehlikeli çıban (Nş. Kn.)
2. Şiddetli sancı, dert (İç.)
3. Zehir (Isp.)
day Tay durmak (Ky.)
daz 1. Kellerin başında kellikten geriye kalmış izlere denir (Mr. Kn.)
2. Saçsız baş, kel (Ba. Bo. Sn. Ama. To. Kr. V. Gaz. Sv. Ank. Ky. Nğ. Ada. Tk.)
3. Kadının cinsel organı (Sv. Yz. Krş. İç.)
dazalah Saçsız baş (Kr.)
dazırak Yellenme (To.)
debbe Fıtıklı insan (Sv. Nğ. Kerkük.)
debbel dübbel Düşe kalka sendeleyerek yürüme (El.)
debe Fıtık (Brs. Ar. Kr. Bt.)
debedaşşah Husyeleri yaralanmış, şişmiş insan (Gm.)
debek dübek Sendeleyerek, düşe kalka yürümeyi anlatır (Mğ.)
debel debel İnsan ya da hayvanın sancıdan kıvranmasını anlatır (Isp. Gaz.)
debel debel dönmek Kıvranmak, acıdan, sancıdan dönüp durmak (Gaz.)
debelek Husyeleri yaralanmış, şişmiş kimse (Çr. Gm.)
debelemek Küçük çocuk, emeklemek (Nğ.)
debilenmek 1. Çırpınmak, tepinmek, kımıldamak, hareket etmek (Af. Isp. İz. To. Kr. Ant.)
2. Ayaklarını sürterek yürümek (Ar.)
3. Sendelemek, yürürken dengeyi bozmak (Sv.)
debeli 1. Biçimsiz yürüyen (Ar.)
2. Fıtıklı insan (Ar. Kr.)
3. Husyeleri yaralanmış, şişmiş kişi (Ar.)
debeng Bilinçsizce hareket eden, sersem, ahmak (Kerkük)
debermeg Nüksetmek, tekrarlamak (Brd.)
debermek Nüksetmek, tekrarlamak (Isp. Brd.

Dz. Ay. İz. Kü. Es. Bo. Sv. Ky. Nğ. Mg.)

debez Yürürken sendeleyen (Gaz.)

debez debez Sendeleye sendeleye yürümeyi anlatır (Nğ.)

debik Yarı topallık (Ant.)

debil debil Dengesiz, sarsak, sendeleyerek yürümeyi anlatır (Bo.)

debil dübli Dengesiz, sarsak, sendeleyerek yürümeyi anlatır. (Kn.)

debil dübül Dengesiz, sarsak, sendeleyerek yürümeyi anlatır (İz.)

debildüş Dengesiz, sarsak, sendeleyerek yürümeyi anlatır (Af.)

debir dübür Dengesiz, sarsak, sendeleyerek yürümeyi anlatır (İz.)

debiz debiz Dengesiz, sarsak, sendeleyerek yürümeyi anlatır (Nğ.)

debreşmeg Midenin bulanması (Brd.)

debreşmek Nüksetmek, tekrarlamak (Af. Isp. Dz. İz. Ba. Brs. Kc. Çr. Or. Tr. Ml. Gaz. Yz. Ky. Nğ. Kn. Krk. Tk.)

debül dübül Dengesiz, sarsak, sendeleyerek tökezleyerek yürümeyi anlatır (Es. Sv.)

dedaber İhtiyar kadın (Ar.)

dede Kalp, yürek (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Kn.)

dedek Çocuğun tay durması (Tr.)

defar Çare, derman (Çr. To. El.)

degmek Dokunmak, hasta etmek (To.)

değışmak Yıkanmak (Rz.)

değinmek Sağlığı bozulmak, hastalıklı, dertli olmak (Nğ.)

değirme Deri üzerinde yuvarlak şekilde olan yara, egzama (Ky.)

değişme Yeni doğan çocuklarda görülen bir hastalık (İst.)

değiş oynamak Aynı cinsten olan biriyle cinsel ilişkide bulunmak (Ama.)

değiştirme 1. Raşitizm hastalığı (Kü.)
2. Gürbüz ve sağlam bir çocuğun birdenbire zayıflayarak tanınmayacak duruma gelmesi-şeytanın değiştirdiğine inanılır (İz. Mn. Es. Ezc. Mğ.)

dekil Zorlu, kuvvetli (İç.)

delecen Patlak, acayip bakışlı göz (Gr.)

delek 1. Ahmak, aptal (Or.)
2. Piç (Or.)

delemek Dengesiz davranışlarda bulunmak (Ada.)

delik Kızlığı giderilmiş, bikri bozulmuş (Brd. Ml. Nğ.)

delik taşlık olmak Hastalık ya da başka nedenle zayıflamak, sağlığı bozulmak (Mğ.)

delisengi Hastalık, yorgunluk ve başka nedenlerle kafanın sersem olması (Isp. Brd. Ky.)

delisenk Hastalık, yorgunluk ve başka nedenlerle kafanın sersem olması (Es.)

delitoy Çok genç kimse (Kıb.)

delitoyluk Yasına uygun hareket etmemek (Kıb.)

deliyatalğı Tifo hastalığı (Kr.)

dellük Kızlığı giderilmiş, bikri bozulmuş (Kerkük)

dem Kan (Mn. Yz.)

deman Çare, İlaç (Ay.)

dembesek Yürürken etrafa çarpan, sendeleyerek yürüyen, bastığı yeri bilmeyen (Us. Es. Krş.)

deme 1. Kekeme, dilsiz (Af.)
2. Nabız (Kn.)

demezek Burun kemiğinin altı, koku alan zarı, burun mukozası (Tn.)

demirönü Egzema, temriye (Ezc.)

demiröyü Egzema, temriye (Ecz.)

demreğl 1. Egzema, temriye (Isp. Çr. Ama. To. Tr. El. Ur. Gaz. Hat. Sv.)
2. Egzema hastalığını tedavi eden kimse (El.)

demna Egzema, temriye (Ky.)

demra Egzema, temriye (Çr.)

demravi Egzema, temriye (Ar.)

demre Egzema, temriye (Çkr. Ama. Gaz.)

demreğe Egzema, temriye (Ama.)

demreğü Egzema, temriye (Çr. To.)

demrevi Egzema, temriye (Kr.)

demriye Egzema, temriye (Isp.).

demuravi Egzema, temriye (Ar.)

dendene Trahom (Vn.)

denegutnu Kurdeşen denilen deri hastalığı (Nğ.)

denekutnu Kurdeşen denilen deri hastalığı (Nğ.)

denezirip kalmak Çok yorulmak (Dz.)

dengelmek Sağlığı düzelmek, iyileşmek (Dz.)

dengeltmek Dayak atmak (Dz.)

denişmek Büyüyüp serpilmek (Tr.)

denkleşmek Sağlığı düzelmek, iyileşmek (Kıb.)

depek Sapık anlamındadır ve deli kelimesi ile birlikte kullanılır (Nğ.)

deperem Hastalıklı insan (Isp.)

depertmek Hastalığı tepreşmek (Nğ.)

depmek Nüksetmek, tekrarlamak (Mr. Gaz.)

deprenmek Nüksetmek, tekrarlamak (Ama.)

depreşmek Nüksetmek, tekrarlamak (Af. Mn. Ba. Ko. Ks. Ama. To. Gr. Tr. Mr. Hat. Sv. Nş. Kn.)

derametli Dertli, kederli kimse (Sm.)

deri yatmalık Vücudu fazla yaralanmış, berelenmiş olan. Böyle bir kişinin yeni kesilmiş bir hayvanın derisine sarılırsa yaralarının daha çabuk iyileşeceğine inanılır (Mğ.)

derma Egzema, temriye (sv. Yz.)

dermege Egzema, Temriye (Ky.)

dermeği Egzema, temriye (Ml.)
desi Boyu kısa insan (Sv.)
deşgel Karnı şiş, koca göbekli kimse (Sn. Sm.)
deşik Şişman (Isp.)
deşilmek Şişmanlamak (Kü.)
deşkel Karnı şiş, koca göbekli kimse (Ba. Krk.)
deşmek Karnı şiş, koca göbekli kimse (Gr.)
deşük Şişman (Or.)
devamı Çocukluktan çıkmış kimse, delikanlı (Mr.)
deve çiçeği Erithema nodosum hastalığı (Ng.)
develemek Kaşınmak (Ant.)
deve temresi Egzema (Kü.)
devimek Kaşımak (İç.)
devinmek 1. Kımıldamak, hareket etmek (Ng. Kn.)
2. Çırpınmak, kıvranmak (Kn.)
3. Kaşınmak (Ada. İç.)
devmek Kaşımak (İç.)
devşinmek 1. Çırpınmak, debelenmek (Af. Isp. Dz. Es. Ks. Gm. Gaz.)
3. Omuzlarını kımıldatarak kendi kendine kaşınmak (Es.)
devün Zehir (Vn.)
dıbıka Çocuğu yaşamama, hemen ölme (Mr.)
dıbıl dıbıl Çok yağlı, şişman kimse ya da hayvan hakkında kullanılır (Bo.)
dıbır Makat (Gr. Tr.)
dıbış 1. Çirkin kimse (ısp. Ama. Sv.)
2. İri yapılı küçük çocuk (Tr.)
3. Bir, iki yaşındaki çocuğun midesi, karnı (Bo.)
4. Saçsız, kel (To.)
dıbız 1. Saçsız, kel (Ba. Gm. Çr. Kr. Ezm. Ezc. Sv.)
2. Kısa boylu, bodur (Çkr.)
didalamak Üşümek, üşüme nedeniyle titremek (Es.)
dıdıh Kadının cinsel organı (Kr.)
dıdık 1. Yüz, çehre (Ky. Sv. Yz.)
2. Gırtlağın boğaz ve dile yakın olan kısmı (Ky.)
3. Çıplak (Rz.)
dıdılamak Üşümek (Dz. Çkr.)
dığ Saçsız, kel (Ng.)
dığarık Lohusa (El.)
dığasken Lohusa (Ml.)
dığdığ Zayıf, kara kuru kimse (Gr.)
dığı Cüce (Kn.)
dığıl dığıl kanamak Elleri yarılıp catlayarak kanamak (Dz.)
dığır Kısa boylu, bodur kimse (Kr.)
dığız Saçsız, kel (Ng.)
dığlı Zayıf, celimsiz (Brd.)
dıherik Aşeren gebe kadın (Ml.)
dıhga Şişman (Isp.)
dıhız Toplu, orta boylu, sağlam yapılı, ağır kimse (İç.)
dıhnaz Toplu, orta boylu, sağlam yapılı, ağır kimse (Sv.)
dık Verem hastalığı (Kr.)
dıka Cilt üzerine iğne ile yapılan küçük döğme (Dy.)
dıkam Tırnak (Ant.)
dıknaz Toplu, orta boylu, sağlam yapılı, ağır kimse (Isp.)
dıktık Tay durmak (Rz.)
dılacan Zayıf insan ya da hayvan (Ng.)
dılak Bızır, klitoris (Çkl.)
dılbağ Bızır, klitoris (Kerkük)
dıldıbız Saçı tamamen dökülmüş kimse (Kr. Ezm.)
dıldılbah Çınlçıplak (Kr.)
dılıcan Canlı, enerjik (Es.)
dılık Çene (Af.)
dılkıç Sıska, dalağı şişmiş kimse (Dz.)
dılkış Sıska, dalağı şişmiş kimse (Ba.)
dıllığ Kadının cinsel organı (Vn.)
dıllıh Kadının cinsel organı (Kr. Vn.)
dıllık Kadının üreme organı (Kr.)
dıma Nezle, grip, bronşit (Çr. İç.)
dımağ Nezle, grip, bronşit (Çr.)
dımağı 1. Nezle, grip, bronşit (Çr.)
2. Öksürme, öksürük (Af.)
dımağu Nezle, grip, bronşit (Ks.)
dımbır Saçı dökülmüş baş (Ng.)
dımdıraz Küçük çocuk (Mr.)
dımdırız Şişman (Tr.)
dımık Uyumuş, sızmış (Dy.)
dımımak 1. Uyumak (Isp. Ky.)
2. Ölmek (Krş. Ng. Ed.)
dımır Kısa boylu kimse (Isp.)
dımırlamak Yara ya da cıbanın sızlaması (İç.)
dımır dımır Yaranın zonklamasını, için için acımasını anlatır (İç.)
dımışka Şaşılığı iyi ettiğine inanılan yuvarlak bir levha, kağıt üzerine yazılmış dua (Ng.)
dımışkı Çok sık saç (Af.)
dımışmak Uyumak (Ml.)
dımıtmak 1. Bayıltmak (Ada.)
2. Öldürmek (Nş. Ng.)
dındıh Kadının cinsel organı (Kr.)
dındık Kadının cinsel organı (Ama.)
dınga 1. Karnı şiş olan, hastalıklı (Dz.)
2. Kel hastalığının başta bıraktığı iz (Yz.)
dıngıl 1. Böbrek (Ezc.)
2. Çocuğun erkeklik organı (Bo.)
3. Erkeklik bezi, husye, testis (Gr. Gm.)
4. Sümük (Gr.)
dıngıldak Bıngıldak (Ama.)
dıngıldamak 1. Çocuk durmadan ağlamak

(Nğ.)
2. Zayıflamak, halsiz düşmek (Dz.)
dıngıldoh Bıngıldak (Sv.)
dıngılı Ufak tefek insan (Kr.)
dıngılmak 1. Yatmak, uyumak (Brs. Bo. Krk.)
2. Ölmek (Bo.)
3. Hasta olmak (Bo.)
4. Burkulmak (Ba.)
dıngır 1. Zayıf, çelimsiz. et tutmayan kimse (Isp.)
2. Kel, saçı dökülmüş (Sm. Sv. Yz. Kn.)
3. Uyuz hastalığı (Dz.)
dıngış 1. Zayıf, çelimsiz kimse (Nğ.)
2. Kel, saçı dökülmüş (Af.)
dınkabak Kel, saçı dökülmüş (To.)
dınnah Tırnak (İç.)
dınnak Tırnak (Kn. İç.)
dınnak gibi Şeytan tırnağı (Nğ.)
dınşlık Rahatlık, gönül ferahlığı, huzur (Ada.)
dıpdızlak Çırılçıplak (Ank.)
dıram Uyuşuk kimse (Kn.)
dıranga Kel, saçı dökülmüş (Bo.)
dıraz 1. Kel (Bo. Gm. Ezc. Ank.)
2. Delikanlı (Mr.)
3. Genç kız (Sv.)
dırçan Çok zayıf (Sv. Ky.)
dırda Kambur (Kr.)
dırdalanmak Kamburu çıkmak, beli eğilmek (Kr.)
dırdası çıkmak Kamburu çıkmak, beli eğilmek (Kr.)
dırdıra Uzun boylu kimse (Vn. Bt.)
dırdlag Hastalıklı, kansız cansız (Brd.)
dırgıl Özürlü, sakat kimse (Dz. Sm.)
dırık 1. İshal (Ama. Kr.)
2. Helâ (Kr.)
dırıklamak İshal olmak (Ama.)
dırlam Çocuk ağlaması (Mn.)
dırmalamak Tırmalamak (Ks.)
dırnah Tırnak (Kr.)
dırnak Tırnak (Brd. Sm. Gaz. Hat. Nğ. Kn.)
dısa gitmek Aptes bozmak (Sv.)
dışa çıkmak Aptes bozmak (Nğ.)
dışa gitmek Aptes bozmak (Dz. Or. Gr. Sv. Yz.)
dışarı çıhmah Aptes bozmak (Hat.)
dışarı gitmek Aptes bozmak (Ar. Ezc. Sv. Ant.)
dışarlık Sara hastalığı, epilepsi (Sn.)
dışarlık olmak Akıl ve ruh hastalıklarından birine yakalanmak (İst.)
dışlığı azmak Canı sıkılmak (Ada.)
dışlığı gelmek İçi açılıp ferahlık duymak (Ank.)
dışlığı gelmemek Huzuru olmamak, canı sıkılmak, keyifsiz olmak (Dy. Ank. Ada.)
dışlık Rahat, huzur, neşe, iç ferahlığı (Es. İst. Çkr. Ama. To. Gr. Ağ. El. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Kn. Ada. İç.)
dıyak Tırnak (İst.)
dıydıy Sivrisinek (Ba. Çkl. Tk.)
dız Saçsız baş (Bo.)
dızdıh Kıç, makat (Gm.)
dızdık Kıç, makat (Gm.)
dızdınan Kıç, makat (Gm.)
dızgır İri yarı adam (Ba.)
dızgırmak 1. Yellenmek (Vn.)
2. Ishal olmak (Ama.)
dızıhmah Diz çökmek (Yz.)
dızık Kıç, makat (Ama.)
dızıkmak Diz çökmek (Çr. To. Yz. Ank. Nş.)
dızılamak Diz çökmek (Ky.)
dızıratmak Ses çıkarmaya çalışarak işemek (El.)
dızır dızır Sağlığı yerinde olanın dimdik, çevik, sert adımlarla yürüyüşünü anlatır (Ank.)
dızırmak Yellenmek (Bo.)
dızkırmah Yellenmek (Vn.)
dızman Uzun boylu, iri yapılı, kocaman, şişman kimse (Ay. Brs. İst. Ama. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Bt. Bn. Ky. Tk.)
dızzık Kıç, makat (Kü. Ank.)
dib 1. Kıç, makat (Ng.)
2. Bekaret, kızlık zarı (Yz. Kerkük)
dibelek Kısa boylu şişman kimse (Krk.)
diblig Bekaret, kızlık zarı (Kerkük)
dibsiz Bakire olmayan kız (Kerkük)
didak Kolun dirsek kısmı (Ar.)
didalı Zayıf, cılız (Rz.)
dide Kalp, yürek (Isp. Brd.)
didiklemek 1. Tırmalamak (Es. Ks. Ar. Kr. Sv. Nğ. Kn. Ed. Krk.)
2. Gıdıklamak (Ant.)
didirmeg İşemek (Brd.)
didmek Tırmalamak (Ar.)
diga Çocuk (Ama. Gm.)
digasken Loğusa (Sv.)
dige durmak Küçük çocuk, ayakta durmak, tay durmak (Ama. To.)
diğdir Zayıf, cılız kimse (Kn.)
diğir diğir Cilt üzerindeki ince kabarcıkları anlatır (Çr.)
diğidirmek İşemek (Ky.)
diğrek İhtiyar olduğu halde dinç ve kuvvetli olan kimse (Sv.)
dikdik atmak Ateşi yükselen hastanın sıçraması (Ng.)
dikdik etmek Baş ağrıtmak (Dz.)
dikilgen Yel, sancı (To. Sm. Or.)
dikilme durmak Vücudun belli bir yerine sancı girmek (Gr.)
dikilmek Vücudun belli bir yerine sancı girmek (Mg.)

dikkoz Yaşlı olmakla birlikte gücü kuvveti yerinde, dinç adam (Ezc.)
diklenmek Büyümek (Ar.)
dikme Bacak (Mr.)
dil Bızır, klitoris (Ng.)
dilağ Bızır, klitoris (Dz.)
dilak Ciğer (Kn.)
dilaltı 1. Konuşmaya engel olduğuna inanılan dil altındaki bağ (Nğ.)
2. Mikrop kapıldığı için dil altında çıkan ve kurbağa gibi ses çıkartan kabarcık (Sm.)
dil bilmez Küçük çocuk (Ant.)
dilcek 1. Dilsiz (Or.)
2. Bademcik (Nğ.)
dilceparmak Serçe parmak (Isp.)
dilcik 1. Bızır, klitoris (Dz.)
2. Dilsiz (Isp. Ba. Ağ. Gaz. Hat.)
3. Bademcik (Ba. Çkl. Kn.)
dilcug Dilsiz (Rz.)
dilçeği düşmek Bademcikleri şişmek (Kerkük)
dilçek Dilsiz (Kerkük)
dilçeyh Dilsiz (Kr.)
dil değmek Nazar değmek (Isp. Brd. İç.)
dile gitmek Nazar değmek (Gm.)
dili burnuna değmek Ergenlik çağına gelmek (Ng.)
dili burnuna yetmek Ergenlik çağına gelmek (Kn.)
diliçeği düşmek Bademcikleri şişmek (Ng.)
diliceğini kaldırmak Tonsilit olan bir kimsenin boğazını yukarı kaldırarak tedavi etmek (Ng.)
dilicek 1. Dilsiz (Nğ.)
2. Bademcik (Nğ.)
dili ıskarç olmak Çok konuşmaktan dili kımıldamaz duruma gelmek (Ng.)
dilik Üst dudağı yukarıdan aşağıya doğru yarık olan kimse (Or. Gr. Gm. Ezc. Nğ.)
diliak Bızır, klitoris (Nğ.)
dilimez Dilsiz (Zn.)
dilinmek Nazar olmak (Rz.)
dilik Bızır, klitoris (Kerkük)
dilyenek Çocuk beşiğine konan lâzımlık (Ks.)
dim Tay durmak (Sv. Ky.)
dima Öksürük, boğmaca öksürüğü (Ng.)
dimağ Nezle, grip, bronşit (Sn.)
dimağı Nezle, grip, bronşit (Kü.)
dimdal Çırılçıplak (Mğ.)
dim durmak 1. Ayakta durmak (Krş. Nş. Ng.)
2. Tay durmak (Ama.)
dimit Zayıf, cılız (Kü.)
dindinkana iltihaplı yaraları deşmek için kullanılan iri yapraklı, sinirleri olan bir ot (Ur. Ada.)
dinelmek Ayakta durmak (Isp. Yz. Gaz.)
dingarca Çok zayıf, kuru kimse (Nğ.)
dingil 1. Omuz (Mr.)
2. Bacak (Brs.)
dingildemek Sendelemek (Brd. Ank)
dingin 1. Kuvvetsiz, zayıf yorgun (Af. Isp. Erd. Dz. Av. İz. Mn. Ba. Çkl. Kü. Es. Ky. Kn. Ada. Ant. Mğ.)
2. Durgun, sessiz düşünceli (Af. Isp. Brd. Dz. Kn. Kü. Mg.)
dingiş 1. Çok uzun boylu ve zayıf kimse (Mr. Ada.)
2. Kötürüm (Mr.)
dinkama Çok zayıf (Hat.)
dinkoz Zayıf, cılız (Mr.)
dinlengin Dinlenmiş, yorgunluğu gitmiş (Bo.)
dinmek Çok yorulup iş göremez hale gelmek (Isp. Ay. İz. Ba. Kn.)
dip Bekâret, kızlık (Sv.)
dipçin Kuvvetli, gürbüz kimse (Çr. Sn.)
dipien Kısa boylu, şişman kimse (Uş. Brd. Dz.)
dilcelmek Şişmanlamak (Kr.)
dircinti Hastalıklı kimse (Mğ.)
dirdiplah Çırılçıplak (Ar.)
direç Uzun boylu (Ml.)
direj Uzun boylu (Kr.)
direk Çok yaşayan kimse (Brd.)
direlmek Dirilmek, canlanmak, kuvvetlenmek (Ky. Nğ.)
diren durmak Tay durmak (Dz.)
direnmek Yürümeye başlamak, ayaklanmak (Dz.)
diri Şişman etli, yağlı (Ar.)
dirik İshal (Gm.)
diril Ruh (Mn. İst. Çkl. Tr. Sv. Kn.)
dirimlik Hayat, sağlık (Mn. Es. Sm. Ant.)
dirimsuyu Abıhayat (Mr.)
diriz Hastalık (Gr.)
dirlik Sağlık (Mn. Ba. Es. Ko. To. Rz)
dirsek Arpacık denilen göz hastalığı (Ank.)
dışazma Düşazma, ihtilam, ergen olma, uykuda meni boşalması (Gm.)
dişdiş Dişleri iri, seyrek ve öne doğru çıkık olan kimse (Ks. Çr. Ama.)
diş dişemek Çocuğun süt dişleri değişmek (Ama.)
dişece Tırnağın kenarındaki etler (Es. Kn.)
dişemek 1. Bebek ve hayvan yavruları diş çıkarmaya başlamak (Af. Uş. Isp. Brd. Mn. Ba. Es. Bo. Ks. Çkr. Çr. To. Gr. Sv. Ank. Krş. Ng. Kn. İç. Ant. Mğ.)
2. Yedi yaşındaki çocukların süt dişleri asılları ile değişmek (Af. Uş. Brd. Isp. Dz. Mn. Ba. Kc. Ks. Çkr. Çr. Sm. Ama. Ezc. Gaz. Hat. Sv. Ank. Ky. Nş. Nğ. Kn. İç. Ant. Mğ.)
dişerlenmek Aptes bozmak (Rz.)

dişice Tırnağın kenarındaki etler (Çr. Es. Yz. İç.)
dişi dökülmek Ağrı ya da soğuktan dişler sızlamak (Nğ.)
dişimek Çocuk, diş çıkartmak (Sv. Yz. Ky.)
dişince Tırnağın kenarındaki etler (Krş.)
dişko Dişleri dışarı doğru çıkık olan kimse (Rz.)
dişlan Dişleri dışarı doğru çıkık olan kimse (Vn.)
dişlank Dişleri dışarı doğru çıkık olan kimse (Tr.)
dişleg Dişleri dışarı doğru çıkık olan kimse (Brd.)
dişlemek Yedi yaşlarındaki, çocukların süt dişleri dökülüp asıl dişleri çıkmak (Ay.)
dişlen Dişleri dışarı doğru çıkık olan kimse (Ay. İz. Ba. Es. Çkr. Mr. Hat. Sv. Yz. Kn. İç.)
dişlir Ön dişleri dışarıya doğru fırlak olan kimse (Kü.)
diş yerimek Bebek ya da hayvan yavrusu diş çıkarmaya başlamak (Gm.)
div Bekâret, kızlık zarı (Kr.)
divriki Genç olmadığı halde yıpranmamış sağlam kimse (Ay. Mn. Tk.)
diydirmek İşemek (Isp. Es. To. Ama. Nğ. Ada. İç.)
diydiy Sivrisinek (Tk.)
diyir diyir Cilt üzerindeki ince kabarcıkları anlatır (Çr.)
dizağurşağı Dizkapağı (Çkl.)
dizarşağı Dizkapağı (Zn.)
dizgelmek Çömelmek (Isp.)
dizikmek Diz çökmek (Nş.)
dizitmek Diz çökmek (Ank.)
dizkırmak Diz çökmek (Yz.)
diz kösmek Diz çökmek (Isp. Brd.)
dizlemek Diz üstü düşmek (Ama. Krk.)
dobaç Pazı kemiğinin omuzla birleştiği yer (Es.)
dobak 1. Saçsız baş (Ama.)
2. Kısa boylu, tıknaz kimse (Çr.)
dobiç Kısa boylu, tıknaz kimse (Ama.)
dobuç Kısa boylu, tıknaz kimse (Or.)
dodah Dudak (Kr. Yz.)
dodak Dudak (Çkr. Sm.)
dodan Şişman, göbekli (Af.)
dodik 1. Çocuk ayağı (Ml.)
2. Çocuk eli (Ar.)
doduk İnsan ve hayvan ayağı (Gm.)
doğacı olmak Üşümek, soğuktan etkilenmek (Af.)
doğca Zatürree, pnömoni (Mğ.)
doğdaç 1. Yeni doğmuş bebek (Ecz. Mr. Hat. Ky. İç.)
2. Doğurma yeteneği olan, fertil (Bil. Ada.)
doğdaş 1. Doğuştan, anadan doğma (Isp. Brd. Dz. İç. Ant.)
2. Doğurma yeteneği olan, fertil (Isp.)
3. Yeni doğmuş çocuk (Ada.)
doğdeşten Doğduğu zamandan beri (Brd.)
doğıca Zatürree, pnömoni (Çkr.)
doğruk Kel (Ank.)
doğucu Tetanoz hastalığı (Gaz.)
doğugaç İlk doğan çocuk, süt emen çocuk (İz.)
doğunmak Doğmak (İç.)
doğurgeç Gebe kadın ya da hayvan (Dz.)
doğurucu Gebe kadın ya da hayvan (Sv.)
doğuzcu 1. Soğuktan donan kimse (Ada.)
2. Soğuk algınlığı (Ada.)
dokuşmak Yiyecek mideye dokunmak (İst.)
dol Soy, soyun devamını sağlayan çocuk (Ar. Bt. Ms. Sv. Ky.)
dolaman Şişman adam (Mg.)
dolay İnsan ya da herhangi bir varlığın belden aşağı olan kısmı (Rz.)
dolcan Genç kız (Brs.)
dolkumak Karnı aç olduğu halde yorgunluk ya da başka nedenlerle doymuş gibi olmak (Ba.)
dolluk 1. Mide bozukluğu, karın şişkinliği şeklinde beliren hastalık (Mğ.)
2. Bebeğin vücudunda çıkıp kaybolan sivilceler (Dz.)
dolman Şişman kimse (Ba.)
doluca Tetanos hastalığı (İst. Ezc. Ed. Krk.)
doluhmah Göz yaşarmak, ağlayacak gibi olmak (Ar. Kr. Sv.)
doluk Avurt (Mn.)
doluklamak Göz yaşarmak, ağlayacak gibi olmak (Mr.)
dolukma Nefes darlığı (Nğ.)
dolukmak 1. Göz yaşarmak, ağlayacak gibi olmak (Isp. Dz. Ba. Es. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Or. Gm. Ar. Ezm. Bt. Dy. Ml. Gaz. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant.)
2. Çeşitli nedenlerle nefesi kesilmek, kuvveti kesilmek (Dz. Es. Bo. Ks. Çkr. Ama. Sv. Ky. Nğ. Kn. İç.
3. Koşmaktan, yorgunluktan vücudun bir yeri ağrımak (Mğ.)
4. Karnı aç olduğu halde çeşitli nedenlerle doymuş gibi olmak, yiyememek (Ba.)
doluksamak Gözleri dolmak, ağlayacak gibi olmak (Ba. Çkr. Es. Çr. To. Ezc. Bt. Nş. Ant.)
doluksama Nefes darlığı (Nğ.)
doluksamak Gözleri yaşarmak, ağlayacak gibi olmak (Hat.)

doluluk Yeni doğan çocuğun yüzündeki sivilceler (Kn.)
doluntu olmak Gözleri dolmak, yaşarmak (Isp.)
domağa Nezle, grip, bronşit (To.)
domağı Nezle, grip, bronşit (Ba.)
domalan Zehir (Mn. Ba. Ant.)
domallç Patlak göz (Kn.)
domalmak Olmek, gebermek (Dz. Ml.)
dombadız Şişman (Isp.)
dombak Saçsız baş (Çr. Ama.)
dombalak 1. Şişman çocuk (Ar.)
2. Zatürree, pnömoni (Ada.)
dombay Şişman, kısa boylu kimse (Nğ. Kn.)
dombey Şişman, kısa boylu kimse (Isp.)
dombul Omuz (Ky.)
domburdanan Yellenen kimse (Isp.)
dombuz Yumruk (Nğ.)
dom durmak Tay durmak (Ml.)
domla İnme, felç (Gm.)
domra Kalınlaşmış, tabaka haline gelmiş kir (Gr.)
domur domur 1. Damla damla ter (Isp. Ay. Kü. Çr. Es. Ama. To. Kr. Ml. Sv.)
2. Kabarık kabarık (vücuttaki döküntüler hakkında) (Ky.)
domuşmak 1. Çömelmek (Brd. Ama.)
2. Ölmek (Nğ.)
domuşup kalmak Ölmek (Nğ.)
domuzbaşı İnsanların yüz, baş ve vücutlarında şişkinliklerle ortaya çıkan bir hastalık (Gm.)
donama Kabakulak hastalığı (Ba.)
donanma 1. Bütün vücudu kaplayan, kırmızı benekler şeklinde beliren ve sonra sulu yara haline gelen hastalık (Dz. İz. Çkl. Mğ.)
2. Vücutta çıkan şişler (Çkl.)
3. Çiçek hastalığı (Çkl.)
4. Dolama hastalığı, penaris (Hat.)
donat Donma salgını (Ant.)
donbay Şişman, kısa boylu kimse (Ant.)
donbul 1. Gürbüz, toplu (Rz.)
2. Omuz (Ky.)
doncak Belden aşağı çıplak (Nğ.)
doncukmak Pıhtılaşmak (Or.)
don değişmek Ölmek (Sv.)
dongucu Tetanos hastalığı (Gaz.)
donra 1. Kalınlaşmış, tabaka haline gelmiş kir (Ks. Çkr. Çr. Sn.)
2. Kir, su ve ısı değişimi nedeniyle el ve ayaklarda oluşan siyahımsı çatlaklar, yaracıklar (Ama.)
3. Kalınlaşmış, sertleşmiş çıban, kel (Ama.)
4. Nasır (Ama.)
5. Soğuk etkisiyle elde ve ayaklarda oluşan çatlaklar (Ks.)
donrağı Kalınlaşmış, tabaka haline gelmiş kir (To.)
donralı Başı kepekli, konaklı kimse (Kn.)
donuca Tetanos hastalığı (İz. Ama.)
donucu Tetanos hastalığı (Gaz. Ky.)
donuksamak Üzülmek, ağlamaklı olmak (Kü.)
donulmak Donmak (Ant.)
donurca Tetanos hastalığı (Ama.)
donuşmak Hastanın iyileşmeye başlaması (Ar.)
donuşuh Uyuşuk kimse (Gm.)
dorabuç Şişman (Ank.)
doran Boylu boslu adam (Gm. Yz.)
doreyll Pek akıllı olmayan, kaçık (Brd.)
dorlak 1. Delikanlı (Ky.)
2. Onbeş yaşından küçük kız ve erkek çocuk (Ky. Ada.)
3. Küçük çocuk (Mr. Ada.)
doros gözlü Gözleri büyük ve dışarı fırlamış olan kimse (Tr.)
dortu Kısa boylu, tıknaz (Isp.)
doruk 1. Akıl (Af.)
2. Mide (Ks.)
dorun Çıban (Gm.)
dovucu Tetanos hastalığı (Isp.)
dovurma Doğurma (Nğ.)
dozurdak Yellenmeyi adet edinmiş kimse (Bo.)
dozurradak Sesli yellenme hakkında kullanılır (Bo.)
dozurtdak Sesli yellenme hakkında kullanılır (Bo.)
döbejlr Kısa boylu, cılız kimse (To.)
döden Kalın bağırsak (Kü.)
döğenek Nasır (Kr. Isp.)
döğlenfe Ayakkabının vurmasından ayağın altında ve zorlama sonucu elde olan iltihaplı yara (Mğ.)
döğnük Vücudun çeşitli yerlerine iğne ve barut ile yapılan dövme (İç.)
döğün 1. Bacaktaki ağrıyı gidermek için nohut yakısı ile açılan yara (Kü. Gaz. Ant. Mğ.)
2. Vücudun çeşitli yerlerine iğne ve barut ile yapılan döğme (Es. Gaz. İç.)
döğün otu Yara işletmekte kullanılan yapraksız, dut gibi taneleri olan bitki (Es.)
dökarmak Yarayı deşmek (Ank.)
dökücü Kurşun döken kimse (Ks.)
döl 1. Soy, soyun devamını sağlayan çocuk (Isp. Ay. İz. Kc. İst. Sm. Ama. Gr. Ar. Ezm. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Yz. Krş. Ky. Nğ. Ada. İç. Ant. Mğ.)
2. Piç (Or. Ar.)
3. Canlılarda üremeyi sağlayan tohum (Isp. Dz. Mr. Es. To. Ml. Sv. Yz. Mğ. Krk.)
4. Erkek, delikanlı (Mr.)
döl döş Soy, sop, nesil (Dz. Mn. Kc. İst. Ezc. Nğ. Krk.)
dölek 1. Boyu bosu güzel olan kimse (Kn.)
2. Orta yaşlı kimse (Ank.)

3. Bit (Ank.)
dölempe Ayakkabının vurmasından ayağın altında, zorlanmadan elde olan iltihaplı yara (Ms.)
dölleme Soy, soyun devamını sağlayan çocuk (Mn.)
döllemek Çocuk doğurmak (Kc. Gm. Nğ. Ada.)
döllenmek Çiftleşmek (Isp. Ar.)
döl yatağı Rahim (Isp. Kc. Ama. Ezc. Kn.)
döl yeri Rahim (Ar. Ezc.)
dömbelek Böbrek (Isp.)
döndürme Kalın bağırsak (İç.)
döner Gusülhane (Isp.)
döngöz 1. Şaşı (Zn.)
2. Gözleri çok hareket eden kimse (Zn.)
döngüldemek Dengesini kaybedip ileri geri sallamak (Çr.)
döngüldeylk Dengesiz, ileri geri sallanan kimse (Çr.)
döngün Hastalığı iyiliğe dönmüş durumda olan (Isp.)
döngüldek Zayıflık ve ihtiyarlıktan başı çöküp omuzları kalkmış durumda yürüyen kimse (Çr.)
dönük 1. Cüzzam hastalığı (Kr. Ezm. Ağ. Vn.)
2. Ayak altında ezilmekten meydana gelen yara (Mğ.)
3. Hastalık nedeniyle renk sararması (Rz.)
dönükgöz Şaşı (Bo.)
dönüşmek Hasta, iyileşmeye başlamak, nekahat devresine girmek (Ar.)
dör döş Soy sop, nesil (Kn.)
dörmelemek Çocuk, emeklemek (Uş. Dz.)
dörnelemek Çocuk, emeklemek (Dz.)
dörünmek Çocuk, ayağa kalkarak yürümeye çabalamak (Sn.)
döş 1. Göğüs, bağır (Us. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Çkl. Es. Bo. Zn. Ks. Çr. Sm. To. Or. Gm. Ar. Kr. Ezc. Ağ. El. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nş. Nğ. Kn. İç. Ant. Mğ. Krk. Tk.)
2. Kucak (Es. Kn.)
3. Gerdan (Isp. Kc.)
4. Karın boşluğu (Ezm.)
5. Kaba et, kalça (Gm. Kn.)
döşmeldek Orta boylu ve göbekli kimse (Gr.)
dövleme Ayakkabının vurmasından ayak altında, zorlanmadan elde olan iltihaplı yara (Mğ.)
dövün Vücudun çeşitli yerlerine iğne ve barutla yapılan döğme (Gaz.)
döymelll Sağlam, dayanıklı (Ama.)
döyüm Yara açıcı ottan yapılan bir çeşit ilâç (Ant.)
döyümlü Sağlam, dayanıklı (Nğ.)
dubur Kısa boylu (Rz.)
dudu Kadının dişilik organı (Ks. Nğ.)
dukur Sağır (Ant.)
duldul Etine dolgun, gürbüz (Rz.)
dullanmak Temizlenmek, yıkanmak (Bo.)
dulug Çene kemikleri (Ank.)
duluk 1. Yüz, çehre (Dz. Gaz. Nş. Ada.)
2. Yanak (Isp. Çr. Mr. Hat. Sv. Ank. Kn. Ky.)
3. Şakak (Af. Isp. Dz. Çr. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nş. Nğ. Ada. İç.)
4. Avurt (Af. Dz. Ay. Çkr. Ml. Mr. Ky. Nğ. İç.)
5. Gerdan (Dz.)
6. Nefes borusu (Ank.)
7. Kulak arkası (Af.)
8. Çene kemikleri (Isp.)
9. Şakaklardaki saç, zülüf (Sv. Yz. Ank. Krş. Nğ. Ada. Krk.)
10. Favori (Yz. Ada.)
11. Çene üstü (Af.)
dulukkaba Kabakulak hastalığı (Af.)
dulunkabası Kabakulak hastalığı (Dz.)
dulum Şakak (Gaz.)
dulun 1. Şakak (Es. Krş. Kn. İç.)
2. Çene kemikleri (Af.)
dulunkaba Kabakulak hastalığı (Isp. Brd. Dz.)
dulunkabası Üşümekten yüzün ve boğazın şişmesi (Dz.)
dulunmak 1. Dinlenmek (Ada.)
2. Ağır hastanın gözleri canlılığını kaybetmek, donuklaşmak (Tr.)
duma 1. Nezle, grip, bronşit (Brd. Dz. Ay. İz. Ba. Çkl. Brs. Kü. Bil. Es. Kc. Bo. İst. Ks. Çkr. Çr. Sm. Ank. Ky. Ant. Mğ. Ed. Uş. Ada.)
2. Öksürük, boğmaca öksürüğü (Dz. Bo. Kn.)
dumag Nezle, grip, bronşit (Af. Ng.)
dumagı 1. Nezle, grip, bronşit (Dz. Hat.)
2. Öksürük, boğmaca öksürüğü (Dz.)
dumağ 1. Nezle, grip, bronşit (Af. Dz. Ay. İz. Ba. Brs. Bil. Kc. Sm. Ar. Ank. Ada. İç. Ant. Mg. Ed. Krk.)
2. Öksürük, boğmaca öksürüğü (Nş. Ng.)
dumağa Nezle, grip, bronşit (To. Ng.)
dumağı 1. Nezle, grip, bronşit (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Kü. Çr. Sn. Sm. Ama. To. Hat. Ank. Krş. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Ed. Krk.)
2. Öksürük, boğmaca öksürüğü (Isp. Dz. Nğ.)
dumağu Nezle, grip, bronşit (Sn. Sm).
dumah Nezle, grip, bronşit (Ar.)
duman 1. Göz akı (Ar.)
2. Göze inen perde (Isp.)
3. Nezle, grip, bronşit (Kü. Bo.)

dumanlanmak Göze beyaz perde inmek (Brd.)
dumbuz Yumruk (Af. Ama. Kr.)
dumhuz Yumruk (Krş.)
dumo Nezle, grip, bronşit (Ks.)
dumu Öksürük, boğmaca öksürüğü (Sm.)
durgun olmak Midesi bulanmak (İç.)
durguz gelmek Uyanmak (Kr.)
durucak Sidik (Ng.)
durucuk 1. Tay durmak (Kc. Bo. Zn.)
2. Sidik (Nğ.)
durucuk durmak Tay durmak (Sm.)
durucuk yapmak Tay durmak (Kc.)
duruçlş Sidik (El.)
duruk Yutulamayan, boğazda kalmış yiyecek (Zn.)
duşge Yumruk (Çr.)
duşka Yüz, çehre, yüzün çene kısmı, avurt (Çr. Yz. Ank. Krş. Ky.)
duşkaltak Yüz, çehre, yüzün çene kısmı, avurt (Çr.)
dutalağı tutmak Sarası tutmak (Gr. İç.)
dutalga Sara, epilepsi (To, Ky. Nğ. Yz.)
dutalık Sara, epilepsi (Bo. Gr. Kr. Ada. İç.)
dutalka Sara, epilepsi (Ama. Mr.)
dutarağı dutmak Sarası tutmak (Sm.)
dutarak Sara, epilepsi (Sm.)
dutarga Sara, epilepsi (Sm. Gaz. Ky.)
dutargası dutmak Sarası tutmak (Ml.)
dutu Sara, epilepsi (Çr.)
dutuk Kızlık zarı ameliyatsız açılmayan kız (Yz.)
dutulga Sara, epilepsi (Ezc.)
dübbe Çok şişman kadın (Hat.)
dübez dübez yürümek Ayaklan dolanarak yürümek (Isp.)
düden 1. Mide (Nğ.)
2. Obur (Isp. Brd. İz. Es. Nğ. Kn.)
düdeni deşilmek Oburluğu tutmak, iştahı çok açılmak (Nğ.)
düdük Boğaz. gırtlak (Brd. Dz. İz. Brs. Tr. Yz. Ky.)
düdüklemek Irza geçmek (Brs. Kc. Gaz. İç.)
düdüklük Kalbin sol karıncığından çıkan temiz kan damarı, aorta (Çr.)
düğdüş Ense, ense kökü (Nğ.)
düğeşe Yaşlı olduğu halde genç görünen kimse (Kn.)
düğğün Kabız (Mğ.)
düğü 1. Ecza (Ank.)
2. Zehir (Ank.)
düğülmek 1. Süt memede pıhtılaşmak (Isp. Ba. Ant.)
2. Yenilen bazı yemekler hazmedilmeden midede kalmak (Us. Isp.)
düğün otu Yara işletmekte kullanılan yapraksız, dut gibi taneleri olan bitki (Vn.)
düğürcük Sivilce (Isp. Mn. Kü. Ank.)
düğüz Kuvvetli, sağlam kimse (İz.)
düldük Çok zayıf insan ya da hayvan hakkında (Tr.)
düma Nezle, grip, bronşit (İst.)
dümbek Şişmiş küçük çocuk karnı (Kc.)
dümbeleyh Kuyruk sokumu bölgesi (Kr.)
dümsük Yumruk (Ar. Kr. Ezm. Vn.)
dümüg Akıl, zekâ (Sv.)
dümük 1. Akıl, zekâ (Krş.)
2. Bellek (Krş.)
dümüşük Akıl, zekâ (Brd.)
dünbelec Çok şişman kimse (Isp.)
dürgü Kefenlenmiş cenaze (Gaz.)
dürtülmek 1. Ölmek (Ng.)
2. Cinsel İlişkide bulunmak (Gm.)
düş azmak İhtilam olmak (Ng.)
düşkün 1. İhtiyar (Kr.)
2. Halsiz, zayıf (Kr. Gaz. Hat.)
düşleşik Düşkünleşmiş, işe yaramaz (İç.)
düşnük Halsiz, zayıf (Mg.)
düşüngülü Sıkıntılı, kederli (Ky.)
düşüt bırakmak Çocuk düşürmek (Zn.)
düvelenme Ayakkabının vurmasından ayak altında, zorlanmadan elde olan iltihaplı yara (Mğ.)
düvenek İltihaplanarak azmış yara (Mğ.)
düydüyü Ense, ense kökü (Ur.)
düzmek Şişmanlamak (Kıb.)

E

ebdesane Ayakyolu, helâ (To.)
ebecelik Doğumda ebeye verilen armağan ya da bahşiş (Gm.)
ebee Hekim, doktor (Gr.)
ebelemek Çocuğu olmayan kadınları ebeye muayene ettirmek (Ezc.)
ebelik 1. Doğum yaptıran ebe kadına verilen armağan (Çr. İç.)
2. Yaralara sarılan ve yarayı yumuşatmaya yarayan geniş yapraklı bitki (Gr.)
ebembükme Hastaları iyileştirmekte kullanılan bir çeşit bitki (Kn.)
ebeş 1. Şişman, göbekli insan (Or.)
2. Çirkin, koca başlı (Ada.)
3. Kaşı, kipriği olmayan (Ky.)
ebik Pislik (Brd.)
ebilobut 1. Ahmak, sersem, kalın kafalı (Dz. Sv. Mğ.)
2. Iri yarı, çopur yüzlü (Sv.)
ebrim ebrim Bitkinlik, perişanlık, içten içe eriyişi anlatır (Mr.)
ebrüm Şişman (Or.)
ebu Dilsiz (Kü.)
ebürnünük Obur (Ada. İç.)
ecene Cüce, kısa boylu (Sv.)
eclk 1. Kasık (İst. Gm. Kr. Ezc. Ml.)
2. Küçük çocuk (Nğ.)
ecli ecivat Hastalık, boya vb. şeylerle yüzünün şekli değişen kimse (Isp.)
ecük Kalça (İst. El.)
ecük becük Çok küçük çocuklara verilen isim (Rz.)
ede Yirmi yaşına kadar olan çocuk (Ank.)
edee Ebe (Sv.)
edehlemek Küçük çocuk yürümeye başlamak (Kr.)
edilcev Sünnet (Or.)
edir Zayıf, hastalıklı (Ks.)
edişmek Cinsel ilişkide bulunmak (Isp. Brd. Dz. Kü. Sv. İç.)
eesik Günü gelmeden doğan çocuk (Ks.)
efci Kadın gibi iş gören erkeklere verilen ad (Kr.)
efenek Çok gıdıklanan kimse (İç.)
efetufa Sigara (İç.)
efildemek Korku ya da sevinç etkisiyle yüreği çarpmak (Es. Çr.)
efilemek Korku ya da sevinç etkisiyle yüreği çarpmak (Çr. Ml. Sv. Krş. Ky. Nş. Nğ. Ada.)
efiliti Yürek çarpıntısı (Çr. Ml. Sv. Yz. Ky. İç. Mğ.)
eftiği daralmak Canı sıkılmak (Kn.)
egek Çene (Ank.)
egeze Cılız, zayıf, kudretsiz (Dz.)
egni Vücut, beden (Ama.)
eğ 1. Vücuttaki eklem yerleri (Krş.)
2. Parmak boğumu (Gaz.)
eğecen Vücuttaki eklem yerleri (Ama.)
eğeği Kaburga (Hat.)
eğen Vücut, beden (İz.)
eğgilenmek Zayıflamak, incelmek (Kn. Ada.)
eğef Beli bükülmüş ihtiyar (Ay.)
eğek Alt çene kemiği (Brs.)
eğelik Çocuğu olmayan kadınlara çocuğu olması için yapılan ilâç (Gr.)
eğemek İğdiş etmek (Dz.)
eğen Omuz (Nğ.)
eğercemayana Lohusa kadınlara, sancılarını dindirmek için, kaynatılıp suyuna şeker koyularak içirilen kokulu bir otun tohumu (Sv.)
eğez Cılız, zayıf, kudretsiz (Isp.)
eğeze Cılız, zayıf, kudretsiz (dz.)
eğil 1. Çocukların karın ağrılarını geçirmek için kullanılan bir çeşit baharat (İç.)
eğin Sırt, arka (İz.)
eğir Karın ağrısına karşı kullanılan bir çeşit kök (Mn. Kn.)
eğiz buğuz Sıkıntı, işkence (Bo.)
eğmeç Vücuttaki eklem yerleri (Sv.)
eğn Ense (Mn.)
eğrice Baldır siniri (İz. Çkl.)
eğrimboz Eğri ayaklı ve yürüyüşlü kimse (Kıb.)
eğşümük 1. Kusmak, mide bulantısı (Ks.)
2. Ekşimiş, bozulmuş (Ks.)
eh Küçük çocukların pisliği (Dz.)
ehal Orta yaşlı insan (Vn. Krş.)
ehdiyarlık İhtiyarca, az ihtiyar (İç.)
eheşmek Buluğa ermek (Or.)
ehlez Cılız, zayıf, kudretsiz (Dz. Or. Tr. Gaz.)
ehlezimek 1. Kuvvetten düşmek (Krş.)
2. Kuvvet bulmak, derman kazanmak (Isp.)
ehnez Cılız, zayıf kudretsiz (Gr. Gm. Yz. İç.)
ehnezimek 1. Açlıktan zayıf düşmek, zayıflamak (İz. Kn. Ada. İç.)
2. Çok acıkmak, içi geçmek (Krş. İç.)
3. Kuvvetsizlikten, cansızlıktan esnemek (Ada.)
4. Gücü, dayanağı azalmak (Yz. Krş. Nğ. Kn. İç.)
5. Az yorulmak (Ada.)
ehnezlemek Zayıflamak (Tr.)
ehnezleşmek Vücudu kuvvetten düşmek, zayıf-

lıktan kötüleşmek (Gm.)
ehnız çöhnüz Cılız, zayıf, kudretsiz (Çr.)
ehrez Dilsiz (Hat.)
ehti 1. İhtiyar (Zn.)
2. Anadan doğma yetim (Bo.)
ek Eklem (Dz. Ky.)
ekdi Yetim çocuk (Ks.)
eke Büyük, yetişkin, yaşlı, kart, olgun insan ya da hayvan (Ba. Es. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Gr. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Ağ Ml. Gaz. Mr. Sv. Ank. Nş. Kn. Ada.)
ekece Orta yaşlı (Çr. Ezc.)
ekek İki çene kemiğinin birleştiği yer (Kn.)
ekelenmek 1. Yaşlanmak (Çr.)
2. Tam olgunlaşmak (insan için) (Sm.)
ekeleşmek Vucutça kuvvetlenmek, olgunlaşmak (Ks. Ama. To. Or. Ezc. Gaz. Mr. Sv. Krş. Ada.)
ekelmek Büyümek, yetişmek, çocukluk çağını geçirmek (Çkr. El. Nğ.)
ekini gevremek Çok ihtiyarlamak, ölüm hali gelip çatmak (Nğ.)
ekne Ense (Ank.)
eksik Zamanı gelmeden doğan insan ya da hayvan yavrusu (Ezc.)
eksin 1. İhtiyar (iz.)
2. Yaşlılık ya da şiddetli bir hastalık nedeniyle bunamış kimse (Ay.)
ekti Obur (Bo.)
el ayağa kavuşmak Doğurmak (insan için) (Gaz.)
el ayak Küçük çocuklara yaptırılan idman (Hat.)
elçik 1. Küçük el (Çr.)
2. Kısa boylu kadın (Ezm.)
elçük Küçük yüz (Çr.)
el değiştirmek Süt çocuklarının kollarını ve bacaklarını, çaprazlayarak vücutlarına idman yaptırmak (Çkr.)
elden ayaktan çıkmak Hastalık nöbetinin şiddetinden dalmak (Nğ.)
el döymek 1. Eli sıcaklık ya da soğukluğa dayanmak (Nğ.)
2. Sıcaklık ve soğukluk derecesi el dayanacak kadar olmak (Nğ.)
elenge Zayıf, çelimsiz (Kr.)
elenti Üşüme, titreme (Ky.)
elgölgeliği Kız çocuğu (Rz.)
el gurtaran İncinen ele lapa halinde sarılan, yaprağı ıtır yaprağına benzeyen bir çeşit bitki (Nğ.)
elhan Obur (Mğ.)
eli başına değmek Buluğ çağına ermek (Ba.)
eli başına ermek Buluğ çağına ermek (Ba. Or.)
eli başına yetmek Buluğa erip kendi kendini idare edecek duruma gelmek (Or. Gm. Rz. Ar. Kr. Ezm. Mr. Sv.)
elklemek 1. Büyümek (çoğu zaman fetüsün ana karında büyümesi için kullanılır) (Or.)
2. Anasız, babasız çocuğu evlat edinmek, büyütmek (Gm.)
elli Kör (Kr.)
elim Ölüm (Tr.)
elkanası Lohusa kadınlara zarar verdiğine inanılan hayali yaratık (Vn.)
elmak Ölmek (Rz.)
el mayası Elin iç kısmının parmaklara yakın yeri (İz.)
elmek Ölmek (Tr.)
elmişek Sütkardeş (Ama.)
el vurmak Güç doğumlara el ile yardım etmek (Dz.)
em 1. İlâç, merhem (Af. Kü. Bo. Ks. Çr. Sm. Ama. To. Or. Gr. Gm. Ezc. El. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nş. Kn. Ada. İç.)
2. İyileştirme inancıyla, yatırlardan getirilerek, hastalara dokundurulan ağırlık (Kerkük)
emcek 1. Sütanne (To.)
2. Emzik, yalancı meme (Sv. Ky. Kerkük)
3. Biberon (Kn.)
emci 1. Eczacı (Brs. Kü. Çr. Sv. Ky. Ed. Gaz.)
2. Hekim, operatör, ebe (Ada. İç.)
emçe İlâç, merhem (İst.)
emçi Hekim, operatör, ebe (İst.)
emçin Hekim, operatör, ebe (El.)
em düzmek Melhem yapmak (Gaz.)
emeksiz Evlilik dışı çocuk (Gr.)
emer Memeden kesilmemiş çocuk (Af. Isp. Brd. Dz. Es. Bo. Nğ. Kn.)
emgeç Bıngıldak (Kr.)
emicek Besin, gıda, azık (Nğ.)
emici Hekim, operatör, ebe (Ada.)
emik 1. İnsan beyni (Brd. Dz. İz. Mn. Mğ.)
2. Bıngıldak (Dz. Mn. İç.)
3. Başın tam üstü, düz kemik yeri (Mn.)
4. Boğaz, hançere (İz.)
5. Alın (İz. Ay.)
emina Kolera ve tifonun tehlikelisi (Ks. Kn.)
emiş Sütkardeş (Dz. Bo. Gaz. Hat. Sv. Ada. İç.)
emişig Sütkardeş (Brd.)
emişik Sütkardeş (Af. Uş. Brd. Dz. Ay. Ba. Es. Bo. Ks. Çkr. Çr. Ama Or. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank Ky. Nğ. Kn. İç. Ant. Mğ.)
emişken Meme emmeğe düşkün çocuk (Çr.)
emişme Sütkardeş (Or. Gaz. Kn. Ada.)
emişmek Bir çocuk hastalandığı zaman, iyileşmesi için yaşılı bir çocuğun annesini emmek (Kn.)
emişük Sütkardeş (Or.)
emüşüklü Sütkardeş (Gm.)

emiş yakış Sütkardeşlik (Hat.)
emleme emlemek Yaraya merhem sürmek, iyileştirmek (Çr.)
emlemek Yaraya merhem sürmek, iyileştirmek (Es. Or. Ama. Ezc. Gaz. Mr. Hat. Sv. Nğ. Ada. Ant.)
emlik Süt emmekte olan insan ya da hayvan yavrusu (Isp. Dz. Es. Ks. Sm. Ama. To. Tn. Ml. Mr. Gaz. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. İç.)
emme Kör (El.)
emsel Yaşıt (Ay.)
emsem İlâç, merhem (Ba.)
emüşük Sütkardeş (Or.)
emzikçi Başkasının çocuğunu emziren kadın, süt nine (Ml.)
emzüyh sürmek Çocuğunu emziren anne gebe kalmamak, emzirme gebelikten korumak (Gm.)
en 1. Parmağın ek yeri, eklem (Es. Çr. Gaz. İç.)
2. Tırnak etlerinin lif gibi kabaran kısmı (Sv.)
3. El ayası (Hat.)
encek Beş altı yaşına kadar olan çocuk (İz. Kü. Brs. Bo. Ama. Kn.)
enceklemek Çocuk, emeklemek (İz.)
encik 1. Beş altı yaşına kadar olan çocuk (Kc.)
2. Diz kapağı ile kalça kemiği arası (Or.)
endem Boy bos, endam (Kr.)
enelmek 1. Büyümek, ele gelmek (Ant.)
2. İğdiş olmak (Ml.)
eneze 1. Cılız zayıf, kudretsiz (Dz. Ba. Bo. İst. Çkr. Kn. Ada.)
2. Can çekişen, ölümü yaklaşan (Ant.)
enezlemek Zayıflamak (Bo.)
engezlemek Irzına geçmek (Nğ.)
engi 1. Nezle (Brd. İz. Krş. Ky. Kn. İç.)
2. Tonsilit (İç.)
3. Sancı, ağrı (Ezc. Kn.)
4. Felç (Yz.)
5. Çene (Kr.)
6. Çocuk (İz. Kü.)
7. Ateşli hastalıkta gelen bunalma, nöbet (Sv. Ky.)
engil Bir yaşındaki çocuk (Ky.)
engin 1. Diş nezlesi (Isp. Dz.)
2. Genellikle çene altının ve yüzün şişmesiyle beliren hastalık (Dz.)
3. Ağır hasta, durumu ölüme yakın olan hasta (Ay. Bo. Es).
4. Nezle (Isp. Brd. Dz. Ant. Mğ.)
engin enmek Nezleye tutulmak (Af. Isp. Brd. Dz.)
engine vermek Sürekli ağlamanın sonunda kendini tutamayarak uzun uzun iç çekmek (Bt.)
engin olmag Nezleye tutulmak (Brd.)
engin olmak Nezleye tutulmak (Brd.)
enize Cılız, zayıf, kudretsiz (Brd.)
enk 1. Çene kemiklerinin birleştiği yer (Vn. Bt.)
2. Parmağın ek yeri, eklem (Ml.)
enme 1. İnme, felç (Bo. Sv.)
2. Nezle (İz. Hat.)
ensan İnsan (Hak.)
epçirmek Aksırmak (Hat.)
epelemek Çocuğu yürütmeye alıştırmak (Dz. Tr. Gm.)
epenek Kulunç hastalığı (Zn.)
eperlmek Genizden konuşmak (İz.)
epirmek 1. Çok yorulmak (Ks. Tk.)
2. Genizden konuşmak (Tr.)
epmek Öpmek (Tr.)
epmek yimek Yemek yemek (Nğ.)
eprlmek Genizden konuşmak (İz.)
eprünmek Çok yorulmak (Mş.)
epseme Tatarcık (Yz.)
eptes pozan Tenya, şerit (Hat.)
erembük Zayıf, çelimsiz insan ve hayvan (Gm.)
eremeke Yetişkin, erişkin (Mr.)
eremik 1. Kısır, hiç doğurmayan kadın ya da hayvan (Vn. Bt. Ky.)
2. Cılız kalmış, büyüyememiş (Ama. Ezc.)
3. Göğsü olmayan, memeleri büyümemiş kız ya da kadın (Kü.)
4. Ürün, döl vermeyen canlı (Kr.)
eren evi Ölü çıkan ev (Kü.)
ereşmek Dinlenmek (Ada.)
erez tutmak Hasta olmak (Isp.)
ergem Evlenme çağına gelmiş genç kız (Ks.)
ergencelik Evlenmemiş kız ya da erkeğin yüzünde ve boynunda çıkan sivilce (Es. Çr. To. Gm. Ar. Kr. Ezc. Sv. Yz. Ank. Krş.)
ergençelik Evlenmemiş kız ya da erkeğin yüzünde ve boynunda çıkan sivilceler (Kr. Ezm.)
ergenlik kabası Evlenmemiş kız ya da erkeğin yüzünde ve boynunda çıkan sivilceler (Or.)
ergense Evlenmemiş kız ya da erkeğin yüzünde ve boynunda çıkan sivilceler (Dz. Ay. Mğ.)
ergenselik Evlenmemiş kız ya da erkeğin yüzünde ve boynunda çıkan sivilceler (Af. Dz. Ba.)
ergi Fahişe (Ank.)
erginlik kabarı Evlenmemiş kız ya da erkeğin yüzünde ve boynunda çıkan sivilceler (Or.)
erğencelik Evlenmemiş kız ya da erkeğin yüzünde ve boynunda çıkan sivilceler (Çr.)
erig Temiz (Ks. Çkr.)

eriğ İştah açıcı (Ks. Or.)
erilmek Gençlik çağına ermek (İç.)
erin Dudak (ist.)
erinti Üzüntü, tasa (İz.)
erişgin 1. Yetişkin, evlenme çağına gelmiş kız (Ba. Çkr.)
2. İhtiyar (Mğ.)
erişigli Hastalıklı, zayıf, kendini toparlayamayan (Brd.)
erişik 1. Şeytan çarpmasıyla olduğuna inanılan, çırpınma ve seğirme belirtileri de gösteren bir çeşit sinir hastalığı (Af. Isp. Dz. Kr. Ky. Ant.)
2. Deli (Isp. Dz.)
3. Yetişkin, evlenme çağına gelmiş kız (Sv.)
erişikli 1. Sinirli, çabuk öfkelenen (Af. Isp. Dz.)
2. İnanışa göre cin, şeytan çarpmasıyla herhangi bir uzvu eğrilen ya da tutmayan, sara tutmuş gibi çırpınan kimse (Isp. Brd.)
erişkin Yetişkin, evlenme çağına gelmiş kız (Isp. Brd. Dz. Mn.)
erişmek Şeytan, cin çarpmak (Af. Brd. Dz. Ant.)
eriyip akmak Çok zayıflamak (Nğ.)
erkek gadife Erkek yapılı kadın (Nğ.)
erkeklemek Kendini bulmak, buluğa ermek (Ar.)
erkelemek Çok sevmek, çocuğu nazla büyütmek (To.)
erkit Vücut organlarından birinin sakatlık ya da eksikliği (Ezm.)
erkiz İkiz (El.)
erlenmek Cin çarpmak (Mğ.)
erleşikli Cin çarpmış (Dz.)
erleşmek Cin çarpmak (Dz. Mğ.)
erliği kesilmek Şiddetli ve birdenbire olan korku etkisiyle erkeklik yeteneğini kaybetmek (Tr.)
erlik Meni (Kn.)
ersek Erkeğe düşkün kadın (Isp. Es. Bo. Ama. Kn. Nğ. İç.)
ersenek Erkeğe düşkün kadın (Nğ.)
ertişmek Vücut organlarından biri, ters hareket nedeniyle incinmek, burkulmak (Gaz.)
ervan Delikanlı (Zn.)
erzük Erkeğe düşkün kadın (Tn.)
eşelmek İrileşmek, büyümek, boylanmak (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Brs. Kü. Bo. Ada. İç. Ant. Ml. Mğ.)
esem Sağlam, sağlığı yerinde olan kimse (Sv.)
esemeli Deli (Sv.)
eser 1. Sara, epilepsi (Ay. Gm. Ar. Mğ.)
2. Delilik (Ar. Ezm.)
eserge Sara, epilepsi (Ama.)
eserlik Sarhoş (Isp.)
eserli 1. Deli, delişmen (Isp. Brd. Dz. İz. Ba. Ama. Tr. Ar. Ezm. Sv. Kn. İç. Mğ. Krk.)
2. Sarhoş (Es.)
3. Saralı kimse (İz. Zn. Sv. Kn. İç.)
4. İnmeli, felçli kimse (Dz.)
esermek Beslenmek, gelişip gürbüzleşmek (Ay.)
eserük Deli (Ks.)
eserüklü Deli (Gm.)
esetlemek Çocuk ya da hastaya özenerek bakmak (Or.)
esilmek İçini dökmek, iç sıkıntısından kurtulmak (Dz.)
esirek Sarhoş (Isp.)
esirekli Kuruntulu, işkilli, sinirli (Isp. Ay.)
esiremek Sarhoş olmak (Nğ.)
esiren 1. Kuduz köpek (Ezm.)
2. Kuruntulu, işkilli, sinirli (Ar.)
esirgemek İğrenmek (Kıb.)
esirik 1. Kızgın, öfkeli (İz. Ba. Çkl. Çkr. Or. Kr. Sv. Ank. Ed.
2. Deli (Brd. Çkl. Bo. Ank.)
3. Sarhoş (Bo. İst.)
esirikli Kızgın, öfkeli (Isp. Brd. Dz. İz. Ba. Brs. Es. Çr. Sv. Ank. Krş. Nğ. Mğ.)
esirmek Sarhoş olmak (Es. Bo. Ank.)
esirtgen Besleyici, besleyen (Or.)
esirtmek 1. Beslemek (Or.)
2. Sarhoş yapmak (To.)
3. Delirmek (Or.)
eski Çocukların ara bezi (Sn.)
eskihasır Kulunç hastalığı (Ank.)
esnek 1. Ağzı açmak için çeneye bastırmakda kullanılan araç, destek (Ky.)
2. Esneme (Ky.)
espirlemek Ölüm derecesinde hasta olanların yüzünde ölümün yaklaştığını gösteren kabarcıklar belirmek (Nğ.)
esrek 1. Sarhoş (Ank.)
2. Deli (Es.)
esremek 1. Sarhoş olmak (ist.)
2. Delirmek (Es.)
esrik 1. Üzüntü (Isp.)
2. Sarhoş (Çr. To.)
esrimek Üzülmek (Isp.)
esriremek Sarhoş olmak (Kn.)
esrük Sarhoş (Kr.)
esürük 1. Cin, peri çarpmış kimse (To.)
2. Saralı (Ama.)
eş Plesenta, son, etene (Çkl. Bo. Ks. Sm. Ama. Tr. Ezc. El. Hat. Sv. İç. Kerkük)
eşek gummas Kanser (Kn.)
eşelek 1. Sinir, kızgınlık (Bo.)
2. Şişman kadınlara verilen ad (Or.)
eşir 1. Obur (Ezc.)
2. İri ağızlı (Ezc.)

eşiref Çok kısa boylu insan (Sv.)
etdirseğl Gözde çıkan arpacık (Ba. Çkl. Brs Gaz.)
eteğine cığız Fazla cinsel istek duyan, tatmin olmayan kişi (Sv.)
eteğine pis Fazla cinsel istek duyan, tatmin olmayan kişi (Nğ.)
etek 1. Çocuk kundağı (Kn.)
2. Kasık (Mğ.)
3. İnsanın üreme organı (Yz. Ky.)
eteni 1. Plesenta, eş (İç.)
2. Şişmanca (Isp. Nğ. İç.)
eter Çocuk kokusu (Hat.)
et et üstüne koymak Şişmanlamak (Gm.)
etevinli Şişmanca, etine dolgun (Ks.)
etik Kırıkçı, sınıkçı (Gr.)
eti kopmak Çok korkup ürpermek (Tr.)
etine gitmek Şişmanlamak (Nğ.)
etine yarı Şişmanca (İç.)
et itmek Baygın, hareketsiz duruma gelmek (Ng.)
et kesiği Adale ağrısı (Or. Gr. Tr.)
et kırılmak Çok yorulup terledikten sonra kol ve bacakları sızlamak, tutulmak (İz.)
et kırmak Çok yorulup terledikten sonra kol ve bacakları sızlamak, tutulmak (İz.)
et mıhı El ve ayak parmaklannda olan nasır (Gm.)
et olmak İnme inmek, eli ayağı tutmamak (Es.)
etren Çıplak, elbisesiz (Mğ.)
ettendirek Dolgun, şişman kimse (Bo.)
evcik Kasık (El.)
eveçi Ebe, doğum yaptıran kadın (Kr.)
evelenmeh Çocuk ya da hayvan, sırt üstü yatıp o yana bu yana dönmek (Kerkük)
everim Evlenecek çağa gelmiş kimse (Gr.)
evrem Obur (İz.)
evren Boylu boslu, iri yarı, yakışıklı (Uş. Brd. Mğ.)
evsane Deli, aklını yitirmiş (Or.)
evsinmek 1. Kalbi çarpmak (Af.)
2. Açlıktan içi ezilmek, baygınlık geçirmek (Brs.)
3. Acıkmak (Af.)
evsük Gününden önce doğmuş çocuk (Or.)
evşen etmek İşemek (Çr. Kr.)
evşinmek Küçük çocuk emekleme döneminden önce el kol sallayarak emekleme çabası göstermek (Af.)
evtiği artırmak Aşırı bunaltı ve acı ile kıvranıp durmak (Nğ.)
evtinmek Hastalığın verdiği ağrı, sızı ve acı ile kıvranmak, herhangi bir yeri didiklemek (Isp. İç.)
evtüklemek Üzerine çöken bir sıkıntı ve bunalım etkisiyle hiç bir iş yapamadan oturmak (Isp. Kn.)
eye Kaburga kemiği (Isp. Es. Ank. Nğ. Ant. Mğ.)
eyek Alt çene (Kerkük)
eyek çalmak Hasta, en son dakikalarını yaşamak (Kerkük)
eyikmek İyileşmek, onmak (Ky. Çr.)
eylienmek Tombullaşmak, şişmanlamak (Yz. Ky.)
eyin 1. Vücut, beden (Dz. Ks. Sn. To. Or. Kr. Ank.)
2. Sırt, arka (Dz. Ks. Sn. To. Or. Kr. Ank.)
3. Göğüs kemiği (İst.)
eyleşük Hastalıktan kalkmış, yeni yeni iyileşmeye başlamış kimse (Gm.)
eymece Eklem yerleri (Or. Gr. Tr.)
eynal Kaplıca (Kü.)
eyrek Göğüs kemiğine birleşmeyen en alttaki üç kaburga kemiği (Ks. Çr.)
ezalanmak Doğum sancısı ya da onun gibi şiddetli sancı çekmek (Tr.)
eze 1. Zayıf (Ba.)
2. Tırnakların dibindeki deri (Çkr. To.)
3. Avuç ortası, aya (Dz.)
4. Vücut (Ama.)
ezgi Sıkıntı (Sv. Yz. Ky.)
ezgin Yorgun, bitkin (Ky.)
ezi 1. El ayasındaki sert ve nasırılı kısım (Brd.)
2. Şeytantırnağı (Uş.)
ezinmek Yıkanmak (Brd. Dz. İç.)
ezva 1. İlâç, ecza (Or. Kr. Sv. Nğ.)
2. Kapsül (Or. Kr. Sv. Nğ.)
ezvacı Eczacı (Nğ.)
ezvahlı Sıkıntılı (Mn.)
ezve İlâç, ecza (Sv. Ada İç.)

F

fafa Akılsız, aptal (Rz.)
fah fah Genizden, burundan konuşma için söylenir (Çkl.)
faldıramak 1. Soğuktan titremek, çeneleri birbirine vurmak (Nğ. Kn. İç)
2. Yaşlılıktan dolayı sesi titremek (İç.)
faldırık Sözleri ve hareketleri normal olmayan kimse (Çr.)
faldırmak Soğuktan titremek, çeneleri birbirine vurmak (Mğ.)
fallç Felç (Hat.)
fallamak 1. Aklını oynatmak (Ay.)
2. Büyük abdest yapmak (Gaz.)
falle Gece yatağa işeyen kimse (Isp.)
fanfanlamak İhtiyarlamak (Ks.)
fanılamak Kulağı çınlamak (Dz.)
fannamak 1. Kulağı çınlamak (Dz. Kü. Çkr. Ks. To. Ank. Ns. Nğ. Kn. Ant. Mğ.)
2. Gürültü ya da üşümekten dolayı baş ya da kulağı uğuldamak (Uş. Ama.)
farımag 1. İhtiyarlamak (Brd.)
2. Zayıflamak (Brd.)
farımah İhtiyarlamak (Sv.)
farımak 1. İhtiyarlamak (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. To. Ml. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ.)
2. Zayıflamak (Af. Isp. Mğ.)
3. Yorulmak, yorgunluktan halsiz düşmek (Ba. Brs. Ko. Ada. Mğ. Ed. Tk.)
4. Kuvvetten düşmek, kuvvetsiz kalmak (Dz. Bil. Es. Tk.)
farimek 1. Kuvvetten düşmek, kuvvetsiz kalmak (Ama. Kn.)
2. İhtiyarlamak (Af. Isp. İz. Mn. Ama. Nğ. Kn.)
3. Zayıflamak (Kn.)
fas Baş (Çkr.)
fasaklı Kirli, pasaklı (Isp.)
faskulak Kulağı az duyan kimse (Nş. Ada.)
fasla Ablak yüzlü kimse (Bo.)
faslak 1. Çok şişman ve kızıl renkli kimse (İç.)
2. Ablak yüzlü kimse (Kü.)
3. Kör olmuş göz (Ama.)
faslamak Yanık nedeniyle cildi kabarmak (Çkr.)
fat Kekeme (Ank.)
faysak Herhangi bir üzüntü ya da hastalığa dayanamayan, kendini bırakıveren kimse (İç.)
fehir Kalp, yürek (Kü.)
feldirdemek Titremek (Organ için kullamılır) (Isp. Dz. Mr. Krş. Ky. İç. Nğ.)
feldiremek 1. Zayıflık ya da hastalık nedeniyle ürperip titremek (Uş. Nğ.)
2. Titremek (Organ için) (Nğ. Kn. İç. Mğ.)
feldirmek Titremek (Organ için) (Kn.)
fel fel esmek Kalbi şiddetle çarpmak (Ama.)
felfelemek Dişleri çürüyüp sallanmak (Isp.)
felfellemek Titremek (Organ için) (Mr.)
felenlemek İhtiyarlamak, yorgunluk ya da hastalık nedeniyle tökezlemek, sendelemek (Ky. Kn.)
ferikmek 1. Başı dönmek (Af. Çr. Ama. To. El. Ml. Ky. Kn.)
2. Bunalmak, yarı baygınlık geçirmek, sıkıntı basmak (Ama. Bt. Dy. Tn. Ur. Gaz. Mr.)
3. Ağlamaktan ya da bağırmaktan yorgun düşmek (Tr. Gm. Sv.)
4. Solumak, tık nefes olmak (Ezc.)
5. Açlıktan bayılacak gibi olmak, gözü dönmek (Gm. Gaz.)
ferfellemek İhtiyarlayıp kuvvetten düşmek (Isp. Sv.)
ferfilemek Çocuk, sesi kesilinceye ladar bağırmak (Ur.)
ferfillemek İhtiyarlayıp kuvvetten düşmek (Ama.)
ferfüllemek İhtiyarlayıp kuvvetten düşmek (Ama.)
ferfit Zayıf, güçsüz (Mr. Ky.)
ferimek 1. İhtiyarlamak (Ank. Nğ.)
2. Kuvvet ve kudretten düşmek (Uş. Isp. Dz. Ba. Çr. Or. Sv. Mğ.)
ferkine garmak Kötü hastalığa tutulmak, inme inmek (Es.)
ferkinti Mezarlık (Ky.)
ferteş Şişman, toplu (Brd.)
fes olmak Çok içerek kendini kaybedecek kadar zarhoş olmak (Kıb.)
fesüklük Kekemelik (Or.)
feylisiz Doymak bilmeyen, obur (Af. Brd. Ba. Ank. Mğ.)
feylisüz Doymak bilmeyen, obur (Ama.)
fıçı Etli, şişman kimse (Brd.)
fıdıdık etmek Üşümek (Dz.)
fıdıl Erkeklik bezi, testis (Or.)
fığla Kalça kemiği (Kn. Mğ.)
fığlamak Bağırmak, ağlamak (Brd.)
fıkkadak Ani ölümü anlatır (Sm.)
fıkkadan Ani ölümü anlatır (Sm.)
fıkrak İnsanın içinden gelen tutamadığı ağlama (Isp.)
fıldırmak Çıldırmak (Dz.)
fıncıh Vajen, döl yolu, rahim yolu (Gm.)
fıncık 1. Cinsel organ (Kn.)
2. Tekme, çifte (El.)
fıncık Tekme, çifte (El.)

fındık Erkeklik bezi (Gm.)
fınlamak Kulağı çınlamak (Ant.)
fır 1. Ur, şişkinlik (Kr.)
2. Baş dönmesi (El.)
fırıfıs Nedeni olmayan sinir, öfke (Af.)
fırığı cıhmah Derisi tamamen soyulmak (Kr.)
fırkaç Beşik (Brs.)
fırlanmak Başı dönmek (Yz.)
fırtatma Damar damar üstüne binmesi olarak tanımlanan ve ağrı yapan durum (Bt.)
fırtdıh Sümük (Vn.)
fırtdıhlı Burnu akan çocuk (Kr.)
fırtıh Sümük (Ky. Ar.)
fırtık Sümük (Kr. Ezm.)
fırtıkmak kol, bacak ya da bir eklemi burkulmak, incinmek, çıkmak (Krş. Nğ. Kn.)
fırtılıh Sümük (Kr.)
fırtılık 1. Burun (Kr.)
2. Sümük (Ama.)
fırtlamak 1. Gözü dışarı fırlamak (Bo.)
2. Burun çekmek (Bo.)
fısın Uyku (Nğ.)
fısınlamak Uyuklamak (Nğ.)
fısırgı Sivilce, kabank, yanık kabarcığı (Kn.)
fısırtı Sivilce, kabarık, yanık kabarcığı (Bo.)
fıska Sivilce, kabarık, yanık kabarcığı (Af. Brd. İz. Ba. Ks. Sm. Mr. Nğ. Ed.)
fıskıl Sivilce, kabarık, yanık kabarcığı (Kc.)
fıskışmak Nefes almak (Or.)
fısra Makad, kıç (Iç.)
fışdılık Mesane, sidik torbası (Gm.)
fışfırdal Sidiğini tutamayan kimse (Es.)
fışgırıh Sivilce, kabarık, yanık kabarcığı (Gm.)
fışkıl Yanığın deride oluşturduğu sulu kabarcıklar, vezikül (Tr.)
fışkılık Gübrelik (Af.)
fışlak Çok sarışın ve mavi gözlü kimse (To. Ky.)
fışlan Çok sarışın ve mavi gözlü kimse (Mr. Krş.)
fıttırmak Delirmek (Af.)
fıcır Kalça kemiğinin topuz gibi çıkıntılı olan kısmı (To.)
fıçır kemiği Diz kapağı kemiği, patella (To.)
fık fık yapmak Cinsel ilişkide bulunmak (Ay.)
fıldırfış Abdestini tutamayan çocuk (Ama.)
fileke Kürek kemiği (Kn.)
fili 1. Uyluk kemiği (Isp. Ant.)
2. Kol ya da bacak kemiklerinin çıkıntıları, kenetleri (Isp. Kn.)
filini toplamak Gereğinden fazla yemek (Sm.)
fililemek Kanamak (İz.)
fincik Tekme (Ezc.)
fineri Kuruntu (Isp.)
finik Burun deliklerinde olan kirler (Sv.)
finik finik Çocukların tıpış tıpış yürümesini anlatır (Sv.)
finiklemek Baş dönmek (Kn.)
finlmek Baş dönmek (Ama.)
fink Kadının cinsel organı (Ank.)
finnik Kısa boylu kimse (Dz. Ur. Gaz.)
finoyur olmak Delirmek, çıldırmak (Kr.)
fira düşmek Zayıflamak (Ank. Mğ.)
fire düşmek Zayıflamak (Or.)
firekli Firengili (Mr.)
firez gibi Çok zayıf (Nğ.)
firiklemeğ Çok şiddetli ishal olmak (Kerkük)
fısgermek Çıban ya da sivilce çıkmaya başlamak (İç.)
fısgıl Ufak çıban başı (Uş. Nğ. Kn. İç.)
fısgırmek Çıban ya da sivilce çıkmaya başlamak (İç.)
fıskırmek Nezleden ağız ve burunu akmak (Brd.)
focullanmak Sinirlenmek, öfkelenmek (Ezc.)
fokye El ve yüz şişmesiyle beliren ve bu şişliklerde kanın hareketinin hissedildiği bir çeşit hastalık (Ed.)
fonlamak Kulağı çınlamak (Sv.)
fortuk 1. Kısa boylu kimse (Or.)
2. Sekiz dokuz yaşlarındaki çocuk (Or.)
3. İhtiyar (Sv.)
forul forul Uykuda horlamayı anlatır (Af.)
fosalak Şişman olduğu halde kuvvetsiz olan kimse (Ama. Or.)
foslak Gücü, kuvveti olmayan, bitkin ve üzerine gevşeklik çökmüş kimse (Çr.)
foslamak Başı dönmek, sersemlemek (Ay. Kn.)
fossuk Şişman, iri kalçalı kadın (Sv.)
fosuk Gücü, kuvveti yerinde olmayan kimse (Or.)
fosuldamak Burundan çabuk çabuk solumak (Af.)
fosur Homoseksüel erkek (To.)
fosurdak Burnu tıkalı olup da nefes alırken göğsü körük gibi ses çıkaran kimse (Es.)
fosut Sağır, kulakları işitmeyen (Ky.)
fösük Dişsiz ya da dişsiz gibi konuşan (Or. Gr.)
fufu Çocuk dilinde yara, bere (Tr.)
fufudl Ergenlik, sivilce (Rz.)
fufull Ergenlik, sivilce (Rz.)
fusa Tasa, üzüntü, sıkıntı (Brd. Dz.)
fut olmak Kızmak (Ank.)

G

gaa Kafa (İç.)
gaba Şişman (Gr.)
gabalah Bebek yatağı (Dz.)
gabalık Bebek yatağı (Dz.)
gabar gabar olmak Vücutta yer yer kabarcıklar olmak (Gaz.)
gabeç Gövdesi iri, bacakları ince olan insan tipi (Isp.)
gabeş Saçsız insan (Dz.)
gabık Evlenmemiş kız (Or.)
gabış Saçsız insan (To.)
gabız Canlıların bağırsaklarının çalışmama durumu (Or.)
gacı Yeni doğan bebek (Dz.)
gada Dert, hastalık (Es. Çr. Sm. Ama. To. Or. Gr. Gm. Ar. Kr. Ezc. El. Ml. Gaz. Sv. Ky. Nğ. Kn. Ada.)
gadakmak Ölmek (İç.)
gaden Gerdan (Ay.)
gafa Kafa (Sm.)
gafalı Akıllı (Isp.)
gafı Kafa (Kn.)
gafurluk Sıska, hastalıklı kimse (Ar.)
gagaç Uzun burunlu kimse (Gr.)
gagaçlamak 1. Felç olmak (Kr.)
2. Soğuktan donup kaskatı olmak (Kr.)
gagak Uzun burunlu kimse (Or.)
gagal 1. Göz bebeği (Ar.)
2. Erkeklik organı (Or.)
gagaleş Çok zayıf kimse (Kc.)
gagan Gırtlak (Brs.)
gagure Zayıf (Af.)
gağıldamak Hasta anlaşılmaz sesler çıkartmak (İç.)
gağrık Balgam (Isp. Brd. Kn.)
gağşak Yara üstündeki kabuk (Nğ.)
gah doğan Zayıf, cılız kimse (Kr.)
gahel Çocuk (Ank.)
gakaç Donma (Ks.)
gakmak Yara üzerindeki kabuk (Es.)
galafat 1. Heybet, görünüş (Isp.)
2. Güç, kuvvet (Isp.)
galak 1. Burun kemiği (Isp. Ks.)
2. Çene altı, gerdan (Kn. Kr.)
galça Kalça (Sm.)
galebet Zayıf, çelimsiz (Af.)
galefet Zayıf, çelimsiz (Dz.)
galgun Sürekli yorgun kimse (Ks.)
galız Zayıf, cılız (Kü.)
gallenguş uşağı Gezici sağlık memuru (Nğ.)
galpmak Göz açıp kapamak, kırpmak (İç.)
galuş Saçsız insan (Nğ.)
gamalak Karnı büyük olan kimse (Or.)
gamar Yüzü çiçek bozuğu olan kimse (Dz. İz. Mğ.)
gambah Saçları dökülmüş (To. Sv.)
gambak 1. Saçları dökülmüş baş, kel (Or.)
2. Dişleri dökülmüş kimse (Bo.)
3. Dolgun yüzlü (Sv.)
gamelmek Soğuktan donmak (Ank.)
gamgak Yara üstündeki kabuk (Es.)
gamlle Zayıf (Mğ.)
gamina Zayıf (Mğ.)
gamlamak Doğurmak (Ky.)
gamzella Çok zayıf kimse (Mğ.)
gan Kan (Bo. Sm. To. Kr. Gaz.)
ganak Çocukların başındaki kepek (Kn.)
gancık Dişi insan ya da hayvan (Isp. Brd. Dz. Ba. Bo. Zn. Ks. Sm. Or. İç.)
gandak Zayıf adam (Nğ.)
gandil gafes Çok zayıf (Nğ.)
ganere 1. Yüznumara, helâ (Dz.)
2. Çok zayıf (Mğ.)
gangalazlaşmak Çok ihtiyarlamak (Dz.)
gangal Çok zayıf insan ya da hayvan (Mğ.)
gangal göz Büyük ve çıkık göz (Gm.)
gangıldak Çok zayıf insan ya da hayvan (Uş. Ay. Ba. Bo. Nğ.)
gangıldamak 1. Zayıflamak, kemikleri fırlamak (Ba.)
2. Çok ihtiyarlamak (Bo.)
3. Bunamak (Sv.)
gangıldayık 1. Çok zayıf insan ya da hayvan (Isp. Ks.)
2. İhtiyarlıktan titreyerek yürüyen insan ya da hayvan (Çr.)
gangıran Kangren (Dz.)
gangırtmak İncitmek, burkmak (Rz.)
gangli inek Zayıf, çarpık insan (Or.)
ganguldak İhtiyarlıktan titreyerek yürüyen insan ya da hayvan (Bo.)
ganğıldak Çok zayıf insan ya da hayvan (Çr.)
ganırık Balgam (Ba.)
ganırmak İncitmek, burkmak (Gm.)
ganırmuk Balgam (Ks.)
ganışmak Kişi dengesini kaybederek bir tarafa eğilmek (Ks.)
ganik Küçük çocuk (Ba. El. Ed. Krk.)
gankmak Sesi kısılmak (Dz.)
ganlı İskelet (Mğ.)
ganrık Balgam (Isp. Ay. Çr. Ama. Nğ. Kn.)
ganrılmak Göğsü arkaya doğru atmak (Brd.)
ganruk Balgam (Ama.)
ganşak Sarhoş (Ks.)

garaciğer Karaciğer (Sm.)
gara gabarcuk Yalınayak gezen çocukların ayağında ya da el içinde çıkan bir çeşit çıban (Ks.)
garagan Çarpma ya da vurma ile vücutta meydana gelen morarma (El.)
garağabar Yalınayak gezen çocukların ayağında ya da el içinde çıkan bir çeşit çıban (Kn.)
garak Bademciklerin şişmesi durumu (Tr.)
gara kabarcık Dilde çıkan çıban gibi küçük şişlik (Brd.)
garaklamak Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Isp. Mğ.)
garakmak Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Brd. Kn.)
garametli baş Üzüntülü, mutsuz (Ama. Sv.)
gara ot Şiddetli ağrılara ilaç için kullanılan bir çeşit ot (İç.)
gara salgın Bulaşıcı hastalığın yarattığı tehlike (Gm.)
garayanız Esmer kimse (Ks.)
garcıgmag Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Brd.)
garcıkmak Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Af. Isp. Brd.)
gardel Kurdeşen, kaşıntılı bir hastalık (Ar.)
gargın Gebe (Ada.)
garıkmak 1. Gözleri kardan rahatsız olmak (Es. Ar. Ezm. Ml. Sv. Ky.)
2. Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Brd. Dz. Kü. İç. Ant. Mğ.)
garılmak 1. Büyümek, olgunlaşmak (Mğ.)
2. Cinsel ilişkide bulunmak (Brd. Dz. Ay. Es. Bo. Ks. Çkr. Ama. To. Or. Ada. İç.)
3. Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Ay.)
garın Karın (Sm. Kr.)
garıncalanmak Karıncalanmak, uyuşmak (Nğ.)
garıncımak Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Ks.)
garicik Suda uzunca süre kalan ellerin buruşması (Gaz.)
garklanmak Soğuktan donmak (Ar.)
garlaşmak Cinsel ilişkide bulunmak (Ay.)
garleşmek Cinsel ilişkide bulunmak (Ay.)
garmak Bir hastalığa yakalanmak (Isp. Ks. Ant.)
garmap Karnı büyük, göbekli kimse (Gm.)
garnapa Karnı büyük, göbekli kimse (Gm.)
garnegirsi Karın ağrısı (El.)
garneşme Esneme (Mğ.)
garranguç Göz hastalıklarını tedavi eden gezici kimse (Sv.)
gars İki kürek kemiği arası (Kr.)
garsuh Kasık (Gm.)
garşuhbağı Kasık bağı (Gm.)
gart İhtiyar (Brd. Dz. Ks. Sm. Gm. Ank.)
gartalmah Yaşlanmak (Gm.)
gartdaşmah Yaşlanmak (Kr.)
gartlaç İhtiyar (Sv.)
gartmak Yara üstündeki kabuk (Es.)
gartmış Evlenmemiş kız (Ml.)
garugaru Sivrisinek (Brd.)
garuk İnsanın başında bir yere vurmaktan olan şiş (Rz.)
garzıkmak Sesi bağırmaktan ya da hastalıktan kalınlaşmak ya da incelmek (Brd.)
gasık Kasık (Sm.)
gasmuk 1. Kir, pislik (Or.)
2. Burnu çökük olan kimse (Or.)
gastik Kir, pislik (Ezc.)
gaşgoz Hamam (Ks.)
gaşıtma Uyuz (Kr.)
gatıdak kalmak Güçsüz kalmak (Ba.)
gatlla Ensedeki hafif çukurluk (Rz.)
gat kelle Kocaman başlı kimse (Gm.)
gattik Kısa boylu kimse (El.)
gatuvaz Güçlü, kuvvetli erkek (Sm. Or.)
gav Adım (Bt.)
gaval incik İnce, zayıf bacak (Nğ.)
gavara Yellenme (Ba. Çkl. Ks. Sm. Ama. Or. Gr. Te. Gm. Ar. El. Sv. Ky. Nğ.)
gavara çekmek Yellenmek (Ama. Or. Gm. Yz.)
gavat Kuvvet (Hak.)
gavırğa Kaburga kemiği (Kr.)
gavıtmak Üşüyüp büzülmek (Mğ.)
gavil Deri (Hak).
gavlamak Derisi güneşten soyulmak (Isp. Ay.)
gavramak Köpek, ısırmak (Brd.)
gavrık Zayıf, cılız (Af.)
gay Kusmuk (Or.)
gaydalamak Sekerek yürümek (Es.)
gaydalanmak 1. Bayılacak kadar korkmak (El.)
2. Delirmek (El.)
3. Sekerek yürümek (Sv. Nş.)
4. Koşmak (Sv.)
gaydalı olmak Delilik belirtileri göstermek (El.)
gaykalmak 1. Başını geriye doğru dik tutmak (Ky.)
2. Sekerek yürümek (Mr. Ada.)
gaysak Yara üzerinde meydana gelen kabuk (Ama. To. Kr. Kn. İç.)
gaytarmak Kusmak (Gr.)
gazan garası Yüzde ya da elde çıkan sarı yaralara sürülen bir çeşit ilâç (Kr.)
gazik Çocuklarda yeni çıkmaya başlayan dişlerin durumu (Sv.)
gebece Böbrek yatağı boşluğu (Or.)
gebeç 1. Kısa boylu, şişman kimse (Isp. Or.)

2. Gebe (Sv.)
gebedek Kısa boylu şişman kimse (Bo. Zn.)
gebelek 1. Sıska (Isp. Krş.)
2. Buğday ve arpada olan, insanlarda kaşıntı yapan böcek (Gz. Hat.)
3. Hastalık nedeniyle şiş karınlı kimse (Sv. Kn.)
4. Kısa boylu, şişman kimse (Dz.)
gebercik Ölü (Ks. El. Nğ.)
gebere İlâç yapılan ve yenilen, yuvarlak boz renkli bir çeşit bitki (Mğ.)
gebermek Pislemek (El.)
gebertü İnsan dışkısı (El.)
gebeş 1. Karnı şiş olan kimse (Af. Isp. Brd. Dz. Ba. Kü. Bo. Or. Rz. Yz. Ank. Kn. Ada. Ant. Mğ.)
2. Büyük başlı kimse (Or.)
3. Kısa boylu, şişman kimse (Af. Dz. Çkl. Bo. Zn. Ks. Sm. Ama. Or. Tr. Ur. Sv. Ank. Krş. Nğ. Kn.)
gebez Zayıf, cılız (Ank.)
gebik Alt çenesi uzun kimse (Isp.)
gebil Kalp (Gm.)
gece gabaruğu Vücutta kabarcıklar yapan bir çeşit hastalık (Gm.)
gece kabarcığı Vücutta kabarcıklar yapan bir çeşit hastalık (Krş.)
gecelmek Gözü kararıp düşmek, fenalaşmak (Bt.)
gecere Sıska, zayıf (Krk.)
gece yanuğu Vücutta kabarcıklar yapan bir çeşit hastalık (Gm.)
gecger olmak Sersemlemek, uyuşmak (Bt.)
gecik Dizkapağı (Ezm.)
gecinmek Ölmek (Kc. Rz. Mğ.)
geç Genç (Bo. İç.)
geçek Dayanıksız insan ya da hayvan (İç.)
geçemenli Kendinden geçmiş, ağır hasta (Ba.)
geçgel İhtiyar (Sv.)
geçgin İhtiyar (Ezm.)
geçik İhtiyar (Isp.)
geçinmek Ölmek (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Çkl. Brs. Es. Ama. Or. Gm. Ar. Bt. El. Gaz. Mr. Hat. Sv. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ.)
geçirinmek 1. Uyumak (Mğ.)
2. Ölmek (Ant. Mğ.)
geçkin Cin, peri (Mğ.)
geçmek 1. Uykuya dalmak (Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Es. Kc. Sm. Ama. Ank. Ky. Nğ. Mğ. Kıb.)
2. Bilincini yitirmek (Ama.)
geçük İhtiyar (Or. Gr. Tn.)
gede 1. Çelimsiz, zayıf, cüce kimse (Af. Isp. Brd. Dz. İz. Sv. Ank. Mn. Mğ.)
2. Karnı şiş hastalıklı kimse (Isp. Brd. Dz. Bil. Kn. Ant. Mğ.)
3. Erkek çocuğu (Brs. Kr. Bt. Mş.)
gedeği Ahır (Ant.)
gedelek Karnı şiş, hastalıklı kimse (Bo. Zn.)
gedeş 1. Çelimsiz, zayıf, cüce (Dz.)
2. Karnı şiş, hastalıklı (Isp. Brd. Mn.)
gedik Ağzı yamuk kişi (Ama.)
gedik etmek Deşmek, yarmak (Çkl.)
gedikgeme Dişleri dökülmüş kimse (Af.)
gedişmek Kaşınmak (İz.)
gege Çelimsiz, zayıf, cüce (Ay. Kn.)
gege burun Kanca şeklinde burun (Bo.)
gegeği çıkmak Çok zayıflamak (Bo.)
gegek burun Kanca şeklinde burun (Bo.)
gegirmek Geğirmek (Gm.)
geğermek Geğirmek (Or.)
geğinz Geniz, nasofarenks (Sv.)
geğirtiek Gırtlak kemiği (Dz. Krş.)
geğrek Geğirti (Af. Mğ.)
gej Beyinin uyuşuk durumu (Bt.)
geklik Mide, kursak (Krş. Ky.)
gekrik Mide, kursak (Ada.)
gelezlmek Yorulmak, bitkin düşmek (Sm. Or.)
gelgeç Unutkan kimse (Ba. Ks. Krk.)
gelgeç akıllı Unutkan kimse (Krk.)
gelincik 1. Verem (İst. Ank. Ky. Nğ. Kıb.)
2. Kalp hastalığı (Nğ.)
3. Yılancık hastalığı (Brd. Mn. Kc. Yz.)
4. Gözde arpacık (Dy.)
5. Böbrek hastalığı (İst. Nğ. Krş. Kn.)
6. Lenfa düğümü iltihabı, boyun sıracası (Çkr. Sn.)
7. Yüzde olan bir çeşit çıban (Ba.)
8. Süt çocuklarında görülen öldürücü bir hastalık (Ba. Kü.)
gelinciklenme Heyecandan ileri gelen bir çeşit sinir hastalığı (Zn.)
gelin tepmek Çocukların topuğunun arkasında çıban çıkmak (İç.)
gelindeş Etli butlu kimse (Ank.)
gelişkin Eziyet çeken, üzülen kimse (Nğ.)
gelişmek Şişmanlamak (Dz. Ba. Es. Çr. Sm. Rz. Kr. Hat. Sv. Nğ. Mğ. Krk. Kıb.)
geliştirmek Büyütmek, yetiştirmek (Rz.)
gelmezine gitmek Ölmek (Nğ.)
gem 1. Kuvvet (Ank.)
2. İnsan ya da hayvanlarda alt ve üst dudağın birleştiği yerde meydana gelen çatlak, yara (Kr.)
gembe Karnı şiş olan kimse (Or.)
gembeş Karnı şiş olan kimse (Or. Bo. Kn. Ank.)
geme 1. Büyük dişli kimse (Ks.)
2. Düzgün, beyaz dişli kimse (Kn.)
3. Alt ya da üst çenesi uzun kimse (Af. Kü. Es. Çkr. Ank.)

4. Ön dişleri öne doğru çıkık kimse (Af.)
gemeç Alt ya da üst çenesi uzun kimse (Isp. Dz. Ar.)
gemeş 1. Ön dişleri olmayan ya da küçük olan kimse (Uş. Dz.)
2. Geniş ağızlı kimse (Dz.)
gemirik Aralıklı (Diş için) (Isp.)
gemirtik Kulağın kıkırdak kısmı, kulak kepçesi (Ur.)
gemiş Şişman (Bo.)
gemleme Ağızda olan bir hastalık (Ml.)
gemrik Zayıf, çukurlaşmış (Yüz için) (Sv.)
gemşin Omuz kemiği (Kn.)
gemük Kemik (Ks. Sm. El.)
gendini bilmek Buluğ çağına ermek (Nğ.)
genekop Aile (Ar.)
genelmek Yemek isteği artmak (Mr.)
genglidek Çok zayıf ve sarsak kimse (Bo.)
gengüldek Çok zayıf ve sarsak kimse (Bo.)
gengüldemek İhtiyarlamak, zayıflamak, sarsaklaşmak (Bo.)
geniltl Geğirti (To.)
genirmek Geğirmek (Bo. Hat.)
genirti Geğirti (Çr.)
genirtlek Devamlı geğiren kimse, midesi bozuk kimse (Çr.)
gen olmak Ağzın iki yanında yara olmak (Gaz.)
genrik 1. Balgam (Isp. Nğ.)
2. Geğirti (Çr.)
genzek Genizden konuşan, konuşurken burnunun tutukluğu belli olan kimse (Çkl. Es. Çr. Ama. Ml. Gaz. Mr. Sv. Nş. Nğ. Kn.)
gerden İki kürek arası (Ar.)
gergek bulmak Ölmek (Brs.)
gerik Çiçek bozuğu, çopur (Çr. Sn. Ama.)
gerik burun Ucu yuvarlak kısa burun (Isp.)
gerikmek 1. Yara dolup gerginleşmek, şişmek, kabarmak (Es. Çr. Or. Sv. Krş. Ky.)
2. Çok yorulmak (Ank.)
gerim Kol, bacak vb organların iriliği, gelişimi (Krş.)
geriz 1. İnsan dışkısı, pislik (İz. Ks. Krş.)
2. Kanalizasyon (Uş. İz. Zn. Krş.)
geme Dişsiz ya da yamuk, çarpık (ağız için) (Bo. Ks. Ank. Nş.)
gemeş Dişsiz ya da yamuk, çarpık (ağız için) (Af.)
gerpmek Göz kırpmak (İç.)
gers 1. Buluğa ermiş, yetişkin kız (Gaz.)
2. Kanalizasyon (Krş.)
gert Kanalizasyon (Es.)
gertek Elmacık kemiği (Ank.)
gertlek 1. Kendisi zayıf, karnı hastalıktan şişmiş kimse (Kn.)
2. Ağzı büyük, elmacık kemikleri çıkık, fırlak dişli kimse (Kn.)
gertlez Kansız, zayıf, soluk renkli kimse (Ezc. Gaz. Kn.)
gerük Yara izi (Ama.)
gerz Kanalizasyon (Kn.)
geş olmak Ölmek (Ant.)
geveme Kaşıntılı bir deri hastalığı (Nğ. İç.)
gevgeç Seyrek dişli, büyük ağızlı kimse (Ezm.)
gevgeçlemek Zayıflamak (Ar.)
gevik Dişsiz ya da yamuk, çarpık (ağız için) (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Es. Nğ. Ant. Mğ.)
gevilcenli olmak Yarası iyileşmemek, kötüye gitmek (Yz.)
gevilli Dişsiz ya da yamuk, çarpık (ağız için) (Dz.)
gevirci Çocuklarda kızamık hastalığının belirtileri (Ank.)
gevizmek Soğuktan tüyleri diken diken olmak, ürpermek (Ank.)
gevreği batmak Bebeklerin omurgaları sancımak (Ama.)
gevremek Ölmek, gebermek anlamında kullanılır (Gr. Tr. Gm. Ar. El.)
gevrik Büyüme çağındaki çocukların başında çıkan sivilce (Dy.)
gevük ağızlı Dişsiz ya da yamuk, çarpık ağızlı (Gm.)
geyerek Kaburga altı, böğür (Kü.)
geygel 1. Başı kel kimse (Çkr.)
2. Yerinde duramayan, hareketli kimse (Dz. To.)
3. Aptal kimse (Çkr.)
geyirik Ağızdan çıkan gaz (Dz.)
geyiz Soğuktan ellerde ve yüzde olan çatlaklar (Çkl.)
geyrek 1. Kaburga kemiğinin alt kısmı (Af. Mn. Brs. Es. Kc. Bo. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sm. Adı. Sv. Ank. Nğ. Kn.)
2. Göbek (Ezc.)
gez Yüznumara, helâ (Dz.)
gezargi Grip vb, bulaşıcı hastalıklar (Ar.)
gezeen Grip vb. bulaşıcı hastalıklar (Gr.)
gezelemek İşemek (Or.)
gezelemeye gitmek Helâya gitmek (İç.)
gezengevi Kudret helvası (Md. Dy. Mş. El.)
gezengi Kudret helvası (El. Kerkük)
gezer Cin, peri, ölü ruhu vb. hayali şeyler (Kr. Ml.)
gezgin Uykuda gezen kimse (Kr.)
gezinmeg Helâya gitmek (Brd.)
gezinmek Helâya gitmek (Isp. Çr. Gm. Es. Kr. Kn. İç. Mğ.)
gezinti Helâ, ayakyolu, tuvalet (Ada.)
gezme Helâ, ayakyolu, tuvalet (Rz.)
gezo Kudret helvası (Bt.)
gıbal Çehre (Gr. Ml.)
gıbış Saçsız insan (Nğ.)

gıbıtlı Büyük karınlı, şişman kimse (To.)
gıc Bacak (Dz.)
gıca Topuk kemiği (Kr.)
gıcıhlanmak Yemek borusuna birşey kaçarak sürekli öksürmek (Sv.)
gıcıhmah Gıdıklanmak (Gm.)
gıcıklanmak 1. Gıdıklanmak (Isp. Brd. Sv.)
2. Yemek borusu içten içe kaşınmak (Ml.)
gıcıldamak Diş gıcırdatmak, kamaşmak (Bo.)
gıcıl parmak Serçe parmak (Ezc.)
gıcımık Kısa boylu kimse (Isp.)
gıcırı büklüm Sakat kimse (Isp.)
gıcırı büklüm olmak Sakat olmak (Isp.)
gıcırlamak Şişmanlamak (Sm.)
gıcırlı Kuvvetli, şişman (insan ya da hayvan için) (Çkr. Çr. Sm. Ama.)
gıcışmak Kaşınmak (İz. Ba. Sv.)
gıcıklenmek Gıdıklanmak (El.)
gıç 1. Bacak (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. Kü. Çkr. Ama. To. Gm. Ml. Sv. Yz. Kn. İç. Ant.)
2. Ayak (Brd. Dz. Çr. Ml. Gaz. Ank. Krş. Kn.)
3. Kuyruk sokumu bölgesi (Brs. Bo. Ks. Sm. Gaz. Sv. Ant.)
gıdı Çene altı, gerdan (Af. İz. Gm. Vn. Sv. Krk. Tk.)
gıdığı gazmak İçki içtikçe iştahı artmak (Nğ.)
gıdıh Çene altı, gerdan, boyun (Yz. Gm. El.)
gıdık Çene altı, gerdan (To.)
gıdık etmak Gıdıklamak (İç.)
gıdılık Bodur, cüce (Ml.)
gıdım Uyuşuk (Mr.)
gıdırel Akılsız (Kn.)
gıdik Çene altı, gerdan (Ezm. Ezc.)
gıdiklenmek Gıdıklanmak (Ezc.)
gıdil Ufak, kısa, bodur kimse (Brs.)
gıfır Ani ölüm (To.)
gıfırlamak Birdenbire ölmek (To.)
gıfır gıfır etmek Kıvranmak (İç.)
gıgı 1. Guvatr (Ar.)
2. Çene altı, gerdan (Krk.)
gıgık Çene altı, gerdan (Sv. Krk.)
gıgırmak Soğuktan titremek, üşümek (Gm.)
gıgırtmak Boğazdan boğuk boğuk ses çıkartmak (Hat.)
gıgırt İnce kıkırdak kemiği (Ezm.)
gıgıştırmak Topallamak (Çr.)
gığışmak Üşümek (El.)
gığlamak Ağlamak (Kn.)
gık Ayak (Ank.)
gılbaşı Tırnak dibinde meydana gelen ve parmağın ucunu düşüren bir çeşit çıban (Nğ.)
gıl bitl Kasık biti (Nğ.)
gılcan İnce yapılı (Or.)
gılcık Küçük parmak (Bt.)
gıldırgıç Bacakları çok ince olan kadın (İç.)
gıldırgücük Güçsüz, dermansız (Dz. Ama. Or. Yz. Mğ.)
gıldırıncık Ayak bileği (İç.)
gıldırma Emziklilerde göğsün şişmesi (nazardan olduğuna inanılır) (Sm.)
gılgurt Oksiyur, kıl kurt (Isp.)
gılıncık Küçük parmak (Bt.)
gılızık Salya (Vn.)
gıll parmak Küçük parmak (Dz.)
gılle parmak Küçük parmak (Isp.)
gıller Erkeğin cinsel organı (Kr.)
gıllıgıdık Kız çocuğu (Sv.)
gılman Kabarık saçlı kimse (Sv.)
gılyaran Parmak ucunda meydana gelen bir çeşit yara (Nğ.)
gımbır Zayıf, cansız (Nğ.)
gımıl gımıl yürümek Kısa adımlarla ağır ağır yürümek (Isp.)
gıncık Diş eti (Rz.)
gındılo Küçük, kısa boylu çelimsiz (Vn.)
gındır Boğuk boğuk burnundan konuşan kimse (Bo.)
gınık Obur (Or.)
gınim Çok zayıf olmayı anlatır (Dz.)
gınnık Bodur, cüce (Vn.)
gıpıdık Sık sık gözünü kırpan kimse (Kn.)
gır Kol damarları büzülmüş, çolak (Bt.)
gırafan Çok zayıf, arık insan ya da hayvan (Tr.)
gıran Öldürücü salgın hastalık (Af. Uş. Isp. Dz. Ay. Kü. Es. Çkr. Kc. Bo. Ks. Ama. Tr. Kr. Gaz. Ank. Mr. Sv. Nğ. Kn. İç. Mğ.)
gıran girmek Ölmek, yok olmak (Dz. Nğ. Kn.)
gıranta Saçına kır düşmüş orta yaşlı kimse (Sm. Or. Gm. Ezm. Ezc. Nğ.)
gırarmak Ağarmak, kırlaşmak (Kn.)
gıraşma Çok yorulma (Çkl.)
gırbaş Saçına kır düşmüş orta yaşlı kimse (Isp.)
gırcık Topuk (Ezm.)
gırcıman Saçına kır düşmüş orta yaşlı kimse (Uş.)
gırcik 1. Topuk (Ezm.)
2. Zor taranan karışık saç (Ezm.)
gırdan İri, büyük, şişman (Vn.)
gırgan Öldürücü salgın hastalık (Tr.)
gırıl ümük Yemek borusu (Kn.)
gırıtmak 1. Ayakta durmak (Ank.)
2. Soğuktan titremek, üşümek (Af. Ant.)
gırnaz Çok zayıf kimse (Çr.)
gırnik Hastalık (Ml.)
gırpıh Gözünü çok kırpan (Gm.)
gırpmak Göz kırpmak (Gm. Kn.)
gırs Uzun süre hasta yatan kimsenin gösterdiği huysuzluk (Mğ.)
gırşan Hasta (insan ya da hayvan için) (Brd.

Dz. Ba.)
gırtmık Yaraların üzerini kaplayan kabuk (Ezc.)
gısnık Kasık (Nğ.)
gış 1. Bacak (Kr.)
2. Ayak (Kr.)
gıvıtmak Yellenmek (To.)
gıvranmak Acı duymak (Ay. Ank.)
gıvtınmak Kaşınmak (İz.)
gıygışık gıygışık Kalçası ya da beli ağrıyan kimsenin aksayarak yürümesini anlatır (Çr.)
gıyıh Şaşı (Kr.)
gıyılma Bir inanışa göre kırklı çocuğun yanına başka bir kırklı çocuk geldiğinde hastalanması (İç.)
gıyırdama Vücutta küçük böceklerin kıpırtısını andıran his (Isp.)
gıyla Erkeğin cinsel organı (İç.)
gıylam Erkeğin cinsel organı (İç.)
gıylama Elde çıkan bir çeşit yara (Mğ.)
gıymak Yiyecek mideye ezinti vermek (Nğ.)
gıynak Çok küçük doğan çocuk için kullanılır (To.)
gızdırma Sıtma hastalığı (Ada.)
gızılca Göğüsle koltuk altı arasındaki kısım (Ank.)
gızışmak Soğuktan titreyerek büzüşmek (Bt.)
gızlık Bekaret (Nğ.)
gız uşağı Kız çocuğu (Ank. Kr.)
gibil gibil Göz kapağı ve kirpiklerin sık sık hareket etmesini anlatır (İç.)
gibiş gibiş Göz kapağı ve kirpiklerin sık sık hareket etmesini anlatır (İç).
gibiz Zayıf, cılız (Çkl. Sn.)
gicelmeyh Gözü kararmak, fenalık gelmek (Kr.)
gice yanığı Deride meydana gelen, yanık gibi su toplayan kabarcıklar (Sv.)
gicik Zayıf (Ant.)
gicikli Pis, bitli kimse (İz.)
gicimek Kaşınmak (Ama.)
gicinmek Kaşınmak (To. Gm. Kn.)
gicişmek 1. Kaşınmak (Dz. Bo. Çr. Sm. To. Gr. Ar. Ezc. Ml. Mr. Sv. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Kıb.)
2. İçi gıcıklanmak (Ml.)
gicişmeyh Kaşınmak (Kr.)
giclyik Ekzema hastalığı (Dz.)
gicümük Kaşıntılı sivilce (Gr.)
giç Pire (Ml.)
gidik 1. Kısa boylu (Isp.)
2. Çene altı, gerdan (Ezc. Mğ.)
gidişmek Kaşınmak (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Ba. Kü. Kc. Bo. Sn. Ama. Or. Gr. Gaz. Hat. Ank. Nğ. Kn. Mğ. Ed. Tk.)
gile Göz bebeği (Vn.)
gili Obur (Nş.)
gilz 1. Mide, işkembe (Tr. Gm.)
2. Salya (Bt.)
ginci Göz bebeği (İst.)
gincil Damak (Rz.)
ginelik Gusulhane, evlerde bulunan küçük hamamlık (Brd.)
giprük Kirpik (Bo.)
girelilk Gusulhane, evlerde bulunan küçük hamamlık (Ank.)
giri Geri taraf, kıç (Nğ.)
girincil Diş eti (Tr.)
giriz Kanalizasyon (Bo.)
girme 1. Ilıca (Ay. Mğ.)
2. Başın bir tarafında olan ağrı (Es.)
gitçe Küçük parmak (İst.)
gite Kısa boylu erkek (Sv. Ed.)
givrenmek Yıkanmak (Brd. Isp.)
glydlbi Göz kapağını büzerek bakma için kullanılır (Af.)
gizbent Kuvvetsiz, halsiz (Isp.)
giz etmek Dişlemek, ısırmak (Hat.)
girgin Kızgın (Kıb.)
go Anne (Ar.)
gob Gözün üst kapağının iç kısmı (El.)
gobek Göbek (İç.)
gobel Çocuk (Bo. Ks. Çr. Ank. İç.)
gober Çocuk (İç.)
gobül Çocuk (Nğ.)
goca İhtiyar (Brd. Dz. Gaz. Kn. İç.)
goca geveiek Dişsiz adam (Gm.)
gocik Topuk (Ml.)
goç Yürüyemeyen sakat kimse (Ezc.)
goççik Topuk (Ml.)
godak Erkeğin cinsel organı (Sm.)
godaman Kısa boylu çocuk (Af.)
godan Sıska (Ba.)
godeiek Şişman (Sv.)
godora İri yapılı kimse (Ar.)
godoş 1. Şişman (Ezc.)
2. Biberon, emzik (Gr.)
goduk 1. Lazımlık, oturak (Sm.)
2. Çocuk (Af. Isp.)
goduş Büyük kafalı adam (Or.)
gofoz Sağır (Mğ.)
goga Lağım temizleyen kimse (Tk.)
gogan Gırtlak (İst.)
gogeiek Böbrek (Sv.)
goğermek Vurma ya da çarpma sonunda vücudun herhangi bir yeri morarmak, çürümek (Es.)
gogo 1. İhtiyar (Ezm.)
2. Erkeklik bezi, testis (Ezc.)
gogoş Çene kemikleri (Kr.)
gogre Çok sinirli ve hırçın adam (Ar.)
goguca Boğmaca öksürüğü (Sm.)
gogura Sivrisinek (Brd.)
goğos Göğüs, meme (Yz.)

gok İdrar torbası, mesane (Af.)
gol Kol (Bo. Sm. Ank.)
golay Bulantı (Ank.)
golay olmak Midesi bulanmak (Ank.)
gollap Kol (Mğ.)
gollavan İrin (Bo.)
golluk Büyümeyen, kısa ve bodur kalan insan ya da hayvan (Gm. Sv.)
golot Kısa boylu (Vn.)
goltuh Kol altı, koltuk altı (Kr.)
gonacak Başta olan kepek (Ks. Tk.)
gonah Başta olan kepek (Nğ.)
gonak Başta olan kepek (Af. Brd. Dz. Isp. Ba. Es. Kc. Ks. To. Ar. Sv. Ank. Nğ. Kn. İç. Ant.)
gonaklanmak Kepeklenmek, konaklanmak (Nğ. Kn.)
goncukmak İçi bir tuhaf olmak, içi hoplamak (Ada.)
gondak Kundak (Or.)
gongoyu dikmek Ölmek (Kr.)
gonk Başta olan kepek (Çr.)
gop Kolsuz (Gm. Vn.)
gor Mezar (Ama. Tr. Gm. Kr. Ezm. Ezc. Vn. Bt. Sv.)
goruldamak Guruldamak (bağırsak için) (Nğ.)
gotdik Kısa boylu, cüce (Ml.)
gotmak Yara kabuğu (Ant.)
gottik Kısa boylu, cüce (El. Ml.)
gouşmak Cinsel ilişkide bulunmak (İç.)
govak Başta olan kepek (Or. Kr. Sv.)
govara Yellenme (Ba.)
govara çekmek Yellenmek (Ba.)
goverme Vurma ya da çarpma sonucu vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen morarma, çürüme (Nğ.)
govmek Çiğnemek (Ant.)
goynük Yanık (İç.)
goz Göz (Nğ.)
gozalak İri gözlü adam (Ezc.)
goz etmek Nazar değmek, gözü değmek (Yz.)
gozurtdak Yellenme (Bo.)
gozurtdana Yellenme (Bo.)
göbben Karnı şişkin (Ky.)
göbeç Kısa boylu, şişman kimse (Ky.)
göbek anası Çocuk doğurtan, ebe (Ezc. Ank.)
göbel 1. Çocuk (Ba. Ay. İst. Ks. Çr. Sn. Yz. Ank. Ky. Nğ. Ada. Mğ.)
2. Deli (Mr.)
göbelek Çocuk (Ank.)
göbelle 1. Zekâsı az gelişmiş olan (Brd.)
2. Çok zayıf, güçsüz, cılız (Kn. İç.)
göbermek Gebermek, ölmek (Tr.)
göbeş Kısa boylu, şişman kimse (Brd. Af.)
göbet Kısa boylu, şişman kimse (Ank.)
göbil Tombul çocuk (Nğ.)
göbül 1. Karın (Sm.)
2. Çocuk (Bo. İst. Ky. Ada.)
3. Tombul çocuk (Ky.)
4. Kısa boylu, şişman kimse (Gr. Sv.)
göbüş Göbek (Mr.)
göbüt Kısa boylu, şişman kimse (Isp. Brd. İst. Kn. Ant.)
göçkün Yaşı ilerlemiş (Brs.)
göçmek İhtiyarlamak (Bo.)
göçünü yükletmek Son nefesinde olmak, ölmek üzere olmak (Ank.)
göde 1. Kısa boylu, şişman kimse (Af. Uş. Isp. Brd. Dz. Mn. Kü. Es. Çkr. Mr. Krş. Ky. Nş. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant.)
2. Gebe (Af. Isp. İç. Ant.)
3. Gebelikte karın şişliği (Nğ.)
4. Karnı şiş, hastalıklı (Nğ.)
gödek Şişman karınlı adam (Kn.)
gödele Kısa boylu, şişman kimse (Mğ.)
gödelek Kısa boylu, şişman kimse (Mr. Sv. Kn. Ada. İç.)
gödelez Şişman ve kısa boylu çocuk (Af. Bo.)
gödemen 1. Karnı şiş, hastalıklı (Kn)
2. Kısa boylu, şişman kimse (Isp.)
göden 1. Karın, işkembe (Isp. Brd. Dz. İz. Kü. Es. Bo. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada.)
2. Mide (Isp. Brd. Ba. Ky. İç.)
3. Boğaz (Kr.)
4. Göğüs (Ank.)
5. Bir çeşit çocuk maması (Sv.)
6. Çıplak, elbisesiz (To.)
7. Zayıf, cılız (Bo.)
gödenbel Obur (Kr.)
göden gözü Su toplamış nasır kabarcığı (Or.)
gödenl deşik Sık sık yellenen kimse (Çr.)
gödenli 1. Çok yiyen, obur (Ky.)
2. Geniş karınlı (Dz.)
gödensiz Obur (Nğ.)
gödeşmen Kısa boylu, şişman kimse (Ada.)
göğan İri karasinek (Af.)
göğde 1. Vücut (Krş.)
2. Ölü vücut (Kn.)
göğdeli İri yapılı (Nğ.)
göğermek 1. Vurma ya da çarpma sonucu vücudun herhangi bir yeri morarmak, çürümek (Af. Isp. Brd. Kc. Bo. Ks. Çkr. Sm. Ama. Ar. Kr. El. Mr. Sv. Ank. Nş. Nğ. Kn. Mğ. İç.)
2. Vücudun herhangi bir yeri soğuk nedeniyle morarmak, kızarmak (Gm. Sm.)
3. Çocuk yetiştirmek (Ezm.)
göğerti Vurma, çarpma sonucu vücutta meydana gelen çürükler, morartı (Af. Kc. Bo. Çkr. Çr. Ar. El. Hat. Kn.)
göğertme Kolera hastalığı (Çr.)
göğleme Kısır (Ba.)

göğnemek İhtiyarlamak (Or. Sv.)
göğnü geçmek Uyumak, uykuya dalmak (Nğ.)
göğnük İrin ve kan toplamış yara, bere (Gaz. Mğ.)
göğ öksürük Boğmaca öksürüğü (To. El. Sv. Çr.)
göğ öysürük Boğmaca öksürüğü (Kr.)
göğnümek Çok ağlamak (Ama.)
göğ öze Boğmaca öksürüğü (Sm.)
göğündürme lalesi 1. Bir çeşit çıban (Mr. Ank. Kn.)
2. Göz hastalığının tedavisinde kullanılan bir çeşit bitki (Nğ.)
3. Göz hastalığı (Nğ.)
göğündürme Göz hastalığının tedavisinde kullanılan bir bitki (Nğ.)
göğürce Boğmaca öksürüğü (Gr.)
göğ üskürük Boğmaca öksürüğü (Vn.)
göğüş göz Mavi gözlü kimse (Ezc. Nğ.)
gökcül Delikanlı (Ks.)
gökçe Mavi gözlü (Brs. Zn.)
gökçen Mavi gözlü (Isp.)
gökduma Boğmaca öksürüğü (Kn.)
gökgebe olmak Hastalık yüzünden gelişememek (Nş.)
gök gözlü Mavi gözlü (Isp.)
gökmen 1. Mavi gözlü kimse (Çr. Ks. Sv. Kn. Mğ. Ed.)
2. Sarışın kimse (Kü.)
gök öksürük Boğmaca öksürüğü (Çkr. Çr. Ama. Ezc.)
göktaş Göz, deri ve bitki hastalıklarında kullanılan, mavi renkte zehirli kimyasal bır tuz, göz taşı (Brd.)
gökülü Mavi gözlü (Sv. İç.)
göküş Mavi gözlü (Af. Ama. Brd. Ada.)
gölermek Çocuk katılarak ağlamak (Ank.)
gölertmek 1. İşemek (Kn.)
2. Öldürmek (Isp.)
gömanlı Gebe, yüklü (İst.)
gömbelek Arı sokması ile şişen, kabaran yer (Isp.)
gömbesen Şişman ve sağlam çocuk (Kn.)
göme Kel (insan için) (İst.)
gömeç Mezar (Ks.)
gömgen Mezar (Mr.)
gömgök olma Vurma ya da çarpma sonucu vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen morarma, çürüme (Ar. Gm. Sm.)
gömük Kemik (Rz.)
göndürme Ayakta çıkan bir çeşit çıban (Kn.)
gönnük Çok zayıf, cılız (Kn.)
gön yürütmek Büyücülük etmek (Tr.)
göpmek Çok yemekten hastalanmak (Nğ.)
gör Mezar, mezarlık (Af. İst. Sm. Gr. Ar. Sv. Ada.)
görcü başmak Büyümek (Tr.)
görbez Çocuk (Ank.)
göreğen İyi gören kimse (İç. Ant.)
görek İyi gören kimse (İç. Ant.)
görgelgöz İyi gören göz (Gaz.)
görkem Gürbüz, iyi gelişmiş çocuk (Es. Çr. Sn. Sm. Or. Yz. Ank. Kn.)
görkemli Iri yapılı, kuvvetli (Or. Ar. Mr. Sv. Nğ. Kn. Ada. İç.)
görpe Küçük çocuk (Isp.)
görün Mezar, mezarlık (Isp.)
gösterme parmağı İşaret parmağı (Ed.)
göstüç Kuvvetli (Çkl.)
götlek 1. Homoseksüel kimse (Isp. Brd. Ba. Bo. Çr. Ank.)
2. Kalçası büyük ve düşük kimse (Isp. Bo. Nğ.)
götlez Kısa ve tıknaz kimse (Mr. Kn.)
götten bacak Kalçası büyük ve düşük kimse (Bo.)
götüne gitmek Yenilen şeyler vücudu beslemek (Nğ.)
götürge Kasık bağı (Gr. Krş. Kn.)
götürgü Kasık bağı (Kn. İç.)
götürüngü Çocuk olması için, kadınların kullandıkları bir çeşit kocakarı ilâcı (Nğ.).
gövdeli Gebe (Ky. Ada. İç.)
göverme Vurma ya da çarpma sonucu vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen morarma, çürüme (Dz. Bo. İst. Ar. Ezc. Gaz. Ky.)
gövertme Kolera hastalığı (Çr.)
gövlemek Döl tutmak (Brd. Dz. Sv.)
gövlez Sağlam, güçlü kuvvetli kimse (Ks. Sm.)
gövüldemek Çocuk konuşmaya başlamak (Krş.)
gövündürme Göz hastalıklanna iyi gelen bir çeşit çiçek (Nğ.)
göynemek Yarası çok fazla sızlamak (Kr.)
göynü bulanmak Midesi bulanmak (Ama.)
göynü dönmek Midesi bulanmak (Ada.)
göynük Vücutta darbeden meydana gelen iz, morluk (Ank.)
göy ösgüreyh Boğmaca öksürüğü (Kr.)
göyündürme Etle deri arasındaki meydana gelen şişlik, bir çeşit deri hastalığı (Kn. İç.)
göyünmek Üzülmek, kederlenmek (Çkl.)
gözaçan İri gözlü, patlak gözlü (Sv.)
göz buğu Körlük (Ks.)
göz bunu Körlük (Nğ.)
gözcek Gözlük (Gr. Sv.)
gözçek Gözlük (Gr.)
göz dişi Köpek dişi (Sm.)
göze Hücre (Af.)
gözel hastalık Verem (Krş. Nğ.)
gözelleme Verem (Tk.)

göz ilmek Gözü görmek (Es.)
göz pineri Göz pınarı, gözün burun tarafı (Hat.)
gözü akık Şaşı (Krş.)
göz yeringeci Hastalıklı, sakat kimse (Ks.)
göz yıpıldatmak Göz kapağını çabuk çabuk açıp kapamak (Çr.)
gubur Balgam (Ky.)
gubuz Göğüs kemiği çıkık, kambur kimse (Ky.)
gucak Kısa boylu, bodur (To.)
guccu Dişilik organı (To.)
gucik Böbrek (Ezc.)
gucuk Kucak (Isp.)
gucur 1. Kısa boylu, bodur kimse (Ezm. Ezc.)
2. Kel (Isp.)
3. Fıtık hastalığı (Isp.)
guççik Böbrek (Ezc.)
guçka Semiz insan ve hayvanların çenesi altından sarkan et parçası (Sv.)
guda Kısa boylu, bodur (Ar.)
guduk 1. Burun (İst.)
2. Meme ucu (Tr.)
gudurmak Kudurmak (Kr. Yz.)
guduruk Kudurmuş (Gr. Gm.)
guduz 1. Kuduz (Çr. Sv. Mğ.)
2. Şişman (Ant.)
gudük Kısa boylu, bodur (İç.)
gudül Kısa boylu, bodur (İst. Ar. Kr.)
gulatözü Kulak arkası (Ay. Es.)
gulcur Fıtık hastalığı olan kişi (Af. Mğ.)
guldur 1. Fıtık hastalığı olan kışi (Isp. Es. Kn. İç.)
2. Guatr (Kn.)
guguldanmak Çocuk yeni konuşmaya başlamak (Çr.)
gulle Cüce (Isp.)
guluç Ağrı, yel (Isp. Ks.)
gulunç 1. Kürek kemiklerinin arası (Gaz.)
2. Ağrı, yel (Kr. Sv.)
guluş Ağrı, yel (El.)
guluz Göğüs kamburluğu (Ky.)
gumacah İnsan ve hayvanların gözlerine, burunlarına girerek kaşıntı yapan küçük sinek (Isp.)
gumbar Hastalıklı, hırçın, sıska çocuk (İz.)
gumbur Şişman (Vn.)
gumrah Kumral (Ank.)
gumsuk Kusmuk (Isp.)
gumsuk olmak Bir şeyi canı istediği halde yiyememek (Isp.)
gumsumak İştahlanmak (Sv.)
gunduz Bel kemiğindeki eğrilik, kamburluk (Kr.)
gunt Felç hastalığı (Vn.)
gurat Kısır kadın (Ar.)
guccik Böbrek (Ezc.)
gurçcuk Böbrek (Ezc.)
gurçik Böbrek (Ezm.)
gurdeşenek İnsan bedeninde kabarcıklar yapan bir hastalık (Af.)
gurgura Gırtlak (Kıb.)
gurlila Kolera hastalığı (Ama.)
gurruk Fıtıklı kimse (Sv.)
gursak 1. Kursak (Dz. Ba. Çr. Sm. El.)
2. Mide (Isp. Ay. Es. Kn.)
3. Kalp (Ay.)
4. Akıl (Isp.)
5. Yemek borusu (Isp. Sv.)
gurtdeşen İnsan bedeninde kabarcıklar yapan bir hastalık (Af.)
gurti Şişman (Rz.)
gurtulmak Doğurmak (Nğ.)
gurubaş Çocuğu olmayan (Ks.)
gurule Kolera hastalığı (İç.)
gurum İnsanın bünyesi, yapısı (Ks.)
guruyel Romatizma (Ml.)
gusak Kusmuk (Isp. Sv.)
gusmak Kusmak (Ks. Kn. Ml. Yz.)
gussa Üzüntü (Mn.)
guş Erkeğin cinsel organı (Yz.)
guşak açmak İşemek (Kr.)
guşuh Ürperme, titreme (Gm.)
guvah Başta olan kepek (El.)
guvak Başta olan kepek (Or.)
guvvurt Avurt (Kn.)
guvvutlu Büyük avurtlu (Kn.)
guz Kambur (Tn.)
guzik Kambur (Brs.)
guzudişi Yüz yaşını aşan ihtiyarlarda çıktığı söylenen diş, yaşlılarda çene kemiğinin diş izlenimi verecek şekilde görülmesi (Nğ.)
guzuk Kambur (Vn.)
guzzik Kambur (Ezm. El. Ml.)
gübek Göbek (Tr.)
güblek Göbekli adam (Sm. Ama.)
güblemek Kalbi hızla atmak (Dz.)
gübrüz Gürbüz (Sv.)
gübüç Kısa boylu, bodur (Çkl.)
gübül 1. Kısa boylu, bodur (Nğ.)
2. Yeni doğan çocuk (Ky.)
gübürlük Çöplük (Sm.)
gücek Kısa boylu, bodur (Sm. Ama.)
gücenmek Gıdıklanmak (İst. Zn. Ks.)
güc üzüntüsü Sürekli iç sıkıntısı (Ba.)
güçe Çocuk (Ank.)
güç kurusu Üzüntü, tasa (Dz. İz. Ba. Sm. Or.)
güçlük Ağrı, tıkanıklık (Krk.)
güden Kalınbağırsak (Dy. Krş.)
güdük Kısa boylu (Sv. Yz.)
güdü yeri Hafıza, bellek (Brs.)
güğüldemek Çocuk konuşmaya başlamak, konuşur gibi yapmak (Çkr. Çr. Ama. To. İç.)

güjenmek Doğumda zorlanmak, direnmek (Kr.)
gükremek Ağzı köpürmek (İz.)
gül Meni (Ar.)
gülbüz Gürbüz (Or.)
güllük Hela, yüznumara (Bo.)
gülmenaşl Küçük parmak (İst.)
gümanlı Gebe (Ezc.)
gümanlı olmak Gebe olmak (Ml.)
gümbek 1. Orta boylu dolgun kadın (Or.)
2. Göğüs çukuru (Nğ.)
gümbür Çıplak (Çr. Sv. Ada.)
gümbürdemek Ölmek (Brs.)
gümencl Gebe kadın (Sv.)
gümenll Gebe kadın (To. Or. Ky.)
gümgürük Kulağı olmayan (Sv.)
gümpll Çıplak (Çr.)
gümplr Çıplak (Nş.)
gümpür Çıplak (Nş.)
gümpüş Kaba ve şişman (Kn.)
gümrek İsterik (Sv.)
gümü gümü etmek Kendi kendine konuşmak (Ay.)
gümük Basık burun (Isp.)
gümürtlek Kıkırdak (Kn. İç.)
günbelek Beli bükülmüş adam (Sn.)
günnemek Doğurmak, yavrulamak (Ks. Ml.)
günsüz doğmuş Çok üşüten kimse (İç.)
güplek Şiş karınlı, sıska adam (Ama.)
güpmek Düşmek, kapaklanmak (Ant.)
gürdük Kısa boylu (Ky.)
gürlük Mutluluk (Sk. Nğ.)
gürpdüşen Bir çeşit sivrisinek (Kn.)
gürsoluk Soluk soluğa olmayı anlatır (Dz.)
gürük Fıtıklı adam (Ks.)
gürültmek Üşümekten tüyleri diken diken olmak (Çkr.)
gürüz Kambur (Zn.)
güsgüdelek Kısa, şişman, bodur (Hat.)
gütlez Şişman kimse (Ky.)
gütrüm Kötürüm (Tr.)
güveleme İshal (Bo.)
güvermek Yorgunluktan yüzü morarmak (Ank. Krş.)
güveş Öpücük (Bo.)
güvüldemek Çocuk, yeni konuşmaya başlamak (Çr.)
güvürdemek Çocuk, yeni konuşmaya başlamak (Çkr. Nğ.)
güz Kambur (Sn.)
güzcülüğü Sıska ve çok üşüyen kimse (Nğ.)
güzdek Sıska ve çok üşüyen kimse (Ama. Ank.)
güzelağrı Verem hastalığı (Sv. Kn.)
güzelleme Verem hastalığı (Tk.)
güzellik Şark çıbanı (Ur.)
güzleklemek Yaşlılıkta çocuk yapmak (Mr.)
güzük Kambur (El.)
güzzük Kambur (El.)

H

habalbllık Yenince bağırsakları bozan bir çeşit ot (Sv.)
habaran Obur (Mğ.)
habazan Obur (Ba. Kn. Ant.)
habe Mide (Brs.)
habenneka Aptal (Ba.)
habezan Uzun zaman cinsel ilişkide bulunmamış kişi (Mn. Brs.)
habıç Bacak arası, apış (Kn.)
habu Dilsiz (Bo.)
haçar Cüce (Gr.)
hadala Şişman (Mğ.)
hadıra Çok uzun boylu adam (Kn.)
hadlamak Ölmek (Brd.)
hafıt Çocuk kundağı (Hat.)
hafıldemek Nefesi daralmak sık sık solumak (Çr.)
hafılemek Nefesi daralarak sık sık solumak (Çr.)
hafkırtmak Baş ağrısının geçeceği inancıyla dua okutmak (Hat.)
haflamak Açık ağızla ses çıkartarak solumak (Nğ.)
hağ Parmak boğumu (Tn.)
haha Kaka (Gm.)
hahırah Balgam (Kr.)
hahırlık Balgam (Ezm.)
hakıra Kadın (İç.)
hakır hakır Zorla ve sesli bir şekilde nefes almayı anlatır (Bo.)
haklamak Esnemek (Af.)
halamak Yemek yemek (Yz.)
halat Organ (Sv. Kn.)
halata Nekahat dönemindeki iştahsızlık (Mğ.)
halaza Gaz yaparak şişmiş mide (Mğ.)
halaza olmak Mide ve karnı gazdan şişmek (Mğ.)
halazı Zayıf, hastalıklı çocuk (Kü.)
halça Kalça (Çr.)
hallzan Solucan (Mş.)
hallanmak Doymak (Brd.)
halotl Balgam (Rz.)
halpaç İriyarı olduğu halde güçsüz kimse (Sm.)
hama Kalça kemiği, uyluk kemiği (Af.)
hamaca Dizkapağı (Af.)
ham ayva Yeni yetişmekte olan kızın göğsü (Brs.)
hambelek Küçük çocuklarda karın ve vücut şişmesiyle beliren bir hastalık (Tk.)
hamıza Kökünden çıkarılan sütü, karın ağrısı ve sıtmaya iyi gelen, karpuz yaprağına benzer yaprakları olan bir çeşit bitki (Ank.)
hamır İştahı olmayan kimse (Krş.)
hamırtlek Kıkırdak (Ur.)
hamlamah Vücudun her yeri ağrıyıp zonklamak (Kr.)
hampa Sırt, omuz (Mr. Hat. Nğ. Ada.)
hampar Kaba yapılı, şişman (Kü. Sv.)
hampaz Kaba yapılı, şişman (Brd.)
hampur Aptal, salak (Ed.)
hamsalak Aptal, salak (Sm.)
hamsamak Çevikliğini yitirmek, hamlaşmak (Ks.)
hamsiye Cibinlik (Kıb.)
hamur patlatma Vücutta meydana gelen "civerme" denilen hastalığın iyileşeceği inancıyla, yedi evden toplanan undan yapılan ekmeğin yedi parçaya ayrılıp kurutularak köpeklere verilmesi (Ks.)
hamzan kökü Yağı ilaç olarak kullanılan, sarmaşığa benzeyen bir çeşit bitki (Ada.)
hancımak Vücuda bir şey batmak (Bo.)
hangel Yorgun (El.)
hanğıd olmak Yaşlanıp çirkinleşmek (Çr.)
hankırık Balgam (Mğ.)
hankırmak Aksırmak (Mn.)
hantıl Obur, açgözlü kimse (Nş.)
hapaç Bacak arası, apış (Ks. Ada.)
hapal Bacak arası, apış (Ada.)
hapan Yemek yememiş, aç (Gaz. Mr.)
hapanlamak Tökezlemek (Ba.)
hapas Avuç içi (Ks.)
hapaz 1. Tokat (Isp. Kn. Ada. İç. Mğ.)
2. Avuç içi (Af.)
hapazan Obur (İst.)
hapın Aç, fakir (Ky.)
hapış Bacak arası, apış (Brd.)
haptutan Yaprakları kaynatılarak içilen ve bağırsak bozukluğu hastalığına iyi gelen bir çeşit bitki (Ky.)
hapuş Bacak arası, apış (Gm.)
haraba Erkeğin cinsel organı (Rz.)
haraza Öksürük, ciğer hastalığı (Çkr. Çr. Ama.)
harazalı 1. Kesik kesik öksüren (Ba. Çkr. Çr. Sn. Ama. To. Mğ. Kıb.)
2. Saralı (Kıb.)
3. Hastalıktan zayıf düşen (Çkr.)
harçı İnce, uzun boylu kimse (Rz.)
harıl Obur (Brd.)
harıldık Ses çıkararak nefes alan kimse (Çr.)
harımsız Obur (Mğ.)
harın Obur (Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Kc. Ks. Gr. Ky. Sv. Kn. Ant. Mğ.)

harınsız Obur (Hat.)
harlk Nezle, bronşit (Ezc.)
harkut 1. Obur (Çr.)
2. Çok çirkin (Çr.)
harlak 1. Hafif sarhoş (Ba.)
2. Yorgun (Çr.)
harlamak Yorgunluktan ses çıkararak sık sık solumak (Çkr. Çr. Ama. Or.)
harlavuk Ses çıkararak nefes alan kimse (Çr.)
harlek Ses çıkararak nefes alan kimse (Çr.)
har olmak Nezle olmak (İst.)
harpıldamak Çarpıntılı olmak (Brd.)
harsıkmak Üzülmek, canı sıkılmak (Ant.)
hatumu böyük Obur (Gm.)
hasalmak Hasta iyileşmek (Ml.)
hasek 1. Dertli, hastalıklı (Çkl. Ama. To. Gr. Sv.)
2. Zayıf (Nğ.)
hasıl Şişman (Ada. Ed.)
hasıramak Yorgunluktan sık sık solumak (Gr.)
haslak 1. Kısık ses (Çkr.)
2. Gevşek, cansız kimse (Çkr.)
haspa Tehlikeli çıban, yara (Kc. Nğ. Ada. Kıb.)
hastacıl Hastalıklı (Ant.)
hastauş Hastalıklı, zayıf (Sm.)
hastavuç Hastalıklı (Ks.)
hastırak Biraz hasta (Iç.)
haşaldak Kaba vücutlu, kuvvetsiz kimse (Gr.)
haşhaş Aile mezarlığı (Hat.)
haşhuş Abur cubur yemeyi anlatır (Rz.)
haşı Aşı (Es.)
haşıl Çok yorgunluktan bitkin durumda olan (Mğ.)
haşıl olmak Zayıflamak (Ay.)
haşirlk Kırkı çıkmamış bebeğin üzerine, babasının eşyası bırakıldığı için vücudunda meydana geldiğine inanılan yara (Gm.)
haşvat Dişsiz kimse (Ks.)
hatına Çöplük (Rz.)
hatma Başta meydana gelen şiş, ur (Çr.)
hatur Bitli, pis kimse (Gm.)
hatyalık Çöplük (Rz. Sv.)
hatyaluk Lâğım (Rz.)
hauhmak Yaranın azması (Yz.)
hava çalmak Güneşte çok kalarak hastalanmak (Ar.)
hava çarpmak Güneşte çok kalarak hastalanmak (Sm.)
havala Sıkıntı (Kn.)
havalanmak Sıtma hastalığından zayıflamak (İç.)
havaotu Vücudun fazla ateşini almaya yarayan sabun köpüğü biçiminde bir çeşit bitki, sabun çiçeği (Mğ.)
havırt Ağzın yan tarafı, avurt (Isp.)
havlez İki yaşındaki çocuk (Çkl.)
havrız Oturak, lazımlık (Brd. Dz. Ay. Iz. Mn. Çr. Ur. Kn. Nğ. Mn. Gaz.)
havruz Oturak, lazımlık (Ama. Ank.)
havut Dişleri olmayan kimse (Bil.)
hayizer olmak Kendinden geçmek (Bt.)
haymak Bunamak (Bt.)
haymur Erkeklik organı (Ba.)
hayta 1. Çirkin vücutlu kadın (Gm.)
2. Duygusuz kimse (Ks.)
haytanmak Sırt üstü yere yatmak (Es.)
hazna kemiği Döl yatağı çevresindeki kemik, pelvis kemiği (Nğ.)
hebcirmek Aksırmak (Mr.)
hecimiliet Çöplük, pislik (Isp.)
hecıran İltihap (Brd. Ml.)
hecran iltihap (Gaz.)
hedeme Hadım, enenmiş kimse (Tr.)
hedere İri vücut (Yz.)
hedim Hadım, enenmiş kimse (Gm.)
hegbeli Kambur kimse (Kn.)
hekelek İri, şişman kimse (Ada.)
heki Derinin üzerindeki tüy, yağ ve pislik (Ed.)
heleyhden düşmek Güçsüz kalmak, kuvvetten düşmek (Kr.)
helike Lohusa kadınların gördüğü kabus, al (Tn.)
helize Ablak yüzlü (Brd.)
hembel hembel Acı çekerek kıvranmayı anlatır (Çr.)
hemeteşe Yara, bere (Ada.)
hemicik Güçsüz, bitkin (Kn.)
hemicük Çok genç çocuk (Ks.)
hemik Sümük (Ezc.)
hemşirmek Aksırmak (İç.)
hengerlemek Yorgun düşmek (Ml.)
hengi Şiddetli sancı (Kn.)
henir Nefes, ses (Ama.)
henki Şiddetli sancı (Kn.)
hennaz Sıska (Nğ.)
hep Hap (Nğ.)
hepçirmek Aksırmak (Hat.)
hepşelemek Aksırmak (Ank.)
hera Hastalıktan zayıf düşen güçsüz çocuk (Mn.)
herek Çirkin ve uzun boylu adam (Isp. Brd. Sv. Yz. Mğ.)
herperti İri ve anormal vücutlu (Kr.)
hersini yemek Ölecek kişi ölmeden önce fazla miktarda yiyecek yemek (Isp.)
hert Ölü, hortlak (Ank.)
herük Erkek çocuk (Or.)
heryen Henüz evlenmemiş, ergen (Dz.)
herze Pislik (Bo. Gm.)
hesbi Kızamık, çiçek gibi hastalıklarda görülen kabarcıklar (El.)
hesde Hasta (Kr.)

hesek Zayıf, cılız, hastalıklı insan ya da hayvan (Ml.)
heselmek Büyümek (Isp.)
heseyhlemek Abuk sabuk konuşmak (Kr.)
heşgü Apış (Ezc.)
hevrüz Oturak, lazımlık (Ks.)
heybe Erkek üreme organı (Rz.)
heydenli İriyarı, şişman kimse (Isp.)
hetrek Zayıf, cılız (Ezc.)
hıcılayık Boğmaca (Sn.)
hıcıldamak Hasta zor nefes alarak hırıltılı ses çıkarmak (Ks. Çr.)
hıcıl hıcıl Nefes alıp verirken çıkan hırıltılı ses (Sn.)
hıcılını almak Evlilikte kadını tatmin etmek (To.)
hıcıltı Öksürürken çıkan hırıltılı ses (Çr.)
hıcıltu Öksürürken çıkan hırıltılı ses (Ama.)
hıcıp Tırnak kenarlarında çıkan et parçaları, şeytan tırnağı (Ky.)
hıcırlıyık Hırıltılı nefes alma ile karekterize hastalık (Sm.)
hıçıl Kuduz köpek (Or.)
hıdığlanmak Gıdıklanmak (Gm.)
hıdıklemek Ses işiten küçük çocuk sağa sola bakmak (Gm.)
hıdırlık Mezarlık (Bo.)
hıdıklemek Gıdıklamak (Ezc.)
hıggıcık Hıçkırık (Kn.)
hıkçırık Hıçkırık (Ank.)
hıkgak Hıçkırık (Isp.)
hıkgıbık Hıçkırık (Isp.)
hıkgıdık Hıçkırık (Bo.)
hıkık 1. Boğazda meydana gelen küçük ur (Bo.)
2. Hıçkırık (Brd.)
hıkır hıkır 1. Çok hasta olan kimsenin nefes almasını anlatır (Bo.)
2. Nezle olan kimsenin burun çekmesini anlatır (Bo.)
hıkış Damar, sinir (Mr.)
hıkkak Hıçkırık (Brd.)
hıkkıdık Hıçkırık (Isp. Dz. Mğ.)
hıkkık Hıçkırık (Dz.)
hıklama Hıçkırma (Dz.)
hıkrılma Ses çıkararak ağlama (Sv.)
hılfatsız Çelimsiz, güçsüz (Gaz.)
hılhış İnsana yaramayan yiyecek (Bo.)
hılı mılı Abur cubur (yiyecek için) (Kn.)
hılız Cılız, hastalıklı, iyi büyüyememiş kimse (Ks.)
hılızlık Eklem içi sıvısı (Bt.)
hılızlamak Nefes alırken ses çıkarmak, hırıldamak (Sv.)
hıllak Kısık sesli kimse (Nğ.)
hılt 1. Kışın el ve ayak parmaklarının soğuktan kızararak şişmiş durumu (Ml. Ur. Gaz. Mr.)
2. Can sıkıntısı (Kü.)
3. Şişman ve uyuşuk (Isp.)
hılta Sıska, cılız, çelimsiz (Dz. Es.)
hıltı Çocukta çok yemeye bağlı mide bozukluğu (Ed.)
hıltı Gerdan, gıdık (Tn.)
hılt olmak 1. Yorgunluktan bitkin olmak (Uş. Isp. Dz. Kü. Es. İç.)
2. Kışın el ve ayak parmakları soğuktan kızarıp şişerek kaşınmak (Ml. Gaz.)
hımbıl 1. Şişman ve uyuşuk (Af. Isp. Brd. Dz.)
2. Aciz, zavallı (Ml.)
hımel Kısa boylu kimse (Kr.)
hımhım 1. Sakat burunlu kimse (Sm.)
2. Burundan, genizden konuşan kimse (İz. Çkl. Kr. Ml. Ky.)
hımhış olmak Çok yorulmak, yorgun olmak (Sv.)
hımık 1. Burundan, genizden konuşan kimse (Gm. Sv. Ada. Tk.)
2. Sümük (Gm.)
hımır Cılız, sıska (Ada.)
hımırtlek Kıkırdak (Sv.)
hımış Fazla hareket etmeyen kimse (Af.)
hımıklemek Genizden konuşmak (El. Ml.)
hımıhlemek Genizden konuşmak (Ba.)
hımık Burundan, genizden konuşan kimse (Ezc. El. Ml.)
hımıl Göz pınarında ve kipriklerde biriken çapak (To. Kn.)
hımkırık Balgam (Dz.)
hımkırmak Ses çıkararak ağlamak (Yz. İç.)
hın Cılız, sıska (Brd.)
hınam Kemik veremi (Ur.)
hıncık Omuzbaşı (Es.)
hınç Vurma nedeniyle deride kan toplanması durumu (Or.)
hınçetmek Burun silmek (Ar.)
hınçırık Hıçkırık (Gaz.)
hınçkırık Hıçkırık (Bo.)
hınçkırmak Hıçkırmak (Bo.)
hındırlık Sümük (Ml.)
hındlık Sümük (Ezc. El. Ml. Sv.)
hıngırmak Sümkürmek (Or.)
hıngır Kısır erkek (Kr.)
hınıç Şişman (Es.)
hınık 1. Sümsük (Or. Ezc. Sv. Krş.)
2. Burundan, genizden konuşan kimse (Ar. El. Gaz. Mr. Ada.)
hınılamak Genizden konuşmak (Yz.)
hınız Cılız, sıska (Or.)
hınlık 1. Burundan, genizden konuşan kimse (Ar.)
2. Sümük (Sv.)
hınls Burundan, genizden konuşan kimse (Ml.)

hınkıldamak Çocuk uykuda hoşnutsuzca mırıldanmak, sayıklamak (İç.)
hınkırıklı Dertli, hastalıklı, öksürüklü (Mğ.)
hınkırmak Sümkürmek (Dz. Ba. Es. Çr. Ml. Sv. Yz. Ank. Mğ.)
hınlamak Doğurmak (İz.)
hınnık Sümük (Kerkük)
hınt 1. Yorgunluk (Mn.)
2. Güç, kuvvet, takat (Çr. Krş. Nğ.)
3. Ayak kaşıntısı (Ml.)
hıntılmak Yorulmak (Kc.)
hıntış İhtiyar (Ada.)
hıpırhışı çıkmak Çok yorulmak (Hat.)
hıppırık Balgam (Kn.)
hıppli İltihap (Kn.)
hıra 1. Cılız, çelimsiz, sıska (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Brs. Zn. Çkr. Sm. Ama. To. Or. Tr. Gm. Ar. Dy. El. Ml. Ur. Gaz. Hat. Sv. Ank. Nş. Kn. Ada. Mğ.)
2. Obur (Isp. Çkl. Ant.)
3. Frengi çıbanı (Zn. Ks.)
hıraca Sıska, cılız, çelimsiz (İç. Mğ.)
hıracık Sıska, cılız çelimsiz (Tr.)
hırak Sıska, cılız, çelimsiz (Gr.)
hıralmak Zayıflamak (Dz.)
hıramık Zayıf, hastalıklı, büyüyememiş, gelişememiş (Sm.)
hıramuk Zayıf, hastalıklı, büyüyememiş, gelişememiş (Sm.)
hıraz Balgam (Ar.)
hırçmak Burkulmak, incinmek (Hat.)
hırço Sıska, cılız, çelimsiz (Ar.)
hırdıl Daima hasta olan kimse (Brd.)
hıre çıçeği Terlemek için çay gibi kaynatılarak içilen tek yapraklı çiçek (Ml.)
hırfıllamak İhtiyarlayarak düşkün hale gelmek (Gaz.)
hırhır Sesi boğuk ve kısık olan kimse (To. Kr.)
hırhıter Çok ihtiyar (Bt.)
hırhıtta Yumuşak kemik (Kerkük)
hırı Sıska, cılız, çelimsiz (Isp. Brd. Ba. Vn.)
hırıf İhtiyar (Ur.)
hırıflamak Bunamak (Dy.)
hırılah Göğüsten hırlayarak çıkan monoton ses (Yz.)
hırıldaklı Hır hır diye ses çıkaran kimse (Isp.)
hırlk Zayıf, hastalıklı (Ar.)
hırit Cılız, sıska (Dz.)
hırlavuk Göğsü hırlayan kimse (Gaz.)
hırnavuklu Zayıf, hastalıklı, büyüyememiş, gelişememiş (Ant.)
hırnık 1. Sümük (Kü. Bt. El. Ml.)
2. Sıska, cılız, çelimsiz (Ada.)
hırnik 1. Yarım Burun (Gaz.)
2. Sümük (Vn. Dy. Mş. El. Ml.)
hırpa Sıska, cılız, çelimsiz (Ank.)
hırpıt Zayıf, hastalıklı (Nğ.)
hırtdeyh Gırtlak (Kr.)
hırtı Sıskalıktan ya da gebelikten vücudu oranlı olmayan kimse (Ky.)
hırtıbık Güç, kuvvet (İç.)
hırtık 1. Boğaz (Ezc.)
2. Romatizma sancısı (Or.)
3. Ansızın gelen şiddetli sancı (Sm.)
4. Sümük (Kn.)
hırtıkmak Burkulmak, incinmek (Çr. Kc. Ky. Nğ.)
hırtılaşmak Hastalıktan vücuttaki sinirleri eriyip küçülmek (Dz.)
hırtıl hırtıl Derinin pürüzlenip sertleşmesini anlatır (Bo.)
hırtıp Güç, kuvvet (Nğ.)
hırtış 1. Zayıf, hastalıklı (Dz. Nğ. Mğ.)
2. Kepek (El.)
3. Derideki pürüzler (Ml.)
4. Güç, kuvvet (Kn.)
hırtışmak Zayıflamak (Nğ.)
hırtlk 1. Çene altı, gıdık (El.)
2. Boğmacaya benzer bir çeşit hastalık (Ama. Vn.)
3. Kuşpalazı (difteri) gibi nefes darlığı yapan bir hastalık (Vn.)
hırtlağ Gırtlak (Ks.)
hırtlak Gırtlak (Isp. Ba Bo. Ks. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Or. Tr. Rz. Kr. Mr. Hat. Sv. Ank. Nğ. Mğ.)
hırtlamba Obur (Kc.)
hırtlek 1. Obur (Gm.)
2. Gırtlak (Kr. Gm.)
hırtlik 1. Obur (Gm.)
2. Gırtlak (Gm.)
hırtmak Burkulmak, incinmek, çıkmak (Isp. Ks. Ml. Gaz. Sv. Nğ. Ada. İç.)
hırvat Büyük vücutlu kimse (Ks.)
hışhamur olmak Çok yorulmak, yorgun olmak (Sv.)
hışhış Öksürüklü kimse (Kr.)
hışılamak Sık sık ses çıkararak nefes almak (Nğ. Kn.)
hışır İri, şişman ve kuvvetli adam (Dz. Çkr. Çr.)
hışır hışır olmak Kırılmak, çıkmak (Kol, bacak ve kemik için) (Yz.)
hışırlk Başta çıkan küçük çıban (Dy.)
hışır olmak 1. Çok yorulmak (To. Or. Gr. Mğ.)
2. Hastalıktan ya da yorgunluktan bitkin düşmek (Gm. Ezm. Mğ.)
hışkırık Hıçkırık (Ml.)
hışlamak Sık sık nefes almak (Or. Tr. Rz.)
hışnamak Sık sık nefes almak (Rz. Ar.)
hıtık 1. Şişman ve kısa boylu (Bo.)
2. Hıçkırık (Tk.)

hıtlak Gırtlak (Nğ.)
hıysukmak Hastalığı iyiye gitmemek, depreşmek (Sv.)
hızlaba Nefes darlığı ile karakterize hastalık, bronşit (Zn.)
hiciren İltihap (Brd.)
hicran İltihap (El. Hat.)
hiç Bacak kemiği (Sv.)
hiçik Göz ağrısı (Ezc.)
hiçin Yürek (Isp.)
hidiyhli Çok gıdıklanan kimse (Gm.)
hikim Hekim, doktor (Nğ.)
hilal otu Dişotu, Ammi visnaga, Umbelliflorae (Ant.)
hilay Kökleşmiş hastalık (Kn.)
hilaz Çok çabuk hasta olan, hastalıklı kimse (İç.)
himik 1. Burundan, genizden konuşan kimse (Gm.)
2. Sümük (Gm.)
hindik Sümük (Gm. Ezc. Sv.)
hindiri İshal, sürgün (Ml.)
hingiidemek Beli bükülmüş ihtiyar, sendeleyerek yürümek (Ank.)
hinik Sümük (Çkr. Gm. Sv. Yz.)
hinil Genizden konuşan kimse (Yz.)
hinnik 1. Genizden konuşan kimse (Ezc.)
2. Sümük (Kerkük)
hinsan İnsan (Kr.)
hira Sıska, cılız, çelimsiz (Zn.)
hire Sıska, cılız, çelimsiz (Çkr. Bo.)
hiri Öksürüğün tedavisinde kullanılan hatmi bitkisi (Vn.)
hirif Bunamış, zayıf bellekli kimse (Hat.)
hirnik 1. Üst dudağı yarık olan (Gaz.)
2. Çok zayıf, sıska (Ada.)
3. Sümsük (El.)
hirtik Yaşlı adam (Ml.)
hirtikii (Gırtlak (Gm.)
hişhiş Bir çeşit hastalık (Kr.)
hıştek Koltuk altı (El. Ml.)
hitaayi Kızlık zarı ameliyatsız açılamayan kız (Nğ.)
hiyet Çok zayıf kimse (Nğ.)
hobu Biçimsiz, iri vücutlu kimse (Zn.)
hocar Cüce insan (Gr.)
hoçuk Kalın boyunlu ve kızıl renkli kimse (Ky.)
hodalak Toplu, sağlam kimse (Çr.)
hodalama Şişman yapılı, kaba kimse (Ks.)
hodul Ağır kanlı (Kü.)
hod kemiği Omurga (Çr.)
hoğ Aşırı cinsel istek (Çr. Ama. To. Sv.)
hokramak Yarası azmak, iğrenç bir hal almak (Ks.)
hokuk Büyük boğaz uru (Bo.)
holdur hoyuk Çiçek bozuğu, çopur yüzlü kimse (Yz.)
holkum Gırtlak (Ba.)
hollak Isıtılıp kundak çocuklarının altına konulan elenmiş kırmızı toprak (Sv.)
hoita Sarhoş gibi bilinçsiz hareketler yapan kimse (To.)
homa Kalça kemiği, uyluk kemiği (Af. Nğ. İç.)
homaca Kalça kemiği, uyluk kemiği (Kü. Kn.)
homaça 1. Kalça kemiği, uyluk kemiği (Es. Çr.)
2. Büyük kemik (Sv.)
homa kemiği 1. Kalça kemiğinin uç kısmı (Kn.)
2. Topuk kemiği (Ky.)
hombil Obur (İç.)
hombuk Boğaz (Ky.)
hombul Obur (Kc. Ky.)
hombur Boğaz (Ky.)
homça 1. Kalça (Ky.)
2. Kalça kemiği, uyluk kemiği (Kü.)
hompuş Çok şişman kimse (Çr.)
homu Boğuk sesli kimse (Bo.)
honaz İhtiyar (Yz. Ank. Krş.)
honç Kalça kemiği, uyluk kemiği (Ky.)
honçuk Kısa boylu, tıknaz (Ada.)
hondu Kel (Kr.)
hongala Büyük, çirkin, biçimsiz (kimse için) (Kr.)
honguldamak Kocamak, ihtiyarlamak (Çr.)
hongumak Kocamak, ihtiyarlamak (Krş.)
honğud olmak Yaşlanıp çirkinleşmek (Çr.)
honkumak Kocamak, ihtiyarlamak (Çr.)
hont 1. Sözü anlaşılmayan, tutuk (kimse için) (Tk.)
2. Uyluk kemiği (Ank. Nş.)
hontumak Kocamak, ihtiyarlamak (Af. Es. Çr. Ank. Kn.)
hop Sırt, arka, omuz (Mn. Dy. Mr. Hat. Nğ. Ada.)
hopu Biçimsız, iri vücutlu (Gaz.)
hopuş Çok şişman (Çkr.)
hora Yara (Kr.)
horak Vücut (Nş.)
horan 1. Oğlan çocuğu (Ky.)
2. Aile, ev halkı (Krş.)
horana Aile, ev halkı (Kü.)
horavlanmak Sinirlenmek, heyecanlanmak (Çr.)
horazcık Bir çeşit boğaz hastalığı (Kn.)
horçuklaşmak İhtiyarlayan kimsenin yüzü buruşmak (Isp.)
hordela Gırtlak (Tr.)
horhut olmak İhtiyar ve düşkün olmak (Ama.)
horit Burunsuz (Kn.)
horiyan Durmadan kaşınan kimse (Ar.)
horkut Düşkün, zayıf (Ama.)

horlak Çok İhtiyar kimse (Dz. Gm. Kn.)
horlavuk Ses çıkararak nefes alan kimse (Çr.)
horletmek İçmek (Sv.)
horozlk Boğmaca hastalığı (Dy. El.)
horsana Vücut yapısı oransız olan kadın (Krş.)
horsa uyumak Bir şeyi duyamayacak kadar derin uyumak (Bo.)
horso Şişman (Sv.)
hort burun Devamlı akan burun (Sv.)
hortdatmak Uyandırmak, ayıltmak (Kr.)
hortlak Uygunsuz zamanda burnu akan, sümüklü (Nğ.)
hortlamak 1. Yara azmak (Nğ.)
2. Yatıp uyumak (Brd. Yz.)
hortlik Boğazda çıkan ur (Gm.)
hortuk Kısa boylu kimse (Or.)
hortum Yemek borusu (Krş.)
hortumak Yaşlılık nedeniyle değişmek, biçimi bozulmak (Gm.)
hos Hastalıklı, sıska (Sn.)
hosclğer Akciğer (Sn.)
hoslak Hastalıklı, kansız cılız kimse (Çkr. Mğ.)
hoşirik Sulu, kaşıntılı, kolay geçmeyen çocuk egzeması (Ar. Ezm El. Ezc. Ml.)
hoşotu Sünnette kesilen parça, prepisyum (Rz.)
hoşrik Vücutta meydana gelen toplu iğne başı büyüklüğündeki kabarcıklar (Ar.)
hoşur Çiçek bozuğu, çopur (Krş.)
hoşur olmak Yorulmak (Gr.)
hoşuruk Vücutta meydana gelen toplu iğne başı büyüklüğündeki kabarcıklar (Ar.)
hot Kalça kemiği (Af. To. Es. Ks. Çr. Dv. Yz. Ank. Ky. Nğ. Kn.)
hotak 1. Baş, kafa (Mn.)
2. Kısa boylu kimse (Bo.)
hotalamak Zehirlemek (Bil.)
hotalanmak Zehirlemek (Çkl.)
hotamak Yaşamak (Kn.)
hotaman Şişman, güzel, sevimli adam (Ks.)
hotamış Geniş ve etli burunlu kimse (Ks.)
hotik Zehir (El. Sv.)
hotu Kalça (Af.)
hotuk Mide (Bt.)
hotur Yaşlı, ihtiyar (Mr.)
hoturdatmak Burun çekmek (Isp.)
hötürüklü İshal olmuş insan ya da hayvan (İz.)
hovu geçmek Kuvvetten düşmek (Isp.)
hovunu almak Cinsel isteğini gidermek (Ar.)
hoyurlanmak Yarası azmak, kabarmak (Iç.)
hozmur Zayıf, cılız (Or.)
höbere 1. Şişman, ölçüsüz vücutlu kimse (Es.)
2. İnce, uzun boylu kimse (Es. Hn.)
höbüdek Çok uzun boylu kimse (Af.)
höcceten Ansızın ölmeyi anlatır (Ks.)
höddü Yaşından umulmayacak kadar akıllıca hareketler yapan, konuşan çocuk (Çkr.)
hödelek 1. Akıl (Sv.)
2. Salak (Gaz.)
hödeme İriyarı (Ada.)
hökel Baş ağrısı ile başlayan nezle hastalığı (Ada.)
hökelekli 1. İri yapılı (Af. Çr. Krş.)
2. Etine dolgun (Ama.)
höl 1. Çocuk pisliği (To.)
2. Kundak çocuklarının altına konulan elenmiş ince toprak (Ada.)
höldür Sakat (Ks.)
höldüremek Zayıflıktan gözleri çukura kaçmak (Sm.)
hölebeş Hastalıkların tedavisinde kullanılan hodan bitkisinin tomurcukları (Zn.)
höllük 1. Kundak çocuklarının altına konulan elenmiş ince toprak (Çr. Sm. Ama. To. Gm. Kr. Ezm. Ezc. El. Ur. Gaz. Mr. Sv. Ky.)
2. Uzun boylu (Kn.)
höllüklemek Çocuğu kundaklamak (Nş.)
höllüm Vücutca gelişmiş fakat geri zekalı kimse (Çr. Kn.)
hömbük Kambur (Hat.)
hömmük Kambur (Hat.)
hömsek Yaşı geçkin kadın (Ks.)
hömsül Aptal, salak (Ba. Ada.)
hömürtlek 1. Gırtlak (Dz. Kü. Es. Nğ.)
2. Kulak memesi (Ky.)
3. Burun direği (Ada.)
4. Burun deliği (Ada.)
hönçe Şişman, hantal (Ks.)
höndelek Böbrek (Ama.)
höntüldemek İyi yürüyememek (Bo.)
hördele İriyarı, iri kemikli kimse (Nğ.)
hörkuşlenmek Şişmanlamak (Yz.)
hörlek İshal (Çr.)
hörlemek İşemek (argo) (El.)
hörtlek Gözü dışarıya uğramış, patlak gözlü (Bil. Es.)
hörtlemek Göz dışarıya fırlamak (Çkr. Gr.)
hörtük Yara (ilenç olarak kullanılır) (Mr. Ada.)
hörtüm Cinsel istek (Gaz.)
hörül olmak Çok sarhoş olmak (Ks.)
hörülük Gırtlak (İç.)
hörümek Uykuda horlamak (Or.)
hösnek Uyuşuk, miskin kimse (Bo.)
hösbermek Vücutta bir yer kabarmak (Ks.)
höshös Kuyruk sokumu ve çevresi (Hat.)
höttemen Zayıf, cılız (Zn.)
höttük Gırtlak (Ank.)
hötüm 1. Kötürüm (Çr. Ml. Mr.)
2. Yara (Ky.)
hötümen Kötürüm (Kn.)
hötürmek İshal olmak (Çkl. Çr. To. Sv.)

hötürük 1. İshal, sürgün (Ama. Or. Sv. Ky.)
2. İshal olmuş kimse (Ama.)
hötürük olmak İshal olmak (To.)
hötürüm Kötürüm (Mr.)
hudele Yürek (Kü. Kn.)
hudiklenmek Gıdıklanmak (Ar. Kr. Ezm.)
huğlamak Kulağı çınlamak (Zn.)
hul Sağır (Sv.)
hulhul Çene ve koltuk altında meydana gelen şiş, beze (Ar.)
hulk 1. Ruh (İç.)
2. Yemek borusu (Uş.)
3. Gırtlak (Uş. Mn.)
humaca Kalça (Es.)
humarcık Bebek (Ama. Ezc.)
humbur Obur (Nğ.)
humhum Genizden ses çıkararak konuşan (To. Tr. Hat. Kerkük)
humda Anlağı yorgun ya da işlemeyen kimse (Nğ.)
humruz Obur (Mr.)
hunnacı Gebe (Ba.)
hunnayıcı Gebe (Ant.)
huntumuş Çok yaşlı, ihtiyar (Ank.)
hurthaş olmak Çok yorulmak, güçsüz kalmak (Kr.)
hurtul Gırtlak (Gm.)
huruldamak Uykuda ses çıkartmak (Kerkük)
hutum Kötürüm (Krş.)
hutun Şişman, gürbüz (Çkr.)
huv Sinir, öfke (Hat.)
huy Çocuk (Ba.)
huy kesme Yürümeyen çocukların yürüyeceği inancıyla boyunlarına ip bağlayarak bir yatıra götürme ve ziyaretten sonra boyundaki ipi oradan geçen birine kestirme (Ezm.)
hübere İri vücutlu kimse (Yz.)
hücüt Vücut (Kr.)
hüddele 1. Yürek (tavuk ya da insanlarda) (Af. Isp. Kü.)
2. Ciğer (Af.)
hüdük Çok gıdıklanan (Gr.)
hüdüle Yürek (Isp.)
hüldıde Yürek (Isp.)
hüllüdede Yürek (Brd.)
hüllük Kundak çocuklarının altına konulan elenmiş ince toprak (Tr. Dy. El.)
hümbül Pis boğaz (Çkl.)
hümkürmek Ses çıkararak burun silmek (Ks. Brd. Sv.)
hünkürmek Ses çıkararak burun silmek (Brd.)
hüplümen Akıllı (Kn.)
hüppülüç Omuz (Ky.)
hüpül Şişman kimse (Gr.)
hürülük Uzun kafalı kimse (Sv.)
hüşgü 1. Gübre (Ezn. Kn.)
2. Çöplük, gübrelik (Ama. Kn.)
hüşhüş Aptal, salak (Sn.)
hütdede Yürek (Af. Mn.)
hüy dutma Kan dolaşımı ve sinir sisteminin bozulmasından ileri gelen bir çeşit hastalık (Gm.)

I

ıbıbık Sıtma nöbeti geçiren hastanın titrerken, ınlerken çıkardığı ses (Dz.)
ıbınmak 1. Kımıldanmak (İç.)
2. Sıçramak (Nğ.)
ıblık 1. Erkekliği olmayan, hadım (Tk.)
2. Şişman (Ba. Brs. Sv.)
ıblık ıblık 1. Çok tombul (Ed.)
2. Pıhtı pıhtı, parça parça (Nğ.)
ıcık Azmış yara (Sv. Ky.)
ıdıdık kılmak Soğuktan titremek (Mğ.)
ıfaklık Bit (Bo.)
ıgımlı Sürekli hastalıklı, dertli (Mğ.)
ığdır göz Şaşı göz (Ml.)
ığıl ığıl olmak Çok şişman olmak (Çkr.)
ığım Dert, hastalık, ağrı, sızı (Isp. Brd. Dz. Çkr. Kn.)
ığıma Çocuklara aniden gelen öldürücü bir hastalık (Isp.)
ığımlı Sürekli hastalıklı, dertli (Isp. Brd. Dz. Kn. Ant. Mğ.)
ığınık 1. İshal hastalığı, dizanteri (İz. İst. İç.)
2. Kabızlık, peklik (Dz.)
ığınık memesi Basur memesi (Ist.)
ığlı Sürekli hastalıklı, dertli (Ba.)
ığnık İshal (Dz.)
ıhılcuh olmak Ayakta geçirecek kadar hafif hasta olmak (Ezc.)
ıhıltı kütültü Hastanın inlemesi (Gm.)
ıhırcuh olmak Ayakta geçirecek kadar hafif hasta olmak (Ezc.)
ıhlamak Hastalıktan inlemek (Sk. Sm. Ank. Ky.)
ıhmak 1. Hasta iyileşmek (Kc. Kırk.)
2. İyi olamamak, düzelememek (Bo. Ed.)
3. Zayıf, güçsüz kalmak (Nğ.)
ıkıcık Hıçkırık (Krk.)
ıkılamak Yorgunluktan, hastalıktan ya da sıkıntıdan sık sık nefes almak, inlemek (Af. Isp. Brd. Dz. Es. Ba. Çkr. Ank. Nğ. Ant. Mğ.)
ıkıldamak Ağlar gibi ses çıkarmak (Kc.)
ıkılmak Hastalıktan inlemek (Çkl.)
ıkınıh İshal hastalığı, dizanteri (Ml.)
ıkıntı İshal hastalığı, dizanteri (Ama.)
ıkıranmak Hasta çocuk, uyurken ses çıkarmak (Mğ.)
ıkışmak Çok yorulmak, yürüyememek (Brd.)
ıkış olmak Çok yemekten hazımsızlık çekmek (Ba.)
ıkman İdman (Çr.)
ılat Kekeme (Af.)
ılbık Kuvvetli (Tk.)
ılbız Zayıf, hastalıklı (Çkr.)
ılek Zayıf, cansız (Or.)
ılgar Ateşli (Mn.)
ılgıdık Beşik (Bil.)
ılgıdır Zayıf, sıska (İst. Ks. Yz.)
ılgıdır incik Çok ince bilekli kimse (İç.)
ılgıdır kesilmek Zayıflamak (Sv.)
ılgıdır olmak Zayıflamak (Yz.)
ılgır Fitil (Ba.)
ılgıtırınlık İnce ve eğri bacaklı kimse (Kn.)
ılık Güç, kuvvet (Kn.)
ılımak Yemeği sindirmek (Ank.)
ılıntı Çelimsiz, kuvvetsiz, zayıf (Gm.)
ılız Zayıf (Isp.)
ıli Zayıf, kansız (Dz.)
ılkınlık Bataklık (Çr.)
ıllık Güç, kuvvet (Çr. Ur.)
ılmak Uykuya dalmak, uyuklamak (Çr. Ama. To. Sv.)
ımbıldak Bataklık (Es.)
ımbıl ımbıl Çok şişman olmayı anlatır (Bo.)
ımcınmak Yatarken kalkmaya çalışmak (Gr.)
ımık Bir çeşit diş hastalığı (Dz.)
ımımak Ilınmak, ısınmak (Gr. Nğ.)
ımırga Zamanından önce serpilip büyümüş (Isp.)
ımırmak Uyuklamak (Ada.)
ımır yamur etmek Sözleri ağızda geveleyerek konuşmak (Çkl.)
ımızgama Uyuklamak (Dz.)
ımızgamag Uyuklamak (Brd.)
ımızgamak Uyuklamak (Isp. Brd. Ant. Ed.)
ımızganmak 1. Uyuklamak (Dz. İz. Çkl. Ks. Zn. Or. Ml. Gaz. Mr. Ank. Krş. Nğ. Ada.)
2. Uyuşmak (Nğ.)
3. Soyunmak (Yz.)
4. Çocuk mızıklanmak (Brd. Bo. Ada.)
ımızkamak Uyuklamak (Sn. Ant.)
ımızlanmak Uyuklamak (Kü. Ks. Krş. Ada.)
ımraz Hasta, çok zayıf bünyeli (Gr.)
ımzıganmak Uyuklamak (Ama.)
ıncıh Bacağın dizden aşağı kısmı (Vn.)
ıncıklanmak Kederlenmek (Ks.)
ıncıkma İçi sıkılma, bunalma (Ank.)
ınez Hastalık nedeniyle zayıflamış kimse (Isp.)
ıngıldana Hasta diş etlerini kanatarak tedavi etmeye yarayan bir çeşit ot (Ank.)
ıngıl ıkış Hastalıktan yeni kalkmış kişinin ağır ağır yürümesini anlatır (Kü. Çr. Nğ. Kn. Mğ.)
ıngılıp Çok zayıf (Yz.)
ıngıraz 1. Zayıf, cılız, hastalıklı (Dz. Ay. İz. Bo. Kn. İç. Mğ.)

2. Uzun süren ve öldürücü olmayan hastalık (Isp. İç.)

ıngıraz düşmek Zayıflamak (Bo.)

ıngırız Zayıf, cılız, hastalıklı (Isp. Bil. Nğ.)

ıngırızlamak Yavaş yavaş zayıflamak, sağlığı bozulmak (Çkr. Nğ.)

ınğıçgamak İnlemek (To.)

ınıçğamak İnlemek (Kn.)

ınık Şişman (Isp.)

ınıltı İnilti (Isp.)

ınırsınız Hastalığı iyiliğe yüz tutan (Hat.)

ınızarı Hastalığı iyiliğe yüz tutan (Dz.)

ınkılıp Can çekişme (Yz.)

ınraz Hastalıktan işe yaramaz hale gelen kimse (Dz.)

ıra Yüz, çehre, görünüş (Ky.)

ırahın 1. Zayıf, arık (To.)
2. Hasta (To.)

ırava Kısa boylu, bodur insan ya da hayvan (Sv.)

ırgın 1. Zayıf, sıska, güçsüz (Af. Isp. Brd. Dz. Brs. Kn. Ada. İç. Mğ. Krk.)
2. Yorgun (Isp. Brd. Dz. Es. Ank. Kn. İç. Ed.)
3. Hasta, rahatsız (Isp. Brd. Dz. İz. Mğ.)

ırgınlaşmak Çocuk hastalık nedeniyle zayıflamak, gelişememek (İç.)

ırık Zayıf (Isp. Gr.)

ırıkçı Ağrıları nefesle ya da büyü ile iyileştirdiğine inanılan kimse, büyücü (Mğ.)

ırıklamak Boş inanca göre hastayı büyü ya da sihirle iyileştirmek (Mn. Mğ.)

ırıklatmak Hasta iyileşmek için kendine büyü yaptırmak (Mğ.)

ırılmak 1. Ana karnındaki çocuk duruşunu değiştirmek, ters gelmek (Mğ.)
2. Yorulmak (Af. Isp. Brd. Dz. İç. Tk. Mğ.)
3. Zayıf düşmek (Kn.)

ırkı Zayıf, çirkin, hastalıklı (Isp.)

ırkın Zayıf, cılız hastalıklı (İç.)

ırmak Zayıflamak (Af. Isp.)

ırsap Yaşlı, ihtiyar (Kn.)

ısgal İshal (Mğ.)

ısıkerte Termometre (Ank.)

ısılmak Dişleri birbirine kenetlenip açılamamak (Uş. Brd. Dz. Ay. İz. Mğ.)

ısını yer Ilıca (Bo.)

ısırgı 1. Ağızda kaşıntı ve kabarcıklar yapan, perhizle giderilen bir çeşit hastalık (Dz. Or.)
2. Hastalık nedeniyle yapılan perhiz (Dz. Gr. Ezm.)
3. Hastalığın yaptığı titreme, ürperme, ateş (Sv.)

ısırgı tutmak Perhiz yapmak (Gr.)

ısırgu Sivilce, ergenlik (Or.)

ısıtma Sıtma hastalığı (Sm. Gr. Gm. Kr. Ml. Gaz.)

ıska 1. Sıska, zayıf (Kn.)
2. Verem (Kerkük)

ıskıtca Verem (Isp. Ant.)

ısmak Ağzını sımsıkı kapamak (Dz.)

ıssırgı Trahoma benzer bir çeşit göz hastalığı (Isp.)

ıssırgı olmak Yeni doğan çocukların vücudunda sıcaktan küçük sivilceler çıkmak (Dz.)

ışğırıh Hıçkırık (Gm.)

ışılak Göz (Kn.)

ışıldak Göz (Bo. Çr.)

ışkırık Bir çeşit öksürük (Sv.)

ışlak Göz (Ks.)

ıvılkurt Mikrop (Nğ.)

ıvlak Bacak arası boşlukları (Rz.)

ıyık Zayıf (Sv.)

ızığı bızıkmak Canı sıkılmak (Dz. Kn.)

İ

ibici Kulak ucu (Ks.)
ibiği kızarmak 1. Yüzüne kan gelmek, sağlığı düzelmek (Isp. Es. Kc. Bo. Sv. Çkr. Mğ. Yz.)
2. Buluğa ermek (Ay. Bo.)
ibili Az gören (göz için) (Isp.)
ibimek Gelişmek, büyümek (Es. Çr. To.)
ibiş Kısa boylu, şişman adam (Dz. Sv. Kn.)
iceği Bağırsak (İst.)
iciran İltihap (Kr.)
icren İltihap (To.)
içeği 1. Bağırsak ((İst. To.)
2. Hastaların iyileşmesi için sarılan yaş, taze hayvan derisi (İç.)
içerisi gitmek İshal olmak (Es.)
içi geçmek İshal olmak (Ay. Nğ.)
içi gitmek İshal olmak (Brd. Isp. Nğ.)
içirikli 1. Özürlü (Yz.)
2. Hastalıklı (Yz.)
iç pınar Hamam (Çr.)
içran İltihap (Tr.)
iddirse Arpacık (Dz.)
idiş Kısırlaştırılmış insan ya da hayvan (Dz. Ay. Mn. Çkl. Sk. Bo. Zn. To. Kr. Mr. Ant. Mğ. Tk.)
iflidemek Soğuktan titremek (Dz. Çkl.)
iflemek Delirmek (Kr.)
iğez Zayıf, hastalıklı cılız insan, hayvan ya da bitki (Isp. Dz. Çkl. Ks. Çr. To. Ky. Nğ.)
igeze Hastalık sonrası toparlanma, nekahat dönemi (Dz. Gr. Sv.)
iğ Hastalık, dert (Kn.)
iğdir Hastalıklı, cılız, çok zayıf (İz. Or. İç. Mğ.)
iğdiş Hastalıklı, cılız, çok zayıf (Isp.)
iğeze Süreğen (kronik) hastalıklı kimse (Dz. Çkr.)
iğilemek Zayıf, cılız kalmak (Dz.)
iğili Zayıf, hastalıklı, cılız insan, hayvan ya da bitki (İz.)
iğilik Zayıf, hastalıklı, cılız insan, hayvan ya da bitki (İz.)
iğim iğim iğlemek Çok zayıflamak (Isp.)
iğinmek 1. Basur, dizanteri, kanlı ve sancılı ishal (Gaz.)
2. Ikınmak (Af. Isp. Dz. Çkl. Ama. Mr. Ky. Nğ. Kn. Iç. Mğ.)
3. Kusacak gibi olmak (Brd.)
4. Ikınmak (Nğ.)
iğinik İshal (Gaz.)
iğize Hastalık sonrası yapılan titizlik, mızmızlık (Ay.)
iğlek Zayıf, güçsüz, hastalıklı (Sm. Or. Mğ.)
iğlemek 1. Zayıflamak (Brd. Dz. Ay. İz. Bo. Sm. Or. Kn. İç. Mğ.)
2. İnlemek (El.)
3. Yarası iyileşmek (Gr.)
iğlenmek Zayıflamak (Mğ.)
iğiez Zayıf, hastalıklı, cılız insan, hayvan ya da bitki (Dz. Mn.)
iğil Zayıf, hastalıklı, cılız insan, hayvan ya da bitki (Isp. Brd. Dz. İz. İçi. Ant. Mğ.)
iğne değiştirmek İki lohusanın karşılaştıklarında boş inanışa göre aldıkları önlem (Isp.)
iğnik 1. Cıvık dışkı (Ada.)
2. İshal (Sm. Ky. İç.)
ihiez Zayıf, hastalıklı, cılız insan, hayvan ya da bitki (Çr. Or.)
ihmak Canlanmak, onmak, gelişmek (Krk.)
ikanmak Yıkanmak (Rz.)
ikibüküm Kambur (Ks.)
iki canlı Gebe (Vn.)
ikiziemek İkiz doğurmak (Isp.)
ilancıh Kemik veremi (Vn.)
ilancık 1. Yılancık, erizipel (Dz. Ant.)
2. Romatizma, siyatik (İç.)
ilandili Zayıf, ipince (Dz.)
ilek Zayıf, cansız (Ay. Or. Mğ.)
ileş Leş (Isp. Dz. Kc. Or. El. Nğ. İç. Mğ.)
ileze Veremli, hastalıklı (Bo. Ks. Mğ.)
ili Zayıf (Dz.)
ilice Ilıca, kaplıca (Ezm. Mr. Nğ.)
ilicek Ilıca, kaplıca (Sm.)
ilik kıymak Tatlı yiyecekten midesi ezilmek, kıyılmak (Nğ.)
ilikleşmek Beslenmek, semizleşmek (Dz.)
ilikli büyümek Normal, sağlıklı büyümek (Ks.)
ilikmek Parmak eklemleri (Nğ.)
ilimek 1. Yaramak, fayda vermek, yenen ya da yapılan bir şeyi içe sindirmek (Isp. Nğ. Kn.)
2. Zayıflamak (Vn.)
ilingir Zayıf, kuvvetsiz (Ama. To.)
ilingiz Zayıf, kuvvetsiz (El.)
ilinmek Hastalık çekmek (Kr.)
ilinti 1. İç sıkıntısı (Isp. Brd. Dz. İz. Mn. Ba. Kü. Es. Kn.)
2. Kuruntu, kaygı (Af. Isp. Brd. Dz. Ba. Kü. Es.)
ilişik Boş inanca göre cin çarpmış kişi (Isp.)
ilişmek Irza geçmek (Isp. Brd. Ay. Mn. Es. Sk. Kc. Bo. Ks. Çkr. To. Ama. Or. Gm. Ar. Kr. Sv. Ky. Nğ. Kn. İç. Mğ. Krk.)
iliyertemi Sinir hastası olan, boş inanca göre cin çarpmış olan (Kn.)

iliyh Kemik iliği (Kr.)
likidin İlk çocuk (Kü. Ank. İç.)
ilkidünü İlk çocuk (Çr.)
ilkit Dil tutukluğu (Kü.)
ilküdün İlk çocuk (Kü. Bo. Kn. İç.)
ilküdünü İlk çocuk (Es. İç.)
illec İlâç (Kr.)
illik İnsan (Kü.)
illop Büyük başlı kimse (Ada.)
ilmece Kızamık hastalığı (Brd.)
iloç Em, ilâç (Hak.)
ima durmak Ayaklan havada, tepesi üstü durmak (Kn.)
iman tahtası Göğüs kemiği (Sm. Yz.)
imbaş Omuz (Kn.)
imeyhmeyh Küçük çocuk emeklemek (Kr.)
imik 1. Beyin (Af. Uş. Isp. Ay. İz. Mn. Ba. Bil. Kn. Tk.)
2. Kafatasının üst kısmı (Af. Ay. Çkl. Kü. El.)
3. Gırtlak (Dz. Ba. Çkl. Es. Kc. Sk. Bo. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sn. Ama. Or. Sv. Ank. Krş. Nş. Kn. Ada.)
imik boğması Boğazın iç tarafında çıkan çıban (Ank.)
imik garıncalanmak Boğazı ağrımak (Bo.)
imiklemek Boğmak (Ba. Brs. Es.)
imirtlek 1. Kıkırdak (Hat.)
2. Gırtlak (Brs.)
imsilemek Koklamak (Kr.)
imuk Oruç (Ks.)
imük Gırtlak (Ba. Bo. Ks. Çr. Ada.)
inah Boğmaca hastalığı (Kr.)
inahan Obur (Kn.)
ince ağrı 1. Verem (Çr. Ezm. Ezc. Vn. Ur. Gaz. Mr. Sv. Yz. Ky. Ada. İç.)
2. Kalp hastalığı (Nğ.)
ince arı Verem (Ant.)
incedalan İnce ve uzun boylu kimse (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Es. Ks. Çkr. Çr. To. Gm. Mr. Hat. Sv. Ank. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ.)
incedalanı İnce ve uzun boylu kimse (Isp.)
incedalyan İnce ve uzun boylu kimse (Ml.)
incedan İnce ve uzun boylu kimse (Ant.)
ince dert Verem (Tr. Ml.)
ince hastalık Verem (Dz. İz. Çr. Rz. Kn. Ada.)
ince illeti Verem (Kıb.)
incibar Bir çeşit çıbancık (Ky.)
incicik Kırk günlük çocukların vücutlarında görülen küçük sivilceler (Dy.)
incik 1. Ağzı, sızı, acı (Ama. To. Ezc. Vn. Sv. Kerkük)
2. İncinen yer (Ml.)
incik kapağı Dizkapağı (Ank.)
incik kemiği Dirsek kemiği (Ank.)
incili Gözde çıkan arpacık (Ar.)
incili sırgı Kırk günlük çocukların vücutlarında görülen küçük sivilceler (Af. Brs.)
incilo Arpacık (Ar.)
incinik Ağrı, sızı, acı (Bt.)
incir Arpacık (Ar.)
indal Hastalıktan yeni kalkmış halsiz kimse (Yz.)
indirik 1. Koltuk altında çıkan çıban, köpek memesi (Kn.)
2. Hayvan ve insanların boğazlarında olan şişlik (Ml. Sv.)
inehan Çok yiyen, obur (Kn.)
inez 1. Hastalıktan yeni kurtulmuş, tam iyileşmemiş kimse (Brd. Ama. Es. Ks. Sm. Yz. Kn.)
2. Sıska, cılız, bakımsız, hastalıklı (Isp. Brd. To. Krş. Nş.)
ineze 1. Çok ağlayan hasta çocuk (Ank.)
2. Hastalıktan yeni kurtulmuş, tam iyileşmemiş kimse (Kü. Ml.)
3. Sıska, cılız, hastalıklı (Dz. Ks. Çkl. Nğ. Kn. Ant.)
inezimek Ölümcül hasta olmak (Çr.)
ingın Felç, inme hastalığı (Çkr.)
ingizlemek Yarı hasta, yarı sağlam olmak (Krş.)
ingi 1. Nezle (Mn. Krş. Ky. Nğ. Kn. İç.)
2. İnme hastalığı, felç (Nğ. Krş. Gaz. Yz.)
ingil 1. Çok zayıf insan ya da hayvan (Nş. Nğ.)
2. Sümük (Krş. Kn.)
ingin Nezle (Isp. Ay. Mğ.)
inize Cılız, sıska, hastalıklı (Dz.)
inli Hasta (Mn.)
inme Diş nezlesi (Ay. Mğ.)
innağ olmak Çocuğun boğazı ağrımak (Kr.)
innah Çocuklarda bıngıldağın çökmesi ile meydana gelen meme enmeme hastalığı (Ezm.)
inne İğne (Isp. Dz. Gaz. Nğ. İç.)
inneci Aşı yapan (Nğ.)
inneme Acı ile sızlanmak, inlemek (Ar.)
innemek Bağırmak (İz.)
inniz Cılız, sıska, hastalıklı (Ks.)
inük Gırtlak (Krk.)
ipçik Boyun arkasındaki çukur (Gaz.)
ipdirseği Arpacık (Brd. Dz.)
ipimilah Çıplak (Bo.)
ipleme Bağlanacak decerede deli (Ama.)
iplicek 1. Uyluk kemiğini kalçaya bağlayan kas (Sv.)
2. İki kemiği birbirine tutturan kas (Bo.)
3. Tenya, şerit (Isp.)
4. Karaciğer ve gırtlakta meydana gelen bir çeşit hastalık, Yemen çıbanı (Mn.)
ipliği çözülmek Güçten düşmek, halsiz kalmak (Kr.)

ırdamak İğrenmek (Ar.)
ırdelemek Çıban deşmek (Ezm.)
ırekmek Gelişmek, büyümek (Mn.)
ırellemeyh Gelişmek, büyümek (Kr.)
ırelmeg Gelişmek, büyümek (Brd.)
ırelmek 1. Gelişmek (Af. Isp. Dz. Ay. Mn. Bo. Çr. Nğ. Kn. Ada. Ant. Mğ.)
2. Şişmanlamak (Isp. Dz. Ay. Mn. Bo. Ama.)
iremek Gelişmek, büyümek (Ant.)
irep Hastalık, dert (Ant.)
irermek Gelişmek, büyümek (İç.)
irgin 1. Genç, delikanlı (Ada.)
2. Zayıf, cılız, hastalıklı (Ada.)
irikmek 1. Hastalıktan sonra toplanmak, iyileşmek (Ks.)
2. Şişmanlamak (Mğ.)
irilmek 1. Deri, kulak, dudak vb. organları yırtılmak (Ur.)
2. Gelişmek, büyümek (Gr.)
3. Şişmanlamak (Or.)
irinti Boğazsız, az ve seçerek yiyen (Ba. Yz.)
irişmek Boyu uzamak (Bo.)
irkinti 1. Kuruntu (Brs.)
2. Mide bozukluğunda geğirince boğaza gelen acı su (Isp.)
irtmek 1. İki diş arasında fazla uzamış olan et parçası (Sm.)
2. Dili alt çeneye bağlayan ince et parçası, frenilum (Sm.)
isgemek Koklamak (Kn.)
isi gitmek Uçurum gibi yüksek yerlerde başı dönmek (Tr.)
isitme Sıtma (Kr. Vn.)
isiliğ İsilik, sıcaktan vücutta meydana gelen kırmızı lekeler (Kerkük)
ispi Bit (Ml.)
ispiçer Eczacı (Brd.)
işek Sidik (Gm. Ezc. Vn. El. Sv. Nğ.)
işemik Sidik (Mr. Ky.)
işemük Sidik (Gr.)
işenik Sidik (Ant.)
işeyh Sidik (Kr.)
işidek Kulak (Bo.)
işitgen Kulak (Çkl.)
işmek İçmek (İç.)
işok Hasta (İz. Mn. Çkl.)
işşek turpu Karın ağrısına iyi gelen, turp gibi acı bir çeşit ot (Ank.)
iştek Yemek yeme isteği (Çr.)
itdirse Arpacık (Gaz. Ank. Ant.)
itdirseği Arpacık, göz kapağında çıkan sivilce (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Ba. Kü. Es. Kc. Bo. Zn. Ks. Çkr. Çr. Ama. To. Or. Gr. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Vn. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant.)
itelli Felçli, çolak (Kr.)
iti Zeki (Ml.)
itmemesi Koltuk altında çıkan bir çeşit çıban (Sv.)
itmük kemiği Kuyruksokumu kemiği (Ks.)
itne Cinsel sapık (erkek için) (Isp.)
ittirse Arpacık (Isp. Af.)
ittirseği Arpacık (Mğ.)
ivdinmek Hastanın acıdan yorganı yırtması (Mn.)
ivez Bir çeşit sivrisinek (Af. Es. To. Or. Tr. Gaz. Mr. Sv. Ank. Krş. Ky. Nş. Nğ. Kn. Ada.)
ivlican Bacakta olan kırmızılık (Kn.)
ivli kurt Mikrop (Ank.)
iya Kaburga kemiği (Çr. Ama.)
iyağı Kaburga kemiği (Krş.)
iyegi Kaburga kemiği (To.)
iyeği Kaburga kemiği (Çr.)
iyek Çene kemiğinde dişlerin oturduğu kısım (İst.)
iyikmek İyileşmek (Ks.)
iyindirik İshal (Isp. Dz.)
iyinik İshal (Gaz. Mr.)
iyinmek 1. Hastalıktan kurtulmak (Kr.)
2. Basur, dizanteri, kanlı ve sancılı ishal (Gaz.)
3. Ikınmak (Gaz.)
iyiek Zayıf, hastalıklı (Dz. Or. Mğ.)
iyiemek Zayıflamak (Isp. Dz. Ada. Mğ.)
iynihan Obur (Nğ.)
iynik İshal (Gaz.)
iyözü Kaburga kemiği (Sn.)
izede Zayıf, cılız çocuk (İst.)
izment Küçük, büyümemiş, zayıf (Ba.)
izmet Küçük, büyümemiş, zayıf (Ba.)
izvet Küçük, büyümemiş, zayıf (Kn.)
izvent Küçük, büyümemiş, zayıf (İç.)

K

kab Lâğım (Hat.)
kaba Kaplıca (Kc.)
kabaç Çocukluğundan beri ince yapılı büyüyen erkek (Isp.)
kabah 1. Göz kapağı (Vn.)
2. Sırt (Vn.)
3. Omuz (Vn.)
4. Vücudun yanı (Vn.)
kabak 1. Kafatası (Isp. Ant.)
2. Alın (Ay. Bil. Mğ.)
kabalaklaşmak Büyümek, irileşmek (Mr. Yz.)
kabalanmak Büyümek, irileşmek (Or. Nş. İç.)
kabalık Kuyruk sokumunun üstü (Dz.)
kabapost İri yarı olduğu halde sağlıklı, canlı olmayan insan (Sm.)
kabar Yanık, kabarmış yara (İz. Kerkük)
kabara 1. Seyrek sakallı adam (Yz.)
2. Yel, gaz. (Bo.)
kabara atmak Yellenmek (Bo.)
kabaracı Sık sık yellenen ve bunu huy edinen kişi (Bo.)
kabaram Üzüntüden olan sinir hastalığı (Sm.)
kabarcık otu Yele karşı kullanılan zehirli bir ot (Ank.)
kabarık Şişmiş sivilce (İz.)
kabaş Çok şişman (Isp.)
kabıklı Sünnetsiz erkek (Sv. Nğ.)
kabıllanmak Az doymak (Brd.)
kabunda kurumuş Kansız, cansız adam (Sv.)
kabızıkmak Kabız olmak (İç.)
kabran İhtiyar (Brs.)
kabuklu Sünnetsiz (Nğ.)
kaburlamak Sağa sola yalpa vurmak (Isp.)
kabuş Saçı dökülmüş adam (Isp.)
kacar 1. Kısa boylu, bodur (Ezc.)
2. Dilsiz (Ay.)
kacer Sıska, zayıf (Gaz.)
kacik Topuk kemiği, tarak kemiği (Ezm.)
kaça Yüz, el ve ayaklarda olan benler (Rz.)
kaçat Alın (Rz.)
kada Konuşmaya engel olan dil bağı, frenilum kısalığı (Es.)
kadah Yara izi (Vn.)
kadakmak Ölmek (Ada. İç.)
kadamak Gövdeyi bir yönden öbür yöne çevirememek, tutulmak (Ky.)
kaddırak Vücudunu dimdik tutan kişi (Ay. Mğ.)
kadek Kısa boylu kadın (Es.)
kafadişi Azı dişi (Ezc.)
kafa hapı Aspirin (Dz. İz.)
kafdar İhtiyar, cadı, bunak (Kr. Vn.)
kafkalı Zayıf (Rz.)
kaftar İhtiyar, cadı, bunak (Kr.Vn.)
kafter İhtiyar, cadı, bunak (Ezm.)
kagak Baştaki kepek, konak (Kü. Tr.)
kağam kağşak İhtiyarların yürüyüşünü anlatır (Kıb. Ank.)
kağdurmak Koşturmak (To.)
kağır Arkaya eğilmiş (Mr.)
kağırmak Öksürerek balgam çıkartmak (Ks.)
kağışmak 1. Arkaya bükülmek (Ks.)
2. Kusmak (Es.)
kağız Kız. kadın (Ml.)
kağrık 1. Nezleden damakta oluşan şiş (Isp.)
2. Balgam (Çr. Brd.)
kağruk Kambur, biçimsiz (Gr.)
kağsevk Balgam (Mğ.)
kağsırık Balgam (Af. Brd. Dz. Ay. Mğ. Ml.)
kağşamak 1. İhtiyarlamak (Dz. Çr.)
2. Zayıflamak, arıklamak, kuvvetten düşmek (Isp. İz. Çkl.)
3. Bedenin her yanı hasta olmak, sağlıksız olmak (Çr.)
kahırık Balgam (Ay.)
kahirlenmek Üzülmek, dertlenmek (Af.)
kahrık Balgam (Brd. To. Mğ.)
kahsırmak Öksürmek (Isp.)
kak El ya da ayak parmaklarının esnekliğini kaybetmiş, içeriye doğru kıvrık durumu (Ar.)
kakaç 1. Zayıf (Dz. Mn. Brs. Es. Kn. Kıb.)
2. Kekeme, dili tutuk adam (Sv.)
kakaç kesilmek Soğuktan donup kaskatı kesilmek (Or. Nğ.)
kakaçlanmak Soğuktan donup kaskatı olmak (İz. Ar. Krk.)
kakamit İskelet (Ba.)
kakavan İhtiyarlamış insan ya da hayvan (Isp.)
kakırmak Balgam çıkarmak (Or.)
kaklak Kör (Af.)
kakmak Yürümek (Isp.)
kakmık Kudurmuş insan (Ank.)
kakmuk 1. Yumruk (Or. Sv. Ed.)
2. Balgam (Ama. To. Gm.)
kakmuruh Balgam (Krş.)
kako Akılsız (Rz.)
kakrık Balgam (Çr. Or.)
kakuç Eli sakat (Ar.)
kakur Eğri, kambur (Ezm.)
kakvan Aklı kıt, aptal (İz.)
kalafatlı İri yarı, gösterişli (insan için) (Isp. Brd. Es. Sv. Yz. Nğ. Kn. Kerkük)
kalafatsız Çok şişman, biçimsiz kimse (Dz.)
kalak 1. Burun, burun ucu (Brd. Isp. Brs. Kc.

İst. Gr. Ezc. Mr. Sv. Krş. Ed. Tk.)
2. Geniz (Isp. İst. Ezc. Krş.)
kalmuk Gzö kapağı (Gr.)
kaltak 1. Delikanlı (Af.)
2. İhtiyar (kadınlar için) (Ay. Dz.)
kalurga İskelet (Nğ.)
kamalma Eğilme, diz çökme (Or.)
kamanmak Yorulmak (İst. Ky.)
kamar Çiçek bozuğu (Dz.)
kamartlaz Kurdeşen hatalığı (Gaz.)
kamat 1. Dış görünüş (Hat.)
2. Kol (Zn.)
kamatlaz Uyuşmak, (organ için)(Gaz.)
kamatlaz olmak Uyuşmak (Gaz.)
kamlak 1. Saçları dökülmüş ya da kısa kesilmiş kimse (Or. Sv.)
2. Şişman (Or.)
kamçaklamak Tırmalamak (Isp. Çkl. Mğ.)
kamgalanmak Yarası kabuk bağlamak (Sm.)
kamit Zayıf, kuru, etsiz insan ya da hayvan (İz. Ba. Brs. Es. Gr. Nğ. Mğ.)
kamjak Böcek, haşere (Kn.)
kamrık Böğür, kasık üstü (Isp. Dz. Ay. Mr. Ank. Yz. Ant.)
kamrıklamak Cinsel ilişkide bulunmak (Ada.)
kanakıtmak İşemek (Yz.)
kanalmak İşemek (Yz.)
kanaralamak Yellenmek (Mr.)
kanayaklı Kadın, kız (Rz. İç.)
kança Çene (Ank.)
kandak 1. İhtiyar (Çkl.)
2. Obur (Isp. Kn. İç.)
3. Zayıf (Mğ.)
kandal kemikleşmiş kıkırdak (Af.)
kandelez İnce, zayıf (Bo.)
kandız Mide ve karın bölgesi (Isp.)
kandil Sivri burunlu kimse (Kn.)
kandilli Gözünden sürekli yaş akan kimse (Kn.)
kanayaklı Kadın, kız (Rz.)
kangal 1. Böbrek (Gm.)
2. Zayıf (Dz.)
kangaş Zayıf (Isp. Rz. İç.)
kangaşı Zayıf (Rz.)
kangıldah Zayıf (Nğ.)
kanğıldak Zayıf, ince insan ya da hayvan (Sm. Nğ. Ada. İç.)
kangıldamak Bunamak (Sv.)
kangılı Şişmanlık nedeniyle hareketsizleşen insan ya da hayvan (İç.)
kangıt İskelet (Es. Ant.)
kanglı İskelet (Mğ.)
kanğıldak Iskelet (Çr.)
kanıbulanmak Buluğa ermek (Es.)
kaninglni Alından kan akmakla geçtiğine inanılan bir hastalık (Ank. Nğ.)
kanırmuk Balgam (Ks.)
kankala İki omuz arası (Kerkük)
kankıldak Zayıf (Isp. Mr. Ada.)
kankırana çevirmak Yarası şişmek, gangren olmak (Sv.)
kankıran olmak Gangren olmak (Sv.)
kankırdak Zayıf (Ada.)
kankırık Balgam (Mğ.)
kanlı balgam Dizanteri (Sm.)
kanlı burl Dizanteri (Vn.)
kannama Karın ağrısı, bağırsak gazı (Yz.)
kanoturmağ Dizanteri olmak (Kerkük)
kanraklamak Yeni doğan bebek, ilk kakasını yapmak (Sv.)
kanrık 1. İhtiyar (Ks.)
2. Balgam (Ama.)
kanrılmak Arkaya eğilmek, yaslanmak (Isp. Brd. Dz. Kc. Bo. Çr. Ama. Sv. Ank. Kıb.)
kanruk Balgam (Ama.)
kasırak Balgam (Isp.)
kansırık Balgam (Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Kn. İç. Ant.)
kansırıklı Öksürüklü, hastalıklı kimse (Ant.)
kantruk Zayıf, arık, biçimsiz (Tr.)
kan tutmak 1. Birdenbire ölmek, kalp tutmak (Sv.)
2. Ansızın bayılmak (Kıb.)
kan uydurmak Kan oturmasına neden olmak (vurarak, darbe ile) (Mr.)
kan uyumak Ansızın bayılmak (Mr.)
kanyel Bir deri hastalığı, egzema (İst.)
kapçık Yara kabuğu (Çr.)
kapçuk Sünnette kesilen parça, prepisyum (Ama.)
kapça İlik (Dz.)
kapçık Göz kapağı (Ky.)
kapçıklı Sünnet olmamış erkek (Ba.)
kapçlk Küçük yüzlü insan (Bt.)
kapınmak Ağrı ve sızıdan kıvranmak (Çkr. Es. Çr. Ama. Kn. Nğ.)
kapız Kabız (Isp.)
kapoçı İçi sıvı dolu sivilce (Rz.)
kapot Prezervatif, kaput (Kıb.)
kapsol Cinsel sapınca uğramış kişi (Ba.)
kaptırka Kaburga, iskelet (Mr.)
kar Sağır (Kr. Bt. Vn.)
karaağrı Uzun süren hastalık (Çr.)
karababaya tutulmak Çaresiz hastalığa tutulmak, ölmek (ilenç olarak kullanılır) (Ama. Or. Ağ.)
karabacak Zatülcemp hastalığında kaynatılarak içilen maydonozgillerden bir bitki (Gaz.)
karabakma Difteri, kuşpalazı (İst. Ezc.)
karabasan Lohusalık humması, doğumdan sonra gelen ateşli hastalık (İst)
karabasma Doğumdan hemen sonra gelen

ateşlı hastalık, havale, lohusalık humması (Ank.)

karabasmak Ateşlenmek, kabus basmak (Vn. Kerkük)

karaca 1. Pazı, koldaki kas kitlesi (Isp. Brd. Çkl. Kü. Çkr. Ank. Ant.)
2. Kol (Çkl.)

karacüllen Orta boylu, esmer erkek (Kn.)

karaçağı Beşik (To.)

karaçıkın 1. Ölüm, kötü haber (Ky.)
2. Zatülcemp, satlıcan hastalığı (Ada.)

karadalak Yüz, burun ve dudakların şişmesiyle beliren hastalık (Es. İst.)

karadam Mezar (İst.)

karadamla Birdenbire vücudu kaplayan ağrı (Kn.)

karadeve Ölüm, ecel (İç.)

karadon Çocuğu olmayan kadın ya da erkek (To.)

kara gevrek İnce yapılı ve esmer (Isp.)

karagöndürme Şarbon hastalığı (Mr. Ank.)

karagöynük Sıcaktan vücudun her yanında olan ve ağrı yapan şişler (Ank.)

karagöyündürme Şarbon hastalığı (İç.)

karağı Tavukkarası, Güneş battıktan sonra göz görmeme hastalığı (Kerkük)

karahmah Aydınlıktan karanlığa girerken göz hemen görmemek (Kerkük)

karak Bademcik (Tr.)

kara kabar 1. Taş vb. sert cisimlerin çarpmasından ya da batmasından sonra ayak altında olan şişlik (Or. Kn. İç. Ant. Kıb.)
2. El, ayak ve yüzde çıkan sulu çıban (Hat. Çr.)

kara kabarcık 1. Taş vb. sert cisimlerin çarpması ya da batmasından sonra ayak altında olan şişlik (Isp. Brd. Bo.)
2. Parmaklarda çıkan iltihaplı yara, dolama (Tk.)
3. Dilde çıkan küçük kabarcık (Brd.)

kara kabarık El, ayak ve yüzde çıkan sulu çıban (Nğ.)

kara kıran 1. Felâket, kıran (Bo.)
2. Salgın hastalık (Bo.)

karakmak 1. Gözün kararması, net görememe (Dz. Ml. Gaz. Sv. Nğ. Ada. İç. Isp. Mr.)
2. Susamak (Krş.)
3. Safra kabarması, mide bulanması (Gaz. Hat.)
4. Ses kısılması (Kn. Ada. İç. Ant.)

karakoça Saçı sakalı ağarmayan yaşlı adam (Sm. Tr.)

karakura Esmer, cılız insan (Mğ. Nğ.)

karakura basmak Kâbus görmek (Ama. Ank.)

karakura çökmek Kâbus görmek (Çr.)

kara kuzgun Hastalıktan yüzü sararmış insan (Ant.)

kara kütük Hastalıktan esmerleşmiş ve büyüyememiş insan ya da hayvan (Ba.)

karakütük kesilmek Bedeni zayıflayıp yüzü kararmak (Çr.)

karamık Vücutta siyah kabarcıklar döktüren bir hastalık (Not: Suçiçeği olabilir) (Ank.)

karamuk Vücutta siyah kabarcıklar döktüren bir hastalık (Not: Suçiçeği olabilir) (Isp. Sm. Or.)

kara mubarek Karbonkül, şirpençe, kan çıbanı (Krş.)

kara ot Sarılık hastalığının iyileşmesinde kullanılan ot (Brs. İst.)

kara pençe Şarbon hastalığı (Ank.)

karartı Beden, varlık (insan için) (To. Yz.)

kara salgın 1. Skorbit hastalığı (Krş.)
2. Boğaz ağrısı (Krş.)

kara sarılık Üst dudak ile diş arasında çıkan bir kabarcık (Nğ.)

karaskan Cılız, zayıf insan (Tr.)

kara taban insan ve hayvanlarda ayak altında olan iltihaplı yara (Isp. Dz. İç. Tk.)

kara tahın Şarbon hastalığı (Krş.)

kara tavuk Dalak (Mğ.)

kara yakma Şarbon hastalığı (Isp.)

kara yakmaca Şarbon hastalığı (Çkl.)

karayanı Şarbon hastalığı (Rz.)

kara yanık İnsan vücudunda kabarcıklar biçiminde beliren hastalık (Çr.)

kara yatalığ Tifo hastalığı (Kerkük)

kara yatılık Tifo hastalığı (Kerkük)

karayazı 1. Ölüm (Çr.)
2. Üzüntü, sıkıntı (Çr.)

kara yer Mezar (Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Es. Çr. Ama. Ar. Vn. Gaz. Sv. Nğ. Kn.)

kara yol Ölüm (Gm.)

karcıkmak 1. Çok konuşmaktan ve soğuktan sesi kısılmak (Af. Isp. Nğ.)
2. Ayağı soğuktan morarmak (Mr.)
3. El ve ayağı suda çok kalmaktan beyazlaşmak (Af. Isp. Nğ.)

karçıkmak Çok konuşmaktan ve soğuktan sesi kısılmak (Isp.)

kardı Su içerek hastalanan lohusa (Isp.)

karene Obur (Ada.)

kareş Teni beyaz, kaşı, gözü ve saçı kara olan güzel kadın ya da erkek (İst.)

karığ Bir göz hastalığı (Bt.)

karıh olmak Güneşli havada kara batmaktan gözleri ağrımak (Vn.)

karık 1. Kısık (ses için) (Mn. Ba.)
2. Bir göz hastalığı (Rz.)
3. Kara bakmakla oluşan göz hastalığı (Kr.)

karık değmek Güneşli havada kara bakmaktan gözü ağrımak (Ar.)

karıklamak Güneşli havada kara bakmaktan gözü ağrımak (Ar.)
karıkmak 1. Güneşli havada kara batmaktan gözü ağrımak (Es. El. Ml. Sv. Ky.)
2. Sesi kısılmak (Brd. Dz. Kn. Ant. Mğ.)
3. İyileşme evresindeyken hastalığı birden artmak (Çr.)
karılmak Sesi kısılmak (İz.)
karımah Yaşlanmak (Kadın için) (Vn.)
karımak Yaşlanmak (kadın için) (Çkl. Ama. Ağ. Gaz. Sv. Ada. İç. Çr. Mr. Ky.)
karımış Yirmibeş yaşına eriştiği halde evlenememiş kız (Ağ. Gaz.)
karın Yürek, iç (Isp.)
karıncacık Vücutta çıkan ve kaşıntı yapan kara kabarcıklar (Ml.)
karıncamak Boğazı gıcıklanmak (Çr.)
karıngeveni Karın ağrısında kullanılan, dağlarda biten bir bitki (Kn.)
karın kavraması Karın ağrısı (Isp. Dz.)
karın kıstı Karın ağrısı (Ur.)
karınmak Cinsel ilişkide bulunmak (Çkr.)
karısamış Ergenlik çağına gelmiş delikanlı (Ks.)
karlmek Kadın yaşlanmak (Gaz.)
karkalak Dışarıya doğru çıkık göz (Tr.)
karkar Gargara (Ml.)
karmak 1. Hastalık bulaşmak (Brs.)
2. Daha ağır hastalığa çevirmek (Ba.)
karmıç Çirkin, cildi bozuk (Ml.)
karnal Karnı büyük insan (Brs.)
karnali Karnı büyük insan (Rz.)
karnapa Şişman adam (Sm. Nğ.)
karnı burmak Midesi bağırsağı sancımak (Isp. Dz. Ay. Mn. Kc. Ama. Gaz. Mr. Tk. Çr. Yz.)
karnı getmek İshal olmak (Kerkük)
karnı kakılmak Bayılmak (Kc.)
karnı katılmak Yüreği sıkışmak (Çr.)
karnı kavramak Midesi bağırsağı sancımak (Isp.)
karnından buzalamak Aşırı yorgunluktan güçsüz kalmak (Nğ.)
karnı olmak Gebe olmak (Kerkük)
karnı sürmek İshal olmak (Hat.)
karoy Geceleri gözleri görmeyen insan (Ağ.)
karsalamak Hastalık ya da kötülük geçirmek (Çr.)
karsımak Yarası iyileşmeye başlamak (İç.)
kartalaç Yaşlı, kart (Ks.)
kartalak Yaşlı, kart (Sm.)
kartalaş Yaşlı, kart (Mr.)
kartalmak İhtiyarlamak (Bo. Gr. Gaz.)
kartana Birdenbire gelen titreme, üşüme, sıtma nöbeti (Ada. Kıb.)
kartaymak İhtiyarlamak (İst.)
kartımak İhtiyarlamak (Af.)
kartmak Yara Kabuğu (To.)
kart tıraş Orta yaşlılık (Krş.)
karttırmak Erkekliği giderilmek, enenmek (İç.)
karuk Çok uzun boylu adam (Or.)
karula otu Ağrı giderici olarak kullanılan bir çeşit ot (Kü.)
karusara Can sıkıntısı (Ks.)
kasalamak Sargı ile başı sarmak (Sm.)
kasar Ruhsal güç, moral (Es.)
kasar olmak 1. Üşütmek, soğuk almak (Nğ.)
2. Donmak (Nğ.)
kase Dişilik organı (çocuklar için) (Nğ.)
kasık yarılma Fıtık (Mr.)
kaskamıt Çok kısa ve şişman ya da çok ince ve uzun olan, vücudu biçimsiz çocuk (Gr.)
kasken Yeni doğum yapmış kadın, lohusa (Ml.)
kaskestl Başı ağrıyan kimsenin alnına bağladığı bağ (Kn.)
kasma Yeni doğduğunda meme emmeyen bebek (İst.)
kasmuk Balgam (Gr.)
kasu Cinsel sapıklığa uğramış erkek (Ml.)
kasuh Kasık (Sv.)
kaşaltak Çene kemikleri (Ank.)
kaşıklık geml Kaburga kemiği (Mr.)
kaşıntı Uyuz hastalığı (Ank.)
katıklamak Eşcinsi ile cinsel ilişkide bulunmak (erkek için) (Çr.)
katı kürek Bel (Kn.)
katılama Bel ya da parmak gibi eklem yerlerinden ses çıkması, kütürdemek (Gm.)
katımak Üşümek, donmak (Mğ.)
katın Kadın (Kn.)
katır kemiğl Kürek kemiği (Bt.)
katlk Koltuk altında çıkan bir çıban (Dy.)
katlamak Bel ya da parmak gibi eklem yerlerinden ses çıkmak, kütürdemek (Gm.)
katman Kulaç (Isp.)
kavak durmak Amuda kalkmak (Ama. Kn.)
kavalamak Kan çıkarmayacak biçimde hafifçe ısırmak (İç.)
kavalık Bataklık (Af.)
kavara Yel, gaz (İz. Bo. Ama. Gm. Rz. Ar. Hat. Sv. Ky. Nğ.)
kavara atmak Yellenmek (Bo.)
kavaracı Yellenen kimse (Çr.)
kavara çekmek Yellenmek (Ama. Ky.)
kavık Sidik torbası, mesane (Nğ.)
kavlak Çıplak (Uş. Çr.)
kavlamak Soyunmak (Çr.)
kavlatma Soğuk algınlığı (Ar.)
kavluh Sidik torbası, mesane (Vn.)
kavluk Sidik torbası, mesane (Ezc. Sv.)
kavramak Sancılanmak, ağrımak (Dz.)
kavranmak 1. Kıvranmak, çabalamak (Isp. Ba.

Krş. Ky. Nğ. Kn.)
2. Kaşınmak (Isp.)
kavrık Balgam (Brd.)
kavrımak Sancılanmak, ağrımak (Dz.)
kavruk Dertli, acı çeken (Nğ.)
kavsara 1. Ruh, can (Ks. Kn. Mğ.)
2. Öksürük (Ant.)
3. Zayıf kimse (Bo.)
kavuç 1. Fıtık hastalığı ve bu hastalığa tutulmuş kimse (Zn. Ks. Çkr. Sn.)
2. Zayıf, hastalıklı (Çkr. Ks.)
kavuk 1. Sidik torbası, mesane (Isp. Çkr. Çr. Bt. Mr. Kn.)
2. Çıkıkçı (Ky.)
kavurcak Bebek (Kerkük)
kavurmuk Balgam (Çkr.)
kavut İlâç olarak kullanılan kaynatılmış çiçek ya da bitki kökü suyu (İz.)
kavzamak Acıyan yeri tutmak (Isp.)
kavzınmak Kaşınmak (Af.)
kayasa Yara üzerindeki kabuk (Ezc.)
kaydur Topal (Sm.)
kaygıla kaygıla Belini bükerek, öne eğilerek (yürüme için) (Çkl.)
kayıkgöz Şaşı, şehla göz (Bo.)
kayıptırmak İstemeden gaz çıkartmak, yellenmek (Rz.)
kayısı kayısı Çocukların yarım yarım konuşmasını anlatır (Ank.)
kayışmak Cinsel İlişkide bulunmak (Mn. Ama. Sm. Nğ.)
kayıvermek 1. Ölmek (Ks.)
2. Düşmek (Ks.)
kaykaş Kirpik (Ky.)
kaykıla Kalmak 1. Ağrı ya da başka nedenlerle kambur olmak (Çr.)
2. Kamburluğunu gizlemeye çalışarak yürümek (Çr.)
kaykılmak 1. Bayılmak (Tk.)
2. Ölmek (İz. Ba. Sm. Krk.)
3. Ağrı ya da başka nedenlerle kambur olmak (Çr.)
4. Kamburluğunu gizlemeye çalışarak yürümek (Çr.)
kaykışmak 1. Ağrı ya da başka nedenlerle kambur olmak (Çr.)
2. Kamburluğunu gizlemeye çalışarak yürümek (Çr.)
kaymak İğfal etmek, ırzına geçmek (Sm.)
kaynar Hastalara kaynatılarak içirilen pekmez, yağ ve baharat karışımı (Mn. Ur. İç. Kıb.)
kaynarca Hastalara kaynatılarak içirilen pekmez, yağ ve baharat karışımı (Mn. Ur. İç. Kıb.)
kaynaşmak Konuşmak (Sm.)
kaynaştırmak Kaşındırmak (Sv.)
kayranbaş Kel (İst.)
kaysak Yara, çıban kabuğu (Çr. Sv. Kn. Ant. İç.)
kaysamak Ayağı sürçmek, kaymak (İst.)
kayse Yara, çıban kabuğu (Kn.)
kaytarmak Kusmak (Or.)
kaytavlamak Hastalığı depreşmek (Brs.)
kazak Dilsiz (Or.)
kazalmak Dik durmak, başı arkaya atıp göğsünü germek (Çr. To. Sv.)
kazav Ciğer, yürek (Ml.)
kazıklama Fıtık hastalığı (Ezc.)
kazıklı humma Tetanos hastalığı (Nğ.)
kebbüs Uykuda gelen ağırlık (Hat.)
kebe Çocuğu yaşamayan kadın (Sv.)
kebesiz Ölü doğan çocuk, duygusuz (Ml.)
kepeç Kepek (Ar.)
keçeşmek Vücudu uyuşmak (Ur. Ada.)
keçinmek Ölmek (Af.)
keçit Geçici hastalık (Ml.)
keçrik Kötürüm (Ezc.)
kede Şiş karınlı, sarı yüzlü, hasta çocuk (Kn.)
kedere Sıska, cılız (Kn.)
kedi bıcığı Koltuk altında çıkan bir çeşit çıban, köpek memesi (Af. Isp. Brd.)
kedi daşağı Koltuk altında çıkan bir çeşit çıban, köpek memesi (Mr.)
kedi dirseği Arpacık (Krk.)
kedi memesi Koltuk altında çıkan çıban (Ay. Çr.)
kedük Dudağın yarık ya da buruna yapışık durumu (Rz.)
kefaret Güç, kuvvet (Af.)
kefera İhtiyar adam (Ar. Kr.)
kefil kefil solumak Derin derin tez tez solumak (Çr.)
keheç Kekeme (Bil.)
kehelemek Yorgunluktan sık sık soluk almak, solumak (Mr. Ada.)
kehildemek Çok yorularak güç soluk almak (Yz.)
kehilemek Çok yorularak güç soluk almak (Yz. Bo. Gaz. Sv.)
kehil kehil Soluk soluğa (Ky.)
kehil kehil solumak Çok yorularak güç soluk almak (Çr.)
keh keh geçmek Kuvvetten düşmek (Sv.)
kehle Bit (Isp. Rz.)
kehlemek Yorgunluktan sık sık soluk almak, solumak (Brd. To. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ky. Ada.)
kehliyl azmak Midesi bulanmak (Kr.)
kehne Bit (Sv.)
kehnemek Sıcaktan terlemek, sıkılmak (Ay.)
keke Kekeme (Kc. Bo. Md. Nş. İç.)
kekec Kekeme (Rz.)

kekecen Kekeme (Sm.)
kekeç 1. Kekeme (Af. Isp. Dz. Mn. Es. Ks. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Or. Gm. Gr. Ar. Kr. Ml. Gaz. Mr. Hat. Ur. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. Ant. Krk.)
2. Çene (Ay.)
kekelemek Soluk soluğa kalmak (Ada.)
kekemek Baş sallamak (Es. Yz.)
kekeş Kekeme (Kr. Krş.)
kekevi Kekeme (Rz.)
kekez Kekeme (Zn. Or. Gr. Tr. Rz.)
kekiç Çene altı (Dz. Ay.)
kekirmek 1. Geğirmek (Kn.)
2. İnlemek (Mr.)
kekiş Çene altı (Dz.)
keküç Dudak (Sv.)
kel Biçimsiz, zayıf insan ya da hayvan (İç.)
kelbe Balgam (Ank.)
keleçlenmek Heyecanlanmak (Sv.)
kelefet Çok zayıf insan (Af.)
kelek 1. Aptal (To.)
2. Eşcinsel, tüysüz genç (Çr.)
keleküte Şişman (Bt.)
kelepir Zayıf, cılız (Brd.)
kelepienmek Sancıdan, ağrıdan kıvranmak (Krk.)
kelermeni İlâç olarak kullanılan kırmızı renkli bir madde (Kc.)
keles Zayıf, cılız (Dz. Ank.)
keleş 1. Güzel, yakışıklı insan (Isp. Brd. Dz. İz. Mn. Ba. Brs. Kü. Bil. Es. Bo. İst. Çr. Sn. Sm. Ama. Tr. Rz. Ar. Gm. Ml. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç.)
2. Vücut yapısı gösterişsiz kaba (Krk.)
3. Kel (Brd. İz. Kc. Sk. Bo. Ama.)
kelete Vücut yapısı gösterişsiz, kaba (İç.)
keleyh Güç, kuvvet (Kr.)
kelez 1. Hasta, cılız, zayıf (Brd. Dz. İst. Ks. Sn. Ama.)
2. Büyümemiş, gelişmemiş (Es. Çkr. Ank.)
kelezimek 1. Kuvvetten düşmek, yorulmak (Es. Kc. Bo. Sv. Kn. Brd.)
2. Zayıflamak (Ks. Çkr. To. Or. Kn. İç.)
3. Yavaş yavaş kuvvetlenmek (Isp.)
kelezleşmek Düşkünleşmek (Ks.)
kel hastalık Verem (İç.)
kelkinmek Bebek çırpınmak (Ks.)
kelmuhra Ur (Gr.)
kelp Kalp, yürek (Hat.)
kelpengecik Delikanlı, genç insan (Ba.)
kelpenti Miskin, uyuşuk (İz.)
kelpirtetmek Göz kapaklarını oynatmak (Çkr.)
keltek Saçları dökük, başı yağlı, kirli (Çr.)
kemçik 1. Alt çenesi çıkık, üst çenesi içeriye doğru çökmüş gibi duran, dişleri üst üste gelmeyen kimse (Af. Isp. Mn. Es. Ama. Kr. Mr. Sv. Ky. Nğ.)
2. Burnu basık kimse (Isp. Gaz.)
3. Sıska, cılız kimse (Uş.)
4. İnce yüzlü çırkin kimse (Çr. Yz.)
5. Ağzı eğri kimse (Ky.)
6. Burnu basık kimse (Mr.)
7. Küçük yüzlü insan (Bo.)
kemçildemek Ağız boşken çiğner gibi yapmak (İç.)
kemçilmek Zayıflamak, incelmek (Yz.)
kemçuk Alt çenesi çıkık, üst çenesi içeriye doğru çökmüş gibi duran dişleri üst üste gelmeyen kimse (Sv.)
kemçük 1. Alt çenesi çıkık, üst çenesi içeriye doğru çökmüş gibi duran, dişleri üst üste gelmeyen kimse (Gr. Ezc. To.)
2. Yaşlılıktan ve zayıflıktan ağzı çöküp burnu ile çenesi birbirine yaklaşmış olan insan (Ama. Or. Ar. Ml. Sv.)
3. Küçük yüzlü insan (Sm. Ama. Gr.)
keme 1. Ön dişleri olmayan ya da eksik olan kimse (Bo.)
2. Çenesi çıkık olan kimse (Çr.)
3. Konak, çocukların başındaki kepek (Ada.)
kemer Ayak tabanının çukur yeri (İz.)
kemeş Bodur, biçimsiz insan (Es.)
kemha Yara kabuğu (Af.)
kemeklik Genelev (Isp. Ant.)
kemiksiz et Ciğer (Ama.)
kemeirtlek 1. Gırtlak (Ama. Mr.)
2. Çok zayıf kimse (Sv.)
3. Kıkırdak (Mr.)
kemişmek Yaşlılıktan zayıflamak (Brs.)
kemki 1. İnsan kafatası (İç.)
2. Alt çenesi çıkık, üst çenesi içeriye çökmüş gibi duran, dişleri üst üste gelmeyen kimse (Dz.)
kempmek Birdenbire ölmek (Ada.)
kemre 1. Deride kalınlaşmış kir tabakası (Es. Gaz.)
2. Başta olan kepek (Hat. İç.)
3. Yara kabuğu (Af. Brd. Ada.)
4. Burunda kurumuş sümük (Çr.)
5. Gübre (To. Ama.)
kemreleşmek Yaranın kabuk bağlaması (El.)
kemrelik Gübrelik (Tr. Sv.)
kencik Küçük yüzlü insan (Ada.)
kendini bulmak Buluğa ermek (Ar.)
kenef Helâ, ayakyolu (Af. Gaz.)
kenent Helâ, ayakyolu (Ank.)
kengi 1. Romatizma (kn. İç.)
2. Lumbago (İç.)
3. Nezle (İz.)
4. Frengi (İç.)

5. Ağrı (Kn.)
kenirmek Gaz çıkarmak (Ml. Krş.)
kenirtlek Kıkırdak (Ky.)
keniz Gırtlak (Mr.)
kepçik Küçük yüzlü insan (Bo.)
kepçöken Kâbus (Hat.)
kepçük Küçük yüzlü insan (Bo. Çr. Sn. Sm. Ama. Or.)
kepdüşen Tatarcık (Hat.)
kepe Zayıf (Ant.)
kepeği kesilmek Ölmek (Gaz.)
kepeği tükenmek Ölmek (Gsz. Ank. Krş.)
kepelemek Kuvvetten düşmek, çok yorulmak (Kn.)
kepen Ense (Kerkük)
kepermek Yorulmak, güçsüz kalmak (Çr.)
kepezlmek 1. Çok yorulmak, gücünü kaybetmek (Dz. Ks. Çr. Ama. Sm. Sv. Krş. Ky.)
2. Açlıktan bitkin düşmek (Ama.)
kepiç Burnu basık kimse (Çr.)
kepi kesmek Üşümek, titremek (İç.)
kepildemek Göz kırpılmak (Nğ.)
kepiş Kadının üreme organı (Isp.)
kepizimek Yorulmak (Ky.)
keprem Kuvvetten düşmüş, güçsüz insan ya da hayvan (Uş. Isp. Ay. İz. Mn. El.)
kepsap Bunak (Ama.)
kepüç Burnu basık kimse (Ky.)
ker Yaraya sürülen, yanmış bağ çubuğundan elde edilen yağ (Çr.)
kere kulak Kepçesi dik olan kulak (Ama.)
kerif 1. Kadınlarda ay hali, adet (Gm.)
2. Pis (Çkr. Gr.)
kerik Akıl (İst.)
kerkeneği çıkmak Yorularak zayıflamak (Nğ.)
kerkenek İskelet (Nğ.)
kerkenmek Sapık amaçla birisinin arkasına değmek, sürtünmek (Ank. Ada. Kerkük)
kerkere Çok zayıf ve yaşlı (Ur.)
kerkinmek Sapık amaçla birisinin arkasına değmek, sürtünmek (Isp. Ks. İst. Ama. Ar. Yz. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Çr.)
kerkmek Sapık amaçla birisinin arkasına değmek, sürtünmek (Dz.)
kerme Yara üstünde oluşan kabuk (El. Ml.)
kermelemek Yarası kabuk bağlamak (To. Krş. Nğ.)
kermelenmek Yarası kabuk bağlamak (Kü.)
kerneşmek Gerinmek (Ml. Ank.)
kerpildetmek Göz kapaklarını sık sık oynatmak, kırpmak (İz. İç.)
kertik Burnu küçük olan insan ya da hayvan (Dz.)
kertikbas Erkeğin cinsel organı (Nğ.)
kertilmek Temriyeden kurtulmak için damardan kan aldırmak (Tr.)
kertim Kabuk bağlama, kabuklanma (Kerkük)
kertlek 1. Gırtlak (Ml.)
2. Nasır (Sv.)
kertlez 1. Burnunun üstü çökük olan, basık burunlu (Isp. Mr. Gaz. Sv.)
2. Dişi dökülmüş yaşlı adam (Çr.)
kertme 1. Kir tabakası (Dy.)
2. Yaranın kabuğu (Dy.)
kertmek 1. Temriyenin iyileşmesi için hastanın damağından ustura ile kan almak (Tr.)
2. Cinsel ilişkide bulunmak (Nğ.)
kertüklü Sünnetli erkek (Gm.)
kerz Kambur (Çkl.)
kerzlik Kamburluk (Çkl.)
kesdek 1. Orta boy (Sv. Nğ. Kn. İç.)
2. Basık burunlu (Ama.)
kesdek burunlu Burnu küçük olan insan ya da hayvan (Ama.)
kesekle Nezle (Kn.)
keses Baştaki kepek (Ar.)
kesik 1. Kansız, zayıf insan (Mğ.)
2. Dayanıksız, güçsüz kimse (Ks.)
kesim Beden yapısı (Rz.)
keski Son çocuk (Ed.)
kesmek Çocuğu memeden ayırmak (Tr.)
kestek Kısa boylu adam (Es. To. Bt. Krş. Nş. Nğ. Kn. İç. Sv. Ky. Ada.)
keş 1. Göze gelen beyazlık, körlük (İç.)
2. Gırtlak (Or.)
3. Ağzın yanlarında biriken kir (Çr.)
keşeği Yaraya sarılan sargıdaki kurumuş iltihap lekeleri (Ml.)
keşen 1. Azmış, yayılmış yara (Ks. Mr.)
2. Dert, sıkıntı (Brd.)
keşeneş olmak Yaradaki irin koyulaşmak (Nğ.)
keşeniş Gangren (Brs.)
keşenişe karmak Gangren olmak (Brs.)
keşermek Ölmek (Ada. İç.)
keşertmek 1. Çok dövmek (İç.)
2. Öldürmek (Ky. Ada.)
keşeve Güçsüz (Ezc.)
keşir Kusur, özür (Ur.)
keş kesilmek Kör olmak (Ky.)
keşlemek Boğmak (Or.)
keşlenmek Çok üşümek (Ar.)
kestermek Çok döğmek, hırpalamak (Gaz.)
ket Çok kuvvetli (İz.)
ketemez Ağız, yeni doğuran hayvanın ilk sütü (Ağ.)
ketibe Kısa boylu, çelimsiz (Nğ.)
ketlek Gırtlak (Nğ.)
ketlez 1. Basık burun (Nğ.)
2. Genizden konuşan (Nğ.)
3. Çopur (Nğ.)
ketnez Basık burun (Gaz.)
kevgi Romatizma (Kn. İç.)

kevlk Çok zayıf, cılız (Sn.)
kevker Ağzı çarpık adam (Kn.)
kevplşe kalmak Uyuşmak, gerilmek (Ank.)
kevre Zayıf, çelimsiz (Es.)
kevselemek Çiğner gibi yapmak, gevelemek (Nğ.)
kevüç Alt çenesi çıkık, üst çenesi içeriye çökmüş gibi duran, dişleri üst üste gelmeyen kimse (Gr.)
kevük Dişsiz kimse (Gm. Sv.)
keyıhmak Uyuşmak (Kr.)
keymelemek Çiğnemek (Brd.)
keyrek Kaburga kemiklerinin alttan birinci, ikinci çifti (Ml.)
keyvanı Çok yaşlı kadın (Or.)
kezan Erkek çocuk (Krk.)
kıbal Yüz (Sv. Ank.)
kıbat Diz (Kz.)
kıbık Bir bölgeye özgü hastalık, endemik hastalık (Ada.)
kıbış Saçsız, kel (Nğ.)
kıbıt Karın (Kn.)
kıcçık Topal (Ezc.)
kıcık 1. Bir çeşit deri hastalığı (Kn.)
2. Boğazda yanma, gıcık (Çr.)
kıcıklamak Gıdıklamak (Çkl.)
kıcıklanmak Gıdıklanmak (Ama.)
kıcır 1. Kuvvet, güç (Sm.)
2. Fıtıklı kimse (Zn.)
kıcır kemiğl Kalça Kemiği (To.)
kıcırlanmak İyileşmek, şişmanlamak (Ama. Sm.)
kıcırlı Şişman (Çr.)
kıcirik Kötürüm (Ecz.)
kıç 1. Ayak (Af. Isp. Brd. Dz. Kü. Es. Çkr. Çr. Ama. To. Or. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Adı. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Vn. Ml. Kerkük)
2. Ayak bileği (Gm. İç.)
3. Diz. (Kc.)
4. Topuk (Brs.)
5. Bacağın diz kapağından aşağı bölümü (Çr.)
6. Bacağın uyluk bölümü (Dz.)
7. Arka (Mr.)
kıcıklamak Gıdıklamak (Tr.)
kıda Kısa boylu (Ada.)
kıdalak 1. Küçük adım (Hat.)
2. Kısa boylu (Hat.)
kıdem Küçük çocuk (Brs.)
kıdıh Çene altı, gerdan (Sv. Nğ.)
kıdık 1. Gerdan, çene altı (Çkl. Kc. Çkr. Çr. Ama. To. Ezc. Bt. Mr. Sv. Ank. Ky. Nğ. Ada. Kr.)
2. Çene (To. Sv.)
3. Gırtlak (Sv.)
kıdıklamak Gıdıklamak (Çkr. Tr. Gaz.)
kıdıklanmak Gıdıklanmak (Çkr. İç.)
kıdıl parmak Küçük parmak (Kr.)
kıdım Küçük adım (To. Ky.)
kıdıman Zamanından erken doğan insan ya da hayvan, prematüre (Çr.)
kıdımık Küçük adım (Isp.)
kıdır Kısa boylu (Sv.)
kıdırım olmak Sıkıntıdan bunalmak (Sn.)
kıdırış 1. Yüzü buruşuk adam (Kn.)
2. Kel, saçsız (Zn.)
kıdırmak Zayıflamak (Kn.)
kıdlamak Dişlemek, ısırmak (Ezc.)
kıf Kir, pislik (Kn.)
kıfıl kıfıl Mışıl mışıl (uyumak için) (Sm.)
kığır Burnundan konuşan adam, hımhım (Ks.)
kığışmak Soğuktan donmak (El.)
kığıştak Sinir hastalığının iyileştirilmesinde kullanılan, kaynatılarak suyu içilen bir bitki (Bil.)
kıh İnsan dışkısı, pislik (Tr. El. Ml.)
kıhkıhlamak Kesik kesik öksürmek (El. Ml.)
kıhlamak Büyük aptes etmek, pislemek (Sv.)
kıkı 1. Guvatr hastalığı (Ar.)
2. İnsan dışkısı, pislik (Tr.)
kıkın İnsan dışkısı, pislik (Ar.)
kıkırdak Gırtlak (Ks.)
kıkırdamak 1. Ölmek (Kc. Bo. İst. Ama. Ml. Nğ. Krk.)
2. Soğuktan donmak (Kc. Bo.)
kıkırdatmak Öldürmek (Nğ.)
kıkırlık Kıkırdak (Kr.)
kılafatlı İri yarı, gösterişli (Hat.)
kılağı Ustura yarası (Krş.)
kılağılı Sağlıklı (İç.)
kılav Beden sağlığı, dinçlik, neşe (Bt. Ada.)
kılavat Yüz (Ada.)
kılavlı 1. Yaşı büyük olup ta genç görünen (Mr.)
2. Sağlıklı, iştahlı (Ama. Ada.)
kılbaşı İnsanlarda parmak üzerinde çıkan yumruk büyüklüğünde bir çeşit çıban (Ada. Ml. Kerkük)
kılcır Fıtıklı kimse (Zn. Mğ.)
kılçan Seyrek saçlı kimse (Nğ.)
kıldak Kadınlarla arkadaşlıktan hoşlanan, kadınsı (Uş. Ay. Kü.)
kıldır Zayıf, iyi gelişmemiş (Çkr.)
kıldır gücük Ufak tefek, çelimsiz (Ama.)
kıldırok olmak Kadının memesi süt birikme nedeniyle ağrımak (Ay.)
kıldır sızdır Ufak tefek, çelimsiz (Gaz.)
kıldır zıldır Ufak tefek, çelimsiz (Gaz.)
kıl durgunu Göğüste şişmeyle beliren hastalık (Ank.)
kıldurmak Kadının memesi süt birikme nede-

niyle ağrımak (Dz. Sv. Nğ.)
kılefetli İri yarı, gösterişli (Sv.)
kılevi Göbeğin alt kısmı, mahrem yer, pubis (Hat.)
kılıç otu Yaraları iyileştirmede kullanılan söğüt yaprağı gibi yaprakları ve sarı çiçekleri olan bir ot (Gr. Gaz. Hat.)
kılıklı Temiz (Hat.)
kılınboz Orta yaşlı (Vn.)
kılınç Çene altında Beliren bezeler, çene altında lenfadenopati (Sv.)
kılır Erkeğin cinsel organı (Ama.)
kılk Kalça ile makat arası (İz.)
kılkabar Çoğu zaman parmak uçlarında görülen, ağrısı çok şiddetli bir çeşit kabarık yara (Kerkük)
kılkuyruk Zayıf, güçsüz (To. Kr.)
kılpıran Temiz (Af.)
kıltı Ense ile baş arasındaki yer, omuz (Ur.)
kımçırmak İshal olmak (Ay.)
kımçışmak Karıncalanmak (Bo.)
kımıç Kuyruk sokumu (Vn.)
kımık Karış (Nş.)
kımır zayıf vücutlu ve çopur (Nğ.)
kımışmak Karıncalanmak (Ba. Hat.)
kımıt Zayıf (Bil.)
kınamsık İştahsız, herşeyden tiksinen (Ba.)
kıncıklamak Gıdıklamak (To. Gaz. Hat.)
kıncıklanmak Gıdıklanmak (Hat.)
kıncıklemek Gıdıklamak (El.)
kındı Ufak tefek, kısa boylu kimse (Ank.)
kındır Ufak, tefek, kısa boylu kimse (Dy.)
kındırık Ufak tefek, kısa boylu kimse (Ur. Ada. İç.)
kıngıra otu baş ağrısını iyileştirmede kullanılan bir çeşit ot (ağrının geçmesi için bu ot ile burun kanatılır) (Ank.)
kıngılı Soluk alırken boğazından ses çıkaran (Çr.)
kınık Obur (Sm.)
kını kınında Cinsel birleşme durumunda (Isp.)
kınmak Isırmak (İz.)
kıntıma Gıda, besin (Nş.)
kıpa bakmak Gözünü kısarak bakmak (Nğ. Kn. Ada.)
kıpık 1. İki gözü eşit büyüklükte olmayan insan ya da hayvan (Çkl. Es. Ank.)
2. Gözünü çok kırpan insan (İz. Bo. Çkr. Gaz. Sv. Kn.)
kıpış kıpış Göz kapaklarının sürekli olarak kırpılmasını anlatır (Bo.)
kıpıştırmak Göz kapaklarını sık sık açıp kapamak (Kc. Ama.)
kıpıtmak Göz kapaklarını az aralayarak bakmak (Çr.)
kıpkıp Gözünü çok kırpan insan (Isp. Dz. Ay. Ant. Mğ.)
kıpmak 1. Kırpmak (göz için) (Gaz. İç.)
2. Göz kapaklarını az aralayarak bakmak (Çr.)
kıpraşmak Yavaşça kımıldamak (Dz. Kc. Mr. Nğ. Mğ.)
kır Saçsız, kel (Tn.)
kırağ Sağlık, istek, neşe (Ada.)
kıralmak Saçı ağarmak (Sm.Yz.)
kıran Çoluk çocuk (Ama. Yz. Nğ.)
kıranbığ Hafif geçen kızamık gibi bir hastalık (Kerkük)
kıranlık 1. Çoluk çocuk (Mn.)
2. Kıtlık, kuraklık (Ant.)
kıranta Yaşlı (çoğunlukla erkek için) (Ml.Yz.)
kırarmak Saçı ağarmak (Ay. Mğ. Or. Gr. Tr.)
kıray Genç, delikanlı (Brs. Tk.)
kırbaç Saçları ağarmış insan (Bo.)
kırbanak Çocuk (Ks.)
kırcıl Şaşı (Kerkük)
kırcıman Kır saçlı (Dz. Kü. Bo.)
kırçal Kır saçlı insan (Isp. İst. Sm. Or. Sv. Nğ. Mğ.)
kırçam Soğuk algınlığı sonucu olan üşüme (Ba.)
kırçan Hastalıklı, sağlıksız, kırgın (Kc.)
kırçanlamak Hastalanmak (Ba.)
kırçanmak Hastalanmak (Bo.)
kırçal kafalı Sarışın, sarı saçlı (Nğ.)
kırçav Kır saçlı insan ya da kır tüylü hayvan (Çkr.)
kırçıl Kır saçlı insan ya da kır tüylü hayvan (Dz. Rz. Ar. Mş. Gaz.)
kırço Saçlı sakalı ağarmaya başlamış kimse (Çr.)
kırdır Kaşsız, kirpiksiz kimse (Ky.)
kırdış Kaşsız, kirpiksiz kimse (Ky.)
kırdıyarak Topallayarak yürüyen kimse (Çr.)
kırf etmek Hastalık, yatağa düşürmek (Çr.)
kırgan Toptan ölüme götüren, bulaşıcı hastalık, kıran (Tr.)
kırgıl Kır saçlı insan ya da kır tüylü hayvan (Gaz.)
kırgın Toptan ölüme götüren, bulaşıcı hastalık, kıran (Ay. Bo. Ama. Or. Gr. Ar. Gaz. Hat. Nğ. Çr. Kr.)
kırgız Davranışları erkek gibi olan kız (Sm.)
kırıtmak Üşüyüp titremek (Ant.)
kırkaf Kara kuru (Çkl.)
kırkıt Kuvvetli kimse (Ar.)
kırkkanat Yaraları iyileştirmek için kullanılan yaprakları damarlı bir ot (Mr.)
kırklamak Boğaz hastalıklarında boğaza masaj yapmak (Iç.)
kırksınır Yaraları iyileştirmek için kullanılan, yaprakları damarlı bir ot (Ada.)

kırksinir Yaraları iyileştirmek için kullanılan, yaprakları damarlı bir ot (Sv. Yz.)
kırma 1. Iri yarı (Ba.)
2. Omurların yerinden oynamasından olan sancı (Krş.)
kırmacını almak Öldürmek, kökünü kazımak (İç.)
kırmançe Ak sakallı kimse (Tr.)
kırmış İnsan ya da pençeli hayvan tırnağı ile çizilen yara, tırmık (Hat.)
kırna Sıska, hastalıktan sararmış kimse (Çr.)
kırnapçık Boğaz ağrısı (Sn.)
kırnaz Sıska, hastalıktan sararmış kimse (Çr.)
kırnık Kel (Ada.)
kıroğ Saçı kırlaşmış adam (To.)
kırov Saçı kırlaşmış adam (To.)
kırpa Çocuklarda karın şişmesiyle beliren bir hastalık (İst.)
kırpa bakmak Gözünü kısarak bakmak (Nğ.)
kırpık Sürekli gözünü kırpan (Ml.)
kırran Veba (Kerkük)
kırrığan Çocuk (Vn.)
kırs olmak Uzun süre hasta yatan kimse sinirli olmak, bağırıp çağırmak (Mğ.)
kıpsarmak Hasta olmak (Dz. Çkl.)
kırtaş Kel (Ezc.)
kırtık Ufak, tefek, kısa boylu kimse (Kü. Ank.)
kırtıl Çiçek bozuğu yüz (Ama.)
kırtın Çiçek bozuğu yüz (Ks. Ezc. Ml.)
kırtış 1. Ak sakallı adam (Kn.)
2. Yüzü, boynu buruşuk adam (Gaz. Ank.)
3. Yüz, surat (Kn.)
4. Çiçek bozuğu yüzlü kimse (Çr.)
kırtik 1. Sakal (Bt.)
2. Kulak kıkırdağı (Ezm.)
kırtlamak Parmakları bükerek ek yerlerini çıtlatmak (Or.)
kırtmağ Pislikten deri üzerinde biriken kir ya da yara kabuğu (Kerkük)
kırtmak Çıkık (Nğ.)
kırtmıl Uyuz, sürekli kaşınan (Ky.)
kısa kütlez Kısa boylu tıknaz kimse (İç.)
kıstırgaç Kulağa kaçan bir böcek (Dz.)
kıstırgeç Kulağa kaçan bir böcek (Dz. Ay. İz. Ba. Mğ.)
kısık 1. Apışarası, kasık (Bo. Çkr. Nğ. Kn. İç.)
2. Kol ve bacaklardaki oynak yerler (Çr.)
kısık kalmak Büyüyememek (Rz.)
kısım Avuç (Dz. Ba. Bo.)
kıskıç Kulağa kaçan bir böcek (Krk.)
kısma Menenjit (İz.)
kıssıh Apışarası, kasık (Nğ.)
kıst Çıban kabuğu (Tr.)
kışkene Küçük çocuk (Es.)
kıtdik Çene altı, gerdan (Ml.)
kıtır 1. Kel hastalığı (Ada. İç.)
2. Güç, kuvvet (Ezm.)
3. Kısa Boylu kimse (Mn.)
kıtırdak Kıkırdak (Isp. Dz. Ay. Tr. Nğ. Kn.)
kıtırdamak Oynak kemikleri ya da kırık kemikleri birbirine sürerek ses çıkarmak (Kc. Ks. Tr. Nğ. Kn.)
kıtırdan düşmek Yaşın ilerlemesi nedeniyle çocuk yapamayacak duruma gelmek (Ezm.)
kıtırdı 1. Oynak yerlerden ve kemiklerden çıkan ses (Kc. Ks. Nğ.)
2. Sert yiyeceklerin yenirken ağızda çıkardığı ses (Kn.)
kıtırı kesilmek Gücü, kuvveti kesilmek (Kr.)
kıtırtı Oynak yerlerden ve kemiklerden çıkan ses (Or.)
kıtırmak Kıkırdak (Mğ.)
kıtlatmak Oynak yerleri ya da kırık kemikleri birbirine sürterek ses çıkarmak (Or. Gr.)
kıtmır Kısa boylu kimse (Çr. To.)
kıtmir Uyuz, sürekli kaşınan (Yz.)
kıvıç Kısa boylu, kuru cılız kimse (Çkr.)
kıvışdamak Acı duymak (Ky.)
kıvışmak Soğuktan donmak (Sm.)
kıvranmak İki büklüm bir halde gezmek (Isp. Dz. iz. Mn. Çkr. Ama. Or. Tr. Gaz. Hat. Sv. Nğ. Kn. İç. Krk. Ed.)
kıvrık Zayıf kalmış çocuk (Sm.)
kıyak İnsan dışkısı, pislik (Krş.)
kıydak Kısa adımlarla çabuk yürüyüş (Af.)
kıydırık Topal, bacağı eyri kimse (Çr.)
kıyğışık Topal, bacağı eyri kimse (Çr.)
kıygala kıygala Aksaya aksaya, topallaya topallaya (Sm.)
kıyığ İnsan dışkısı, pislik (Kerkük)
kıyık Donmak üzere olan, çok üşümüş kimse (Or.)
kıyılmak Açlıktan ya da başka nedenle midesi ağrımak (Nğ. Mğ.)
kıykaç Topal, bacağı eğri kimse (Çr.)
kıylama Dolama, parmak uçlarında çıkan iltihaplı yara (Mğ.)
kıynalmak Üzülmek, tasalanmak (Kn.)
kıypa bakmak Gözü kısarak bakmak (Nğ.)
kıypık 1. Gözünü sık sık açıp kapayan kimse (To. Sv. Kn.)
2. Kısık, yana doğru çekik (göz için) Nğ.)
kıypıtmak Gözünü yana doğru kaydırmak (Nğ.)
kıypmak 1. Gözünü açıp kapamak (Nğ.)
2. Göz kısmak (Nğ.)
kıypuk Kirpik (To.)
kıytak Ufak, tefek, kısa boylu kimse (Çr.)
kızan 1. Çocuk (Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Çkl. Brs. Kü. Bil. Kc. Sm. Ank. Kn. Ada. Mğ. Ed. Krk. Tk. Uş. Ky.)
2. Erkek çocuk, delikanlı (Isp. Dz. Ay. İz. Mn. Kü. Bo. Kz. Çr. Ky. Nğ. Ant. Mğ. Tk.)

kızanbığ Kızamık (Kerkük)
kızarantı Hafif kırmızılık, kızartı (Bo.)
kızdırma 1. Ateş, yüksek vücut ısısı (Gaz. Mr.)
2. Sıtma (Brs. Ama. Kr. Vn. Ur. Ada.)
kızık 1. Uyuz (Dz. Sm.)
2. Sıcaktan oluşan küçük sivilceler (Dz.)
3. Güneş yanığı (Çr.)
kızıl 1. Akçiğer (Nğ.)
2. Kasıkta çıkan bir çeşit çıban (Ank.)
kızılavruv Difteri, kuşpalazı (Kn.)
kızılca 1. Göğsün koltuk altına gelen kısmı (Çkl. Mğ.)
2. Çiçeğe benzer bir hastalık (Not: Suçiçeği olabilir) (Çkr. Vn.)
3. Kızamık (Çr.)
4. Çocuk (İz.)
5. Erkek çocuk (Mğ.)
6. Ateş, yüksek vücut ısısı (Sn.)
7. Gırtlak, yemek borusu (Bil.)
kızılcık 1. Kızamık hastalığı (Ba. Zn. Gm.)
2. Çiçeğe benzer bir hastalık (Not: Suçiçeği olabilir) (Nğ.)
kızılcıktan düşmek Erginleşmek (Bo.)
kızılcuh çıkarmak Kızamık çıkarmak (Ezc.)
kızıl enük Gırtlak, yemek borusu (Sv.)
kızıl gevrek Kızıl hastalığı (Çr.)
kızıl gicik Kaşıntı veren göz hastalığı (Kn. Çr.)
kızıl oluk Gırtlak, yemek borusu (Gr. Sv.)
kızıl öğürtlek Gırtlak, yemek borusu (Dz. Mr. İç.)
kızıl ömük Gırtlak, yemek borusu (Ama.)
kızıl önlük Gırtlak, yemek borusu (Çr. Sm. Ama. To. Sv.)
kızıl örtlek Gırtlak, yemek borusu (Mr.)
kızıl öyken Gırtlak, yemek borusu (Çkl.)
kızıl öynük Gırtlak, yemek borusu (Sv.)
kızıl özden Gırtlak, yemek borusu (Ezc.)
kızıl özen Gırtlak, yemek borusu (Ağ.)
kızıl ümük Gırtlak, yemek borusu (Bo. Ks. Çkr. Çr. Ank. Kn. İç.)
kızıl yara Karbonkül, şirpençe hastalığı (Ağ.)
kızıl yel Albümin hastalığı (Kü. Sn. Mğ.)
kızıl yörük Yılancık hastalığı (Af. Isp. Ay. Ba. Krş.)
kızıl yuğruk Yılancık hastalığı (Kü. Es. Ky. Nğ.)
kızıl yüğrük Yılancık hastalığı (Brd. Sv. Yz. Nğ. Kn.)
kızıl yürük Yılancık hastalığı (Dz. Hat. Sv. Yz. Krş. Ky. Ada.)
kızlığ 1. Bekaret, kızlık (Kerkük)
2. Kıtlık (Çkl.)
kızmet Cılız (Ba.)
kibrik Kirpik (İç.)
kif Frengi hastalığı (Kr. Ağ.)
kift düşmek Yorgun düşmek, güçsüz kalmak (Bt.)
kih Balgam (Hak.)
kilten Eklem yeri (İç.)
kimirtiek Gırtlak (Çr. Ama. To. Ky.)
kindik İnsan göbeği (To.)
kipirdemek 1. Gözü seyirmek (Nğ.)
2. Kımıldamak (Nğ. Kn.)
3. Gözü sık sık açıp kapamak (Çr.)
kipirdetmek Gözü açıp kapamak, kırpıştırmak (Nş.)
kipiş Kız çocuğunun cinsel organı (Çr.)
kipişik Hastalık nedeniyle gözlerini kırparak bakan (Mr.)
kiprik Kirpik (Isp. Dz. Es. Sm. Ama. Or. Ar. Ezc. Gaz. Hat. Sv. Nğ. İç. Çr. Kr. El. Yz.)
kira Sedye (Mr.)
kireçlemek Soğuk algınlığından ölmek (İç.)
kiriş bacak İnce, uzun, zayıf kimse (Isp.)
kirişlik İnce bağırsak (İç.)
kirkele Pis çocuk, pis insan (İç.)
kirkiri kaçmak İştahı kaçmak (Mi.)
kirli paçavra Kolera hastalığı (Ezm.)
kirpiyh Kirpik (Kr.)
kirt Küçük çocuk (Hat.)
kirtelmek Saçları kirden birbirine yapışıp taranmaz duruma gelmek, kıtıklaşmak (Bo. İç.)
kirtik Kulak kıkırdağı (Gm. Ezc.)
kirtilmek Zayıflamak (Nş. Nğ.)
kirtim Deri üstünde yaranın bıraktı iz (Kerkük)
kitik Kadının cinsel organı (Ank. Çr.)
kitmir 1. Çok kirli kimse (İç.)
2. Kir (İç.)
kivse Aptal (Kn.)
kiytermek Soğuktan titremek (İç.)
kizir 1. Cüce, bodur, boysuz (Af. Isp. Brd. Ay. Kn.)
2. Gelişmemiş, ufak, zayıf (Brd.)
kobak Başta çıkan ur (İz.)
kobi Sağır (Sn.)
koc Topuk kemiği (Ar.)
kocababa Yaşlı erkek (Kerkük)
koca boğazlı Obur (Kc.)
koca dölü Sıska çocuk (Mğ.)
kocalık Sidik (Çkr.)
kocalık tutmak İşeme gereksinimi duymak (Çkr.)
kocalmak İhtiyarlamak (Bo.)
koca löhlü Bunak, bunamış (Ank.)
kocaman Yaşlı erkek (Or. Gr. Tr. Rz.)
kocamış kuş İri yapılı yaşlı kimse (Çr.)
kocasan Yaşlı görünüşlü (Nğ.)
kocik Topuk kemiği (Ezm.)
kocur Fıtıklı kimse (Isp.)
kocuş İri yapılı yaşlı kimse (Çr.)
koça Sigil (Sm.)
koçam Avuç (Tr. Ezc. Sv.)

koçmak Cinsel ilişkide bulunmak (Bil. Kr.)
koço Boğmaca (Rz.)
kodak Erkeklik bezi, testis (Sm.)
kodala Kısa boylu (Sv.)
kodalak 1. Kısa boylu, tıkız kimse (Or. Ml. Mr.)
2. Boğazda olan şişkinlik, ur (Gm. Ezc.)
kodik Kısa boylu (Dy.)
kodo Kısa boylu (Ar.)
kodoş Kısa boylu (Sv.)
kofe Sağır (Tr.)
kofi Sağır (Rz.)
koflak Dişleri dökülmüş kimse (Brs.)
kofo Sağır (Rz.)
kofos Sağır (Tr. Mğ.)
kofuz Sağır (Mğ.)
koğah 1. Baştaki kepek, konak (Ama. Nğ.)
2. Deride kalan çıban ya da çiçek hastalığı izi (Ky.)
koğak Baştaki kepek, konak (Çkl. Ama. Gaz. Mr. Ky. Nğ. Kn.)
koğusa Öksürük (Or.)
koh Yaranın üstündeki kabuk (Ar.)
komutmah Fena koku yaymak (Yz.)
kokal Dizkapağı (Brs. Kc. Ada.)
kokarca Deride pis kokulu çıbanlar oluşturan bir çeşit hastalık (Çr.)
kokarilik Omurilik (Dz. Ba. Çkl.)
kokulamak Koklamak (Ank. İç.)
kokunmak Koklamak (Rz.)
kola Ayakyolu, helâ (Sn.)
kolak Çolak (Brd. İz. Es. Ank. Ant. Mğ.)
kolanç Kulaç (Kerkük)
kolay Zayıf (Çkl. Kü.)
kol ayaz Avuç içi, aya (Kn.)
kolayır Zayıf (Dz.)
kolbezl Kundak (Sv.)
kol doğurlıyan Kırıkçı, çıkıkçı, sınıkçı (Kerkük)
kol döğen Çiçek aşısı yapan kimse (Kerkük)
koley Zayıf (Kü.)
kolon Anne karnındaki yavru, cenin (Bo.)
koloz Eğri bacaklı kimse (Kıb.)
koltuk çıbanı Koltuk altında çıkan ve köpek memesi denen çıban (Hat.)
kolunç İki kürek kemiği arasındaki damarlar (Tn.)
kolunç olmak Damarların üst üste binmesi şeklinde açıklanan ağrı duymak (Bt.)
kolun köprüsü Köprücük kemiği (Ank.)
kolun küreği Kürek kemiği (Ank.)
kolut Çok kısa boylu, cüce (Vn.)
komeç Büyüyemeyen çocuk (Ky.)
komuk Topuk kemiği (İst.)
konak 1. Saçtaki kepek (Ba. Kc. Bo. İst. Ks. Çr. Hat. Sv. Ank. Nğ. İç. Ada. Krk.)
2. Küçük çocukların başlarındaki kepek tabakası (Isp. Dz. Ba. Sm. Nğ. Mğ.)
3. Deri üzerinde kalan çıban ya da çiçek hastalığı izi (Çkl. Ama.)
4. Yaraların sert kabuğu (Nğ.)
konaklanmak Saçı kepeklenmek, konak oluşmak (Nğ.)
kondol Kısa boylu (Ezm.)
konğak Baştaki kepek, konak (Nş.)
konkurlamak Çok ihtiyarlamak (Ay.)
konuk Bir çeşit göz hastalığı (Ba.)
konursu Taze açılan yaranın kanını durdurmak için üzerine konulan yanmış paçavra külü) (Af.)
kop 1. İnsan ve hayvan vücudunda çıkan kabarcık, şiş kabartı (Tr.)
2. Yalnız el ve ayak felci (Ur.)
3. Bir kolu sakat kimse (Md.)
kopça Em, hap (Kerkük)
kopça koyvermek Dizleri tutmaz olmak (Af.)
kopel Sağlıklı küçük çocuk (El.)
koplanmak Şişmek, çarpma sonucu vücudun bir yeri şişmek (Ar.)
kopma Doğum yeri (Çkl.)
koppal Baston (Bt.)
koppik Kötürüm (Ezc.)
kor Kör (Kr. Vn. Mş. İç.)
korada Zayıf, cılız (İnsan ve hayvan için) (Dz. Brs. Ezm. Hat.)
korata ZaYıf, cılız (insan ve hayvan için) (Rz.)
kordeşenl Bedende çıkan büyük kırmızı kabarcıklar, kurdeşen (Af. Bo.)
korkuncak Ölme olasılığı çok olan, ağır hasta (Bo. Krş.)
korulanmak Çok yemeğe alışmak (Gaz. Nğ.)
kos Yara üstündeki kabuk (Nğ.)
kosat Orta boylu, tıknaz kimse (Ant.)
kosbir Ufak tefek, sıska (Dz.)
kose Boyu kısa (insan için) (İç.)
koskos İhtiyar, dişsiz (Dz.)
kosso İri, heybetli (insan için) (Ezc.)
koşam Avuç (Çkl. Es. Çr. Ama. To. Sv. Ank. Ky.)
kota Şişman (Gm. Ezc.)
kotak Erkeğin cinsel organı (Ama. Tr.)
kotal Kısa boylu (Sm.)
kotan Kısa boylu (Brd.)
kotaş Kısa ve kalın (burun için) (Rz.)
kotmak İri yan, gösterişli (çocuklar İçin) (Ba.)
kotnak Yara kabuğu (Ezc.)
kotol Kısa boylu, cüce (Bt.)
kotor Uyuz hastalığı (Van.)
kotra Sağlık kurallarına aykırı ev, oda, in (Krk.)
kottaş Kısa boylu (İç.)
kottik Kısa boylu (Ezm.)
kottuk Kısa boylu (Ml.)
kotur 1. Uyuz hastalığı (Ama. To. Ağ. Kr. Vn.

Bt. Ur. Kerkük)
2. Kel (Or.)
3. Çıban (Kn.)
4. İri yarı, yaşlı kadın (Ar.)
5. Cüzzamlı (Kerkük)

kovak Baştaki kepek, konak (Or.)
kovalmak Çıbanın içi boşalmak (Mğ.)
kovaltaz İhtiyar (Isp.)
kovan Cinsel sapıklığa uğramış erkek (Isp. Mn. Mğ.)
kovank Baştaki kepek, konak (Mr.)
kovar Pislik yığını, çöplük (Tr.)
kovuk Sidik torbası, mesane (İst.)
koyalmak 1. Olgunlaşmak, yaşlanmak (Nğ.)
2. Durulmak, uslanmak (Nğ.)
koyanavrul Sara hastalığı, epilepsi (İst.)
koyun Karın (Zn.)
koyun kıran İlâç yapmakta kullanılan bir çeşit bitki, sarı kantargon (Çkl. Kn.)
koyuntu Sıkıntı, üzüntü, keder (Hat.)
kozak Çocuk (İz.)
kozan Çocuk bezi (Af.)
kozazau Yüz yaşını geçenlerde çıkan diş (Kn.)
kozik Kambur (Vn.)
köde Kısa boylu (Kn.)
köfnük Hastalıklı, ihtiyar kimse (Kn.)
köfnümek İhtiyarlamak (Nğ. Kn.)
köfün 1. Böğür, karnın iki Yanı (İç.)
2. Görünüşte iri yarı, fakat bir işe yaramayan kimse (İç.)
köher Can, öz, güç (İç.)
kök Şişman, gürbüz (Kr.)
kökdişi Azıdişi (Ank.)
kökeç El ve ayak parmakları olmayan kimse (Sm.)
kökrek 1. Göğüs, bağır (İst. To. Kn.)
2. Göğüs hastalığı, Nefes darlığı (İst.)
kökürek Göğüs, bağır (İst.)
köley Küçük kulaklı (Ml.)
köllük Bebeklerin bacak aralarına konulan ısıtılmış toprak, bebe toprağı (Ada.)
kömbe Geniş yüzlü ve dolgun vücutlu kimse (Krş.)
köme Kızamık hastalığı (İst. Kn.)
kömük 1. Bataklık (Nş.)
2. Yassı burun (Kü.)
kömürtlek Gırtlak (Krş. Nğ.)
kömzelllk Çöplük (Gr.)
könez 1. İhtiyar (Ama. Yz. Ky.)
2. Büyümemiş, kısa boylu (Sv.)
könezlemek İhtiyarlamak (Ama.)
köngürlemek Uyuklamak, sıcak ya da uyku nedeniyle gevşemek (Ed.)
könkürlemek 1.Uyuklamak, sıcak ya da uyku nedeniyle gevşemek (Mğ.)
2. İhtiyarlamak (Iz.)
könümek Olgunlaşmak, ermek (Mğ.)
köpeklemek 1. Düşmek, sağlık durumu bozulmak (Nğ.)
2. Yorulmak (Af.)
köpek memesi Kimi ilaçların yapımında kullanılan patlıcangillerden bir bitki, itüzümü, solanum nigrum (Brs. İst.)
köpmek 1. Hastalık nedeniyle karın şişmek (Es. Ama.)
2. Ölmüş gibi yapmak, sızmak (İst.)
kör çıban Başı olmayan çıban (Sm.)
köre Kuru egzema, temriye (Ar.)
köreş Kör gibi bakan (Sm.)
körocağ Çocuğu olmayan aile, çocuksuz aile (Kerkük)
körocak Çocuğu olmayan aile, çocuksuz aile, (Ml. Dy. Ur. Gaz. Hat.)
köruhmak Yorulup güçsüz kalmak (Ama.)
körükmek Kuvvetini, gücünü yitirmek (Isp. Es. Çkr. To. Ar. Ezm. Krş.)
körümük Pisboğaz, her bulduğunu yiyen (Ant.)
körüş Şaşı (Ky.)
köselmek İnsan olduğu yere yıkılıp kalmak (Af. Mğ.)
köslemek İnsan olduğu yere yıkılıp kalmak (Ky.)
kösmek 1. İnsan olduğu yere yıkılıp kalmak (Brd. Dz.)
2. Gücü azalmak (Ay.)
kösnek Uyku (Ky.)
kösnemek Yaşlanmak, güçsüz kalmak (Isp.)
kösnü Adenit, beze iltihabı (Yz.)
kösnük 1. Cinsel sapık erkek (Gaz. Krş. Ky. Nğ.)
2. Kötü kadın, isterik kadın (Bil. Ama. Yz.)
3. İhtiyar ve güçsüz kimse (Gr. Gm. Kr. Ezm. Ezc.)
kösteğini kesmek Sık sık düşen çocukların, düşmesine engel olacağı inancıyla ayaklarına önce bağırsak sarıp sona kesmek (Brs.)
köstekli Çok düşen, iyi yürüyemeyen çocuk (Kc. Nğ.)
2. Tutuk adımlarla yürüyen kimse (Dz.)
köstü Yılancık hastalığı (Yz. Nğ.)
köstük Kireç kaymağı (Hat.)
kösülmek Yorulmak, gücünü kaybetmek Af. Dz. Ay. Ba. Brs. Kü. Bil. Es. Ks. Gr. Ank. Mğ.)
köşmen Şişman, tombul, tıknaz (Ank.)
kötek Bir çeşit kuvvet macunu (Ks.)
kötemen Kısa boylu, şişman, bodur (Ba.)
kötezitmek Zayıflamak (İç.)
kötü Zayıf, cılız (Ank.)
kötüce Nezle (Ama.)
kötülemek Zayıflamak, bozulmak, arıkmak (Bo. Nğ.)

kötülenmek Zayıflamak, bozulmak, arıkmak (Gaz. Ky.)
kötürüm 1. Zayıf (Sv.)
2. Kör (Sv.)
kötü yara 1. Frengi (Es. Çr. Sm. Mr. Sv. Ky.)
2. Frengi, cüzzam vb. hastalıklar nedeniyle oluşan yara (Kr.)
közün Nazara karşı yapılan bir çeşit ilâç (Rz.)
kubur Kürek kemiklerinin çıkıntılı yerleri (Kr.)
kubüş Kel (Ky.)
kucur Kısa boylu (To. Gm. Kr. Ezm.)
kucuş İri yapılı yaşlı kimse (Çr.)
kucüle Bir çeşit zehir (Nğ.)
kuça Ellerde ve ayaklarda olan kökleri derine inen bir çeşit deri hastalığı, mantar (Tr.)
kuduz 1. Şişman (Ant. Kn.)
2. Kısa boylu, bodur (Tr. Gm.)
kuka Çökük burunlu (Es.)
kukuk Kalça (Brs.)
kukum Elden ayaktan düşmüş, çok ihtiyar (Ama. Sv.)
kukur 1. Kambur (Tr.)
2. Fıtık (Hat.)
kukurlamak Kamburlanmak, eğilmek (Tr.)
kukuz Diz çökme durumu (Kr. Ezm.)
kul Ayakyolu, helâ (Sn.)
kulak küpesi Kulak memesi (İz.)
kulak mekişi Kulak memesinin altındaki çukur (Isp. Kn.)
kulak tözü Kulak arkası, kulak tozu (Af. Dz. İz. Mn. Ba. Es. Bo. Gm. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. İç. Krk.)
kula tözü Kulak arkası, kulak tozu (Dz. Çr.)
kuldur 1. Fıtık hastalığı (Bo. Kn. İç.)
2. Fıtıklı kimse (Af. Isp. Bil. Es. Ank. Ky. İç.)
kullanmak Bir kimseden cinsel yönden yararlanmak (Ama.)
kumbak Göz çukuru (Çkl.)
kumbul Şişman (Ank. Yz.)
kumluk İçme sularının temizlenmesi, süzülmesi için su yollarında yer yer açılan çukurlar (Dz.)
kurkur Fıtıklı kimse (Hat.)
kümük Basık burunlu kimse (Ama.)
kunclk Omuz başı (Kr.)
kundlk Kambur (Ezc.)
kundul Tıknaz (Gm.)
kundur Kısa boylu kimse (İz. El. Ezm.)
kunkul İki omuz arası (Ezc.)
kunt akıllı Bilmiş, akıllı (çocuklar için) (Nğ.)
kuntuk Aşırı derecede cinsel erkek (Ada.)
kuntukmak Aşırı derecede cinsel istek duymak (Hat.)
kupliça Hıçkırık (Rz.)
kuplika Hıçkırık (Rz.)
kupmek Düşmek, sendelemek (İç.)
kurada 1. Gelişmemiş, zayıf, cılız insan ya da hayvan (Isp. Es. Zn. Ama. Or. Ar. Mr. Nğ. İç. Krk. Çr.)
2. Dayanıksız, güçsüz kimse (Kn. İç.)
kuraksamak 1. Bir yiyeceği çok istemek (Nğ.)
2. Aşırı derecede cinsel istek duymak (İç.)
kurama Yaradılış, biçim yapı (Dz.)
kuramba Kuruntu (Ba. Çr.)
kuranda Yaradılış, biçim, yapı (Sm.)
kurbacık Küçük çocukların dil ve damaklarında olan kabarcıklar (Ank.)
kurbağacık Küçük çocukların dil ve damaklarında olan kabarcıklar (Yz. Krş. Nğ.)
kurçuk Kursak (Gm.)
kurçangı Uyuz hastalığına tutulan insan ya da hayvan (İst.)
kurçik Böbrek (Ezc.)
kurkuşlamak Uyanmak (Kc.)
kursağı kaynamak Midesi ekşimek (Brs.)
kursak 1. Us, akıl, anlak (Es.)
2. Yürek, kalp (Mn. Ama. Gaz. Kn. İç. Ant.)
3. Rahim (Ada.)
4. Mide (Uş.)
kursaklı 1. Boğazında ur olan kimse (Bo.)
2. Akıllı (Ky. Nğ.)
kursük Şişman (Ky.)
kurtboğan Güçlü kuvvetli ve şişman adam (El.)
kurtyemez Omurilik soğanı (Es.)
kuruburu 1. Dizanteri (Krş. Nğ.)
2. Gaz sancısı (Çr.)
kurudan Verem hastalığı (Brs. Tk.)
kuru gicik Uyuz (Çkl.)
kurukan Ölü (İst.)
kurele Kolera (Ezc.)
kurum 1. Yaradılış, biçim, yapı (Çkl. Ama. Ml. Ur. Gaz. Ky.)
2. Merhem, em (İç.)
kuru şemik Topuk kemiği (Brd.)
kuruyel Romatizma (Es. Or. Ezm.)
kusağ Kolera hastalığı (Kerkük)
kusah Kolera hastalığı (Kerkük)
kusak Kusmuk (Isp. Sv.)
kusaklık Bataklık (Ed.)
kuş Akıl (Kr.)
kuşak çözmek Ayak yoluna gitmek, işemek (İz. Ba. Ant.)
kuşak tazelemek Ayak yoluna gitmek, işemek (Kıb.)
kuşetli Balık etinde, ne zayıf ne şişman kimse (Sm.)
kuşkulu Uykusu hafif olan kimse (Zn.)
kuşkuyruğu 1. Büyük çıban (Isp. Çr. Gaz.)
2. Difteri (Çkr.)
kuşlu Uykusu hafif olan (Ay.)

kut 1. Kısa boylu (Ml.)
2. Kötürüm, sakat (Ank.)
kutekli İri yapılı, toplu kimse (Dz.)
kut kemiği Kalça (Ky.)
kut olmak Kötürüm olmak, bacakları tutmamak (Nğ.)
kutrum Kötürüm, sakat (Rz.)
kutrup Kısa boylu, şişman, bodur (Isp. Ant.)
kuttuk Kısa boylu (Gaz. Hat.)
kutuk 1. Kel (To.)
2. Çocuğun dişilik organı (Isp.)
kuvağ Baştaki kepek, konak (Kerkük)
kuvak Baştaki kepek, konak (Or. Ed.)
kuvank Baştaki kepek, konak (Bt. Mr.)
kuynu Bitli (Es.)
kuzık Kambur (Bt.)
kuzu dişi Yüz yaşını geçen insanlarda çıkan diş (Rz. Çr. Yz. Sv. Nğ. İç.)
kuzuk Kambur (Ar.)
kuzzik Kambur (Kr. El.)
kücüle Bir çeşit zehir (Nğ.)
kücülemek Zehirlemek (Nğ.)
küçük Bir çeşit zehir (Nğ.)
küçük ayşe Serçe parmağı (Çkl.)
küçük ölüm Uyku (Brd.)
küçüle Bir çeşit zehir (Isp. Çr. Sv. Nğ. Kn.)
küd 1. Eli ayağı tutmayan, inmeli (Çr.)
2. Kötürüm, sakat (Ar. Ezc. Sv.)
küdrüvçü Şarbona benzeyen, dağlanarak iyileştirilen bir hastalık, yakma hastalığı (Kn.)
kükrek Göğüs (Es.)
kükrez Esmer ve tıknaz kimse (Mr.)
küküm 1. Elden ayaktan düşmüş, çok ihtiyar (Çkl. Es. Çr. Krş. Nş. Çr. Gaz. Sv. Yz. Ank. Kr.)
2. Kötürüm, sakat (Es. To. Gaz. Kn. İç.)
küle Kısa boylu (Kerkük)
külkedisi Vücudun ağrıyan, acıyan, şişen kısmına sarmak için küle sokulmuş ıslak bez (Or.)
kül kütürüm Kötürüm (Nğ.)
külleme Frengi hastalığı (Af. Kü. To.)
küllük Ayakyolu , helâ (Bo. Mr. Nğ.)
külük Sarı benizli, cılız, kavruk çocuk (Zn.)
külüklemek Miskinleşmek, uyuşukluk (Zn.)
külünçe Zararlı hayvanlara verilen bir çeşit zehir (Gaz.)
külüz Düşkün, şaşkın insan ya da hayvan (Kü.)
kümbüz Beli bükük, kambur (Bn.)
kümdük Basık burunlu (Isp.)
kümkü 1. Beli bükük, kambur (Af. Isp. Dz. Es. Ank.)
2. Basık burunlu (Ada.)
kümü Lohusalık humması (Ay.)
kümük 1. Basık burunlu (Dz. Es. Ama. Sv. Ank. Kn. Ant. Mg. Ed.)
2. Dişi sökülmüş kimse (Çr.)
3. Çürük diş, aşık, kemik vb. (Çr.)
kümürük Basık burunlu (Brd.)
künbüz Beli bükük, kambur (Ama.)
kündelemek Hastalığı bütün vücudu sarmak (Or.)
kündük Basık burunlu (Brd.)
küngül Elden ayaktan düşmüş, çok ihtiyar (Sm. Kn.)
küngüldemek Uyuklamak, uyuklarken düşecek gibi olmak (Ed.)
küngüllemek Uyuklamak, uyuklarken düşecek gibi olmak (Tk.)
küngürdemek Uyuklamak, uyuklarken düşecek gibi olmak (Çkl. Ada.)
küngürlemek Uyuklamak, uyuklarken düşecek gibi olmak (Af. Çkl. Kü.)
küngürlük Uykunun verdiği uyuşukluk (Kn.)
künk 1. Tutuk, unutkan, akılsız çocuk (Dz.)
2. Ağır ve isteksiz yiyen (Brd.)
künküldemek Yaşı ilerlemek, elden ayaktan düşmek (Ama.)
künküllemek Uyuklamak, uyuklarken düşecek gibi olmak (Ama. Sv.)
künküm Elden ayaktan düşmüş, çok ihtiyar (Ada.)
künkümek Yaşı ilerlemek, elden ayaktan düşmek (Krş.)
künkünlemek Uyuklamak, uyuklarken düşecek gibi olmak (Ba. Çr.)
künkürdemek Yaşı ilerlemek, elden ayaktan düşmek (İz.)
künkürlemek 1. Uyuklamak, uyuklarken düşecek gibi olmak (İst.)
2. Yaşı ilerlemek, elden ayaktan düşmek (Ay. Mğ.)
küntlük Aptallık, bilgisizlik, uyuşukluk (Sn.)
künt olmak Uyuşuk olmak (Or.)
künük 1. İnsan göbeği (Af.)
2. Basık burunlu (Kü.)
küpe Kulak memesi (Or.)
küplek Şiş karınlı, sıtmalı sıska (Sm. Ama.)
küpleme Karında su birikmesi nedeniyle olan ve şişmeyle beliren hastalık (Brs. Sm. Krş. Kn. Nğ.)
küplemek Şiş karınlı çocukların kannlarını ocak olan kimseler ovarak iyileştirmek (Krş. Nğ.)
küpletmek Küpleme hastalığına tutulmuş çocukları ocak olan kimselere baktırmak (Nğ.)
küpüç Kısa boylu, şişman kimse (Af. Es. Or. Sv.)
küpül İri karınlı kimse (Sv.)
küpüş Kısa boylu şişman kimse (Çr. Kn.)
kürsü diş Azı dişi (Bt.)
kürsülmek Düşmek (Ant.)
kürtül Kısa boylu, şişman kimse (Es.)

kürüşlü Şişman (Çr. Sn. Ama.)

kürütül Bunak, akılsız insan (Es.)

kürüz Kambur (Zn.)

küskü Doğum durumunda oturulan yer, doğum iskemlesi (Dz.)

küt Kötürüm, sakat (Isp. Kü. Bıl. Es. Bo. Çr. Ama. To. Sm. Tr. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Sv. Ank. Krş. Nş. Nğ. Kn. Mğ.)

kütelek Kısa boylu, şişman, bodur (Isp.)

kütelez Kısa boylu, şişman, bodur (Isp. Ant.)

kütelmeg Kötürüm olmak, bacakları tutmamak (Brd.)

kütleklik Vücut kırgınlığı, yorgunluk (Ank.)

kütlez Kısa boylu, şişman, bodur (Af. Bo. Or. Mr. Kn. İç.)

küt olmak Kötürüm olmak (Isp. Bo. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Tr. Ml. Ur. Gaz. Sv. Nğ. Nş. Ant.)

kütülemek Eklem yerlerinden "küt" diye ses çıkarmak (Çr.)

kütüz Kısa boylu, şişman, bodur (Gaz. Mr. Ky. Mğ.)

küvekli Boğaz ağrılarında kullanılan bir çeşit em (Mğ.)

küymek Yanmak (To.)

L

lahda lahda Pıhtı pıhtı (kanın akışı için) (Kr.)
lahdalanmak Pıhtılaşmak (Kr.)
lahlamak Yorgunluktan solumak (Bt.)
lahmi Güçsüz, bitkin kimse (Rz.)
lahra İri, şişman (Af.)
lalaş Kel (Tr.)
lalıh Dilsiz (Yz.)
lalık Dilsiz (To.)
lalik Dilsiz (El. Krk.)
lallik Dilsiz (Ml.)
lalloş Yeni konuşmaya başlamış çocuk gibi konuşan (Kr.)
laluç Dilsiz (Ar.)
lam Lağım (Gaz.)
lamsa Cibinlik (Sk.)
langar Şişman (Brd.)
lap Avuç içi (Us. Bt. Ur.)
lapara Dalak (Rz.)
lapban lupban İyi yürüyememiş için (Dz.)
lapbas Ağırkanlı, şişman (Nğ.)
lapbasan 1. Ağırkanlı, şişman (Isp. Dz. Mn. Ks. Sm. Ky. Mğ.)
2. Dengesiz, sarsak yürüyüşlü kimse (İç.)
3. Düztaban (Ank. İç.)
4. Seyrek basıp ağır ağır yürüyen kimse (Çr.)
lapbastı Ağırkanlı, şişman (Gaz.)
lappaş Şişman ve ağırkanlı kimse (Nğ.)
lapuğa Şiş ya da ağrıyan yerlere konulan lapa (Dy.)
laş Dudak (Ar.)
laşga 1. Makat (İç.)
2. Geceleri altını ıslatan çocuk (Gm.)
laşo Büyük ağızlı (Ar.)
lavgar Boğazına düşkün (Sv.)
lavut Obur (Sn.)
leçce Yüz, surat (Ank.)
leğer olmak Pıhtılaşmak (Bt.)
lehlamak Yorgunluktan solumak (Ar.)
lehlemek Yorgunluktan solumak (To. Ar. Kr. Ezm. Ağ. Vn.)
lekmek Aksayarak yürümek (Isp.)
lelevün 1. Çok zayıf (Ezc.)
2. Bitkin, yorgun argın (Ezm. Ecz.)
lelik Çok ağlayan kimse (Kr.)
lelle Deli (Ky.)
lemse Tükrük (Yz.)
lep Avuç içi (Bt.)
lepeç Şişman (Ks.)
leşgarın Çok yemekten karnı büyümüş kimse (Gm.)
lesgo Şişman (Gm. Tr.)
leşter Neşter (Kr.)
leylamba Çok uzun bacaklı (İnsan ya da hayvan) (Af.)
lezgi Eğri burun (Tr.)
lığarş Balgam (Ar.)
lığlığa Boğaz (Vn.)
lıhçı İnce, uzun boylu kimse (Rz.)
lıkman Şişman (Isp.)
lıphız 1. Çıplak (Kr.)
2. Kel (Kr.)
lili Çocuğun erkeklik organı (Tr. Gm.)
limbek Aptal (Tr.)
lip lip gözlü Gözlerini sık sık açıp kapayan kimse (Gm.)
livas Kanalizasyon, su yolu (El. Gaz.)
lobban Aptal (Yz.)
loğsıya kalmak Yorgunluktan yığışıp kalmak (Ank.)
lokko Çok şişman, yakışıksız (Ezc.)
lokma göz Dışarı fırlamış göz, patlak göz (Çkl. Sm.)
lokusa Loğusa (Kn.)
lol etmek İşemek (çocuk dilinde) (Vn.)
lonkmak Yarası sızlamak, zonklamak (Isp. Ks.)
lopcuk lopcuk 1. Küçük çocuğun istekle yemek yemesi için (Bo.)
2. Küçük çocuğun çok toplu olması için (Bo.)
3. Tükrüğün balgamlı olması için (Bo.)
lopçum Obur (Ky.)
lopuh Yanağın şişmiş durumu (Kr.)
lopulmak İrinleşmiş yarası sancımak (Kerkük)
loput Erkeğin cinsel organı (Tr.)
loru Obur (Nğ.)
losa Loğusa (Af.)
löbüt Göbek, büyük göbek (İç.)
löhlemek Görmek (Ml.)
löklü 1. Yaşı geçkin adam (Ank.)
2. İri yapılı adam (Ank.)
lökmek Yaşlılıktan yürüyemeyerek çökmek (Kn.)
lökümek Yaşlanmak (Kn.)
löl!eş Aptal (Isp.)
löngürdek İri yapılı, kaba saba adam (Kü.)
löş Leş (Gm.)
luk Çelimsiz (Ar.)
lum aşırmak Çiğnemeden yutmak (İç.)
lupha Erkeğin cinsel organı (İç.)
lüle Baldır kemiği (Kr.)
lüle kemiği Baldır kemiği (Ağ.)
lülle Baldır kemiği (Vn.)
lüllü Çocuğun erkeklik organı (Tr.)

lüllük Çocuğun erkeklik organı (Ml.)
lülü Çocuğun erkeklik organı (Bo.)
lülük Çocuğun erkeklik organı (Or. Gr.)

lümbek Aptal (Tr.)
lüpcük Yerinden kımıldamayacak kadar şişman (çocuk için) (Kc.)

M

macat Sakat, bir organı eksik olan (Gaz. Mr.)
macca 1. Yangı, yangılanmış yara, onulması güç yara (Dz. Ky.)
2. İrin (Uş. Zn.)
maccalı Dertli, hastalıklı, yaralı (Isp. İz. Zn. Ank.)
maccıl İri (kimse) (Brs.)
maçca Dert, hastalık (frengi, kanser gibi ağır hastalıklar) (Isp. Dz. Krş. Ky. İç.)
maççа 1. Dert, hastalık (frengi, kanser gibi ağır hastalıklar) (Isp. Dz. Es.Sm. Ank. Krş. Ky. Nğ. Ada.)
2. Yangı, yangılanmış yara, onulması güç yara (Isp. Dz. Ay. Kü. Bo. Mr. Ank. Nğ. Mğ.)
3. Çok düşünce ve üzüntüden olan sıkıntı (Mr.)
mada Mide (Nğ.)
madak Kısa boylu kimse (Isp.)
madası şakıramak Cinsel istek duymak (Or.)
mağsım Çok küçük çocuk (Brd.)
mağsim Çok küçük çocuk (Gaz. Nğ.)
mağruşlamak Yaşlanmak (Çr.)
mahaklı 1. Çok öksüren, tıknefes kimse (Isp. Ank. Ant.)
2. Lekeler biçiminde beliren bir deri hastalığına tutulmuş kimse (Mğ.)
makak 1. İnsanın dizkapağı (Çkr.)
2. Koltuk değneği (Ba. Brs. Çkl. İst. Krş. Tk.)
makalak İnsanın dizkapağı (Ank.)
malahma Sıtma (Mr.)
malak 1. Şişman (Ezc. Ada.)
2. Yüz (Isp. İç. Ant.)
3. Çene (Ky. İç.)
4. Alt dudak (Ay. İç. Ant.)
5. Burun deliklerinin yanlarındaki etli kısım (Nğ.)
malaka Erkeğin cinsel organı (Dz.)
malaklamak Çocuk emeklemek (Brd.)
malamat 1. Açlık, kıtlık (Sv. Yz. Ant.)
2. Sıkıntı, üzüntü (Mr.)
malaza Bademcik (Kr.)
mama 1. Baş (Çr.)
2. Kısa boylu, bodur (Ar.)
mamaç Şişman (Zn. Or.)
mamak 1. Aptal (Ay. İz. Sm. Tr.)
2. Doğuştan ya da sonradan dilsiz olan (Dz. Ay.)
3. Küçük çocukların boynu (Sk.)
4. Parmak (Ay.)
mamata Kısa boylu, bodur (Ed.)
mamır Çişli (Bo.)
mamlr Sağlam (Kn.)
mamt Hiç konuşmayan (Af.)
man Yüzde olan sarı lekeler, çil (To.)
manaşlnlğl Çok yiyen, karnı büyük insan ya da hayvan (Bo.)
manat Ebe (Ada.)
manav 1. Mavi gözlü kimse (Isp.)
2. Tutuk konuştuğu için sözleri anlaşılamayan (Kc.)
3. Akılsız, ahmak (Sv. Ky.)
mancarak Çakır gözlü kimse (İz. Ed.)
mancirlk Çocuk (Krk.)
mançarak Çakır gözlü kimse (Ml.)
mandıklamak Açlıktan gözü kararmak (Çkl.)
mangalay Alın (To.)
mangılay Alın (Ks.)
mangof 1.Kız çocuğu (Ks.)
2. Akılsız (Tr.)
manguf olmak Sarsılmak, sersem olmak (Brd.)
manğ olmak Kendinden geçmek (Mr.)
manka Genizden konuşan (Ba.)
mankafa Fıtık, kavlıç (Kn.)
mank olmak Sersem olmak (Isp. Dz. Ar. Vn. Mr. Ada.)
manlay Alın (Kn.)
mantıvar Kulak ağrısını geçirmek için kullanılan, çiçekleri güzel kokulu ve sarı renkli bir kır bitkisi (Ada.)
mantiş Yuvarlak, tombul yüzlü, basık burunlu kimse (Çr.)
mantuvar Kulak ağrısını geçirmek için kullanılan, çiçekleri güzel kokulu ve sarı renkli bir kır bitkisi (Ada.)
mantüvar Kulak ağrısını geçirmek için kullanılan, çiçekleri güzel kokulu ve sarı renkli bir kır bitkisi (Mr.)
manzak Köse (Tr.)
maran gafalı Koca kafalı (Gm.)
maran kelle Kafatası büyük ve geniş kimse (Gm.)
maravuş 1. Hastalık (Ks.)
2. Hastalıklı, zayıf (Mğ.)
maraz Ağızdan çıkan sıvı, salya (Dz.)
mardalı 1. İri kemikli, iri yapılı insan ya da hayvan (Af. Isp. Brd. Dz. Kü. Es. Nğ. İç.)
2. Hastalıklı (Ant.)
mardallı İri kemikli, iri yapılı insan ya da hayvan (Isp. Or.)
mareslenmek Yüzü solmak (Tr.)
marizlemek Yaralamak (Mn.)
mart Kalın (dudak için) (Nğ.)

martaloz Çift cinsiyetli (Mğ.)
mart tohlusu Nezleden burnu akan kimse (Tr.)
martuvan Aptal (Es.)
masa Erkeğin cinsel organı (Tn.)
masavıd Aptal (Brd.)
masavıt Aptal (Af. Isp. Brd.)
masavut Aptal (Ant.)
masdı 1. Kısa boylu, cüce (Isp. İç.)
2. Bacaklarını açarak yürüyen kimse (Bo.)
maskal Elâ, mavi gözlü kimse (Mn.)
maslah Aptal, sersem (Sv.)
maslahat Erkeğin cinsel organı (Ama. Nğ.)
mastı Kısa boylu, bastıbacak (Isp. Brd. Es. İz. Ant.)
mastıbacak Kısa boylu, bastıbacak (Dz. İç.)
mastır olmak Sathoş olmak (Ama.)
mastl Kısa boylu, bastıbacak (Brd.)
maşmala Çok iri, kocaman (yüz için) (Bo.)
maşmalak Kocaman yüzlü kimse (Bo.)
maşşık Dizkapağı kemiği (Nğ.)
matan Kadının dişilik organı (Gm.)
matarak İri ve biçimsiz burun (Nğ.)
matatan çalmak Soğuktan titremek (Ed.)
matca İrin (Isp.)
matçalı 1. Hastalıklı, dertli (Es. Ank. Es. Ank. Nğ.)
2. Yangılı (Dz.)
matı Kör gözlü (Rz.)
matıf Bunak (Isp.)
matıflamak Bunamak (İst.)
matl Kısa boylu, bacaksız (Isp.)
matuf Bunak (Kn. Ant.)
matufa Şişman (Bil.)
matuş Kadının cinsel organı (Gm.)
mavıklamak Yaşkanmak (Brs.)
mavıyo Mavi gözlü kimse (Isp.)
mavkumak Yaşlılık nedeniyle güçsüzleşmek (Çkl.)
mavrıllı Kuruntulu (Mğ.)
mavzer yağı Vazelin (Kc.)
maya 1. Başparmağın altındaki etli kısım (İst. Or.)
2. İri yapılı (Md.)
mayafa Hastaları taşımak için kullanılan tabuta benzer sandık (Mğ.)
maya gibi Etine dolgun, canlı (To. Nğ.)
mayalı Etine dolgun, canlı (Dz.)
mayasır 1. Mayasıl hastalığı, hemeroid (Bo. Çr. Ank.)
2. Nasır (Hat. Ada.)
maydalak Aptal (Ks. Çkr.)
mayhar Sakatlık, özür (El.)
mayışmak Sıcaktan, mide dolgunluğundan ya da zevkten gevşemek, baygın duruma gelmek (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Kü. Es. Çr. Sm. Ama. Ezc. Bt. Ank. Nğ. Kn. Ant.)
maylak Kendine sahip olmayan (Çr.)
maymah 1. Sendeleyerek yürüyen topal (Ar.)
2. Ayakları çarpık kimse (Ml.)
maymak 1. Ayakları çarpık kimse (Çkr. Ama. Ar. Ezc. Ml. Ank.)
2. Eli ayağı çarpık, ağzı eğri kimse (Çr. El.)
maymalak Cüce, bodur (Dz.)
maymalamah 1. Topallayarak yürümek (Kr.)
2. Yürürken iki yana sallanmak (Kr.)
maymaşık Ayakları çarpık kimse (Af. Çkl.)
maynak Ayakları çarpık kimse (Ks.)
maytah Topal (Kr.)
maytak Ayakları çarpık kimse (Gaz.)
maytalak Cüce, bodur (Çr.)
mazak Kısa boylu, cüce (Isp. Brd. Dz. Çr. Nğ. Kn.)
mazelik Mezarlık (Kn.)
mazer Mezar (Ky.)
mazık Kısa boylu, cüce (Dz.)
mazzak Kısa boylu, cüce (Brd. Dz.)
mazman kelle Koca kafalı (Gm.)
mecek Kısa boylu, büyüyememiş (insan, hayvan ya da ağaç) (Çr. Nğ.)
mecidiye kağıdı Nüfus kağıdı (Sm. Ml.)
meççik Bodur, cüce kimse (Nğ.)
meçeç Et beni, siğil (Ar.)
meçük Zayıf, avurtları çökmüş (Çr.)
mede Mide (Hat. Sv.)
medik Küçük şişman çocuk (Çr.)
medire Döl yatağı, uterus (Isp.)
meek Meme (Ky.)
mefat Ölüm (Bo. Nğ.)
mefte Ölü (Sv.)
meğersek Yavrusuna çok düşkün olan insan ya da hayvan (Es.)
meğez Bunak, sarsak (İç.)
meğirsek Yavrusuna çok düşkün insan ya da hayvan (Kü. Es. Ks. Çr. Ky.)
meğirsemek İnsan ya da hayvan yavrusuna sevgi ve sevecence davranmak (Ky.)
mehek Hastalık, sakatlık (Or. Ml. Mr. Sv.)
mehenkil Sağlığı bozulmuş, özürlü kimse (Gm.)
mehlem Merhem (Isp. Kr.)
mehlemek Emeklemek (Dz. Ay.)
mehmelet Bunak, aptal (Hat.)
mehmen Bunak, aptal (Ank.)
mehte Ölü (Sv.)
mek Diz üstü durumda (Ba. Bo.)
meke Alt çene, çene kemiği (İç. Ant.)
mekirip Mikrop, pislik (Ay.)
mekiş 1. Alt çene, çene kemiği (İç. Ant.)
2. Kulak memesinin altında, çene kemiklerinin arkasındaki yumuşak kısım (Isp. Kn. İç.)
melas Genellikle ellerde ve ayaklarda beliren

ağrılı tutukluk, kramp (Nğ.)
melehor Korkudan çıktığına inanılan isilik, sivilce, uçuk (Mş.)
melemez Güçsüz (Ks.)
melemilli Dertli, hastalıklı (Nğ.)
melemsük Zayıf, cılız (Or.)
melez Zayıf (Mr.)
mellem Merhem (Ank.)
memek Meme (Es. Kc. Hat. Yz. Ant.)
mememekl Meme (Ky.)
memik 1. Meme başı (Nğ.)
2. Kulağın yumuşak yeri (Sv.)
memilli Üst dudağının ortasında memebaşı biçiminde çıkıntı bulunan kimse (Nğ.)
memişhane Helâ, ayakyolu (Gm.)
memşane Helâ, ayakyolu (Mğ.)
memük 1. Soy (Sm.)
2. İnsanlarda üreme organı (Çr.)
3. Kulağın yumuşak yeri (Çkr.)
mencik Kulağın yumuşak yeri (Brd.)
menç Kalça (Ar.)
mençük Kısa boylu (Or.)
mendek Çocuk (Ks.)
menedilmek Öldürülmek (Isp.)
menek İnsan yüzünün üst kısmı ve kulağın önü (Ada.)
menengiç Menenjit hastalığı (Isp.)
menes 1. Şişman ve iyimser (Ama.)
2. Yüzdeki çil (Hat.)
menez Bunak, yaşlı, sarsak (İç.)
mengil Kulak memesi (Brd. Gaz. Mr.)
mengiş 1. Yaşlı (Dz.)
2. Kulak memesi (Nğ.)
mengül Çocuğun erkeklik organı (Çkr.)
menik 1. Kulak memesi (Çr. Yz. Ky. Nğ.)
2. Kulağın altındaki çukur kısım (Mr.)
menkiş Kulak memesi (İç.)
mennikli Obur (İz.)
mentek Kulak memesi (İç.)
mentik Meme (Ky.)
meras Kramp (Nğ.)
merem 1. Verem (Isp.)
2. Balgam (Mğ.)
meret 1. Zayıf, hastalıklı (Brs. Gaz. Sv.)
2. Erkeklik organı (Bo. Mr. Sv. Kıb.)
3. Göz hastalığının iyileştirilmesi için göze sürme gibi çekilen ot tozu (Ml.)
merk Yara ya da çıban yangısı (Isp.)
mersek Yavrusuna çok düşkün olan insan ya da hayvan (Es.)
mertabanlı Büyük ayaklı (Hat.)
meşmeş Kadın yaradılışlı erkek (Nş.)
metelik kağıdı Nüfus kağıdı (Gaz. Mr. Ada.)
meyirsek 1. Cinsel istek duyan (Ky.)
2. Yavrusuna çok düşkün olan insan ya da hayvan (İz. Çkr. Nş. Ky.)
meyirsemek İnsan ya da hayvan yavrusuna sevgi ve sevecenlikle davranmak (Es. Nş. İç.)
meytambal Kulak ağrısı (Es.)
mezelemek Çocuğun yemekte mızmızlık etmesi (Bo.)
mezelenmek 1. Çocuk yemekte mızmızlık etmek (Bo.)
2. Küçük çocuklara sarkıntılık etmek (Isp.)
mezeme Yemekte mızmızlık eden çocuk (Bo.)
mıcık mıcık İsteksiz isteksiz (yemek için) (Ank.)
mıdaralıh etmek Zayıflık ve güçsüzlük nedeniyle kendini bırakmak (Gm.)
mıdavuk Çok zayıf (Sn.)
mıdık 1. Cüce, kısa boylu (Isp. Dz. Mn. İst. Nş. Sv. Ank.)
2. Çehre, yüz (Nğ.)
mıdıklanmak Sinirlenmek (Ada.)
mığı 1. Tatarcık (Kr.)
2. Sivrisinek (Kr.)
mığırdış Zayıf (Ada.)
mığmığ Tatarcık (Vn.)
mığmığa Sivrisinek (Kr.)
mığmığı Tatarcık (Kr.)
mıh çıkını Çok sağlam adam (Nğ.)
mıjmılıh Oburluk (Gm.)
mıkık Burnu yuvarlak ve çökük kimse (Bo.)
mıkra Yara izi (Krş.)
mılcımak Kangren olmak (Nş.)
mılık Yüz, çehre (Isp. Dz. Kn. Ada. İç.)
mılk Olgunlaşmış yara (Mr.)
mıncıh Kadının üreme organı (Gm.)
mındıl Ufak tefek adam (Ezm.)
mıngıldak Bıngıldak (İç.)
mıngıllamak Burundan konuşmak (Kr.)
mınıldak Bıngıldak (Kn.)
mınkıldak Bıngıldak (Çr.)
mınkıldayuk Bataklık (Ama.)
mınkıraz Zayıf (İz.)
mıntırıklı Zayıf (Dz.)
mırıh 1. Ağzı eğik kimse (Ar.)
2. Tavşandudaklı, doğuştan dudağı yarık (Vn.)
mırık 1. Yüz, çehre (Af. Isp. Dz. Kü. Çr. Ama. Kn.)
2. Zayıf, cılız, hastalıklı (Sm. Or.)
3. Topal (Ada.)
4. Sünnetçi (Brd. Kn.)
5. Temiz olmayan yer, çöplük (Kn.)
6. Pis (Mr.)
7. Kulak (Sv.)
mırıklamak Zayıflamak (Or.)
mırık Pislik, çöplük (Sv.)
mıringırın Hafif hastalık (İz. Mğ.)
mırız 1. Kısa burunlu (Gr. Gm.)

2. Yaradan akan irin (Sm.)
3. Yüz, çehre (Mr. Sv.)
4. Zayıf, cılız, hastalıklı (Gr.)

mırka Bet beniz (Isp.)
mırkı Zayıf, cılız, hastalıklı (Isp.)
mırkmak Boğmak (İst.)
mırnav Erkeğe çok düşkün olan kadın (Vn.)
mırrıg Sünnetçi (Brd.)
mırrık 1. Sünnetçi (Brd.)
2. Bataklık (Hat.)
mısmıl Hayvan ölüsü, leş (Dz.)
mışga Vulva, dişilerde üreme organının dış kısmı, ferç (İç.)
mışık Kumral kimse (Zn.)
mışılamak Uyurken ses çıkarmak (Ezc. Iç.)
mışıldamağ Uyurken ses çıkarmak (Kerkük)
mışıltı Uyurken çıkarılan ses (Gm.)
mıttık Öldürecek kadar kötü sancı (Ml.)
mıyı Beyin (To. Kn.)
mıyık Bıyık (Kn.)
mıza Gelişmemiş, büyümemiş (Çr.)
mızgamak İçi geçmek, uyuklamak (Mğ.)
mızganmak İçi geçmek, uyuklamak (Bil. Bo. İst. Zn. Sn. Ezm. Ml. Gaz. Sv. Hat. Krş. Ada. Kıb.)
mızğanmak İçi geçmek, uyuklamak (Gaz. Hat.)
mızgır Zayıf, büyümemiş insan ya da hayvan (Brs. Es. Ank. Kn.)
mızgırt Zayıf, büyüyememiş insan ya da hayvan (Isp. Kü.)
mızıgamak İçi geçmek, uyuklamak (Mğ.)
mızıklamak İçi geçmek, uyuklamak (Mğ.)
mızılamak Çocuk, ağlamaya başlamak (Kn.)
mızkamak İçi geçmek, uyuklamak (Mğ.)
mızkanmak İçi geçmek, uyuklamak (Zn. Gaz. Mr. Hat.)
mızkıç Zayıf, büyüyememiş (Isp. Çr.)
mızkıdır Cılız, sıska, çelimsiz (Ant.)
mızkır Cılız, sıska, çelimsiz (Ank.)
mızkırt Cılız, sıska, çelimsiz (Dz.)
micel 1. Kemik iliği (Sm.)
2. Sivrisinek (Sm.)
micik Meme (Sn.)
micek Sivrisinek (Sm. Gm. Ezc. Ky. Kerkük)
mide kabarmak Midesi bulanmak (Mn.)
midere Dölyatağı, uterus (Bo.)
midik Küçük şişman çocuk (Çr.)
midilik Küçük şişman çocuk (Çr.)
midire Dölyatağı, uterus (Ks.)
mikgin Mide (Zn.)
mikkah Tat (Or.)
mican Beş altı yaşlarındaki çocuk (Çr.)
micimek Yarası sulanmak mikrop kaparak kötülemek (Krş.)
miçek 1. Sinek (Kr.)
2. Sivrisinek (Ur.)
miceyh Sinek (Kr.)
mimli Sivilce (Gm.)
mimis Sivilce (Gm. Ezm. Sv.)
mimit Sivilce (Or. Tr.)
mine İncik kemiği (Kü.)
mingil Kulak memesi (Kn.)
minmin durmak Yeni yürüyen çocuk tay durmak (Gaz.)
miskanmak Uyuklamak, dalmak (Ur.)
mismis Aptal (Es. Kn.)
miti Burun (Tr. Rz.)
miyasıl 1. Bir deri hastalığı, mayasıl (Isp.)
2. Basur (Isp.)
mizik Sivrisinek (Sm.)
moççuk Yaşı büyük olduğu halde büyüyememiş kimse (Çr.)
moçu 1. Kısa boylu ve şişman kimse (Çkr.)
2. Şişman ve yaşlı kimse (Isp.)
3. Cüce ve şişman kimse (Es.)
mola Mezar (Bo.)
mora 1. Dişlerin üzerinde biriken kir (Bo.)
2. Hastalık nedeniyle kadınlarda olan vajinal kanama (Isp.)
morarıntı Hafif morluk (Bo.)
morca 1. Şarbon çıbanı karaçıban (İç. Mğ.)
2. Olgunlaşmamış küçük çıban (Ay.)
morçilik Cinsel isteği çok olan kadın (Ama.)
morik Yaşlı (Ml.)
mortlamak Ölmek (Dz. Sk.)
mort olmak Ölmek (Mn.)
moruz Kızgınlık sırasında yüzde oluşan buruşukluk (Ml.)
motuk Kısa boylu (Krk.)
mozalak Çocuk (Sm.)
mozza Çocuk (İz. Çkl. Ba. İst.)
mozuk Yaşlı adam (Dz.)
mömelet Aptal (Gaz. Ada.)
mösmöş Budala (Mr.)
mucmuluk 1. Obur (Or. Gr. Sv.)
2. Oburluk (Çr.)
3. İriyarı kimse (Ky.)
mucmurluk Obur (Sv.)
mucmuruk Obur (Sv.)
mucuk 1. Cüce kimse (Ant.)
2. Küçük ve çekik gözlü kimse (Ml. Mr. Ky.)
3. Çipil göz (Kü.)
mucur Trahom hastalığı (Ada.)
mucurum Kötürüm, yatalak, topal (Tr.)
muçhuluk Oburluk (Krş.)
mudabak Cansız, zayıf (Ks.)
mudara Zayıf, cansız, güçsüz (Es. Çr. Or. Gr. Tr. Rz. Ar. Kr. Ezm. Sv.)
mugal Döl (Mr.)
muğal Esmer (Uş.)
muhre Dişeti (Sv.)

mumrek Böbrek (Rz.)
munamak Bunamak (Uş.)
muncur 1. Dudak (Rz.)
2. Burun (Tr. Rz.)
3. Kadının cinsel organı (Mr.)
muncurl Dudak (Rz.)
muncuru Dudak (Rz.)
mungul Sıkıntı (Kü.)
munzur 1. Burun (Sm. Tr. Gm. Rz.)
2. Çene (Rz.)
murçu Lağım temizleyicisi (Nğ.)
murt Tok (Ezm.)
muruz Surat, yüz (Ar. Vn.)
musluk Çok yiyen, karnı geniş (Dz.)
muştur Surat, yüz (Gm.)
muş 1. Yüz (Kn.)
2. Çene (Kn.)
3. Omuz (Kn.)
muş etmek Koklamak (Ada.)
muşeylemek Öpmek (Kr.)
muşlamak Horlamak (Ar.)
muşmak Yumruk (Isp. Brd.)
muşmuluk Obur (Or.)
muşuk 1. Uyuşuk, yerinden kıpırdamak istemeyen (Zn. Ks.)
2. Basık, çökük, yayvan burunlu (İst. Zn.)
muşulamak 1. Homurdanmak, karnından konuşmak (Af.)
2. Yorgunluk ve öfkeden solumak (Sv. Nğ.)
muşulavık Horlayan, nefes alıp verirken ıslık sesi çıkaran (Kn.)
muşuldamak Hafif ses çıkararak uyumak (Nğ.)
muşullamah Hafif ses çıkararak uyumak (Kr.)
muşul muşul Burundan soluyarak, ses çıkararak (yemek için) (Ml.)
mut Çocuk pudrası yerine kullanılan, kurutularak döğülmüş mersin yaprağı tozu (Mn.)
mutuş Ufak tefek çocuk (Tr.)
muvalmağ Baygınlık geçirmek, bayılacak gibi olmak (Kerkük)
muza Çocuk (İz.)
mücrüm İnmeli (Ks. Ank.)
mücürüm 1. İnmeli (Tr. Ky.)
2. Bedence özürlü, sağlam olmayan (Bo.)
mühre 1. Dişeti (Sm.)
2. Yara kabuğu (Mğ.)
mülevlş gözlü Gözleri az gören (Ada.)
müllük Sarışın (Ky.)
münük Boğaz, gırtlak (Mn.)
mürgülemeğ Oturduğu yerde uyuklamak, şekerleme yapmak (Kerkük)
mürgülemek Oturduğu yerde uyuklamak, şekerleme yapmak (Ama. To. Kr. Ezm. Vn.)
mürk Yangı (Kn.)
mürkülemek Oturduğu yerde uyuklamak, şekerleme yapmak (Ezm.)
mürtlemek Ölmek (Hristiyanlar için) (Ks. Mr.)
mürtlü Çok zayıf (Brd.)
müşef Şaşı (İç.)
müzmehel İçkili, sarhoş (Af.)

N

naçah Hasta (Ama. Kr.)
nadarsız 1. Obur (Çr.)
2. Somurtkan (Çr.)
nahnah Genizden konuşan (Çr.)
nalı kırık Akılsız, aklında bozukluk olan (Isp.)
namız Nabız (Nğ.)
namsiye Cibinlik (Kıb.)
namz Nabız (Nğ.)
nana Çok yaşlı, bunak kadın (Gm.)
narhıslanmak Sinirlenmek (Sv.)
naşal 1. Kör (Isp. Kn. Ant.)
2. Şaşı (Isp. Brd Dz.)
naşat Yüz, çehre (Yz.)
naşşal 1. Kör (Isp.)
2. Şaşı (Isp.)
natıflamak Bunamak (İç.)
natıfanlanmak Yaşlılık nedeniyle güçsüzleşmek (Brd.)
navrah Yüz, Çehre (Yz.)
navrak Yüz, çehre, (Ank. Krş.)
navuz Tat (Mr.)
nazla Felç, inme (Sv.)
nazlıkara Gözbebeği (Krk.)
nedir Özür, eksiklik, utanılacak şey (Af. Isp. Brd. Kü. Ar.)
nedir kalmak Hastalığı iz bırakmak, sakat kalmak (Brd.)
nedirli Özürlü (Isp. Brd. Ama, Ar.)
nefa Besin, gıda (Ks.)
nefes değmek Nazar değmek (Or.)
nefilenmek Koklamak (Krş.)
nefiske Obur (Kerkük)
nekse Sızı, yel, romatizma (Tn.)
nem İrin (Ml.)
nemse Cibinlik (iz.)
neneş Çok yaşlı (Ky.)
nergi Boyun (Ks.)
neste Erkeğin cinsel organı (Gm.)
netameli Kel (Çkr.)
nevlim Yüz rengi (Nğ.)
nevri dönmek Midesi bulanmak (Isp.)
nevse Cibinlik (Ant.)
nezer Nazar (Kr.)
nezük Cılız, zayıf, ince (Rz.)
nezzet Tat (Gaz.)
nızıklık Sinirlilik (Çkl.)
nicimsiz Pisboğaz (Vn.)
nifir Pis koku (Nğ.)
nime Felç, inme (Mn.)
nimelik Felçli, inmeli (Mn.)
nina Uzun boy (Isp.)
nini 1. Küçük çocuk, bebek (Isp. Brd. Ml. Kn.)
2. Gözbebeği (Kn. İç. Ant.)
ninik 1. Küçük çocuk, bebek (Ba.)
2. Tırnak. (Ml.)
ninni 1. Küçük çocuk, bebek (Dz. Ay. Ar. Mğ. Kıb.)
2. Gözbebeği (Kıb.)
nokra Kellerin başındaki yara, kabarcık (Ed.)
noksa Muska (Tn.)
nuhu İriyan adam (Çkl.)
nuna El ve ayak tırnakları (Ar.)
nunuş Genizden konuşan (Dz.)
nuska Muska (Kn.)
nutku tutulmak Yeme isteği azalmak (Çr.)
nuzla 1. Sivilce (Or. Gr.)
2. Şeytantırnağı (Gr. Nğ.)
3. Nezle, dişeti nezlesi (Isp. Nğ. Kn. İç.)
4. Romatizma, vücudun bir yerinin aniden tutulması (Isp.)
5. Yaradılış (Bil. To.)
6. Yüz rengi (Es.)
7. Hastalık (Kn.)
8. Dişetlerinde oluşan kaşıntılı bir hastalık (Kr.)
nükrü dönmek İğrenmek, tiksinmek (Çkr.)
nüniye Lazımlık (Mr.)
nünük 1. Gırtlak, gırtlak çıkıntısı (Isp. Ay. Mn. İz. Ada. İç.)
2. Yemek borusu (İz.)
nürgülemek Oturduğu yerde uyuklamak (Ezm.)

O

oba Zeka ve yetenekleri olağanüstü işler başaracak kadar üstün olan kişi, dahi (Kn.)
obal obal çökmek Gözleri zayıflamak ya da hastalıktan çökmek (Isp.)
obram Bataklık (Es.)
obruk Doymak bilmeyen (Sv.)
oburlu Boğazına düşkün (Sv.)
ocağkör Çocuğu olmayan (Kerkük)
ocak Dedelerden beri belirli bir hastalığı iyi ettiğine inanılan aile (Isp. Sm. Nğ.)
oflaz Gürbüz (Gaz. Ant.)
oğlanboncuğu Bayılmaya neden olan bir çocuk hastalığı (Mğ.)
oğlanlık Havale, bebeklerde yüksek ateşe bağlı görülen baygınlık (Ank. Ky.)
oğlanlık olmak Havale geçirmek (Sm.)
oğlanotu Ağız ve karın ağrılarını geçirmek için kullanılan bir çeşit yabanıl ot (Isp. Kn. Ant.)
oğlanyatağı Dölyatağı, rahim, uterus (Kn.)
oğmaca kemiği Uyluk kemiği (İç.)
oğucu Kızıl, karın şişmesi gibi hastalıkları ovarak iyileştiren kimse (Yz.)
oğrah Nedeni bilinmeyip cinlerin çarptığına inanılan hastalık (Ar.)
oğrak Nedeni bilinmeyip cinlerin çarptığına inanılan hastalık (İz. Ar. İç.)
oğulduruk Dölyatağı, rahim, uterus (İz.)
oğultmak Hastalığını iyileştirmek, geçirmek (Çr.)
oğunmak 1. Soluğu kesilmek, tıkanmak (Brd. Çkl. Vn. Ur. Sv.)
2. Çok ağlamaktan güçsüz kalmak, bayılır gibi olmak, bayılmak (Brd. Dz. Çkl. Ko. Ml. Gaz. Hat. Sv. Nğ.)
3. Acıyla kıvranmak (Isp. Gm. Hat.)
4. Üzülmek, yaptığına acınmak (Brs.)
5. Heyecanlanmak (Ed.)
oğur 1. Döl (Ar.)
2. Ense, baş, alında olan et beni, ur (Kıb.)
oğurğa Kaburga kemiği (Ama.)
obalamak 1. Yorulmak (Sm.)
2. Dinlenmek (Sm.)
ohlamağ Vurmak, nazar değdirerek öldürmek (Kerkük)
ohlamağ Vurulmak, nazar değmesiyle ansızın ölmek (Kerkük)
ohlanmak Vurulmak, nazar değmesiyle ansızın ölmek (Ar.)
ohlaz Gürbüz (Brd.)
ohmak Hastalığı başkasına bulaşmak (Vn.)
ohucı hestelik Hastalık (Vn.)
okra İnsan sırtı (Nğ.)
okunmuş Sağlığa yararlı (Sm.)
olaşma Bulaşıcı, yaygın hastalık (Tr.)
olçum 1. Kekim (Ks.)
2. Hekimlik taslayan, yıldızların hareketinden sonuç çıkaran (Brd.)
oldacı Şişman, büyümeye, gelişmeye elverişli olan (Ada. İç.)
oldaç Şişman, büyümeye, gelişmeye elverişli olan (Ada. Ant.)
oldaşlı Gürbüz, iyi, gelişmiş (Ky.)
oluk Uyluk kemiği (Gr.)
oluşat Yaradılış, doğal yapı (Ky.)
oluşlu Sağlıklı, sağlığı yerinde (Ks.)
oma 1. Belkemiği (Af. Dz.)
2. İri, büyük kemik (Isp. Brd.)
3. Uyluk kemiği (Gaz.)
4. Elmacık kemiği (Ağ.)
5. Kalça kemiği (Isp. Brd. Dz. Gaz. Nğ. Ada. Kr.)
6. Kaba et (Mr.)
omaca İri, büyük kemik (Mğ. Kn.)
omak Bıngıldak (Brd.)
omrav Omurga (İst. To.)
omurov Omurga (To.)
omuz Boyun (Isp.)
on Gelişme, büyüme (Nğ.)
onal Doğum (Ank.)
onalmak İyileşmek, düzelmek (Ba. Bo. Gaz.)
onamak Olgunlaşmak, büyümek (Brd.)
onarmak Hastalığı, yarayı iyileştirmek (Gm.)
onatmak Hastalığı, yarayı iyileştirmek (Brd. Bo.)
onatsız Hastalıklı, bakımsızlıktan gelişememiş (Nğ.)
ondaç Gürbüz, gelişmiş (Nğ. Ada.)
ondubozan Damar hastalığı (Ks.)
ondurmag Hastalığı, yarayı iyileştirmek (Brs.)
ondurmak Hastalığını iyileştirmek, geçirmek (Mr.)
ongun Gelişmiş, gürbüz (Nğ.)
onulmak Yarası iyileşmek (Kü. Bil. Bo. Zn. Ks. Çkr. Sn. Ama. Mr. Ed.)
onultmak 1. Yarayı iyileştirmek (Ama. Nğ.)
2. Hastayı iyileştirmek (Çkl. Çr. Nğ.)
onumsuz Geçmez, iyileşmez (Nğ.)
onunma Çocuğun ağlamaktan bayılır gibi olması, katılma (Mr.)
onurgu Vücuttaki içi sertleşmiş şişlik (İç.)
onuşmak 1. Sağlığı düzelmek (Nğ.)
2. Gelişmek, büyümek (Nğ. Kn.)
3. Yarası iyileşmek (Çr.)
opunat 1. iyice (Ada.)

2. Hastalığın iyiliğe yüz tutma devri (Ada.)
opunatça 1. İyice (Ada.)
2. Hastalığın iyiliğe yüz tutma devri (Ada.)
orbuk Doymak bilmeyen (Es.)
ordubozan Varis (İst. Ama. Tr. Rz. Ezc. Hat. Sv. Ky. Nğ. To.)
orlamak Yarası sulanmak, yangılanmak (Ant.)
orta ağrısı Salgın hastalık (Ky.)
ortadirek Orta parmak (Çr.)
ortalık ağrısı Bulaşıcı hastalık (Ky.)
osgan Akıllı (Ba.)
osgik Deli (Sv.)
osmak Yorulmak (Or. Gr. Sv)
osruğan Yellenmeyi alışkanlık durumuna getiren (Ar.)
osturak Yellenme (Af.)
osturuk Yellenme (Af.)
ot Göz hastalığını iyileştirmek için kullanılan ev ilâcı (Ur. Gaz.)
otacı 1. Hekim (Brs. Kc. Nğ. Ed.)
2. Ev ilâcıyla göz hastalığını iyileştiren göz doktoru (Bo. Gaz. Mr. Hat.)
otamak Hastalığı geçmek, iyi olmak (Sn. Mr.)
otçu Hekim (Sn.)
otlamak İlaçlamak (Ada.)
ortağ Malak (Kerkük)
otrak Makat (Ada.)
otumak Yatmak, uyumak (Ml.)
oturag Kötürüm (Brd.)
oturah 1. İnsan ensesi (Nğ.)
2. Kıç, makat (Kr. Nğ.)
3. Kalça yanları (Gm.)
oturah yerl Kıç, makat (Kr.)
oturak 1. İş göremeyen (Çkl.)
2. Kötürüm (Brd. Dz. Ay. Es. Kc. Bo. Sm. Or. Sv. Ky. Krk.)
3. Yürüme zamanı geldiği halde yürüyemeyen çocuk (Or.)
4. Kıç, makat (Af. Ml. Hat. Sv. Nğ. Mğ.)
oturaklı İriyarı adam (Bo. Hat.)
oturak olmak Yerinden kalkamayacak derecede yaşlanmak (Ba.)
oturak yerl Kıç, makat (Rz.)
oturamak Sırt (Dz.)
oturgun Sağlam yapılı (Nğ.)
otüre düşmek İshal olmak (Ky.)
ovunmak 1. Çok ağlamaktan güçsüz kalmak, bayılır gibi olmak, bayılmak (Brd. Çr. Sv. Krş. Kn.)
2. Acıdan kıvranmak (Ks.)
oyah Uyanık (Vn)
oyalmak İyileşmeye yüz tutmak (Gr.)
oyandırmak Uyandırmak (Nğ.)
oyanıh Uyanık (Vn.)
oyanmak Uyanmak (Ank. Nğ.)
oydaş Yürüyemeyen, zayıf çocuk (Kn.)
oyanma Küçük çocuklarda olan havale (Es. Nğ. İç.)
oynatmak Sara hastalığına tutulmak (Sv.)
oynuk Göz çukuru (Ba.)
oysuramak İçi geçmek, bayılır gibi olmak (Kn.)
oysuratmak Bayıltmak (Kn.)
oyuç Avuç (Kr.)
oyulganmak Pire, bit vb böcekler bir yere üşüşmek (Es. Nğ. Kn. Ada.)

Ö

öbbe Yanak (Isp.)
öbelek öbelek Aksayarak, topallıyarak (Yürüyüş için) (Gr.)
öbülcek İnsanın ellerini yere değdirerek dörtayak biçiminde durusu (Ks.)
öbüz Çok zayıf (Ada.)
öbüzmen Hasta (Km.)
öcül öcül yürümek Paytak paytak yürümek (Bo.)
öçelen olmak Soğuk algınlığı nedeniyle öksürmek, nezle olmak (Sn.)
öçük Kalın dudak (Sn.)
öden Mide, karın (Gaz.)
ödün etmek Yellenmek (Ank.)
ödürüklemek Dışkılamak, pislemek (Kn.)
öfelemek Masaj yapmak, ovalamak (Gaz. Mr. Hat.)
öfkence Öksürük (İst.)
öflez Cılız, zayıf, ölmek üzere olan (Dz. El. Ml. Gaz. Mr. Ky.)
öfnezlk Zayıf, cılız, ölmek üzere olan (Ky.)
ögürmek Kusarken ses çıkarmak (Kr.)
öğeceği gelmek Kusacak gibi olmak (Çr.)
öğe kemiği Eğe kemiği, sternum kemiği (Sm.)
ögen Akciğer (Ba.)
öğken Öksürük (Mğ.)
öğkenli Süreğen öksürüklü, bronşitli (Mğ.)
öğlan otu Dağlarda yetişen, ilaç yapmakta kullanılan, boz renkli bir ot (Isp.)
öğmek 1. Aksırıp, tıksırmak (Isp.)
2. Kusmak (Brd. Dz. Mr. Nğ.)
öğrek Kaburga kemikleri (Çkr.)
öğrüntü Kusma, mide bulantısı (Mğ.)
öğsürük Öksürük (Brs. Zn.)
öğsüsce Yürek, kalp (Mğ.)
öğüşürmek Öksürmek (İç.)
öğümeg Midesi bulanmak, kusmak (Brd.)
öğümek Midesi bulanmak, kusmak (Af. Isp. Dz. Ay. Ml. Nğ. Ada. İç. Ant.)
öğünsüz Doymak bilmeyen (Ant.)
öğür Göğüs (Sn.)
öğürdemek Göğüsten ses çıkarmak (Sv. Mğ.)
öğürdenmek Bir iki aylık çocuk konuşur gibi ses çıkarmak, mırıldanmak (Ank.)
öğürge Kaburga kemikleri (Kn.)
öğürtlek Gırtlak (Gaz.)
öğürtleme Yüzün şişmesi (Ba. Çkl.)
öğütmek Kusarken ses çıkarmak (Ada.)
öğzümek Midesi bulanmak, kusmak (Ank.)
öhbe Akciğer (Kr.)
öhlez Zayıf, cılız, ölmek üzere olan (Dz. Es. Çr. Sv.)
öhlezik zayıf, cılız, ölmek üzere olan (Krş.)
öhnezlk Zayıf, cılız, ölmek üzere olan (Ns.)
öhnezimek Cansızlaşmak, kansızlaşmak (Ns.)
ök 1. Göğüs (İst.)
2. Akıl (Ks.)
3. Akciğer (İst.)
öke hapı Öksürük hapı (Ay.)
ökelekli Vücudu gösterişli olan kimse (Çr. Ank. Nğ.)
öken Öksürük (Ay. Mğ.)
ökencek Nefes darlığı (Bo.)
öklük Bebeklerin altına konulan toprak (Ama.)
ökmek Onmak (Nğ.)
öksüzce El ve ayak parmaklarının kenarlarında çıkan küçük et parçaları, şeytantırnağı (Brd.)
ölbe Şişman, göbekli (Hat.)
ölbesek Ölümcül, çok zayıf (Bo. Sv.)
ölcümek Kusmak (Ank.)
ölçüm Hekim (Ks. Ant.)
öle Erkeğin cinsel organı (Ar.)
ölecen Çok zayıf, sıska, cılız (Isp.)
ölek Çok zayıf, sıska, cılız (Or.)
ölekez Ölecekmiş gibi sağlıksız (Mğ.)
ökren Öksürük (Dz.)
ölemez Çok zayıf, sıska, cılız (Ay. Mğ.)
ölesek Ölmeye yüz tutmuş, ölümcül (Af.)
öleş Leş (Ama. Gaz. Mr. Ada.)
ölet 1. Öldürücü hastalık salgını, kıran (Af. Isp. Brd. Dz. Iz. Mr. Brs. Ks. Çr. Bt. El. Ml. Adı. Ur. Gaz. Ank. Ky. Nğ. Ada. İç. Ant. Mğ.)
2. Veba (Mn. Ml. Hat. Ada. Kerkük)
3. Kolera (Isp. Ml. Ada. Tk. Vn.)
ölez 1. Güçsüz, bitkin kimse (Ay. Ezc. Nğ. İç.)
2. Çok zayıf, sıska, cılız (Nğ. İç.)
öleze Çok zayıf, sıska, cılız (Ant.)
ölgez Çok zayıf, sıska, cılız (Brd. Bo. Ky. Ada.)
öllüğü çıkmak Zayıflamak (Or.)
öllük Bebeklerin altına konulan ısıtılmış, kırmızı renkli toprak, bebe toprağı (Çr. Sm. Ama. Ezc. El. Ml. Gaz. Mr. Sv. Yz. Nğ. Ada.)
ölmesek 1. Ölecekmiş gibi zayıf, cılız olan (Af. Bo. Ks. Sm. Ama. Or. Sv. Nğ. Ada. Çr.)
2. Ölümcül (Ks. Or. Sv. Nş. Nğ.)
ölmeşük Ölecekmiş gibi sağlıksız (Sm.)
ölüce Çocuğun ıslattığı bebe toprağı (Ml.)
ölük Ölmüş, cansız (Isp.)
ölükez Zayıf, hastalıklı (Dz.)
ölülük Mezarlık (Ur.)
ölümcül Can çekişen, ağır hasta (Isp. Çkl. Ks.

Ama. Gaz. Sv. Nğ. Dz. Kn. Ada.)
ölümez Çok zayıf, sıska, cılız (Ay.)
ölümseg Ölecekmiş gibi sağlıksız (Brd.)
ölümsek Ölecekmiş gibi sağlıksız (Isp. Gm. Sm. Gaz. Ant.)
ölümsel Ölecekmiş gibi sağlıksız (Çr.)
ölümsemek Can çekişmek (Brd.)
ölümsürek Ölecekmiş gibi sağlıksız (Dz.)
ölüyez Çok zayıf, sıska, cılız (Af.)
ömek Boğaz (İç.)
ömek kemliği Kuyruk sokumu (Çkl.)
ömmen Obur (İç.)
ömük 1. Boğaz (Dz. İç. Mğ.)
2. Yemek borusu (Dz.)
3. Nefes borusu (Dz.)
4. Gırtlak (Isp. Mğ.)
ömürtlek Gırtlak (Nğ.)
önezlmek Ölümü yaklaşan hasta, güçsüz kalmak (Çr.)
öngol Erkeklik organı (Nğ.)
önsüz Cansız, kendinden geçmiş (Bo.)
öpge 1. Karaciğer ve akciğer (To. Kn.)
2. Akciğer (İst.)
öpke Akciğer (Es. İst.)
öpke avruu Verem (Kn.)
örecen Tatarcık (Ada.)
örek Yürek (Bt.)
öreke Uzun boylu adam (Nğ.)
örelemek Yeni yürümeye başlayan çocuk (Brd.)
örgen Öksürük (Dz.)
örken 1. Verem hastalığı (Sv.)
2. Öksürük (Dz.)
örkence Öksürük (İst.)
örkenli Öksürüklü (Mğ.)
örmelemek Çocuk emeklemek (Af.)
örnek Yüz biçimi (Yz.)
örtdemlye tüşmeyh Ateşli bir hastalığa yakalanmak (Kr.)
örübıran Çırılçıplak (İç.)
örükleme Hasta gözdeki kan (Çkl.)
örüt Zayıf, cılız insan ya da hayvan (İst. Gaz.)
örüye kalkmak Hastalığı iyileşmek, ayağa kalkmak (Kn.)
ösgürüyh Öksürük (Kr.)
ösnek Nefes (İç.)
ösrük Sarhoş (İst.)
ösürük Öksürük (Gaz.)
ötmek 1. Ölmek (Zn.)
2. Buluğa ermek (Ank.)
ötrek İshal (Es. Ank.)
ötrük İshal (Mn. Hat. Gaz.)
öttürmek İshal olmak (Nğ. Ay.)
ötürek İshal (Af. Isp. Dz. Es. Çkr. Ama. Or. Gr. Sv. Ank. Krş. Nğ.)
ötürekli İshali olmak (Af. Isp. Brd. Dz. Es. Or. Nğ. Ank.)
ötürek olmak İshal olmak (Ama.)
ötürgeç İshal (Es. Ks. Bo. Sm.)
ötürgeç olmak İshal olmak (Bo. Ks.)
ötürgen İshali olan (Dz. Ky. Krş.)
ötürmeg İshal olmak (Brd.)
ötürmek İshal olmak (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Ba. Çkl. Kü. Bil. Es. Kc. Bo. Ks. Çkr. Çr. Sn. Ama. Or. Gr. Gm. Ezc. El. Ur. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. İç. Mğ. Ed. Krk.)
ötürmeyh Yellenmek (Kr.)
ötürüg İshal (Gaz. Mr.)
ötürük 1. İshal (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Bo. Ks. Çkr. Çr. Sn. Sm. Or. Gr. Gm. El. Ml. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Ky. Nğ. Kn. Ank. Ada. İç. Ant. Mğ.)
2. Kolera (Ezc.)
3. Hastalıklı (Or.)
ötürüklü 1. İshalli (Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. İz. Ba. Çkr. Ama. Sm. Or. Ank. Hat. Sv. Nğ. Kn. İç. Mğ.)
2. Kansız, cansız, ölümcül (Bo.)
3. Hasta ve öksürüklü (Mn.)
ötürük olmak İshal olmak (Brd. Dz. Çkr. Ank. Ml. Mr. Hat. Sv. Yz. Ky. Kn.)
ötürük tutmak İshal olmak (Ant.)
övelenmek 1. Donacak kadar üşümek (Bo.)
2. Soğuktan tüyleri diken diken olmak (Bo.)
övez 1. Solgun, üzgün yüzlü (Dz. Mğ.)
2. Sivrisinek (Af.)
övken Nefes darlığı (Sv.)
övkenli Süregen öksürüklü (Mğ.)
övmek Öğürmek (Dz.)
övüç Avuç (Kr.)
övür Yaradılış (İz.)
öyfe Akciğer (Kr. Ağ. Sv.)
öygen Akciğer (İz. Ky.)
öygünmek Üzülmek, içine dert olmak (İz.)
öyken Akciğer (Af. Ba. İst. Ky.)
öykence Boğmaca öksürüğü (Bo.)
öykenmek Hırıltılı soluk almak (Ba.)
öykün Akciğer (Kn.)
öyüç Avuç (Kr.)
öyünlemek Yemek yedirmek (Or.)
özağrısı İshal (Mr.)
öze Kaplıca (Ba.)
özeğl geçmek Acıkmak (Nğ.)
özeğini öttürmek Gırtlağını yırtmak (Es.)
özek 1. Gırtlak (Af. Ba. Çkl.)
2. Yemek borusu (Kn.)
3. Soluk (Krş. Nğ. İç.)
özen Kör (Af.)
özke Sağlam, sağlıklı (Krş.)
özlengl Sivilce, ergenlik (Çr.)
özlük Kişilik (Krş.)

özrap Sıkıntı, acı (Nğ.)

özü geçmek 1. Güçsüz, dirençsiz kalmak (Gaz. İç.)
2. Yaşlılık, hastalık nedeniyle zayıflamak (Hat.)
3. Uyuyuvermek, uyuklamak (Es. Hat. Nğ.)
4. Acıkmak (Sv.)

özüne basmak Yorgunken yenilen yemek sonrası ağırlık hissetmek. (Brd.)

özünü bilmek Buluğ çağına gelmek (Kr.)

özürlenmek Sakatlanmak (İç.)

özüt Zayıf, güçsüz (Bo.)

P

paça 1. İki ayak arası (Gaz.)
2. Ayak bileği (Ama.)
3. Avuç (Brd.)
paçala Safrakesesi (Ar.)
paf 1. Kof, dayanıksız kimse (Brs. Ml. Gaz. Hat. İç)
2. Akciğer (Sk. Mr. Hat.)
pafcığer Akciğer (Gaz. Mr.)
pafkırmak Sıtma nedeniyle bağırarak çırpınmak (Dz.)
pafkurmak Hızlı hızlı solumak (İz.)
paflak 1. Akan kanı durdurmak için kullanılan bir bitki (İst.)
2. Ablak yüz (Bo. Nğ.)
3. Şişman ama güçsüz (Nğ. Kn. Ada. İç.)
4. Yanakları dolgun ve şişman kimse (İç.)
paflı Pis (Dz.)
pafulu Hastalık nedeniyle deride oluşan içi sıvı dolu kabarcık, vezikül (Rz.)
pağaç Bir organın içinde oluşan sertlik, ur (Ama.)
pağa yaprağı Yaraların üstüne konulan ve yarayı yumuşak tutmaya yarayan, geniş yapraklı bir ot (Ml.)
pahamlı Gürbüz, çok gelişmiş çocuk (Dz.)
pahlamag 1. Doğurmak (Brd.)
2. Aptes yapmak (Brd.)
palaçor Aptal (Krl.)
palas Büyük çocuk (İz.)
palaz 1. Ağır hasta (İst. Sm.)
2. Zayıf, güçsüz (İz. Mn. Brs. İst. Ks.)
palazımak 1. Canlanmak, gelişmek, büyümek (Dz. Mn. Es. Ama. To. Or. Nğ. Ant.)
2. Çocuk çırpınarak yürümeye çalışmak (Nğ.)
palazlanmak 1. Çocuk yürümeye çalışmak (Nğ.)
2. Büyümek, büyümeye başlamak (insan ve hayvan için) (Isp. Sk. Ama. Sm. Or. El. Krk.)
paldım İriyarı kimse (Isp.)
paldım dudak Kalın dudaklı (Çkr. Ank.)
paldırak Kekeme (Dz.)
paldum dudak Kalın dudaklı kimse (Zn.)
pambucak Pamukcuk, moniliasis (Sm. Dy. Sv.)
pambal Tombul, şişman, gürbüz çocuk (Es. Çr. Sn. Ama. To. Mr. Sv. Krş. Ky.)
pambalak Tombul, gürbüz (Or.)
pambul Tombul, şişman, gürbüz çocuk (Çkr.)
pampal Tombul, gürbüz (Çr. To. Sv. Yz.)
pampalak Tombul, gürbüz (Sm. Or. Tr.)
pampam el Toplu, şişman el (Ank.)
pampır Çok yaşlı kimse (Brd. Hat.)
pampul Tombul, şişman, gürbüz çocuk (Es. Ks. Ar.)
pamucak Pamukcuk, moniliasis (Sm. Gaz. Ada.)
panavır Gürbüz, şişman çocuk (Kn.)
panavur Gürbüz, şişman çocuk (Nğ.)
panaz Avuç (Kn.)
pandala Şişman ve ağır davranışlı kimse (İç.)
pangavut Aptal, sersem (To.)
panpal Tombul, gürbüz (Çr.)
panpalah Tombul, gürbüz (Gm.)
panpar Tombul, şişman, gürbüz çocuk (Ar.)
papas otu Bit öldürmek için kullanılan ot (Ed.)
paplrlk Topal, aksak (To.)
papurdak Yaşlı kimse (Brs.)
parabaş olmak Yarım baş ağrısına tutulmak (Kr.)
parç Şişman adam (Ml.)
pardı kemiği Eğe kemiği, sternum kemiği (Ed.)
pardılı Güçlü, dayanıklı kimse (Mğ.)
parmak bebeği El ve ayak parmaklarında, tırnağın altına ve ucuna gelen şişkince yer (Ky.)
parmak bırakmak Kusmak için işaret parmağını ağza sokmak (Brd.)
parmak mayası Tırnak altındaki et (İz.)
parnak Parmak (Nğ.)
parparlamak Kuduz hastalığını tuzla iyileştirmek (Dz.)
parpı Hastalanan insan ya da hayvanları, ocak denilen kimselere, ev ilaçlarıyla ve okuyarak iyileştirme işlemi (Isp. Brd. Dz. Kc. Ama. To. Sv. Ky. Nğ. Kn. Ant. Çr. Mğ.)
parpıcı Hastalığı okuyarak ve ev ilaçlarıyla iyileştiren halk hekimi (Brd. Nğ.)
parpıl Gürbüz (Ba.)
parpılamak Kuduz hayvanın ısırdığı insan ya da hayvanı iyileşmeleri için ocak denilen kimselere okutmak (Ks. Ml. Ky. Mğ.)
parpılatmak Hasta çocukları okutup üfletmek (İz. Nğ.)
parpıllanmak Dinlenerek biraz şişmanlamak (Af.)
parpu 1. Çok yemekten sakınma, ölçülü yeme (Gr.)
2. Hastalananlann ocak denilen kimselerce, ev ilâçlarıyla ve okunarak iyileştirilme işlemi (Ama.)
parpul Gürbüz, iriyarı (Brs. İst. Ed.)
parpulatmak Kuduz hastalığını iyileştirmek (Ks. Sn.)

parpulcu Hastaları okuyarak ve ilaçlarıyla iyileştiren halk hekimi (Ar.)
parsıldamak 1. Hızla çarpmak (insan ya da hayvan yüreği) (Dz. Ay. Mğ. Ant.)
2. Can çekişmek (Ant.)
parsuk Dölyatağı, rahim, uterus (Ecz.)
part 1. Kann (Kc. İst. Ezc. El. Ml. Gaz. Sv. Ada. İç)
2. Çok şişkin (karın) (Sm.)
3. Sarkık (karın) (İst.)
partel Şişman, göbekli kimse (El.)
partın Karın (Gm.)
paruklamak Zayıflamak, hastalanmak (Çkl.)
paryandı Kızamık hastalığı (Çkr.)
pasak Salya, sümük (Mn.)
pasaruklamak Bunamak (Mğ.)
pası Kız (Or. Tr.)
pas tutmak Bakırdan zehirlenmek (Rz.)
paşasakalı Midesi bozulan çocukların karnının üstüne konulmak için yapılmış lapa (Gaz.)
pat 1. Makat (Yz.)
2. Peltek, kekeme, dilsiz (Ada.)
pata Peltek, kekeme, dilsiz (Es.)
patac Bacak arası, apış (Ada.)
patak 1. Güçlü, kuvvetli ve dolgun vücutlu kimse (Mğ.)
2. Sümük (Nğ.)
patalak Şişman (çocuk için) (Sm.)
patan Ayak, bacak (Ada. Ant.)
patanc Uyluk (Ky.)
patas Avuç (Ada.)
pataş Bacak arası, apış (Ky.)
patat Peltek konuşan, kekeme, dilsiz (Es. Sv. Yz. Krs. Ky. Ada.)
pataz Avuç (Kn. Ant. İç.)
patel Ayakları çarpık olduğu için iki yana sallanarak yürüyen kimse (Ed. Krk.)
patelek Ayakları çarpık olduğu için iki yana sallanarak yürüyen kimse (Bo.)
patı 1. Küçük çocuk (Ar.)
2. Şişmanlıktan yalpalayarak yürüyen (Çr.)
patır Peltek, kekeme, dilsiz (Kü. Çr. Yz. Krş. Ky. Ada.)
patırdama Kekemenin güçlük çekerek konuşması (Nğ.)
pati 1. Küçük çocuk eli (Es.)
2. Küçük çocuk ayağı (İz.)
patirik Peltek, kekeme, dilsiz (Isp.)
patlah gözlü Göz kapakları şişkin, gözleri dışarı fırlamış gibi olan (Gm. Yz.)
patlama Gözü kör eden bir çeşit hastalık (Ml.)
patpat otu İlâç yapmak kullanılan bir çeşit ot (Çr.)
patrav olmak 1. Ölmek (Bt.)
2. Uyumak (Bt.)
pattaban Büyük ayaklı ve düztabanlı kimse (Ks.)
paylık El (Ba.)
paymak El ya da ayağında sakatlığı olan kimse (El.)
paybır Yaşlı (İz.)
paytak 1. Peltek, kekeme (Brs.)
2. Düztaban (Brs.)
3. Eğri bacaklı (Dz. Ama. Gm. Nğ.)
4. Eğri bacaklı insanın yürüyüşü için (Ay. Mn. Bo. Ama. Nğ.)
paytak paytak İki yana sallanarak, ördek gibi yürüyüş için (Ks.)
pazı Ayak tarağı (Ank.)
pazlamak Çırpınmak (insan ya da kuş) (Gaz.)
peçal Kolu, bacağı sakat düşkün kimse (Dz. Kü.)
peçel 1. Yaşlı kimse (Dz.)
2. Zayıf kimse (Dz.)
peçl Deri (Rz.)
pehlil Aptal, deli sersem (Ank.)
pehlül Aptal, deli sersem (Gaz. Mr. Ank.)
pelesimek Yorulmak (Brd. Ba. Çr.)
peleş 1. Zayıf, çelimsiz (Ar.)
2. Solak (Ar.)
pelezimek Kalbi çarpmak, hızlı hızlı atmak (Uş. Mn. Kü. Ama. Sv. Yz.)
pelik Saç (İst.)
pelin Em yapmakta kullanılan bir ot (Çkl.)
pelit Çocuğun erkeklik organının ucu (Bo.)
peltek peltek Dışarıya doğru çıkık (göz için) (Krş.)
pelteleşmek Yorgunluk nedeniyle yerinden kalkamamak (Ks.)
pelun Halk hekimliğinde kullanılan bir bitki, pelin (Gr.)
pelüm Halk hekimliğinde kullanılan bir bitki, pelin (Gr.)
pencevüş Karaciğer (ist.)
pençeviş Karaciğer (Mn.)
pendem Balgam (Kn.)
peneklemek Uyuklamak (Çkl.)
penez etmek Kamaştırmak (Mğ.)
penikmek Burkulmak (Tk.)
penzahar Panzehir (Brd.)
pepi 1. Uyuşuk, sersem (Sv.)
2. Kekeme (Ml.)
pepeğl Kekeme (Isp.)
pepelemek Kekelemek (Bo. Hat.)
pepeme Kekeme (Bo.)
pepere Kekeme (Dz.)
pepl Kekeme (Dz.)
pepll Kekeme (Çr. To.)
pepllidek Kekeme (Dz. Mn. Çr. Or. Sv.)
pepllideklik Kekemelik (To. Or.)
pepll pepll Kekeleye kekeleye (Ama.)
pepll pepül Kekeleye kekeleye (Ama.)

pepir Kekeme (Ay. Mğ.)
pepük Sancı dindirmede kullanılan bir bitki (Ml.)
pepül Kekeme (Sv.)
per Diş kökü (Ezm.)
pere Yara, bere (Es.)
perikmek 1. Ezilmek, berelenmek (Or.)
2. Kapanmaya yüz tutmak yarası yeniden açılmak (İç. Ml.)
periktirmek Kabuğunu yolarak, elleyerek yarayı yaymak (Sv.)
perk Sağlam, güçlü (Ml. Hat. Nğ.)
perklik Kabızlık (Ar. El.)
perkmek Burkulmak, incinmek (Brd.)
perse olmak Yüzükoyun düşerek yüzü gözü berelenmek (Mr. Gaz.)
pers olmak Yüzükoyun düşerek yüzü gözü berelenmek (Es. Ks. Çr. Ama. Rz. Ml. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Krş. Ky. Nş.)
pert Baldır (Sm. Ezm.)
pertik El, ayak vb. incinen yerlerde olan şişlik (Isp.)
pertikmek Burkulmak, incinmek, ezilmek (Isp.)
pertlek Gözleri yapı olarak dışarı çıkık kimse (Çr. Kn. İç. Es. Bo. Sv. Ky. Ada. Ant.)
peselek Tutuk ve yarım yarım konuşan (Bo.)
pestar Yürümesi gerekirken yürüyemeyen çocuk (Tr.)
petlek Gözleri yapı olarak dışarı çıkık kımse (Af. Isp. Brd. Ns. To. Ank. Krş. Nğ. Kn.)
peyin Dışkı, gübre (Ağ.)
peytü Kel (Kn.)
peyvaz Aşı (Kr.)
pıddık Kadının cinsel organı (Kr. Ezm.)
pıh Aksırık (Kn.)
pıksırmak Aksırmak (Ant.)
pındik Genç Kız (Ezc.)
pınta 1. Grip (Mğ.)
2. Zatürree, pnömoni (Mğ.)
pırmak Burkulmak, incinmek (Brd.)
pısıl pısıl Derinin ufak ufak kabarması için (Bo.)
pısırık 1. Büyümemiş, gelişmemiş kimse (Rz.)
2. Hastalıklı kimse (Or.)
3. Nezle (To.)
pısırmak Aksırmak (Sv. Nş.)
pısır pısır Derinin ufak ufak kabarması (Bo. [illegible])
pısırtmak Yellenmek (Kr.)
pıskırmak Aksırmak (Dz. Ay. İz. Es. Ama. To. Or. Gr. Ar. Ezm. El. Mr. Sv. Nğ. İç. Kn.)
pıslatmak Yellenmek (Bo.)
pıtık 1. Testislerinden ameliyat olmuş erkek (Isp.)
2. Kız ve kadınların cinsel organı (Isp. Es. Nğ. Kn. İç.)
pıtır Çiçek bozuğu, çopur (Ba. Kü.)
pıttık Kadının üreme organı (İç.)
pıydırmak Deli olmak, aklını kaçırmak (İst.)
piclenmek El tırnağına yapışık derileri lif lif kalkmak, şeytan tırnağı çıkmak (Tn.)
piç Tırnak diplerinden kalkan et parçaları, şeytan tırnağı (Ml. Gaz.)
piçlemek Yaranın çevresinde daha küçük yaralar çıkmak (Tr.)
piho Aptal (Ml.)
pilavı karmak Hastalanmak (Isp.)
pinç Beyin (Mr.)
pineke Hafif uyku (ist.)
pinik Basık burunlu (Gr.)
pipi Bebek (Kr.)
pipili Çocuğun erkeklik organı (Rz.)
pirik Ebe (Ml.)
pirlemek Ayak yıkamak (El. Sv.)
pirpir 1. Cılız, ufak tefek (Ks.)
2. Gözünü sık sık kırpan (Ks.)
pirpirim Çok yaşlı kimse (Ezc.)
pirpirim olmak Yaşlanmak (Ml. Gaz.)
pis Doğum, dünyaya geliş (Mr.)
pisdiyhli Uyuşuk, pis (Kr.)
pisigöz Uyuyacak gibi gözleri kısık kimse (Sn.)
piskirmek 1. Hafif hafif öksürmek (Isp.)
2. Aksırmak (Brd. Dz.)
pislik Bit (Gr.)
pişai Göz çapağı (Kc.)
pişetmek İşetmek (Ar.)
pişirmek Yaşlanmak (Kc.)
pişmal Göz çapağı (Kc.)
pişpirik Gözleri süreğen bir hastalık nedeniyle sulanan, çapaklanan ve kirpikleri dökülen kimse (ist. Gaz.)
pit Bit (Kr.)
pita Cüce (Rz.)
pitik Kız çocuğunun cinsel organı (Çkr.)
pitpit Kekeme (Rz.)
piye Irza geçme (Gr.)
pizirgan Her hastalığı iyileştirdiğine inanılan ot, sultanotu (Kc.)
poç Kuyruk sokumu (Ama. Ezm.)
poçcik Kuyruk sokumu (Bil. Kr. Ezc. Vn. Bt.)
poçcuk Kuyruk sokumu (Ezc.)
poço Çok kısa boylu (Tr.)
poçük Kuyruk sokumu (Ar. Sv.)
poh Dışkı, pislik (Kr.)
pohluk Gübrelik (Ama.)
pohni Yaşlı kimse (Rz.)
polat Dayanıklı, güçlü kimse (Tn.)
polc Cinsel gücü olmayan erkek (Çkr.)
polik Saç (El.)
poloş Çok şişmanlıktan yıkılacakmış gibi yürüyen kimse (Rz.)
pompalak Şişmanca (Sm.)

pompul İriyarı, şişman, etli (Bo.)
pontal 1. Zatürree, pnömoni (İst.)
2. Zatülcemp, plörezi (İst.)
por Saç (Tn.)
poran Bitkin, yıpranmış (Çkl.)
poranlamak 1. Çok çalışma nedeniyle gücü kalmamak (Çkl.)
2. Yaşlanmak (İz.)
poranlık Bitkinlik, güçsüzlük (Çkl.)
portal Şişman ve bodur kimse (Ml.)
portdah Gözleri yapı olarak dışarı çıkık olan kimse (Kr.)
portdamah Dışarıya fırlamak, şişmek (Kr.)
portdamak Dışarıya fırlamak, şişmek (Kr.)
portlacı Gebe (Ank.)
portlak İri, çıkık (göz için) (Ar. Kr. Ezm.)
portlamağ Baskı ile organı patlamak, dışarı fırlamak (Kerkük)
portlamak Yüzülmek, sıyrılmak (Ky.)
portol Yaşlı ve güçsüz kimse (Ks.)
poruk Zayıf, cılız (Ba.)
post Şişman, tembel (Ks.)
pot 1. Husyeleri (testisleri) şişmiş kimse (Ant.)
2. Lazımlık (Ms.)
potik Kısa boylu kimse (Çr.)
potor Yüzünde çiçek bozuğu ya da çil olan kimse (Vn.)
potuç Kısa boylu, bodur, tıknaz kimse (Ks. Sn.)
potuk Kısa boylu, bodur, tıknaz kimse (Çkr. Nğ.)
potur 1. Yüzünde çiçek bozuğu olan, çopur (Gr. Ezc. Vn. Sv.)
2. Gövde yapısı çirkin, biçimsiz kimse (Nğ.)
potur yüzlü Yüzünde çiçek bozuğu ya da çil olan kimse (Gm.)
poyraz Soğuk nedeniyle deride olan yarık, çatlak (Kıb.)
poytu Kısa boylu, bodur, tıknaz kimse (Ank.)
pöç Kuyruk sokumu (Ky. İç. Ama. To. Ur. Gaz. Mr. Sv. Nş. Nğ. Kn. Ada.)
pöçük 1. Kuyruk sokumu (Mn. Kü. Es. Çr. To. Gr. Ar. Kr. Hat. Sv. Yz. Ank. Nş. Nğ. Ada. Ml.)
2. Uyluk kemiği (Krş.)
pöçüyh Kuyruk sokumu (Kr.)
pödüklemek Yaşlanmak (Brd.)
pörsümek Yaşlanmak, kocamak (Isp.)
pörsütmek Yaşlandırmak (Isp.)
pörtelek Böbrek (Çr. Yz.)
pörtlek Patlak, dışarıya doğru çıkık (göz için) (Isp. Dz. Kc. Bo. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Or. Sv. Krş. Es. Gm. Ky.)
pörtmek Şişip kabarmak (Kr.)
pörtüf galhmak Yara, sivilce vb. şeylerin kabuğu kabarıp kalkmak (Kr.)
pöstek 1. Kısa boylu, tıknaz (kız çocuk için) (Çr.)
2. Kısa bacaklı insan (Çr.)
pöşmük Helâ (Ml.)
pötelek Böbrek (Çr.)
pövek Bebek (ist.)
pözlk Ergenlik, sivilce (Dy.)
puc Felç hastalığı (Ur.)
puç 1. Kör (Bt.)
2. Kuyruk sokumu (İz. Çkl. Kr.)
puç kemlğl Kuyruk sokumu (Çkl.)
puç olmak Bitkin duruma gelmek (Kr.)
pufu Soğukta solurken çıkan ses için (Çr.)
puğ Soğuktan solurken çıkan ses için (Çr.)
puhah Çene altı (Kr.)
puharlıh Bıngıldak (Gm.)
puhrut Baş kepeği (İst.)
puli Çocuk, yavru (Tr.)
pulika Bebek (Rz.)
puluç 1. Fıtıklı kimse (Es.)
2. Cinsel gücü olmayan erkek (Isp.)
pumak Şişman (Bo.)
pumbar Bağırsak (Rz.)
punç oynamak 1. Midesi bozulmak (Çr.)
2. Lohusa kadının sancılanması (Çr.)
punta 1. Zatürree hastalığı (Isp. Dz. Ay. İz. Mn. Nğ. Ant. Mğ.)
2. Grip (Ed.)
3. Kızıl hastalığı (İz.)
pur Ağızdaki kir, pas (Tn. İç.)
purçah purçah Çok terlemek için (Gm.)
purçalak Sindirimi kolaylaştırıcı bir çeşit yaban havucu (Mr. Kn.)
purçalık Sindirimi kolaylaştırıcı bir çeşit yaban havucu (Brd. Çr. To. Kr. Mr. Nğ.)
pusarmak Zihin yorgunluğu nedeniyle dalgın olmak (Gr.)
puş 1. Karın, mide, işkembe (Ar.)
2. Eşcinsel erkek (Çr.)
putuh Kadının dişilik organı (Ar.)
putur Sivilce (Gr.)
puymak Donmak (Mğ.)
püçük Kuyruk sokumu (Krş.)
pültür Çiçek bozuğu (Sm.)
pürtlek Gözleri yapı olarak dışarı çıkık kimse (Bo. Gaz.)
pürtelemek 1. Vurulma, zorlanma gibi nedenlerle göz ya da fıtığı dışarıya doğru fırlamak (Gaz. İç.)
2. Çıban baş vererek akmaya başlamak (Es. Bo. Hat. Sv. Nğ. Ant.)
püslük Çöplük (Or.)
püsür Makat (Çkl.)
pütlek Gözleri yapı olarak dışarı çıkık olan kimse (Nğ.)

pütlemek 1. Vurulma, zorlama gibi nedenlerle göz ya da fırtığı dışarıya doğru fırlamak (Nğ.)
2. Çıban baş vererek akmaya başlamak (Isp. Nğ.)

pütül Sivilce (Or.)

R

renk etmek Canını yakmak, sıkıntı vermek (İz.)

reyee Kayalıklarda yetişen, inek yağı ile karıştırılarak kelliği iyileştirmekle kullanılan bir ot (Mr.)

ruyalanmak Cinsel düş görmek (Tr.)

S

sabı Bir yaşından küçük çocuk, bebek (Brd.)
sabı çocuk Yeni doğmuş bebek (Ank.)
sacalan Sağlık (Dz.)
sadalamak Sayıklamak (Ank.)
sadana 1. Çok uzun boylu, vücut ölçüleri uyumsuz kimse (Krş.)
2. Bunak, ahmak (Çr. El. Kn.)
sadır Sidik (Çr. Ant.)
sagalmak Zayıflamak (Zn.)
sagan Hekim (İst.)
saggal Sakal (Kr.)
sağalmah Canlanmak, dirilmek (Kerkük)
sağalmak 1. Hastalık ya da yarası iyileşmek (Bo. Ks. Ama. Gm. Hat. Kr. Sv. Ada.)
2. Canlanmak, dirilmek (Nğ.)
sağaltmak Yara ya da hastalığı em ile iyleştirmek (Bo. Gm. Gaz. Sv.)
sağgal Sakal (El.)
sağılcak Sağlık (Iz.)
sağılmak Hastalık ya da yarası iyileşmek (Çr. Gr. Tr. Sv.)
sağıltmak Yara ya da hastalığı emle iyileştirmek (Tr.)
sağır Hasta (Isp.)
sağırtmak Konuşurken birdenbire dalmak, durmak (Çr.)
sağlıcaklı Sağlıklı (Mn.)
sağmak Hastalık ya da yarası iyileşmek (Çkr. Ank. Nğ.)
sağnamak İshal olmak (Çkl.)
sağsı Oturak, lazımlık (Ks.)
sağsu Temiz, tatlı su (Nş. Nğ.)
sahal Sakal (Gaz.)
sak 1. Uykusu hafif kimse (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Kü. Ks. Çkr. Çr. Sm. Ama. Or. Gaz. Mr. Sv. Ank. Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ.)
2. Çok iyi duyan kulak (Çkl. Es. İst. Sm. Ed.)
sakağı Gerdan, şişmanlıktan çene altından sarkan et (Hat.)
saka olmak Nezle olmak (İst.)
sakas Yara (Or.)
sakat 1. Çıban ya da yara kabuğu (Sk. Zn. Ks. Sm. Gr. Ant.)
2. Saçkıran hastalığı (Bo.)
sakgal Sakal (Kr.)
sakırga Uçuk (Bo.)
sakırğa Hamam böceği (Kn.)
saksak Çok işeyen çocuk (Or.)
sak turmak Uyanık durmak (To.)
sal 1. Hasta. yaralı ya da ölü taşınan sedye (Af. Is. Brd. Bo. Ks. Gr. İç. Nğ. Kn.)
2. Tabut (Isp. Brd. Dz. Mn. Çkr. Sn. Or. Sv. Ank. Nğ. Kn. Mğ.)
3. Salgın hastalık (Çkl. Ama.)
4. İshal (Sm.)
sala Tabut (İst.)
salaca 1. Hasta, yaralı ya da ölü taşınan sedye (Çr. Sm. Sn. Ar. Ezc. Vn. El. Ur. Gaz. Mr. Sv. Ky.)
2. Tabut (Es. Sn. Ar. Vn. Mr. Sv. Yz. Ank. Kn. Af. To. Ml. Ky. Kerkük)
3. Ölü (Sv.)
salacak Tabut (İz. Çkr.)
salağacı Tabut (Ama.)
salak Elli altmış yaşındaki adamların erkeklik organı (İz. Kn.)
saldırmağ Gebe kadının çocuğunu aldırması (Kerkük)
saldır suldur İki yana sallanarak yürümek için (Isp.)
salı Tabut (Brd.)
salık 1. Sersem, aptal (Nğ.)
2. Beli çıkık, sakat (Brd. Ank.)
salıkmak Beli incinmek, çıkmak (Brd.)
salım 1. Nezle (İz. Es. Çr. Or. Ar. Kr. Ezm. Gaz. Mr. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Nğ.)
2. Salgın hastalık (Af. Dz. Es. Ks. Ama. İç.)
salıma tutulmak Belirli bir süre bir yerde salgın hastalığa tutulmak (Es.)
salla Salya (Çr.)
sallak Çelimsiz (Ar.)
sallı İri yapılı, uzun insan ya da hayvan (Isp. Dz. Ay. Mn. Çkl. Bo. Ks. Sm. Mr. Hat. Nğ. Kn. Ant. Mğ.)
salma Bebek salıncağı (Ank.)
salmağ 1. Gebe çocuğunu düşürmek (Kerkük)
2. Yellenmek (Kerkük)
salt Deli (Uş).
sal tahtası Tabut ya da ölü taşınan tahta (Nğ.)
salun Yaşam, yaşantı (Bil.)
salvar Salya, tükrük (Af. Isp. Kü. Es. İç.)
sam Bitkin, yorgun (Ks.)
samahar Aptal, sersem (Sv.)
samahı Aptal (Çr.)
samahu Aptal, sersem (Ama.)
samak Aptal, sersem (Iz.)
samaka Aptal, sersem (Bo.)
samakar Aptal, sersem (Krş.)
samansak Akılsız, budala (Ks.)
samar Aptal, sersem (Mn.)
samarak Aptal, sersem (Kü.)
samarık 1. Hastalık (Sv.)
2. Hastalığın bıraktığı sersemlik (Gaz. Mr.)

3. Aptal (Krş. Nğ.)
4. Sara (Gaz.)

samarıklı Hasta, zayıf (Sv. Kn.)
samaruh Hastalığın bıraktığı sersemlik (Sv.)
samen Uzun boylu kimse (Ank.)
samık Aptal, sersem (İst.)
samıramak Sayıklamak (Sn. Sm.)
samırdamak 1. Uyku ya da hastalık nedeniyle söylenmek, sayıklamak (Dz. Brs. Çr. Sm. Ada. İç.)
2. Anlamsız konuşmak, saçmalamak (Isp. Dz. Ks.)
samırdanmak Sayıklamak (Sm. Kn. Nğ. Ada. İç.)
sampı Aptal, sersem (Çkl. Ed.)
samrama Aptal, sersem (Ank.)
samramak Sayıklamak (Mn. Çkl. Çr. Gr. Kn.)
samranmak Sayıklamak (Dz. Çr. Ama. Rz. Mr.)
samrımak Sayıklamak (Ks. Çr.)
samura Çöp yığını (Isp.)
samuramak Sayıklamak (Sm. Sn. Or. Gr.)
samurdanmak Sayıklamak (Gr. Kn.)
samurmak 1. Sayıklamak (Sm.)
2. Anlamsız konuşmak, saçmalamak (Or.)
samurtlamak 1. Sayıklamak (Gr. Or. Sv.)
2. Anlamsız konuşmak, saçmalamak (Sv.)
san Organ, vücudun bir parçası (İst. Kn.)
sanağu Aptal (Or.)
sanavır Aptal, sersem (Bil.)
sanavu 1. Sağır (Or.)
2. Aptal (Or.)
sanayı Aptal (Es.)
sanayır Aptal (Es.)
sancılmak Sendelemek (Çkl.)
sancınık Sancıya tutulmuş, sancılı (İç.)
sancı oku Sancılanan hastanın üstünden atladığında iyileştiğine inanılan hallaç sopası (Ama.)
sandal Aptal (Ant.)
sangra Nezle, soğuk algınlığı (Ada.)
sangrağ Nezle, soğuk algınlığı (Ada.)
sang ölümü Birdenbire ölüm (Mn. Kü.)
sanğ 1. Kulak kiri (Ada.)
2. Diş kiri, diş üstündeki sarı leke (Ada.)
sanğırav Sağır (To.)
sanıldak Bedeni titreyen, felçli kimse (Mğ.)
sanıra Balgam (Dz.)
sanıt Aptal, sersem (Kn.)
sanpul Aptal (Ed.)
sanra Nezle, soğuk algınlığı (Kü. To. Ada.)
sanrağı Nezle, soğuk algınlığı (İç.)
sanrau Sağır (Kn.)
sanrı İki omuz arası (Ky.)
santır Aptal, sersem (Ank. Ky.)
santır çalmak Titremek (Nğ.)
santır çivisi Dinç ve sağlıklı (yaşlılar için) (Bo.)
sapalaç Aptal, sersem (Es. Ank.)
saparma Deri ve frengi hastalığında tütsü olarak kullanılan bir ot, similaks (İst. Gaz.)
sapkın Bunak, deli gibi (Sv. Kn.)
saplıcan Akciğer zarı yangısı, zatürcenp, plörezi (Es. Brs. Ank. Ada. Ky.)
sapuh Bunak (To.)
sapuk Sapık (Ks. Sv. Sm.)
sarak Bebek için tülbent içine tatlı konarak yapılan emzik (Çkr.)
saramuk Hastalıklı, arık, cılız (Sm. Ama. Or. Gr. Sv.)
sarartma Hastalıklı, arık, cılız (Tr. Ant.)
sarartmalı Hastalıklı, arık, cılız (Sv.)
sarıbayrak Sarışın adam (İst.)
sarıçapar Sarı ya da kızıl saçlı, yüzünün cildi bozuk adam (Bo.)
sarı gönursu Hastalıktan zayıflayan ve sararan kimse için (Isp.)
sarılığını kesmek Ustura ile hastanın alnından bir damla kan çıkarmak (El.)
sarımsak yağı Öksürüğü geçirmek için içilen, içinde sarmısak pişirilen tuzsuz yağ (Sm.)
sarkanak Çene altından sarkan et (Isp. Dz. Es. Çkr.)
sarma Sigara (Mş. Bt.)
sarmarmak Sayıklamak (Sn. Sm.)
sarsah Aptal (Gm. Kr.)
sarsak Sidiğini tutamayan, sürekli sidik kokan kimse (Bo.)
sarsalak Aptal (Gm.)
sarsalamak Hastalık ya da kötü bir olay geçirmek (Çr.)
sarsık Eli, ayağı titreyen kimse (Ks.)
sasen Sağ, sağlıklı (Krş.)
sasık Sağlıksız, renksiz kimse (Bo.)
saslama Sağlıksız, renksiz kimse (Nğ.)
saslamak Zayıflamak, incelmek (Nğ.)
saş Saç (Bo. El.)
satah Grip, nezle gibi salgın hastalık (Sv.)
satak Grip, nezle gibi salgın hastalık (Çkl. Nğ.)
satan 1. Kalça (Ml.)
2. Bacak (Ağ.)
3. Bacakların birleştiği yer (Isp.)
satık Topal (Kü.)
satılmak Çocukları olması için kadınların bir yatıra adak adamaları (Isp. Kr.)
satlıcan 1. Akciğer zarı yangısı, zatürcenp, plörezi (Çkl. Sm. Gaz. Mr. Sv. Yz. Ank. Krş. Ky. Kn. Ada.)
2. Siyatalji, siyatik sinir trasesinde ağrı (İç.)
sav Üşüme, nezle (Ezc. Ml.)
sava 1. Sağır (Mğ.)
2. Topal (Dz.)
savak 1. Beli kınk insan ya da hayvan (Af. Dz. İz. Mn. Mğ. Ks. Ant.)

2. Topal (Tk.)
3. Aptal (Isp. Es. Ky.)
savaklamak Topallamak (Dz.)
savana Yorgun (Ant.)
savat Yüz, surat (Ky. Nş. Nğ. Kn.)
savır Sağır (Bo.)
savmak 1. Yarası kapanmak (Rz.)
2. Ağrısı dinmek (Rz.)
sarukmak Yürek çarpmak (Nğ.)
savrukmuş Cinsel isteklerinin esiri olan (Ant.)
saya Deri (Ky.)
sayah Uykusu hafif kimse (Kerkük)
sayak Uykusu hafif kimse (Kr.)
sayalanmak İyileşmek (Kr.)
sayıklamak Uykuya dalmaya, gözleri kapanmaya başlamak (Tr. Sv.)
sayır Hasta (Kr.)
sayru Hasta (İz. Brs. Çr. Ank. Ant.)
sayruluk Hastalık (Ank.)
sazağan 1. Küçük kan çıbanı (Çr. Nğ.)
2. Sivilce, çıban, ergenlik (Hat. Nğ.)
sazak Sivilce, çıban, ergenlik (Çr. Krş. Kn.)
sazan Sivilce, çıban, ergenlik (Gaz. Ky. Nğ.)
sazmak Üşümek (Sv.)
seçilmiş olmak Büyümek, gelişmek (Gm.)
seçime Frengi, gonore (belsoğukluğu) gibi hastalık (Çkr.)
seçmek Uzaktakı bir şeyi ya da yazıyı görebilmek (Bo.)
sefitmek Bunamak (Gr.)
seğdim Uzun boylu, ince kimse (Ar.)
seğele kalmak Bayılmak (İç.)
seğelmek 1. Bayılmak (Kn. Nğ. İç.)
2. Ses çıkarmak (İç.)
seğeltmek Bayıltmak, nefesini kesmek (Nğ.)
seğricek Seğirme (Nğ.)
seğricekli Tikli, seğirme hastalığı olan (Nğ.)
seğrimek 1. Seğirmek (Af. Isp. Dz. Ay. Es. Çkr. Çr. Ama. Sv. Ank. Nğ. Kn. İç. Mğ.)
2. Can çekişmek (Mğ.)
sehlemek 1. Karanlıkta görmeye çalışmak (El.)
2. Solumak (Ezm.)
sekarat Ölüm durumu (Brd.)
sekaret Ölüm durumunda (Isp. Brd.)
sekçe Kalça, kabaet (Yz.)
sekelemek Topallamak (Kr.)
sekligen dutmah Sancı tutmak, sancılanmak (Ky.)
sekırdan Kalça, kabaet (Ay. Kn. İç. Mğ.)
sekirdanlı Kalçalı (Nğ.)
sekirden 1. Kalça, kabaet (Ada.)
2. Kalça ile sırt arasını belirten çizgi (Nğ.)
sekkel Sakal (Hat.)
seklenmek Çömelmek (Nş.)
sekmek Az topallamak (Kr.)
sekmen Kalça, kabaet (Mn.)
sekselenmek Düşecek gibi olmak, yerinde sallanmak (Or.)
sekte Kusur, özür (Ay.)
sel 1. Salya, tükürük (Ada. Ky. Yz. Nğ.)
2. Avuç içi (Isp.)
seldirdemek Titremek, sallanmak (Ama.)
seldiremek Sendelemek (Nğ.)
seldirseme Aptal, sersem (Es.)
seleklemek Sendelemek (Ks. Mğ.)
selem Belirti (İç.)
selermek Büyümek, gelişmek (Brd.)
seleşmek Konuşmak (Kerkük)
seliyh Tükürük (Kr.)
selkimek Hamlaşmak (Krk.)
selli 1. Doğum iskemlesi (Kıb.)
2. Salyası bol olan, salyalı (Nğ.)
sellimaraz Yatağını ıslatan çocuk (Gm.)
sellimedek Yatağını ıslatan çocuk (Gm.)
selpüklenmek Şişmanlıktan etleri sarkmak (Yz.)
seme Aptal, sersem (Af. Isp. Brd. Dz. İz. Ba. Brs. Uş. Kü. Bil. Es. Bo. İst. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Or. Gm. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Sv. Yz. Ank. Krş. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Ed. Krk. Tk.)
semehor Aptal, sersem (Gr.)
semek Aptal, sersem (Sm.)
seme kesilmek Yorgunluktan başı dönmek, sersemlemek (Or.)
semelek Aptal, sersem (Ks. Sm. Or. Gr. Tr. Sv.)
semelemek Sersemlemek (Ba. Çkl. Sn. Sm. Ama. Or. Sv. Nş. Nğ. Krk. Tk.)
semelenmek Sersemlemek (Bo. Zn. Sm. Ama. Or. Sv.)
seme olmak Sersemlemek (Sm.)
semeyyü tavuk Uyku sersemliği (Sm.)
semik Topuk (Kü.)
semir Şişman (Mğ.)
semirgin Ağır hasta (Kn.)
semirik Şişmanlamış, semirmiş (Çr.)
semirtgen Çıktığında o kimsenin şişmanlayacağına inanılan sivilce (Sm.)
semmek Büyümek, beslenmek, gelişmek (Bo.)
semremek Büyümek, beslenmek, gelişmek (Isp. Ank. Ada.)
semrimek Gelişmek (Nğ. To.)
semürmek Beslenmek, büyümek, gelişmek (Gm. Or.)
senelmek 1. Bayılmak (İç.)
2. Sesi kısılmak (İç.)
seneper Uyuşuk, sersem (İz.)
sengi 1. Uyuşuk, sersem (Isp. Nş. Nğ.)
2. Vücudun belden aşağısında olan hastalıklar (Kn.)
sengüllah Uyuşuk, sersem (Nğ.)

seniksemek 1.Yarası iyileşmeye başlamak (Ba.)
2. Gücü azalmak (Ba.)
senmek 1. Zayıflamak, kilo vermek (Isp.)
2. Sakinleşmek (Uş. Kü.)
3. Yarası iyileşmeye başlamak (Ba.)
sebbece Küçük sivilce (Kr.)
sepet kemiği Kaburga kemiği, göğüs kafesi (Çkl. Nğ.)
sepetiig Kaburga kemiği, göğüs kafesi (Ağ.)
sepetlik Kaburga kemiğı, göğüs kafesi (Çkl.)
sepetleği Göğüs kemiği (Çr.)
sepici Bulaşıcı (hastalık) (Sv.)
sepmece Küçük sivilce (Kr.)
sepmek Bulaşmak, geçmek (hastalık) (Af. Brd. To. Kr. Ezc. Sv. Kn. Ant. Ar.)
septirmek Ayakta işemek (Ama.)
serb olmak Bunamak (Kn.)
serek Sayıklayan hasta (Ank.)
sereklemek Sayıklamak, uykuda konuşmak (Ks.)
serfoş Sarhoş (Sm.)
sergen Yorgun, perişan (Hat. Nğ.)
sergimek Seğirmek (Ks. Ezc. Gaz.)
seri Sağlıklı, diri, dinç kimse (Çkl. Es. Krk.)
seriklemek Uyuklamak (Sv.)
serimek Seğirmek (Dz.)
serlik Bunaklık (Kn.)
serpinti Yaranın çevresinde çıkan küçük sivilceler (Nğ.)
serpmek Bulaşmak, geçmek (Nğ.)
serselemek Sersemlemek, başı dönmek, sallanmak (Kr.)
serselenmek Sersemlemek, başı dönmek, sallanmak (Ama.)
serselenmeyh Sersemlemek, başı dönmek, sallanmak (Kr.)
sersile Hastalığın, acının bıraktığı iz, kalıntı (Dz. Mğ.)
seselmek Gelişmek, büyümek (Af. Isp. Brd. Dz. Brs. Bo. Çkr. To. Ank. Nş. Nğ. Kn. İç.)
sesetmek Büyütmek, geliştirmek (Ky.)
sesi semadan gelmek Ölmek (Nğ.)
sesitmek Ses çıkarmak (Or.)
sesmek 1. Birden ölmek (Rz.)
2. Büyümek, gelişmek (Mn.)
sesmez Dilsiz (Ağ.)
ses seğelmek Sesi kısılmak (Kn.)
setik 1. Vücudun eklem yerleri (Zn. Çr.)
2. Parmakların eklem yerleri (Mn. Çkl. Kü. Es. Çr.)
setircem Zatülcenp, plörezi, akciğer yangısı (Vn.)
setük Topuk, ökçe (Ks.)
setürük Kabız, peklik (Ml.)
severe Göğüs kafesi (Ağ.)
sevik Unutkan, sersem (Or.)
sevo Budala, aptal (Ezm.)
seyik Kırılan kol ya da bacak yerine yerleştirildikten sonra üstüne bastırılarak sıkıca bağlanan ince ağaç, tahta ya da demir çubuk (Bo. Or. Krş. Kn. Nğ. İç.)
seyikiemek Kırılan kol ya da bacağın üstüne tahta ya da demir koyarak sıkıca bağlayıp sarmak (Bo. Or. Krş.)
seyikmek Kırılan kol ya da bacağın üstüne tahta ya da demir koyarak sıkıca bağlayıp sarmak (İç.)
seyik vurmak Kırılan kol ya da bacağın üstüne tahta ya da demir koyarak sıkıca bağlayıp sarmak (Bo.)
seyir Düş (Ky.)
seyirmek Seğirmek (İz. Çkl. Bo. Çr. El. Hat. Krk. Kıb.)
seyirtgen Yılancık (Dz.)
seyil Aptal (Nğ.)
seyreyh Akılsız, budala, bön (Kr.)
seyrik Kılkurdu (Kn.)
seyrimek Seğirmek (Ks. Çkr. Gr. Kr. Ky. Kn.)
seyru Hasta (Ank. Mğ.)
sıcağa girmek Kadın, çocuğu olması için sıcak suya girmek, oturmak (Gm.)
sıcaklamak Terlemek (Ed.)
sıcamak Isınmak (Nş.)
sıcanotu Zehir olarak kullanılan kimyasal bir madde (Tr.)
sıdalak Şişman (Kn.)
sıdalanmak Ağlamaklı olmak (Nğ.)
sıdalaz olmak Açığa vurulmayan duygu ya da sıkıntıyla dolmak (Mğ.)
sıdmag Yara vb. patlamak, ezilmek (Brd.)
sıdmak Yara vb. patlamak, ezilmek (Af. Isp. Brd. Dz. Ank. Nğ. Kn. İç. Mğ.)
sıftı Hayvan ölüsü, leş (Ml.)
sığır 1. Obur (Nğ.)
2. Ahmak (Sv. Nğ.)
sığlaşmak Sindirmek (Mğ.)
sığna İyileştikten sonra kalan yara izi (Rz.)
sığrınmak Sındirmek, hazmetmek (Isp. Brd.)
sıhınboncuğu Sıkıntıya ıyi geldiği inancıyla çocuğun omuzuna ya da beşiğine takılan salyangoz, mıdye kabuğu vb. (Gm.)
sıhna İyileştikten sonra kalan yara izi (Tr.)
sıkgın Sıkıntılı kimse (Brd. Mğ.)
sıkılamak Sızlanmak, sıkıntıdan ağlamak (Nğ.)
sıkınmak Helâda sıkıntı çekmek (Af.)
sıkış Toplu, tıknaz, şişman (Ada.)
sıkıter olmak Ağrı ve sızıları dinmek (Bt.)
sıkkınlık İsilik, sıcaktan derıde oluşan küçük kırmızı sivilceler (İç.)
sıklamak Çok ağlamak (Brs.)
sıkmaca Bir çeşit çocuk hastalığı (Ist.)

siğlim 1. Yemek beğenmeyen (Dz. Ay. İz. Es.)
2. Yüz, surat, bakış (İç.)
3. Neşesiz (İç.)
siğra Yara ve çıban izi (Rz.)
siil Siğil (Ank.)
silbiç Küçük çocukların yatağı kirletmemeleri için beşiğe yerleştirilen oturak (Isp. Brd. Dz. Ay. Çkl. Kn.)
silbinç Küçük çocukların yatağı kirletmemeleri için beşiğe yerleştirilen oturak (Af. Isp. Brd. Dz. İz. Ks. Kn.)
silbiş Küçük çocukların yatağı kirletmemeleri için beşiğe yerleştirilen oturak (Ay. Kn.)
silbişti Küçük çocukların yatağı kirletmemeleri için beşiğe yerleştirilen oturak (Mğ.)
silik Yüz, çehre (Nğ.)
silim 1. Uyuşuk (Çr.)
2. Yemek seçen, boğazsız (Brs.)
silimli Yemek seçen, boğazsız (Af. Dz. Ay. Mğ.)
silimsek Yemek seçen, boğazsız (Ay. Mğ.)
silimsi Yemek seçen, iştahsız (Mğ.)
silinç Küçük çocukların yatağı kirletmemeleri için beşiğe yerleştirilen oturak (Ks.)
sillenmek Salyalanmak (Nğ.)
silil Salyası bol olan, salyalı (Nğ.)
silme Bebeklerin ağzından görülen bir çeşit hastalık (Nğ.)
silmiç Küçük çocukların yatağı kirletmemeleri için beşiğe yerleştirilen oturak (Kn.)
silnlç Küçük çocukların yatağı kirletmemeleri için beşiğe yerleştirilen oturak (Dz.)
simli Bıyık (Ml.)
simirsek Sümük (Kerkük)
simlemeyh Lohusa, üşütmek (Kr.)
simser Yemek seçen, boğazsız (Kü. Bil. Ks.)
simsim Ağız kokusu için kullanılan bir çeşit baharatlı hap (Çr.)
sin Ölü gömülen yer, kabir (Isp. Dz. İz. Ay. Mn. Ba. Brs. İst. Sn. Sm. Ama. Or. Gr. Ml. Ur. Gaz. Mr. Sv. Ank. Yz. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. Ant. İç. Çr.)
sina Göğüs (Nğ.)
sincik Ayak bileği (Ada.)
sinç Yüz, surat, çehre (Sn.)
sinçe Yüz, surat, çehre (Ky. Krş. Nğ.)
sinçl Yüz, surat (Çr.)
sinçu Çocuk (Or.)
sindik Obur (Kn.)
sine Yüz, surat (Nğ.)
sinek atmak Sineğin yumurta bırakması (Nğ.)
sinek çadırı Cibinlik (Kn.)
sineklenmek Dinlenmek (Kc.)
sineklik Gusulhane, odalardaki küçük banyo (Ay. Mn. Ba.)
singel Sindirimi kolaylaştıran (Ant.)
singll Siğil (Zn. Sn. Sv. Kerkük)
singir Toplu vücuttaki et boğumları (Hat.)
sinğirmek Sindirmek, hazmetmek (To. Gaz.)
sinicl Sindirimi kolay, yarayıcı yiyecekler (Çkl.)
sinil Siğil (Gr. Yz. Ank.)
sinllemek Kocamak, güçsüz kalmak (Isp.)
sinilmek Sık sık nefes almak (İz.)
sinil otu Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işletip iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Ank.)
sinir Diz kapağı ile ayak bileği arası (İç.)
sinirli ot Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işletip iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (İst.)
sinirli yaprak Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işleyip iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Brs. Or.)
sinirme olmak Ayağı uyuşmak, karıncalamak (Ada.)
sinirmek Sındırmek, hazmetmek (Iz. Gaz. Krş. Kn. Ada. İç. Kıb.)
sinir otu Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işletıp iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (İst.)
sinirsek Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işleyip iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Bo.)
sinirsek yaprağı Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işleyip iyileştirmede kullanılan, labadaya bener bir çeşit ot (Bo.)
sinişmek Yemeğin mideye yerleşmesi (Isp. Mn. Kr. İç.)
sinlik Mezarlık (Ada.)
sinne Ölü gömülen yer, kabir (To.)
sinnek Ölümü yaklaşmış kimse (Çr.)
sinni Koca, yaşlı (Or. Kr.)
sinnik Ölü gömülen yer, kabir (Çr.)
sinsek yaprağı Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işleyip iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Isp.)
sinsel Yaşlılık (Ks.)
sintire Sıkıntı (Isp.)
sipsi Yüzü uzun, kafası sivrice kimse (Ant. Krk.)
sirçe barmah Küçük parmak (Hat.)
siringel Uzun boylu ve ahmak (Rz.)
sirinsimek Üşüyerek büzülmek, titremek (Kn.)
sirkelemek Bit ya da pire, yumurtlamak (Nğ.)
sirkım Bit, pire vb. asalakların yumurtaları (Ks.)
sis Çil (Sm. Ama. Ank. Nğ. Yz.)
sislenmek Yüzü çillenmek (Sm. Ama. Yz. Nğ.)
sitlllemek Üşümekten titremek (Sv.)
sitmek Üşümekten titremek (Kr.)
sitmeyh Üşümekten titremek (Kr.)
sivil 1. Siğil (Sm.)
2. Sivilce (Ay. Sm.)

sıkma meme Büyük meme (Çkr.)
sıkmık Bilek (Isp.)
sıkranmak Ağlamak (Dz.)
sıltarmak Soğuktan donmak, çok üşümek (İç.)
sımkırmak 1. Hıçkırmak (Sm. Sv. İç.)
2. İçin için, sessizce ağlamak (Dz.)
3. Burun temizlemek, sümkürmek (Dz.)
sımkırtmak İçin için, sessizce ağlamak (Çkl.)
sımsık Yumruk (İst. Ks.)
sıktarmak Hastalığı, sıkıntıyı atlatmak (Rz.)
sılcarlı Salyası çok akan kimse (Brd.)
sıncar Em yapımında kullanılan bir bitki (Sv.)
sında Özellikle ayakta çıkan çıbanı delmeye yarayan araç (Nğ.)
sındırmak Hazmetmek, sindirmek (Rz.)
sınğın Kırık (Çr.)
sınıh Kırık (Ky.)
sınıhçı Kırık, çıkık bağlayan kimse (Kr. Yz.)
sınıhmağ Güçsüz duruma düşmek, zayıflamak, sararmak (Kerkük)
sınıhmah Güçsüz duruma düşmek, zayıflamak, sararmak (Kr.)
sınık 1. Kırık, çıkık (Brs. Ama. Gr. Kr. Ezc. Vn. Dy. Ur. Gaz. Mr. Krş. Nğ. Kn. Ant.)
2. Soluk, renksiz (beniz) (İst. Çkl. Ed. Tk.)
sınıkçı Kırık, çıkık bağlayan kimse (Isp. Bo. Ama. Gr. Ar. Ezm. Ezc. Vn. Ml. Mr. Sv. Krş. Ky. Nş. Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ.)
sınıkçılık Kırık ve çıkık kemikleri yerine getirip sarma, bağlama becerisi (Nğ.)
sınıklamak Kırık ve çıkıkları sarmak (Sv.)
sınıkmak Zayıflamak, cansızlaşmak (Ar.)
sınıksa Üzgün, sessiz, içe dönük kimse (Af.)
sınır Diz arkası (Ada.)
sınırsamak Sindirmek, hazmetmek (Kn.)
sınkırmak Sümkürmek (Af.)
sınmak 1. Kırılmak (Es. Ama. To. El. Ky. Nğ.)
2. İçine kapanmak, neşesi gitmek (Kn.)
3. Doğum yapmak (Sv. Ky.)
sınnan Kanser (Kerkük)
sıpıtmak Aklını kaçırmak, sapıtmak (Kc. Sm.)
sırasını savmak Ölmek (Nğ.)
sırça barmak Serçe parmak (İç.)
sırça parmak Serçe parmak (Bo.)
sırd Sırt (Ank.)
sırgı Baş ağrısı (İz.)
sırğı Dis nezlesi, diş ağrısı (Brs.)
sırğıt Hamam böceği (Kü.)
sırım Kara kuru, sağlam yapılı (kimse için) (Isp. Sv. Kn.)
sırımsak Kara kuru, sağlam yapılı (kimse için) (Nğ.)
sırımsamak Zayıflıktan buruşmak (Brd.)
sırıncamak Hasta adam ayakta gezinmek (Nğ.)
sırıncımak 1. Hasta acıya dayanmak (Nğ. Ant. İç.)
2. Sızlanmak, üzülmek (Isp.)
sırtlak Dişleri yapı olarak dışarıya doğru fırlak kimse (Hat.)
sısat Sıkıntılı (Dz.)
sıtıra Cibinlik (Dy.)
sıtmak İçi sıvı ya da irin dolu yara ya da kabarcığı patlamak (Isp. Brd. Dz. Bo. Çr. Çkr. Nş. Ky. Kn. Ada. İç. Ant. Nğ.)
sıtmaotu Em yapımında kullanılan bileşikgillerden, sarı çiçekli, acı köklü, küçük bir bitki, kantaron, erythra a. centaurium (İz.)
sıtma suyu Bedeni yıkayınca sıtmayı gidereceğine inanılan kaynak suyu (Nğ.)
sıtra Yüz (İz.)
sıvık Deli, akılsız (İz. Ar.)
sıvıtmak Soğuktan büzülmek, kasılmak (Mn.)
sıyartmak Çocuk, sıralamak, tutunarak yürümek (Kü.)
sıyırgı Bit yumurtalarını temizlemek için tarağın dişlerine iplik geçirerek saçı tarama işi (Nğ. Isp.)
sıyırkı Bit yumurtalarını temizlemek için tarağın dişlerine iplik geçirerek saçı tarama işi (Çr.)
sıymak Oruç bozmak (Isp. Mğ. Kn.)
sıyrıntı 1. Derin olmayan yara (Dz. Brs. Ama.)
2. Son doğan çocuk (Dz.)
3. Bağırsak bozukluğunda gelen salgı (Nğ.)
4. İshalken akan su gibi dışkı (Ml.)
sızanah Sivilce (Kr.)
sızğan Küçük çıban, sivilce (Hat.)
sızıgan İrinli küçük çıban (Hat.)
sızık Çok ağlayan, sızlanan kimse (Dz.)
sızılamak Sızlamak (Sm. İç.)
sızıltı Sızı, ağrı (Gm.)
sıbek 1. Küçük çocukların yataklarını kirletmemeleri için beşiğe takılarak sidiği oturağa götüren tahta boru, kamış (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Kc. Sk. Ama. Sm. Tr. Nğ. Kn. Mğ.)
2. Çocuk oturağı (Bo.)
3. Göbek (Mğ.)
sıbılılh Gübrelik, çöplük, hurdalık (Ay.)
sidek Sidik (Kerkük)
sidekliğ Sidik yolu (Kerkük)
sıftınmek Kaşınmak (Es.)
siğelmek Katılmak, ağlarken bayılmak (Mğ.)
siğer kemiği Omurga (Çr.)
siğil otu Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işletip iyileştirmekte kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Isp. Dz. Ba. Ks. Sm. Or. Gr. Sv. İç. Nğ.)
siğirmek Sindirmek, hazmetmek (Or. Mr. Yz.)
siğir otu Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işletip iyileştirmekte kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Or.)
siğiştirmek Sindirmek, hazmetmet (Ar. Ant.)

sivilci Sivilce (Isp. Çr. Bo. Çkr. Mr. Nğ.)
sivilcik Sivilce (Kr.)
sivilcüyh Sivilce (Gm.)
sivkinmek Kaşınmak (Sm.)
sivrelmek Boyu uzamak, büyümek (İç.)
sivrermek Boyu uzamak, büyümek (İç.)
sivri Sivrisinek (Sm.)
sivrik Uyuşuk (İst.)
siv siv Yavaş yavaş (yürümek için) (Sn.)
siydik Sidik (Ama.)
siyek 1. Helâ, ayakyolu (Ama. Nğ. Ada.)
2. Kırık kol, bacak gibi organları bağlamakta kullanılan tahta, mukavva vb. şeyler, süyek (Isp.)
siyer kemiği Omurga (Çr.)
siyil Siğil (Ba. İç.)
siyilil ot Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işleyip iyileştirmekte kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Kn.)
siyil otu Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işleyip iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Sv.)
siyil yaprağı Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işleyip iyileştirmede kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot (Isp. Brs. Es. Sk.)
siyitmek Üşümekten büzülmek (Gaz.)
siytik Sidik (Ank. Krş.)
siytiktik Sidik torbası (Kü.)
sodırlanmak Sidikle ıslanmak (Gr.)
sofra Kalça (İz.)
soğlamak Yarası irinleşip azmak (Nğ.)
soğuklama Soğukalgınlığı (Nğ. Ant.)
soğuklamak 1. Üşümek (Bo.)
2. Lohusa soğuk su içerek hastalanmak (Isp.)
soğuklatmak Üşütmek (Bo.)
soğulcan Solucan (Kr.)
sohumsuz Obur (Brd.)
sok Uykusu hafif kimse (Ada.)
soka Zehirli, ağılı (Or.)
sokal Sakal (Bo.)
sokkuldamak Zonklamak (Ezm. Kr.)
sokoldamak Yarası zonklamak (Ezm.)
soku 1. Kısa boyunlu kimse (Çkr.)
2. Kuyruk sokumundaki kemik (Brd.)
sokuk boyun Kısa boyunlu kimse (Çr.)
sokur Kör (Çkl. Bo. Kn.)
sokuldamak Yarası zonklamak (Bt.)
sokumcui Obur (Ky.)
sokur çiçeği Körbağırsak (Kn.)
sokurtüyün Apandisit (Kn.)
sokutlak Asalak, insan ya da hayvanların derilerine yapışarak yaşayan böcek (Or.)
soi İçe dönük kimse (Brd.)
soiogan Soluk soluğa, tıknefes (Ml.)
soiugan Nefes darlığı çeken (Isp. Dz. İz. Mn. Es. Ks. Or.)
soluğan Soluk soluğa, tıknefes (Ay. Ba. Zn. Kc. Sm. Ama. Ağ. Kn. İç.)
soluğanlık Tıknefeslik (Mr. Nğ.)
soiuhluh Kaburganın altında, yanlarındaki boşluk (Gm.)
soluk almak Dinlenmek (Sm.)
soluk darlığı Tıknefeslik (Mr.)
soluklanmak Dinlenmek (Gaz.)
soluklu Yavaş yavaş, dinlene dinlene (Nğ.)
solumak Dinlenmek (Isp. Ay. İz. Ks. Çr. Ama. To. Kn.)
soluncan Solucan (Bo.)
somak 1. Boğaz, boyun (Dz. Ay. İz. Ant. Mğ.)
2. Solukborusu, gırtlak (Brd.)
somat Boğaz, boyun (Mğ.)
somsak Yumruk (Dz.)
somsom Obur (Bil.)
sonak Burun kemiği (Sv.)
sonnuh Ölmeden önce yenen yemek, son yemek (Gm.)
sopalaç Aptal (Kr.)
soramak Emziğe sürülmüş lokum (Uş.)
sormuk 1. Bebeklere, tülbent içine tatlı konularak yapılan emzik (Dz. Kü. Es. Kc. Bo. İst. Ks. Çr. Ama. Yz. Sv. Ank. Krş. Nğ. Kn. Ada.)
2. Solunum güçlüğü çeken, tıknefes (Ks.)
soruşmak Yüzü üzüntüden solmak (Sv.)
sorut Ağız köpüğü (Sv.)
sorutmak Ölmek (Uş.)
sovulmak Su toplamış yara vb. şişkin nesnenin içi boşalmak, sönmek (Ay. Ur. Sn. Sv. Çr.)
soyga Ölü (Nş.)
soyha Erkeğin üreme organı (Çr.)
soyka Erkeğin üreme organı (Çr.)
soymaç Beden, çıplak vücut (Nğ.)
soyrı Hasta (Mğ.)
soyumah Sütten kesilmek (Gm.)
söbek Yeni doğan bebeğin göbeğinin üstüne konulan bez (Es.)
söbelek Kundak (Sv.)
söggünlük İshal (Nş.)
söğe Alt çene (Sm.)
söğük Göğüs kemiği (Ank.)
sökel 1. Humma, ateşli bir hastalık (Çr. Gr. Kn. İç. Ant.)
2. Güçsüz, düşkün (Af. Isp. Brs. Kü. Es. Ks. Çkr. Sm. Ama. Or.)
3. Tifo (Kn. İç.)
4. Zatürree, pnömoni (İç.)
5. Sakat (Çr. Ama.)
6. Öldürücü grip (Isp. Ay. Kn. Ada.)
7. Hastaya ayrılan yiyecek (Sn.)
sökellik Hastalık (Sm.)

sökem Öksürük (Mğ. Zn.)
sökkem 1. Nezle (İç.)
2. Öksürük (Mğ.)
sökü Hastane (Ks.)
söldür Uzun boylu (Ank.)
sölpük Uzun boylu (Or. İç.)
sölpümek Şişmanken zayıflamak (Ay. Sv. Nğ. Kn.)
söltük Uzun boylu (Or.)
sömek Toplu, şişman (Kıb.)
sömek burunlu Büyük burunlu kimse (Ks.)
sömelek 1. Kundağa sarılmış bebek (Mr. Ank. Ada.)
2. Bebek kundağı (Af. Isp. İz. Çr. Ml. Mr. Ada.)
sömtük Obur (Yz.)
sömüklük Koku (Ank.)
söve boy Uzun boy (Tr.)
söveke Uzun boy (Ks.)
sövelmek 1. Zayıflamak, uzamak (Ay. Bo.)
2. Kör olmak, gözü kaymak (Isp.)
söypumak Zayıflamak (Nğ.)
sucukmak Susamak (Çr.)
sudak Salya (Çr.)
su dökmek İşemek (Isp.)
suduk Salya (Ed.)
su eleği 1. Sidik torbası, mesane (El. Sv.)
2. Kadının cinsel organı (Es. Vn.)
sufat Yüz, çehre (Kr. Vn. Mr. Ank. Nğ. Kn. İç.)
suğmak Ağlaması kesilmek (Nğ.)
suğum Yeme, beden isteği (Ezc.)
su inmek Ayakta çok durma sonucu ayakları hastalanmak, varis olmak (Ama. Nğ.)
su kapmak Yara şişip kızarmak, su toplamak (Nğ.)
su kavletmek Yara su almak, su kaparak şişmek (Es.)
sukkam Nezle (Zn.)
sukluk Oda içinde küçük banyo, gusulhane (Mğ.)
sukum Yüz, çehre (Vn. Bt.)
sulcar Salya (Brd.)
sullacı Salak, aptal (Isp.)
sullap 1. Salak, aptal (Dz.)
2. Salya (Dz.)
sullup Salak, aptal (Mn.)
suluca Genellikle çocukların yüz ve başlarında görülen iyileştirilmediğinde kelliğe dönüşen irinli yara (Gaz. Sm.)
sulucak Oda içinde küçük banyo, gusulhane (İz.)
suluk 1. Gusulhane, oda içinde küçük banyo (Isp. Brd. İz. Kü. Çr. To. Sv. Ank. Ky. İç. Mğ.)
2. Enjektör, şırınga (Çkr.)
3. Vücutta suyu depo ettiği sanılan kesecik (Bo.)
4. Sidik torbası (İç.)
suluk düşmek Baygın düşmek (İz.)
sulukluk Oda içinde küçük banyo, gusulhane (Dz. İz. Çkl. Kn. Ant. Mğ.)
sulungur Aptal, sersem (Af. Sk.)
suluzırtlak Ağzından salya akan kimse (İz.)
suma Yüz surat (Çr. Krş. Yz.)
sumdu Yüz, surat (Ank.)
sumsa Yumruk (Çkl. Ks. Sv. Yz. Nş.)
sumsak Yumruk (Gaz. Mr. Krş. Ada.)
sumsuk Yumruk (Es. İst. Çr. Rz. Ml. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. İç.)
sumuk Kemik (Çr.)
suna Boyu bosu düzgün, ince, güzel ve yakışıklı kimse (Brd. Dz. İz. Kü. Es. Zn. Sm. Or. Ar. Ezm. Dy. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ. Kerkük)
suntur 1. Yüz, surat (To. Nğ.)
2. Kel (Dz.)
sur Yüz, çehre (Kr. Bt.)
surmeşlk Sülük (Sn.)
suruncamah Ağlamak, acı çekmek (Mğ.)
susazmak Susamak (İç.)
suskalmak Yorulmak (Kü.)
susun Ense, boyun arkası (Ks. Nş. Nğ.)
susuramak Susamak (İç.)
susün Ense, boyun arkası (Ba. Çr. Ank. Ky.)
sutikesi Sıtma etkisiyle büyüyen dalak (Ar.)
sutluk Oda içinde küçük banyo, gusulhane (İz. Mğ. Ed.)
su toplamak Yarası irin toplamak, şişmek (Nğ.)
suva Helâ, ayakyolu (Sm.)
suvat Surat, yüz, çehre (Ank.)
suyolu Oda içinde küçük banyo, gusulhane (Mğ.)
sübek Küçük çocukların yatağı ıslatmamaları için beşiğe takılan oturak (Dz. Çkl. Brs. Ks. Sn. Sm.)
sübyan Ateş, nöbet (Sm.)
sücce Verem (Nğ.)
südük Sidik (Ank. Ama. Gaz. Hat. Sv. Yz.)
südüklemek İşemek (Ama.)
südüklüğe tutulmak İşemekte güçlük çekmek (Gaz.)
südük torbası Sidik torbası, mesane (Sv.)
südümek Yemek (Kr.)
süğllm Yaşlılarda olduğu gibi göğsün çökük, omuzların çıkık, boynun eğik biçimini anlatır (Çr.)
süğlüm Yaşlılarda olduğu gibi göğsün çökük, omuzların çıkık, boynun eğik biçimini anlatır (Çr.)
süğsük Boyun, boğaz (Nş. Kn.)
süğsün Ense (Çr. Ama. Sv. Ky. Krş. Nş. Nğ. Kn. İç. Ant.)

süğümsüz Pisboğaz (Ezm.)
süğü Çıban (Kn.)
süğük Kemik (Çr.)
sükgem Nezle, grip (Isp.)
sükkam Nezle, grip (Zn.)
sükkem 1. Nezle, grip, soğuk algınlığı (Kü. Zn. Bo.)
2. Öksürük (Mğ.)
süklim Yaşlılarda olduğu gibi göğsün çökük, omuzların çıkık, boynun eğik biçimi için kullanılır (Çr.)
süksün 1. Ense (Ba. Bil. İst. Ks. Çkr. Çr. To. Sm. Or. Dy. Kn. İç. Sv. Ky. Ant.)
2. Eğri boyunlu (Zn. Çkr.)
3. Yüz, surat (İç.)
4. Kafa, baş (Kn.)
süksün kütüğü Ense kökü (Gr.)
süksünü ergi Uyuşuk (Ant.)
süldürmen Kalp (Brd.)
süleymen Yürek (Ank.)
sülümsük Pisboğaz (Ba.)
süm Kemik (Isp.)
süme Kafa, baş (Kn.)
sümelek 1. Kundağa sarılmış bebek (Mr.)
2. Kundak (Hat.)
sümelemek Yaşlanmak, çökmek, gücünü yitirmek (Ba.)
sümeşik Yüz, surat (Isp.)
sümsek Yumruk (Isp. İz. Sm. Kn.)
sümsük Yumruk (Ks. Ms. Sv. Ank. Kn. Ada. Kıb.)
sümsürmek Sümkürmek (Dz. Brs. Hat. Ada.)
sümsürük Sümük (Dy. Ada.)
sümsürüklü Sümüklü, sürekli burnunu çeken (Hat. Ada.)
sümürüh Sümük (Gm.)
sümüh Kemik (Ağ. Kr. Ezc. Bt. Vn. Ur. Dy. Ml. Hat. Sv. Ada.)
sümük Kemik (Kerkük)
sümürcenmek Kadına cinsel istekle bakmak (Gaz.)
sümürük Obur (Çr.)
sümüyh Kemik (Kr.)
sündürme Çok uzun boylu kimse (Nğ.)
sündürmek Em olarak bağırsakları boşaltmak, defekasyon yapmak (Mn.)
sünepe İnce uzun kimse (Nğ.)
sünet Sünnet (Ank.)
süngü Ense (Çkr.)
süngülüç Uzun boylu, zayıf (İç.)
süngüsü ağır olmak Çocuk, kalın kemikli olmak (İst.)
sünkürmek Sümkürmek (Bo.)
sünmek 1. Hasta bitkin, güçsüz kalmak (Af. Dz. Ay. Mğ. İç.)
2. Bayılmak (Mğ.)
sünsü Ense (Krş. İç.)
sünsüğü Ense (Çr.)
sünsün Ense (Kr. Ky. Ada.)
sünük Sümük (Bo.)
sürekli Sağlam yapılı, boylu boslu (Dz.)
sürgü 1. İshal (Ur. Hat. İç. Nğ.)
2. Müshil (Gaz. Krş. Nğ. Ada.)
sürgün İshal (Dz. Ay. Ba. Çkl. Es. Kc. Bo. Zn. Çkr. Çr. Ama. Gr. Or. Tr. Rz. Ar. Ezc. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Ed. Krk.)
sürgünlük İshal (Rz. İç.)
sürk 1. İsilik (Dz. Ay. Mn. Es. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Nğ. Kn.)
2. Kaşıntılı deri hastalığı (Brd. Mn.)
sürmek İshal olmak (İç.)
sürtülmek Sert yere sürtülmekten vücutta morluklar olmak (Nğ.)
sürünmek Emeklemek (Tr.)
süründü Zayıf, cılız (Dz.)
süsab Susama (Sv.)
süsgün Ense, boyun (Ks. Sm. Kn.)
süsün Ense (Çkl. Gr. Ezm. Ank. Krş. Ky. Ada.)
sütce Şiş karınlı, kansız (Af.)
süt çalgını Gebe annenin sütünü emmekten zayıflamış çocuk (Nğ.)
süt çalmak Bozuk süt emdiği için hastalanıp zayıf düşmek (Nğ.)
sütgam Soğuk algınlığı (Kü.)
sütlük Sütkardeş (Sm. Or. Tr.)
sütnene Sütanne (Sm.)
süydük Sidik (Ank.)
süyek Kemik (İst. To. Kn. Ada.)
süysün Ense (Kr. Ns. Nğ.)
süyü Çıban (Kn.)
süyük Dalgınlık (Zn.)
süzegen Sık sık işeyen (Ezm. Ky. Kn.)
süzeğen Sidiğini tutamayan (Kr.)
süzenek Belsoğukluğu (Kr.)

Ş

şabak Kafasının arkası yassı kişi (Isp.)
şabşak Obur (Kn.)
şadak Kısa boylu (Isp.)
şafak Alın (Çr. Yz.)
şafla 1. Salya (Tr.)
2. Salyalı (Rz.)
şafleya Salyalı (Tr.)
şafli Salyalı (Gr.)
şah Gözbebeği (Sv. İç.)
şahalak Uzun boylu (Gaz.)
şakımak Çok ağrımak, sancımak (Brd. Dz. Ada. Mğ.)
şaklak Deride sulu kabarcık (Ank.)
şakoz Ağzı büyük kimse (aşağılama) (Rz.)
şalak 1. Obur (Kü.)
2. Erkek çocuk (Ant.)
şalba Öksürüğe karşı kaynatılıp içilen bir dağ otu (Af.)
şalıh Salya (Rz.)
şali Şaşı (Ant.)
şallacık Çıplak (Brs.)
şallah Çıplak (Çkr. Çr. Sn. Ama. Yz. Ank. Ky.)
şallak mallak Çırılçıplak (Ks.)
şamak Saçsız, dazlak (Ama.)
şambaba Kısa boylu tıknaz (Sv.)
şampir Şaşı (İst.)
şamtin Zayıf, kemikleri çıkmış ve çıplak (Nğ.)
şaplak 1. Delikanlı (İç.)
2. İri, yuvarlak yüz (Kn.)
şapşalak Çarpık yürüyüşlü kimse (Or.)
şapşallak Çırılçıplak (Ama. To.)
şaptık Çökük burunlu (Bo.)
şapul Ayağı çarpık, biçimsiz yürüyen (Or.)
şarak Eldeki çatlak, yarık (Ar.)
şarham şarham Gürül gürül (kanın derideki sıyrıklardan akışı için) (İç.)
şarlk Salya (El.)
şarlak kafa Saçsız, dazlak (Dz.)
şarpayak Düztaban (Ank.)
şarşur Oturak, lazımlık (İz.)
şaşa Kör (Dz.)
şaşak Burun deliği (Ar.)
şaşalamak Gözü uzağı görememek (Sv.)
şaşıbeş Şaşı (Gm.)
şaşılak Az şaşı, şehla (Sm.)
şaşırak Az şaşı, şehla (İç.)
şaşi Şaşı (Ar.)
şaşkar Az şaşı, şehla (Sn.)
şaşkın Hasta, güçsüz (Dz. İz. Ba. Kü. Çr. Sv.)
şataflı İştahlı (Mr. Ky.)
şavgartmak Cinsel bakımdan doyurmak (İç.)
şavşat Deli (Sv.)
şaydal Ayakları dışa dönük olarak, sallantılı yürüyüş için (Isp. Krş.)
şaynak Topal (Isp. Kn.)
şebek 1. Çok çirkin yüzlü (Bo. Tr. Yz.)
2. Alnı geniş kimse (Yz.)
şebelek Çok çirkin yüzlü (Isp.)
şefşeli Deli (Kr.)
şefşelli Gözleri yan bakan (Ay.)
şek İnce bağırsak (Es.)
şekerleme Kısa ve hafif uyku (İst. Nğ.)
şela Salya (Rz.)
şelçek Göz çapağı (Or.)
şele Ense (Ant.)
şelek Şaşı (Kn. İç.)
şelek göz Sürekli gözleri çapaklanan (Or.)
şelemen Şaşı (Kn.)
şellavi Şaşı (Mğ.)
şellef Kör (Dz.)
şellek Çıplak (Es. Kn.)
şelte garın Şişman, eti gevşek karnı büyük kimse (Gm.)
şemik 1. Ayak bileği kemiği (Af. Isp. Brd. Es. Krş. Nğ. Kn.)
2. Topuk (Isp. Ank. Nğ.)
3. Eklem (Isp. Nğ. Kn.)
4. Sinir, damar (Mn. Nğ.)
şemre Yüz (Ks.)
şepirdek Benleri olan kadın (Ay.)
şerbete yatmak Frengili hasta tütsüye yatmak (Ama.)
şerbetleme Frengi (Sm.)
şerbetli Yılanın sokmayacağına inanılan büyülü kişi (Ks. Ama. Nğ.)
şere Yara, yanık izi (Ky.)
şeşibeş görme Şaşılık (Nğ.)
şıbbıhlı Gözü ağrıyıp akan, çapaklı (Ezm.)
şıbın Sinek (Ada.)
şıbindirek Çok zayıf, bir deri bir kemik (Nğ.)
şıbınlık Cibinlik (Ada.)
şıbik Çapak (El.)
şıdık Diz kapağı (Çkr.)
şığva İnce, düzgün bedenli delikanlı (Ar. Ezm. Sv.)
şıkıl İnce, uzun, kuru (beden için) (Hat.)
şıkırdım İnce bacaklı, yorulmayan kimse (Nğ.)
şıldır Göz (Ks.)
şılgınlı Gözünden sürekli yaş akan (Çkr. Kn.)
şıngırdak Erkeklik organı (Sm.)
şıpıldak Dudak (Sm.)
şırıt Şerit (Hat.)
şırhıt Göz çapağı (Gr.)
şırkıt Göz çapağı (Kn.)

şırlağanlı Gözünden sürekli yaş akan (Kn.)
şırlak Salya (Or.)
şırnak Topuk (Hat.)
şırpıh Hastalıklı göz (Kr.)
şırpık Sakat göz (Ur.)
şıvga İnce, uzun, zayıf (Bo. Ks. Çkr. Sn.)
şibek Çapak (Ama. Or.)
şibldik Kızarık, hasta göz (Ada.)
şibik Çapak (Sv. Ky. Nğ. İç.)
şiblklenmek Gözü çapaklanmak (Or.)
şiblkli Gözleri hastalıklı, çapaklı (Nğ.)
şibil Çapak (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mğ.)
şik Us (Ml.)
şikatlanmak Yakınmak, sızlanmak (İç.)
şikil Yüz, surat (Nğ.)
şikir Yüz, surat (Yz. Ky.)
şil 1. Çapak (Or. Gr.)
2. Sakat (Ağ. Kr. Bt. Vn.)
3. Şaşı (Bt. Vn. Ur.)
4. İnme, felç (Kr.)
5. Kötürüm, sakat (Vn.)
şilek 1. Gözü bozuk (Sm.)
2. Çapak (Sm.)
şiilik Çapak (Ezc.)
şilte Çopur (Ky.)
şimbil 1. Bağırsak kurdu (Kn.)
2. Kızarık, hasta göz (Isp.)
şimik 1. Kemik (Mş.)
2. Kaval ve incik kemiklerinin alt bölümleri (Kn.)
şımrih Göz çapağı (Kerkük)
şipdudak Dudağı ince kişi (Af.)
şipik Kızarık, hasta göz (Gaz. Ur.)
şipil Kızarık, hasta göz (Çkl.)
şipitlk Kızarık, hasta göz (Sv. Ada.)
şippidi Aptal (Kr.)
şirbik Çapak (Ur.)
şirbit Çapak (İç.)
şirbitli Gözü akan, çapaklı (Krş.)
şirglili Gözü akan, çapaklı (Çr.)
şirik 1. Çapak (Ml.)
2. Salya (Ml.)
şirplidemek Zonklamak (Af. Brd. Dz. Ay.)
şirpit Çapak (Uş. Es. Sv. Ada. İç.)
şirpitli Gözü akan, çapaklı (Sv. Krş.)
şişik 1. Kabarık, şiş (Dz. Brs. Rz. Ada.)
2. Büyük karınlı kimse (Çr.)
şişmanırak Şişmanca (İç.)
şişmek 1. Ölmek (Isp. Bo.)
2. Uyumak (Bo.)
şişmeldek 1. Sıska insan (Gr.)
2. Şişmiş (Sm.)
şişük Kabarık, şiş (Gr.)
şivli İshal (Isp.)
şoba Nezle (Vn.)
şoğurt Salya (Çr. Kr. Ezm. Ezc. E. Sv.)
şohot Salya (Bt.)
şokurdamak Zonklamak (Isp.)
şor 1. Nezle (Gaz.)
2. Hastalık, güçsüzlük, zayıflık (Çr.)
şorik Salya (Ezm. Dy. El. Ml. Sv. Yz.)
şorlamak Fışkırmak, hızla akmak (kan, su vb) (Kc. Bo. Bt. Mr. Nğ.)
şoruh Tükürük (Sv.)
şorut Salya (Sv.)
şorutlanmak Ağzından tükürük saçmak (Sv.)
şovurt Salya (Kr.)
şöhür Akıl, bilinç (Kr.)
şörük 1. Sümük (Sv.)
2. Çapak (Kn.)
3. Salya (Kü. To. Ur. Sv.)
şörüklenmek Çapaklanmak (Mr.)
şuhela Şaşımsı, az şaşı (Kü.)
şurlamak Fışkırarak, hızla akmak (kan, su vb) (Ar.)
şurma vurmak Zehirlenmek (İst.)
şüşük Kabarık, şiş (Ar.)

T

taba Çocuğu olmayan kadın (Bt.)
tabak Doğumdan sonra sütü gelmeyen kadın, koyun ya da keçi (Es.)
taban Topuk (Ar.)
tabanı genişlemek Ölmek (Çr.)
tacı boncuğu Çocukları hastalıktan korumak inancıyla koltuk altına dikilen boncuk (Ank.)
tahaze etmek İşkence etmek (Dz.)
tahnaz Şişman, tıknaz (Kn.)
tahta Aptal, ahmak (Brs.)
tahtabaş İnce, zayıf yüzlü (kimse için) (Sm.)
tahtasakal Gür sakallı (Çkl.)
tahtasız Göğüs kemiği dümdüz kimse (Gm.)
takalak Yara için bir çeşit sargı biçimi (Kerkük)
takaza etmek Ayakyoluna gitmek, pislemek (Çr.)
takazlamak Ayakyoluna gitmek, pislemek (Çr.)
takıldamağ Parmak, bel vb eklem yerlerinden ses çıkmak (Kerkük)
takır Fıtık hastalığı (Gaz.)
takıramak Çok zayıflamak (Mğ.)
takra Çok zayıf (Ur.)
taktakı Çok zayıf kimse (Brs.)
takur Bir kolu sakat kimse (Ar.)
tal 1. Çıplak (İz.)
2. İlk süt, ağız (Rz. Ar.)
3. Dilsiz (Tn.)
talağauruv Şarbon hastalığı (Kn.)
talamak Köpek ısırmak (Sv.)
talaş 1. Şişman (Isp.)
2. Üzüntü, kuruntu (Rz. Ar.)
talaşlık Gübrelik, çöplük yer (Dz.)
talav Öldürücü bir hastalık (To. Kn.)
talazı kabarmak Canı sıkılmak (Kü.)
talazımak Sıcaktan bayılır gibi olmak (İz.)
talazmak Üşümek (Tk.)
talplıklemek Uyuklamak (Ml.)
taltamız Şişman, kısa boylu (Gaz.)
talu İki kürek kemiği arası (Bo. Çkl.)
tamak 1. Gerdan (Kn.)
2. Boğaz (Kn.)
3. Damak, üst damak (Ar. Iç.)
tamarzı Perhiz yapan (Bt. Sv.)
tamaz Banyo (Zn.)
tamsalak Kısa boylu, tıknaz kimse (Brs.)
tanav Burun deliği (İst.)
tanğal Başı ve ağzı büyük, sesi kalın kimse (Çr.)
tanğayrıh Ağzını açıp, gözlerini yukarı doğru diken kimse, salak (Çr.)
tantak Kalça, kabaet (Dz. Dy.)
tap 1. Leke, ben (Kn.)
2. Güç, kuvvet (Es. Ama. Ada. İç.)
tapaklamak Uyuklamak (Nğ.)
tabanlamak Ayakkabısı ayağını vurmak (Ur.)
tapıhlamak Uyuklamak (Nğ.)
tapıklamak 1. Çocuğu uyutmak ya da susturmak için arkasına yavaş yavaş vurmak (Es. Sv. Ada.)
2. Uyuklamak (Çr. Nğ. Ns.)
tapılamak Çocuğu uyutmak ya da susturmak için arkasına yavaş yavaş vurmak (Çkl.)
tapışlamak Çocuğu uyutmak ya da susturmak için arkasına yavaş yavaş vurmak (Gaz. Ed.)
tapik Uyku (Ezc.)
tapıklemek Uyuklamak (Gn. Ezm. Ezc.)
taplan Mide bozukluğu (Dz.)
taplı Şişman, semiz (Sv. Ada. İç.9
tappakirliş Çok sarhoş (Kıb.)
taptap Güç, kuvvet (Dz.)
taptı Güç, kuvvet (Iç.)
tapuklamak Uyuklamak (Çkl. Çkr. Sn. Ama.)
tapulamak Uyuklamak (Ml.)
tar Fıtığı olan kimse (Hat.)
tarak Ayağın parmak kemikleri (Nğ.)
tarak dikeni Ağrı ve sızıları gidermeye yarayan bir çeşit dikenli bitki (Zn.)
taraklık El ve ayak parmaklarındaki küçük kemikler (Çkl. Gaz. Mr.)
taranmak Yıkanmak (Isp. Ank.)
tarçık Sağlık ve güç veren yiyecekler (Or.)
tarhan İş yapmaktan, hareketsizlikten şişmanlamış kimse ya da hayvan (Ar. Vn. Bt.)
tarhın Hekimlikte kullanılan ıtırlı bir bitki (Gaz.)
tarsımak 1. Yarası iyileşmek (İç.)
2. Canı sıkılmak, bunalmak (Sm. To. Mğ.)
tartmak Uyuklamak (Ar.)
tarsamak Canı sıkılmak, bunalmak (Mğ.)
tarsımak Yarası iyileşmek (İç.)
tasanas Yorgun, güçsüz (Isp.)
taslağı çıkmak Çok zayıflayarak yüzü ortaya çıkmak (Sm.)
taslak Büyük, geniş (yüz için) (Es. Sm. Yz. Ank.)
taslanmak Büyük, geniş (yüz için) (Es. Sm. Yz. Ank.)
tasmal Biçimsiz, şişman (Kn.)
taşdöven Ayakta olan yara (Bil.)
taşdüğen Ayakta olan yara (İç.)
taşıra Helâ, ayakyolu (Nğ.)
taşra Helâ, ayakyolu (Nğ. Krş.)
taşrakmak Ayağını taşa çarparak incitmek, topallayarak yürümek (Çkl.)

taşura Helâ, ayakyolu (Kü.)
tat 1. Dilsiz (Isp. Dz. İz. Ba. Mn. Es. Çr. Sm. Gaz. krs. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant. Mğ.)
2. Kekeme (Dz. İz. Mn. Çr. Dy. Ky. Nş. Nğ. Ada. Kıb.)
3. Ayağın altı, taban (Gm.)
4. El ayası (Ezc. Vn. Mş.)
5. Deli (Uş.)
6 Üreme organı büyük kimse (Çr.)
tatacan Sancı, ağrı (Ada.)
tatah Burun salgısı (El.)
tatahaml Kimi hastalığın belli zamanlarda belirmesi (Rz.)
tatala Topal (iç.)
tatan etmek Yatıp uyumak (Ar.)
tatarca 1. Şiddetli karın ağrısı (Isp. iz. Gaz. Es. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç.)
2. Böbrek sancısı (Çr. Ank. Krş.)
tatarca olmak Midesi bozulmak (İç.)
tatarcık Şiddetli karın ağrısı (Sm. Ar.)
tatarham 1. Şiddetli karın ağrısı (Ur.)
2. Apandisit (El.)
tatarhamı Şiddetli karın ağrısı (Ezm. El. Ml. Sv.)
tatarhamu Şiddetli karın ağrısı (Ml.)
tatarhan Şiddetli karın ağrısı (Ar.)
tatar olmak Karnı sancılanmak (Isp. Dz.)
tatat Kekeme (Ada.)
tatavu Kekeme (Ama. Ank.)
tatışman Kekeme (Kn.)
tatlıçlş Meni (Çr.)
tatlıyara Yüzde çıkan ve çevresine yayılan çıban (Ar.)
tatuh Kadının üreme organı (Gm.)
tav Şişmanlık (Bo. Sn. Tr. Ar. Ezc. Vn. Ml. Gaz. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç. Tk.)
tavara 1. Eğri (bacak için) (Rz.)
2. Karabasan, kâbus (Rz.)
tavaşa Erkekliği yok edilmiş, enenmiş (Gaz.)
tavıkgarağısı Gece körlüğü, karanlıkta görememe (Nğ.)
tavlanmak Şişmanlamak, semirmek (Bo. Sm. Ama. Ezc. Hat. Sv. Nğ. Mğ.)
tavll Şişman (Ar.)
tavlu Şişman (El.)
tavmak Uyuşmak (ayak için) (Ml.)
tavsınmak Şişmanlamak, semirmek (Bo.)
tavsukmak Yüreği çarpmak (Nğ.)
tavtav Hastalığı zaman zaman iyiye ya da kötüye giden kimse (Dz.)
tavtavı Aptal, budala (Vn.)
tavuh belerüğü Gece körlüğü, karanlıkta görememe (Gm.)
tavuk götü El ve ayakta olan siğile benzer bir çeşit yara (Isp. Dz. Ama. Or. Tr. Rz. Gaz. Nğ. Kn.)
tavuk karağı Gece körlüğü, karanlıkta görememe (Mr.)
tavuk karası Gece körlüğü, karanlıkta görememe (İz. Gaz. Kn. Mğ. Krk.)
taya Sütanne (Vn. Kerkük)
tayfalanmak 1. Acıkmak (Ank.)
2. Açlıktan güçsüz kalmak (Kıb.)
tayfalmak 1. Acıkmak (Kü.)
2. Açlıktan güçsüz kalmak (Isp. Ant.)
3. Susamak (Brd.)
tayırdatmak Küçük çocuk kaka yapmak (Ks.)
taytak Ayaklarını içe doğru basan, yana eğilerek yürüyen kimse (Ama. To. Ank.)
taz Çıplak, saçsız baş (İz.)
tazbaş Çıplak, saçsız baş (Çkl.)
tazkel Çıplak, saçsız baş (Çkl.)
tazlak Saçsız baş (İz.)
tazlık Çıplak, saçsız baş (Çkl.)
tebe Fıtık (Bo. Zn.)
tebelleşmek Can çekişmek (Ba.)
tebrenmek Hastalık ya da yarası yeniden azmak (Dz.)
tebsetmek İşemek (aşağılama için) (Nğ.)
tece Kalça kemiği (Ml.)
tefal Em, ilâç, umar (Yz.)
tejan karın Büyük karın (Kr.)
tekdamar Zayıf, cılız (Isp. Dz. Ay. İz. Mn. Es. Bo. Ks. Çkr. Çr. İç. Krk.)
tekeç Kekeme (Ml.)
tekerlek Cinsel sapınca uğramış erkek (Mn.)
teketek 1. Aile (Çr.)
2. Eş (Kadın için) (Çr.)
teknefes Çabuk yorulan ve solunum sıkıntısı çeken (Kıb.)
telahsimek Açlıktan, susuzluktan, sıcak ya da korkudan bayılacak duruma gelmek (Ml.)
telauruv 1. Tifüs (Kn.)
2. Beyin humması (Kn.)
teleme 1. Hastalık sonrası iyileşme dönemi (Ant.)
2. Zayıf, cansız, gelişmemiş (Ks. Çkr. İç.)
telemek 1. Pıhtılaşmak (Tk.)
2. Görmek
telerme Çarpıntı (Dy.)
telesemek 1. Hızlı hızlı solumak (Krk.)
2. Yorgunluktan ya da sıcaktan bayılacak gibi olmak (Isp.)
telesimek 1. Yorulmak, güçsüz kalmak (Isp. Brd. Brs. Es. Kc. Mğ.)
2. Susamak (Gr. Ky.)
3. Hızlı hızlı solumak (Krk.)
4. Yorgunluktan ya da sıcaktan bayılacak gibi olmak (Es. Gr. Ml. Hat. Sv.)
teleşmek 1. Ezginlik duymak (Ur.)
2. Sıcaktan bunalmak (Ezc. El.)
3. Hızlı hızlı solumak (Or. Gm. Ezm. Ağ.)

teletür Çok zayıf kimse (Ks.)
televsimek Yorgunluktan ya da sıcaktan bayılacak gibi olmak (Mr.)
telezimek 1. Yorgunluktan ya da sıcaktan bayılacak gibi olmak (Isp. Dz. To. Sv. Gaz.)
2. Zayıflamak, güçsüzleşmek (Dz. Ks. Kn.)
3. Can çekişmek (Dz.)
4. Aşırı taşkın davranışlar yapmak (Ank.)
tellek Cinsel sapınca uğramış erkek (Ar.)
telme Memelilerin ilk sütü, ağız (Sv.)
teltek Kekeme (Isp.)
teltel Kekeme (Kc.)
teltik Kekeme (Or. Mr. Sv.)
teltük Sallanarak, dengesiz yürüyen kimse (Or.)
tembere 1. Derinin mantar hastalığı, temriye (Km.)
2. Temriye hastalığına iyi gelen bir çeşit ot (Kn.)
temeçi Kaburga kemiği (Rz.)
temire Derinin mantar hastalığı, temriye (Isp.)
temirek Derinin mantar hastalığı, temriye (Ay.)
temra Derinin mantar hastalığı, temriye (Çr. Yz.)
temre Derinin mantar hastalığı, temriye (Af. Isp. Dz. İz. Mn. Ba. Es. Kc. Bo. Sk. Ks. Sn. Sm. Or. Gr. Rz. Ml. Ank. Ky. Kn. Nğ. Krk. Çkl. Kü.)
temreğe Derinin mantar hastalığı, temriye (Gr. Ank.)
temreğu Derinin mantar hastalığı, temriye (Tr.)
temreğü Derinin mantar hastalığı, temriye (Sm.)
temrei Derinin mantar hastalığı, temriye (Isp. Ant.)
temrek Derinin mantar hastalığı, temriye (Ay. Rz.)
temrekl Derinin mantar hastalığı, temriye (Dz.)
temrekl otu Temriye hastalığının iyileştirmek için kullanılan, küçük ve çok yapraklı, sulu bir çeşit ot (Zn.)
temre otu Temriye hastalığını iyileştirmek için kullanılan, küçük ve çok yapraklı, sulu bir çeşit ot (Kc.)
temrevü Derinin mantar hastalığı, temriye (Or.)
temreyl Derinin mantar hastalığı, temriye (Bo. Ama.)
temreyll toprağı Temriye hastalığını iyileştiren toprak (Zn.)
temro Derinin mantar hastalığı, temriye (Or.)
temroğ Derinin mantar hastalığı, temriye (Or.)
ten 1. Vücut (Tr. Sv. Kn.)
2. Kadının üreme organı (Çr.)
tenesirmek Yorgunluktan ya da sıcaktan bayılacak gibi olmak (Brs.)
teneşir horozı Çok zayıf kimse (Nğ.)
tenezimek Zayıflamak, güçsüzleşmek (Dz. Ks. Kn.)
tenişmek Vücutca gelişmek (Tr.)
tenknefes Astım hastalığı (Kerkük)
tenten Asalak (Ank.)
tentenllemek Yaşlanmak (İç.)
tentenlimek Bunamak (İç.)
tentimek 1. Soluğu daralmak, güçsüz kalmak (Ama.)
2. Bunamak (Sv.)
tepcimek Yalpalayarak, dikkatsizce yürümek (Yz.)
tepegöz 1. Gözleri yukarı doğru kaymuş kimse (Isp. Es. Ks. Çkr. Tr. Ar. Vn. Ank.)
2. Önüne bakmadan sağa sola çarparak yürüyen sakar kimse (Af. Bo. Tr. Ar. Vn.)
3. Hamam (Ks.)
tepeşük Hastalık, soluk benizli kimse (Ks.)
tepmek Hastalık ya da yarası yeniden azmak (Isp.)
teprenmek Hastalık ya da kapanmak üzere olan yarası yeniden azmak (Mn. Ba. Es. Ar. Gm.)
tepreşmek Hastalık ya da yarası yeniden azmak (Mn. Es. Sk. Ama. Tr. Gm. Rz. Nğ. Ba.)
tepsemek Susuzluktan dudağı kurumak (Isp. Dz. Çr.)
tepsimek Yorgunluk, güçsüzlük, hastalık nedeniyle sararmak (Brd.)
tepsirmek Dudağı şişmek (İz. Çkl. Brs.)
ter Tifo (Ks. Gr. Gm.)
terdek Erkeklik organı (Gaz.)
ter döşeği Annenin doğumdan hemen sonra, kendi yatağına gelene kadar yattığı yatak (Gaz.)
ter hastalığı Tifo (Gr.)
teri Deri (To.)
terime Yüz, surat (Dz.)
terkeş gözlü Şaşı gözlü (Gm.)
terleme 1. Tifo (Rz. Ezm. Mğ.)
2. Akciğer hastalığı (Mğ.)
terletme 1. Tifo (Isp. Ar. Nğ. El. Mr.)
2. Zatülcenp, plörezi (Ant.)
3. Humma, ateş (Ada.)
termiye Derinin mantar hastalığı (Isp. Nğ.)
ters 1. Gübre (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Ba. Kü. Bo. Sk. Ks. Sm. Tr. Ar. El. Ml. Gaz. Yz. Ank. Ky. Nğ. Kn. İç.)
2. İnsan ya da hayvan dışkısı (Af. Isp. Es. Bo. Sk. Sm. Ama. To. Tr. Ar. Gaz. Sv. Ky. Nğ. Krk.)
tersayak Düztaban (Mn.)
tersi bozuk İshal (Sv.)
tersik Gübrelik (Dz. Gr.)
tersimek Hafifçe terlemek (Nğ.)

terslik 1. Gübrelik (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Kü. Ank. İç.)
2. Çöplük (Ay.)
tes Gübre (Brd. Kr. Ezm. Vn.)
tesik Gübrelik (Brd.)
tesimek Canı sıkılmak, bunalmak (Gr.)
teslik Gübrelik (Ank. Ky.)
teşanlış olmak Yarası yangılanmak, azmak (Tn.)
teşen almak Yarası sulanmak (Ml.)
teşeniş etmek 1. Hastalığı depreşmek (Ba. Rz.)
2. Yarası yangılanmak, azmak (Ml.)
teşennüş olmak Yarası azmak, hastalığı ilerlemek (Çr.)
teşkel Büyük karınlı kimse (Sm. Krk.)
tetek Yeni yürüyen çocuk, tay tay durmak (Tr.)
teteklemek Tay tay durmak (Tr.)
teten Küçük çocuk eli (Ezc.)
tetl Küçük çocuk eli (Dy.)
teti etmek Küçük çocuk, yeni yürümeye başlamak (Mr. Gaz. Hat.)
tetlk Küçük çocuk eli (İst. Sm. El. Ml.)
teyrek Yeni doğmuş çocuğa meme vermeden önce ağzına sürülen. bir çeşit bitkiden yapılmış em (Krs. Nğ.)
teyrekl Keyif verici maddelere karşı alışkanlığı olan, tiryaki (Nğ.)
tezyakı Mide bozukluğu, bulantı (Dz.)
tıbıka 1. Bebeği yaşamayan, hemen ölen kadında olduğu sanılan tinsel bir hastalık (Mr. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç.)
2. Çocukları güçsüz bırakan hastalık (Ky.)
tıdak Kol kemiği (Ar.)
tıfıl Gelişmemiş, büyümemiş (Isp. Nğ.)
tıfıllı Zayıf (Dz.)
tığlamak Yarası çok ağrımak (İz.)
tığlı Zayıf, cılız, büyüyememiş kimse (Ank.)
tığlılamak Zayıflamak (Ank.)
tığrak Panzehir (Ky.)
tığsırık Aksınk (Nğ.)
tığsırmak Aksırmak (Ank. Nğ.)
tiğtop Hastalara sağlık verdiğine inanılan, evde yapılan bir çeşit em (Ama.)
tıhı Hastalık (Çr.)
tıhılı Zayıf, cılız, büyüyememiş kimse (krş.)
tıhlı Zayıf, cılız, büyüyememiş kimse (Dz.)
tıhlım Zayıf, cılız, büyüyememiş kimse (Çr. Sv.)
tıhmıl Şiş karınlı kimse (Ada.)
tıhnaz Kısa boylu, şişman (Kr.)
tıhsırık Aksırık (Çr.)
tıkaç Kısa boylu, şişman (Çr.)
tık ayak Takma ayaklı kimse (Ks.)
tıkı Yaşı büyük, bedeni az gelişmiş, akıllı çocuk (Çr.)
tıkıç Kısa boylu, şişman (To.)
tıkış Çıkık alınlı kimse (Ada.)
tıkız Kısa boylu, şişman (Bo. Sk.)
tıkızı kırık Gözü kör)Çr.)
tıkmak Kısa boylu, şişman (Or.)
tıkmalak Kısa boylu, şişman (Ada.)
tıkman Kısa boylu, şişman (Or.)
tıkna 1. Kendi zayıf, karnı büyük ve şişkın kimse (Gaz.)
2. Çok yemekten hazımsızlığa uğramış kimse (Gaz.)
tıknak Kısa boylu, şişman (Sv.)
tıknaz Sıska, zayıf (Or.)
tıksırık Aksırık (Ama.)
tıksırmak Aksırmak (Çr. Or. Yz. Nğ.)
tıktap Süreğen hastalık (Ky.)
tılak Karnı şiş, sıtmalı kimse (Ant.)
tılık Yüzü ya da vücudu şiş kimse (Or.)
tılıka Kısırlık (kadın için) (Nğ.)
tılkı Yanık, uçuk vb. nedenle deride oluşan sıvı dolu kabarcık, vezikül, bül (Or. Gr. Tr.)
tılkıcak olmak Çok yemekten rahatsız olmak, karnı şişmek (Es.)
tımav Nezle (Kn.)
tımlamak Ölmek (Bo.)
tıncıh Kadının üreme organı (Gm.)
tınç Sağlıklı, iyi durumda (To.)
tıngaz Zayıf, dayanıksız insan ya da hayvan (Mn.)
tıngır Kel (Mn. Sm. Hat. Kn. İç.)
tıngırdek Böbrek (Ama.)
tınış 1. Soluk, nefes (İz.)
2. Kel (Ank.)
tınkıltış Kel (Kn.)
tınsırak Aksırık, hapşırık (Nğ.)
tınsırık Aksırık (Isp.)
tınsırmak Aksırmak, hapsırmak (ısp. Dz. Ba. Yz. Ky. Nş. Nğ. İç.)
tıpıştımak Küçük çocuk yeni yürümeye başlamak (Nğ.)
tır Yel, bağırsak gazı (Hak.)
tırak Kel (Ant.)
tıraka İriyarı (insan için) (İç.)
tırcan Zayıf, kansız, cansız kimse (Çr.)
tırgın Zayıf, kansız, cansız kimse (Isp.)
tırhış Çiçek bozuğu yüzlü (Çr.)
tırıh İshal, sürgün (Ar. Kr. Ezm. Vn. Nğ.)
tırıhlamak İshal olmak (Ar. Nğ.)
tırık 1. Hastalıklı çocuk (Mr.)
2. İshal, sürgün (Bt. Mr. Nğ.)
3. Zayıf, kansız, cansız kimse (Af. Mn. Es. Sn. Ama. To. Mr. Krş. Ky. Kn. Ada.)
tırıklamak 1. İshal olmak (Ezc. Bt. Sv. Nğ.)
2. Çok zayıflamak (Nş.)
tırıl Zayıf, kanşız, cansız kimse (Af. Isp. Brd. Dz. Mn. Kc. Tr. Sv. Ank. Nğ. Ada.)
tırıl olmak İshal olmak (Brd. Kü.)

tırıltı Dışkı, pislik (Gm.)
tırın Genizden konuşan (Çr.)
tırış Çiçek bozuğu yüzlü (Çr.)
tınşa dönmek Yaşlılık nedeniyle derisi buruşmak, pelteye dönmek (Or.)
tırışmak Zayıflamak (Nğ.)
tırige düşmek İshal olmak (Ml.)
tirik Peklik, kabızlık (El.)
tırkış 1. Büyüyemeyen, zayıf (çocuk için) (Ank.)
2. Çiçek bozuğu yüzlü (Çr.)
tırlak İshal (Ezc.)
tırlak olmak İshal olmak (Ezc.)
tırlama Dışkı, pislik (Gm.)
tırlamek İshal olmak (Ks. Sm. Gm. El. Nğ.)
tırnık Bulaşıcı (hastalık için) (Or.)
tırnış Zayıf, cılız (Kn.)
tırpağılanmak Karın şişliği, beniz solgunluğu yapan hastalığa yakalanmak (Ank.)
tırtaş Zayıf, cılız (Kn.)
tırtıklamak 1. Tırmalamak (Tr.)
2. Berelemek (Nğ.)
tırtıl 1. Hasta zayıf (Gr. Sv.)
2. Çopur (Sm.)
tırtırdamı Helâ, ayakyolu (Ba.)
tırtış Zayıf, cılız (Ant.)
tırnik Kuyruksokumu (İst.)
tıs Sarı benizli, sıska, zayıf (Gr. Gaz. Mr. İç.)
tısga Sarı benizli, sıska, zayıf (Sv. Yz.)
tısgalı Hastalıklı, kansız (Isp. Nş.)
tısgırmak Aksırmak (Kr. Krş.)
tısğa Sarı benizli, sıska, zayıf (Gm.)
tısha Sarı benizli, sıska, zayıf (Gm.)
tısık Sarı benizli, sıska, zayıf (Ezm.)
tısılamak Uykudan uyanan çocuk huysuzlanarak ağlamak (Ank.)
tısırık Aksırık (Çr.)
tısırmak Aksırmak (Isp. Ank.)
tısıtmak Yellenmek, gaz çıkarmak (Kr.)
tıska Sarı benizli, sıska, zayıf (Af. Isp. Brd. Dz. Es. Bo. Zn. Çr. Sm. To. Vn. Sv. Yz. Krş. Ky. Ank. Nğ. Or.)
tıskalı Hastalıklı, kansız (Ank. Nş.)
tıskalılık Kansızlık (Nş.)
tıskamuk Sarı benizli, sıska, zayıf (Gr.)
tıskırmak Aksırmak (Isp. Çkl.)
tıslamak Sessizce yellenmek (Ezc.)
tıslı Sarı benizli, sıska, zayıf (El.)
tıstan Hastalık, kansız (El.)
tıstıramba Çok şişkin (karın için) (Bo.)
tışıruvluk Kadınlık (Kn.)
tıtırış Ablak, şişman yüzlü (Sn.)
tıvga 1. Çocuğu yaşamayan kadınlarda görülen bir hastalık (Yz. Ky. Nş.)
2. Çocuk bedeninde mor lekelerle beliren bir hastalık (Ky.)
tıvgalı Hastalıklı (Ky.)
tıvğa Çocuk bedeninde mor lekelerle beliren bir hastalık (Çr. Krş. Ky.)
tıvgı Tetanos (Sv.)
tıvka Çocuk bedeninde mor lekelerle beliren bir hastalık (Yz.)
tıyılma Perhiz (Ky.)
tıyırtdak Gaz çıkarma, yellenme için (Bo.)
tıylak Zayıf (Dz.)
tıfil 1. Genç (Ar.)
2. Çocuk (Kr.)
tıfırmeğ Tükürmek (Kerkük)
tıfrek Tükrük (Kerkük)
tığdırmek Fışkırarak işemek (erkek için) (Isp. Kc. Krk. Nğ.)
tığsırmek Aksırmak (Ks. Çkr.)
tıhnik Uçuk benizli, sıska (Ur.)
tıkloz Çıplak (Bt.)
tıksırmek Aksırmak (Ay. Mğ.)
tılak Bızır, klitoris (Sm.)
tıigl Sızlanan, ağrısı, sancısı olan, yakınan (Kn)
tıli Yakı (Ky.)
tılık 1. Yarık dudaklı, kesik kulaklı (kimse için) (Çr.)
2. Kekeme (Ezm.)
tılıkburnu Koltuk altında çıkan kan çıbanı (Ks. Krş.)
tılkov Kekeme (İst.)
tılle Çocuk (To. Sv.)
tılsız Dilsiz (Kn.)
tıltak Kekeme (Brd.)
tıltek Kekeme (Isp.)
tımar etmek Yarayı iyileştirmek (Ama.)
tımbıltı Yürek çarpıntısı (Bo.)
tın 1. Ruh (Ank.)
2. Can (Ank.)
tıngabah Kel kafalı (İç.)
tıngabak Kel kafalı (Isp. Bo.)
tıngıldemek Titremek (Brd. Or. İç.)
tıngır Öfkeli, sinirli (Kc.)
tıngıremek Zayıflıktan güçsüz kalmak (Gr. Mğ.)
tıngoz Çok zayıf, güçsüz (İz. Mn.)
tınsırmek Aksırmak (Isp. Dz. Ay. Mn. Kü. İç. Mğ.)
tıngız Dilsiz, konuşamayan (Kn.)
tıngıris Güçlü ve hareketli kimse (Mğ.)
tınton 1. Çok sinirli kimse (Tr.)
2. Yaşlı (Kc.)
tırek Em (Çr. Ky.)
tırık İnsan dışkısı, pislik (Kn.)
tıril Zayıf, kansız, cansız kimse (Mn. Kc. Ank. Nğ.)
tırıldemek Titremek (Bo. Es. Nğ.)
tırıt Güçsüz, yaşlı kimse (İç.)
tırkeş Şaşı (Gm.)
tırkeşmek Sık sık nefes almak (İç.)

tirnik Burundaki "şark çıbanı" izi (Ur.)
tisik Sarı benizli, sıska, zayıf (Ezc.)
tiş Diş (Kr.)
tişice Şeytan tırnağı (Çr.)
titak Dirsek (Ar.)
titirek Sürekli titreyen kimse, tremorlu kimse (Sv.)
titireşmek Titreşmek (Çr.)
titirti Titreme (Sm.)
titremeğ Üşümek, titremek (Kerkük)
tiydirmek Fışkırtarak işemek (erkek için) (Af.)
to Kemik iliği (Tn.)
togsunmak Doymak (İç.)
toğukgöti El ve ayaklarda oluşan küçük sivilce (Tr.)
tohdamak Akıllanmak, kendini bulmak (Kr.)
tohdur Hekim (Gaz.)
tohma 1. Çok yemekten olan mide şişkinliği (Kü. Ama. Ml. Gaz.)
2. Genç, delikanlı (Isp.)
tohmalamak Çok yiyerek şişmek (Çr. Ml. Sv. Yz. Ank. Nş. Ky. Kn.)
tohma olmak Çok yiyerek şişmek (Ezc.)
tohmürüklü Öksürüklü (Krş.)
toh olmak Doymak (Kerkük)
tohtur Hekim (Gaz.)
tohuma gaçmak Kartlaşmak (insan ya da bitki için) (Nğ.)
tokalaç Bodur, şişman çocuk (Çr.)
tokalak Kısa boylu, tıknaz (Sm. Gr. İç.)
tokcalanmak Karnı doyar gibi olmak (Ank.)
tokdur Hekim (Ank.)
tokma Çok yemekten olan mide ağrısı (Dy.)
tokmak Büyük başlı (kimse) (Bo.)
toktur Hekim (Ank.)
tohtür Hekim (Hak.)
tokuç 1. Başı büyük, anlağı genişlemiş (kimse) (Ky.)
2. Çıkık alınlı (Mn.)
3. İki üç yaşında çocuk (Ed.)
tokur 1. Kısa boylu, cüce (Ks.)
2. Kısa boylu ve güçlü kimse (Brd.)
3. Yaşlı insan ya da hayvan (Ama.)
4. Gelişmemiş, sıska (Ank.)
5. Kısa boylu şişman kimse (Af. Brd.)
tokurcun etmek Çiğnemek (Mğ.)
tokurdak Erkeklik bezi, testis (İz.)
tokalanmak Şişmanlamak, semizleşmek (Nğ. Mğ.)
tolama Dolama, panaris (Çr.)
tolatar Tombul, iri, gürbüz, kanlı canlı (Çkr. Çr. Sn. Ama. Nğ.)
toloz Cinsel sapınca uğramış genç (Bt.)
tolun Kulak ile kaş arasındaki bölüm (Çkl.)
tomak 1. Kısa boylu (adam) (Kn.)
2. Kısa boylu şişman (Çr.)
3. Çok şişman (bebek için) (Ama.)
tomatizma Romatizma (Yz.)
tomaz 1. Eğri burunlu (kimse) (Sm.)
2. Çok küçük, yavru (insan ya da hayvan için) (Ky.)
tombadız Şişman, kısa boylu (İz. Brs.)
tombak 1. Mide (Brs.)
2. Kısa boylu şişman kimse (Çr. Yz.)
tombalak Şişmanca, tombul (Mn. Sm. Tr. Nğ. Kn. İç.)
tombik Şişmanca, tombul (İç.)
tombillk Şişmanca, tombul (Ezc. Ml.)
tombiş Şişmanca, tombul (Bo.)
tombuluş Ense kökü ile sırtın birleştiği yer (İç.)
tombuş Şişmanca, tombul (Çr. Nğ.)
tomes Kaburga kemiği (Rz.)
tompuz Yumru, ur (Nğ.)
tomra Ayalk topuğunda oluşan çatlaklar (İst.)
tomruk Yumru, ur (Isp.)
tomsa Kısa boylu, şişman (Bo.)
tomur Yumru, ur (Nğ.)
tomurmak Oburca yemek (Bo.)
tongal Çok yaşlı (insan için) (Isp.)
tongalak Yaşından iri, gürbüz çocuk (Or.)
tongarlamak Yaşlanmak (Mğ.)
tonna Ellerde ayaklarda biriken kir katmanı (Çr.)
tonra Deri üzerinde biriken kir tabakası, el ve ayaklardaki kirli çatlaklar (Es. Bo. Ks. Çkr. Çr. Sn. Ank.)
tonton kemiği Kuyruksokumu kemiği, koksiks (Bo.)
topaç Kötürüm (Or. Gr. Sv.)
topak 1. Kabakulak (Nğ.)
2. Bir çeşit çıban (Nğ.)
topalan Hazımsızlıktan ileri gelen mide ve karın ağrısı (Isp. Brd. Dz.)
topan Şişman, tombul kimse (İz. Mn.)
topeş Tombul, şişman (Dz.)
topik Tombul, şişman (Ml.)
top olmak Kötürüm olmak (Es. Gaz. Mr. Hat.)
toppuh Topuk (Kr.)
topraklık Köylerde bebeklerin kundak yapılırken sarıldığı toprağın ısındığı teneke kap (Yz.)
topuç Kötürüm (Sv.)
topuç Boyuna göre kol ve bacakları kısa, vücudu şişman (kimse) (Nş.)
topuh Ayak bileği (Nğ.)
topuk meşüğü Ayak bileği (To.)
topur Topuk (İç.)
topuş gibi Toplu, şişman (Nğ.)
topuz 1. Eli, ayağı büzülmüş, şişmiş (Bo.)
2. Kısa boylu (kimse) (Ay. Mğ. Yz.)
tor 1. Çok hareketsizlikten ileri gelen hamlık

(İst.)
2. Cinsel gücü çok olan (Or.)
toraman Sarhoş (Hat.)
toramanı Azgın (kimse) (Nğ.)
toraş Çok yiyen, obur (Ank.)
toraşan Dokuz, on, oniki yaşlarında çocuk (Ml. Mr. Ada.)
topkara Pire (Ada.)
torlak Yaşından iri, gürbüz çocuk (Rz.)
torlanmak Gözün yaşarması, nemlenmesi (İst.)
torlık Vücut (Ml.)
tortman Tombul, şişman (Kn.)
tortor 1. Şişman, tombul (yanak için) (Ezc.)
2. Çok şişman (Kn.)
3. İshal (Bo.)
toska Soluk yüzlü, zayıf kimse (Ky.)
toskurmak Uyumak (Ada.)
toslah Yaşından iri, gürbüz çocuk (Nğ.)
toslak 1. Yaşından iri, gürbüz çocuk (Kn. İç.)
2. Solunum güçlüğü çeken yaşlı kimse (Çr.)
toslamak Gaz çıkarmak, yellenmek (Ank. Kn.)
tosmak Yaşından iri, gürbüz çocuk (Ama.)
tosmalak Yaşından iri, gürbüz çocuk (Ada.)
tosurdatmak Yellenmek (Bo.)
tostoş Şişman (çocuk için) (Sv.)
tos tos Güçlükle nefes almak için (Çr.)
toşlanmak Parmak uçları duyarlılığını yitirmek, uyuşmak (Isp.)
toşur 1. Fıtıklı (kimse) (Isp.)
2. Büyük ve yuvarlak (baş için) (Isp.)
tot Şişman (Dz.)
totahamı Kimi hastalığın belli zamanlarda belirmesi (Rz.)
totlk Akıl zeka (Ur.)
totoraman Şişmanca (Sm.)
toz Diz (Ed.)
töhmürük Kesik kesik öksürük (Ank. Yz. Ns. Krş.)
töhmürüklü Sürekli, kesik kesik öksüren (Ank. Çr. Es.)
töke Yaşlı (İst.)
töker Kötürüm (Or.)
tök gelmek Yüz üstü, yüzükoyun gelmek (Isp.)
tökşümek Koşmaktan soluğu kesilmek, solumak (Ağ.)
töl 1. Güç, kuvvet, erk (Ur.)
2. Çocuk (Mr.)
töllek tutmak İshal olmak (Or.)
tömbe Göbekli (kimse) (Bo.)
tömbek Böbrek (Mr.)
töme Ur (Nğ.)
tömek Gübrelik (Or. Tr.)
tömmek Deride kabanklık, şişkinlik oluşmak (Isp.)
tömtöm Vaktinden önce yaşlanmış, zayıflamış, güçsüzleşmiş (Isp. Ada.)
tönge Kısa boylu, şişman (Bo.)
töngek Vücut (İst.)
töngemen Küçük çocuk (Brs.)
töngöme Küçük çocuk (Brs.)
töngüldemek 1. Yaşlı kimse ağır ağır yürümek (Nğ.)
2. Yaşlılıktan kamburlaşmak (Çr.)
töngül töngül Yaşlılıktan, güçsüzlükten yavaş ve sendeleyerek yürüme için (Nğ.)
töredi Asalak (Ezm.)
töremek Büyümek (Ky.)
törenti Döl. çocuk (Ky.)
törlek 1. İshal (Çkr. Çr. Sm. Ama.)
2. İshal olmuş kimse (Çr. Ama.)
törlemek 1. İshal olmak (Bo. Çr. To. Nğ.)
2. İşemek (çocuk ya da hayvan için) (Or.)
törtör İshal (Isp. Bo. Ank. Çkr. Çr.)
tös Boyunla başın birleştiği yer (İç. Ada.)
töşbermek Soğuktan üşümek, büzülmek (Or.)
töymüklemek Yaşlanarak öksürüklü, hastalıklı olmak (Çr.)
töymüşeyh 1. Sık sık solumak (Kr.)
2. Yüreği düzensiz çarpmak (Kr.)
töz Kulak arkasındaki çukur yer (Dz. Es. Bo. Ks. Or. Gaz. Hat. Sv. Yz. Ank. Ada. İç.)
tuç Boyunla başın birleştiği yer (Nğ.)
tufa 1. Çene ya da çene kemiği (Ks. Sn. Sm.)
2. Çöplük (Rz.)
tufat Çene ya da çene kemiği (Ks.)
tuğyan Şişman, semiz (Krk.)
tula Çocuk (Sv.)
tulu İki omuz arası (Bo.)
tuluk 1. Tombul, şişman (Ama. To. Tr.)
2. Yanak (Sn. Or.)
3. Şakak (Ank.)
tuluk gibi Şişman (Nğ.)
tulum Şakak (Çkl. Brs. Kü.)
tulumkabaşı Kabakulak (Af. Dz. Ay. İz. Ant.)
tulumşak Kabakulak (Kn.)
tulumşlşl Kabakulak (Brd.)
tulun 1. Şakak (Mğ.)
2. Yanak (Isp.)
tulunkabaşı Kabakulak (Isp. Mğ.)
tulup Şakak (Brs. Gr.)
tumbak Karın (Ba. Çkl. Sk. İst. Ada. Ed. Krk.)
tumbalak Şişman, semiz (Or.)
tumbuş Mide (İz.)
tumecl Kaburga kemiği (Rz.)
tumoy Soğuk algınlığı, nezle (Kr.)
tumutmak Uyumak (Sv.)
tuna Yavru (insan için) (Çkl.)
tuncuk Aşırı cinsel istek duyan (erkek için) (Kn.)
tuncukman 1. Aşırı cinsel istek duymak (kadın için) (Isp.)

2. Bunalmak (Isp. Ant.)
tur Delikanlı, genç (Kü.)
turaman İri ve güçlü delikanlı (İz.)
tuslak Etli (yüz için) (Mr.)
tuşba Çok şişman (kimse için) (Af.)
tuşlk 1. Avurt (Ezc.)
2. Yumuşak, tombul (Ezm.)
tut Gözde oluşan kara benek (Ezc.)
tugalga Sara hastalığı, epilepsi (Ama. Ur. Hat. Sv. Nğ.)
tutalğa Sara hastalığı, epilepsi (Çr.)
tutalık Sara hastalığı, epilepsi (Çr.)
tutarga 1. Karın ağrısı (Mn.)
2. Sinir hastalıkları nöbeti (Brs. Gaz. Sv.)
tutulmak Felç olmak (Nğ.)
tutya Göz ağrılarına karşı sürme gibi göze çekilen bir em (Gaz.)
tuytuklu Çok kıllı (adam) (Sv.)
tuzlu balgam Egzama hastalığı (Ağ. Ant.)
tüğürcük Vücutta oluşan kabarcıklar (Dz. İz.)
tükrüğü goyalmak Yaşlanmak (Nğ.)
tükümcek Tükürük (Gr.)
tülen İlk kez çocuk doğuran genç kadın (Ada.)
tülenmek Tüylenmek (Ks.)
tülermek Tüylenmek (Kn.)
tülünkü Yaşlanmış, kocamış (Ba.)
tümdülemek 1. Çarpıntı tutmak (Bo.)
2. Çocuk ya da yaşlı sallanarak düşecek gibi yürümek (Bo.)
tümmek Sivilce kabarıp şişmek (İz. Çkl. Gaz.)
tümselemek Kamburlaşmak (İz.)
tümsük Yumruk (Isp. Ks. Sv.)
tümü Nezle (Ezc.)
tünemek Ölmek (Dz.)
tünnük Güçlü (Kerkük)
tüpleme Çocuklarda kann şişliği ile beliren bir hastalık (Nğ.)
tüpletmek Karnı şişen çocukların iyileşeceği inancıyla karınlarının üstüne ılık kül döküp oğmak ya da oklava ile hafifçe vurmak (Kü. Kc. Nğ.)
tüpüldeme Çarpıntı (Isp.)
tüpültü Yürek çarpıntısı (Ay. Bo.)
tüpürceyh Tükrük (Kr.)
tüpürdemek Çarpıntı tutmak (Brd. Ba.)
tüpürmek Tükürmek (Kıb.)
tüpürtü Yürek çarpıntısı (Isp. Brd. Ada.)
türbellk Mezarlık (Gaz.)
türük Gebe (Çr.)
tütünmek Hastalığın geçmesi inancıyla kimi nesneleri yakarak dumanını koklamak (Mğ.)
tüy tüş Sakal bıyık (Sm. Nğ.)
tüyü tüşü atmak Saçı sakalı dökülmek (Nğ.)

U

u Zehir (Kn.)
ubur Obur (Sm.)
ucuk Uçuk (Dz.)
ucumah Ağrımak, incimek (Hat.)
uc Avuç (Kn.)
ucgun Bunak (İç.)
uçkur çizmek Cinsel yaklaşmada bulunmak (Nğ.)
uçkur çözmek Cinsel yaklaşmada bulunmak (Nğ.)
uçkuruna sağlam Cinsel duygularının tutsağı olmayan (Nğ.)
uçmak Çok üşümek (Ks.)
uçuh benizli Soluk, uçuk benizli (Kr.)
uçurum Aşırı topal (Nğ.)
udeş İri, toplu insan (Dz.)
udmah Yutmak (Kr.)
udum Yudum (Kr.)
udyeri İnsanın üreme organı (Isp. Dz. Ay. Kü. Çkr. Es. Çr. Mr. Sv. Or. Yz. Ky. Nğ. Kn. İç. Ant.)
ufaklık Bit (Or. Nğ.)
ugundurmak İçin için ağlamak (Çr.)
ugunmak Ağlaya ağlaya bayılmak, kendini yitirmek (Çr. Ama. Sv.)
uğalmak Çocuğun öksüre öksüre sesi çıkmaz olması (Nğ.)
uğdu Sıcaktan yanma (Sv.)
uğnak Sara, epilepsi, cin çarpması (Ky.)
uğrağa gelmek Cin, peri tarafından çarpılmak (Or. Ezm. Sv.)
uğrah Sara, epilepsi, cin çarpması (Sv.)
uğrak Sara, epilepsi, cin çarpması (Kü. To. Es. Ar. Sv. Ky. Ada.)
uğralanmak Gelincik hastalığına tutulmak (Ky.)
uğralı Burnunun çevresinde beyaz serpinti bulunan bebek (Nğ.)
uğramak Cine, şeytana çarpılmak (Ay. Mn. Brs. Kc. Gr. Rz. Nğ. Ant. Mğ. Krk.)
uğramak Hastalığa tutulmak (Nğ.)
uğrama olmak Cine, şeytana çarpılmak (İst.)
uğraşa Hastalığa, periye, cine karşı okuyup üfletme, afsunlama (İç. Ant. Mğ.)
uğumsuz Döl döş vermeyen, çocuğu, özellikle oğlu olmayan (Nğ.)
uğundurmak Bayıltmak, kendinden geçirmek (Or. Sv. Nğ.)
uğunlamak Ağlaya ağlaya bayılmak, kendini yitirmek (Ml.)
uğunmak Ağlaya ağlaya bayılmak, kendini yitirmek (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Es. Çr. Sm. Ama. To. Ar. Ezm. Ezc. El. Ml. Mr. Sv. Ky. Nş. Nğ. Ada. İç. Kn. Or. Kr. Çr. Yz.)
uğuz Bunak, anlayışsız (Kr. Ky.)
ukuy Uyku (Dy.)
ukuyi Uyku (Rz.)
ulak Güçlü, iriyarı adam (İç.)
ulama Şerit, tenya (Mr. Ky. Ada.)
ulok Kötürüm (İst.)
uluğsa Lohusa (Ks.)
uluk Aptal (Nğ.)
uluma Deride kaşıntılı kabarcıklarla beliren hastalık (Isp. Brd.)
uma Kalça (Af. Ama. Ada.)
umaça Kuyruksokumu kemiği (İst.)
umşumuk Cinsel isteğini gideremeyen kimse (Ada.)
umşunuk Canı isteyip yiyemeyen kimse (Ky.)
unalmak Bayılmak (Çkl.)
ungun Sağlığı yerinde (Ay.)
ungunmak Acıdan kıvranmak (İst.)
unmadık Dertli (Isp.)
unmak 1. Onmak, iyileşmak (Gaz. Nğ. Ba. Ml.)
2. Mutlu olmak (Çkl. Kc.)
unulmak Onmak, iyileşmek (Ml.)
ur Fıtık (Tn.)
urama 1. Ur, şişlik (Ant.)
2. Şeytana, cine çarpılma (Çkl.)
urasa 1. Hastalığa, cine, periye karşı okuyup üfleme, afsunlama (Mn. Çkl. Sv. Nğ. Ada. İç.)
2. Hastalığı kocakarı ilaçları ile iyileştirme işi (Ada. İç.)
urasalatmak Okuyup üfletmek, ovdurmak (Nğ.)
urasalık Okunup üflenecek gibi hasta (Nğ.)
urguy Sivrisinek (Kn.)
ursan Kısır (Ar.)
uruh Ruh (Ba.)
usluğu çekilmek Bayılmak, içi geçmek (Gm.)
usluğu çekmek Bayılmak, içi geçmek (Mn.)
usluğu gitmek Bayılmak, içi geçmek (Ay.)
usluğu kaçmak Bayılmak, içi geçmek (Sn.)
uslup Akıllı (Af. Gm.)
usturmak Çocuk büyütmek (Sn.)
usu gitmek Başı dönmek (Tr.)
usukmak Ağrısı azalmak, dinmek (Dz. Kü. Sv.)
us Akıl (Gr.)
uşakeri Dölyatağı, rahim, uterus (Isp.)
uşaklamak Doğurmak (Zn.)
uşaklık Dölyatağı, rahim, uterus (Isp. Es. Çr. Ama. Rz. Tr. Ar. Ezc. Ml. Mr. Hat. Sv. Krş. Nğ.)
uşum Aptal, akılsız (Af. Kn.)
ut İnsanın üreme organı (İç. Ed.)

utyerl İnsanın üreme organı (Isp. Kü. Es. Ks. Çkr. Sv. Yz. Nğ. Ml. Kn. Ada.)
uvalmak Bayılmak (Ba. Bil. Ed.)
uvez Sivrisinek, tatarcık (Sv.)
uvunmak Ağlaya ağlaya bayılmak, kendini yitirmek (Isp. Dz. İz. Bo. Çkr. Sm. Gaz. Ada. Ant.)
uvuz Ağız, ilk süt (Kn.)
uyatlık Gizlenilen organlar, şeyler (Kn.)
uyaz Sivrisinek, tatarcık (Bo. Tn.)
uydurmak Erkeğin cinsel ilişkide bulunması (Bo. Nğ.)
uyfat İç sıkıntısı (Ada.)
uyhu Uyku (Ml.)
uyku başa vurmak Uyandığı için sersemlemek (Nğ.)
uykucu Uykuyu seven, çok uyuyan kimse (Nğ.)
uyku çekmek Uzun, doya doya uyumak (Nğ.)
uykudan galmak Uyuyamaz olmak, uyumamış olmak (Nğ.)
uykuluk 1. Karaciğer (Kü. Ky.)
2. Dalak (To. Kn. Kıb.)
3. Yeni doğan bebeklerin başındaki kepek (Ks. Sn.)
4. Bebeklerin parmak aralarında biriken kir (Sm. Nğ.)
5. Göğüsle karın boşluğunu ayıran perde, diyafram (Ank.)
uyku semesi Uyku sersemi (Isp. Brd. Dz. Kü. Ba. Es. Bo. Ks. Çkr. Sn. Sm. Or. Gr. Sv. Krş. Ky. Ns. Nğ. Ant. İç. Krk.)
uykusu gaçmak Uyuyamamak (Nğ.)
uykuya varmak Uyumaya başlamak (Nğ.)
uyran Çıplak (Gm.)
uyrum Beden (Sn.)
uyumak Kanı pıhtılaşmak (Nğ.)
uyunmak 1. Kanı pıhtılaşmak (Mn. Ed.)
2. Bayılır gibi olmak (Mr.)
uyuruyormak Uyumak, uykuya dalmak (İç.)
uyuz uykusu Derin uyku (Bo.)
uyvaşık Uyuşuk, ağır davranışlı (Bo.)
uzun ilik Omurilik (Çkl.)
uzun öksürük Boğmaca (Çkl.)

Ü

ücümünük Obur insanın midesinde olduğu varsayılan imgesel varlık (Mğ.)
üdüberlik Yorgunluktan dolayı rahatsızlık (Tk.)
üdük Meme ucu (Zn.)
üfe Kan bozukluğu (Ank.)
üferlenmek Hastalık öncesi kırgınlık duymak, ürpermek (Ks.)
üflemek Cinsel ilişkide bulunmak (Brs.)
üflez Zayıf, cılız (Dz. Çr. Gaz. Sv. Ada.)
üfürük Soluk (Isp. El. Nğ. Kn.)
üfürükçü Hastayı okuyup üfleyerek iyileştireceğine inanılan, bu işi sürekli ve çıkar sağlayarak yapan kişi (Sm. Ar. Sv. Nğ.)
üğmek Uyumak (Dz.)
üğren Çıplak (Sv.)
üğünmek 1. Süt kesilmek (Krk.)
2. Üzülmek (Ar.)
üğüntü Bulantı (Ky.)
üğütmek Uyutmak (Ks.)
üğüz Uyuz (Dz.)
ülez Hayvan ölüsü, leş (Af. Sm. Ml. Ur. Mr. Hat. Sv. Yz. Ank. Ky. Nğ.)
ülezmek Hastalıktan incelmek, zayıflamak (El.)
ülgudür Beden (Çr.)
ülle Yeni doğmuş, kırkı çıkmamış bebek (Ant.)
üllük Bebeklerin altına sarılan toprak (Sv. Ky.)
ülük Zayıf (Sv.)
ülüngür Zayıf (To.)
ülüzgar Romatizma yeli (Ezm.)
ümmük Soluk borusu, gırtlak, boğaz (Ada.)
ümuk Soluk borusu, gırtlak, boğaz (İç.)
ümük 1. Soluk borusu, gırtlak, boğaz (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sm. Gaz. Yz. Ank. Nğ. Kn. Ada. İç. Ant. Mğ. Ed. Krk. Bo. İst.)
2. Çene (Kn.)
ümüklemek Gırtlağını sıkmak (Bo.)
ümürmek Yemek, yutmak (Nğ.)
ümürtlek Soluk borusu, gırtlak, boğaz (Isp. Mr. Sv. Ada.)
ündürme İnme, felç (Gm.)
ünelmek Gelişmek, büyümek (Isp.)
ünük Soluk borusu, gırtlak, boğaz (İz. Ba. Çkl. Brs. Bil. Kc. Mğ. Krk. Bo. Zn.)
ünüklemek Gırtlağını sıkmak (Ay. Ba. Çkl. Brs. Ed.)
ünüklü Obur (Mğ.)
üreh Yürek (Kr.)
ürek Yürek (Kr. El.)
üreklenmek Çoğalmak (İç.)
üreyh Yürek (Kr.)
ürflye Çocuk yüzünde görülen sıvama yara (Sm.)
ürgeç Çok şişman (Brd.)
ürkmek 1. Yarası başka yerlere sıçramak (Isp. Es. Or. İç.)
2. Saç taranırken zorlama sonucu kopan tellerin dibinde kellik oluşmak (Isp.)
ürkü Çekingenlik (Nğ.)
ürküntü 1. Yüzde çıkan, yüzün başka yerlerine dağılan yara (Dz. Sv. Yz. Ky. Krş. Nğ. Kn. İç.)
2. Ergenlik (Brs.)
3. Sıkıntıdan çıkan sivilce (Ada.)
4. Allerji (Ada.)
ürlenmek Biraz iyileşmek (Or. To.)
ürübeyran Çırılçıplak (Nğ.)
ürük Şiş, şişlik (Isp.)
ürülmek Şişmek, şişmanlamak (Isp. Dz. Ay.)
üske Kısır, doğurmayan (Tn.)
üsküf Boyun (Kn.)
üskülü Çok ağır hasta (Ba.)
üskürmek Öksürmek (Bt.)
üslük Yüz biçimi (Ank.)
üst Aybaşı, kadının menstruasyon dönemi (Isp. Mn. Es. Çkr. Or. Ar.)
üst kirlenmek Aybaşı olmak, menstruasyon görmek (Nğ.)
üstü gelmek Aybaşı olmak, menstruasyon görmek (Isp.)
üstü kirlenmek Aybaşı olmak, menstruasyon görmek (Yz. Nğ.)
üstü kirli Aybaşılı, menstruasyon görmekte olan kadın (İsp. Ama. Nğ.)
üstünden geçmek Güç kullanarak cinsel ilişkide bulunmak (Nğ.)
üstüne olmak Aybaşı olmak, menstruasyon görmek (Sv.)
üstünü görmek Aybaşı olmak, menstruasyon görmek (Zn.)
üstünü kirletmek Kakasını donuna kaçırmak (Nğ.)
üşah Çocuk (Kr.)
üşenmek Gıdıklanmak, huylanmak (Çr. Ama. Or. Ml. Gaz. Mr. Hat.)
üşkün Yaşlı kimse (Isp.)
üşük 1. Soğuk algınlığı (Es. Ama. Ar. Ezc. Ank.)
2. Donma (Ezc.)
3. Donmaktan morarıp uyuşan organ (Ks. Ml.)
4. Donmadan sonra el ayak gibi organlarda süren uyuşukluk, kaşınma (El.)
5. Üşümüş kimse (Kr. Sv.)

üşütme 1. Sıtma, sıtma nöbeti başlarken görülen ürperma, titreme (Mr. Hat. Kr.)
2. Zatürree (Mr.)
3. Soğuktan ileri gelen hastalık (Kn.)
4. Soğuk alma (Nğ.)

üşütüp kızdırma Sıtma, sıtma nöbeti başlarken görülen ürperme, titreme (Gaz.)

ütlenmek Büyümek, gelişmek (İz.)

ütük olmak Soğuğa karşı dayanıksız olmak (Isp. Ezm. Sv. İç.)

üvez 1. Bir çeşit sivrisinek (Dz. Es. Çkr. Or. Gr. Gm. El. Ml. Gaz. Mr. Hat. Sv. Yz. Tn. Ky. Nğ. Ada. İç.)
2. Tatarcık (Mn. Brs. Kc. Sk. Or. El. Ml. Gaz. Mr. Ur. Sv. Yz. Krş. Kr. Nğ.)

üyür onayık Uykuyla uyanıklık arası (Nğ.)

üyütmek Uyutmak (Isp. Nğ.)

üz Yüz, surat (Gm. Kr. El.)

üzbelek Sıska, hastalıklı (Çocuk için) (Bo.)

üzengi Ayak altı çukuru (Es. El. Nğ.)

üzengili Ayak altı çukuru (Ank.)

üzengilik Ayak altı çukuru (Ağ. Ada. Ky.)

üzerl yüklü Gebe (Krş. Nğ.)

üzerli Gebe (Kn. İç. Ant.)

üzgün Hasta (Kn.)

üznük Gücü tükenmiş, yorgun (El. Sv.)

üznüyh almah Üzüntüyle hastalanmış hastanın iyileşmesi inancıyla bedenine sarılan pamuklan yakıp hemen söndürmek (Gm.)

üzük Büyümeyen, gelişmeyen (Ar.)

üzülmek 1. Hastalığı yinelemek (Isp. Dz. Ay. Bo. Ks. Çkr. Sn. Sm. To. Or. Mr. Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ.)
2. Yorulmak (Es.)
3. Zayıflamak (Ar.)
4. İnme inmek, felç olmak (Sv.)

üzülmeyh Hastalığı yinelenmek (Kr.)

üzüt Sıska, renksiz, hastalıklı (Bo. Ks. Sn. Sm.)

V

vacıbı Eşcinsel erkek (Ky.)
vağası geçmek Baygınlık geçirmek, içi geçmek (Kr.)
vahıtsız Hasta (Gm.)
vahrat Çok yiyen, obur (Sv.)
vanda Çocuk (El.)
vangıldamak Kulağı uğuldamak (Dz.)
vanvanlamak Çok yaşlanmak, düşkünleşmek (Sv.)
varaza 1. Sinir (Or.)
2. Gövde organları (Sm.)
varıvermek Irza geçmeye girişmek (İç.)
vart Çıban (Sv.)
varuş Yavru, bebek (Ks.)
varvarlık Delikanlılık, gençlik (Isp. Ba.)
vazılamak Gövdesi çok ağrımak (Nğ.)
vehlem Merhem, em (Kr.)
velhem Merhem, em (Kr.)
vengirdemek Küçük çocuk ağlamak (Sv. Yz. Nğ.)
vengirti Bebek ağlaması (Nğ.)
veregen Eşcinsel (To.)
veres Sıska (Tk.)
verev Verem (Isp.)
veriklemek Küçük çocuk, sürekli ağlamak (Brd.)
verildemek Küçük çocuk, sürekli ağlamak (Isp. Dz.)
veze Küçük bebeklerin basında çıkan yara (Kr.)
vezllemek Hastalıktan, zayıflıktan, ağlar gibi ses çıkarmak (Isp. Nğ. İç.)
vezlllemek Hastalıktan, acıdan inlemek (To.)
vezlltl Bitkin, zayıf, hasta kişinin sinek vızıltısı gibi çıkan sesi (Nğ.)
vezlemek 1. Derisi pul pul kabarmak (Gm.)
2. Hastalıktan, acıdan inlemek (Gm.)
vezlemük Cansız, sıska, yorgun, miskin (Zn.)
vıcırgan Bıcılgan da denilen sulu ayak yarası, (Gr.)
vırlk İshal (Ml. Ur.)
vizik Sivrisinek (Ezm. Ezc. Ml.)
vizilemek Hastalık nedeniyle sesi cansız çıkmak (Kıb.)
voruk Yaşlı kadın (Sv.)
vücuttan düşmek Zayıflamak (Nğ.)
vurgu Yara, bere üstüne konulan kocakan ilâcı (Dz. Mn. Gaz. Sv. Ky.)
vurgun 1. Büyüyüp gelişememiş (Isp. Kc. Tr. Nğ.)
2. Nazar değdiği, çarpıldığı sanılan algın, güçsüz kişi (Gaz. Nğ. Ada. Kr. Mr.)
3. Zatülcemp, plörezi (İç.)
vurguna gelmek Kurşunla vurulmak (Kr.)
vuruk 1. Büyüyüp gelişememiş (Çkl. Ks. Or. Gm. Sv.)
2. Hastalanacak gibi (Tr. Kn. Nğ. Mğ.)
3. Yara, ezik (Tr. Kn. Nğ. Mğ.)
vurulmak Hastalanma belirtisi göstermek (Tr.) akarca (Kü. Kc.)
vığıldamak Bebek boğulurcasına ağlamak (Kr.)
vığlamak Yenidoğmuş çocuk ağlamak (Bt.)
vık vık Sürekli, boğulurcasına öksürürken çıkan ses için (Çr.)
vıngıldamak Küçük çocuk, boğuk, iniltili ses çıkarmak (Nğ. Mğ.)
vırınık zayıf, çelimsiz (Ed.)
vırşlk Zayıf, çelimsiz (Bt.)
vızık Sivrisinek (Brs. Bo. Sv.)
vızıltı İnilti (Dz.)
vızlk Sivrisinek (Ezm.)
vızzık 1. Sivrisinek (Ezm. Ezc. Gaz.)
2. Tatarcık (Ezm.)
vızzlk Sivrisinek (Ezc.)
vlde Göz (Zn.)
vird Kuruntu (Gr.)
vlrdetmek Kuruntulanmak, içten içe üzülmek

Y

yaan Sırt (Gaz. Sv.)
yaarnı Sırt (Es. Sv. Kn.)
yababacak Düztaban (Sm.)
yabakulak Büyük, biçimsiz kulaklı kişi (Ama. To. Isp.)
yabır Büyük, biçimsiz kulaklı kişi (Isp.)
yabırdak Yalınayak (Ky.)
yabız Zayıf, güçsüz (Ml.)
yabrı Zayıf, güçsüz (Isp.)
yabuk Kekeme (Sn.)
yafta Bulaşıcı hastalık olduğunu bildiren ve evin kapısına asılan belge (Yz. Nğ.)
yagır Kaşıntılı yara (Mn.)
yağadı Ter ve tozdan oluşan kir (Dz.)
yağak Yanak (Çr.)
yağannı Sırt (Ama. Nş. Ky.)
yağarın Sırt (Krk.)
yağarlı İri gövdeli, geniş göğüslü (Sm.)
yağarnı Sırt (Cr. Sm. Ama. To. Gr. Tr. Mr. Sv. Ank. Ky. Krş. Ada. Mğ.)
yağ bağlamak Şişmanlamak (Bo. Kr.)
yağın Sırt (Ay. Gaz.)
yağınnı Sırt (Sv.)
yağır 1. Sırt (Ay. Brs. Çkr. Sn. El. Kn.)
2. Yara (Ml. Ank.)
yağırlı Sırtı yaralı (Dz. Ay. Ar. Ezc.)
yağırnı Sırt (Isp. Çr. To. Or. Gm. Ezm. Ezc. Sv. Ank. Nz. Kn.)
yağır olmak Yara olmak (Ar.)
yağız Esmer, kara renkli (Mn. Çkl. Bo. Ks. Sm. Ama. To. Kr. Md. Hat. Sv. Ank. Krş. Ky. Mğ.)
yağızlanmak Yıkanmak (Or.)
yağnı Sırt (Bo. Or. Gaz. Sv. Krk.)
yağrı Sırt (Isp. Dz. Ks. Sm. To. Or. Mr. Ank. Nğ. Kn.)
yağrıdal Sırt (Isp.)
yağrın Sırt (Af. Dz. Çkl. Kü. Bil. Nğ. Kn. İç. Ed. Krk. Tk.)
yağrındalı Sırt (Kn.)
yağrını Sırt (Dz. Yz.)
yağrınlı İri yarı, dev yapılı erkek (Kü.)
yağ tulumu Çok yağlı, şişman (Nğ.)
yahınluh Cinsel İlişki (Ar.)
yaka Kadın memesi (İç.)
yakacak Şarbon hastalığı (İst.)
yakalı İri memeli kadın (İç.)
yakarca 1. Tatarcık (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Es. Kc. Nğ. Kn. İç. Mğ. Ant.)
2. Zona, deride olan ağrılı ve kasıntılı kabarcıklar (Ada.)
yakı 1. Karın ağrısı (Dz. Ay. Mn. Kü. Kn. Mğ.)
2. İshal (Ba. Mğ.)
3. Ağrıları iyi etmekte kullanılan çeşitli ot ve neslelerden yapılan em (Isp. Ay. Mn. İç. Mğ.)
yakın gitmek Cinsel İlişkide bulunmak (Kr.)
yakınlık Cinsel ilişki (Isp. Es. Çkr. Çr. Tr. Rz. Ar.)
yakınlık etmek Cinsel birleşmeye yanaşmak (Nğ.)
yakınlık göstermek Cinsel birleşmeye yanaşmak (Nğ.)
yakı olmak 1. Bayılmak (Dz.)
2. Sersemlemek (Dz.)
3. Midesi bozulmak, karnı ağrımak, kusmak (Ay. Mn. Mğ.)
yakma Şarbon hastalığı, karaçıban (Dz. Es. Kc. İst. Krk.)
yakmaca Şarbon hastalığı (Isp. Dz. İz. Ba. Çkl. İst.)
yak olmak Bayılmak (Isp.)
yalama 1. Dudakta çıkan yara, uçuk (Isp. Brd. Dz. Mn. Brs. Kü. Es. Kc. Bo. Ks. Gm. Sv. Yz. Ank. Ky. Nğ. Mğ. Krk.)
2. Dudakta kuruma, çatlama (Bo. Çkr. Ama. Mr. Nğ. İç. Mğ. Krk.)
yalama dudah Dudağı yaralı, pis kimse (Kr. Yz. Krş.)
yalamık Dudakta çıkan yara, uçuk (Bo. Nğ. Ky.)
yalboğan Obur (Yz.)
yalbuğan Obur (Ank.)
yalım 1. Huy, doğal yapı (insanda) (Af. Isp. Sk. Ama. İç.)
2. Zayıf yüzlü (Nğ.)
yalıma Dudakta çıkan yara, uçuk (Brd.)
yalım bilek Kemikleri gelişmeden doğan çocuk (Isp.)
yalımsak Obur (Ky.)
yalın 1. Zayıf yüzlü (Nğ.)
2. Çıplak (Dz. Ay. İz. Mn. Çkl. Es. Sk. Çkr. To. Kr. Ml. Hat. Yz. Ank. Ky. Nğ. İç.)
yalın bacak Çıplak ayak (Sk.)
yalıncak Çıplak (Es. Or. Hat.)
yalın damar Cılız (Dz.)
yalınkat İnce, narin kimse (Isp. Es. Ama. Ar. Sv. Kn. İç. Krk.)
yalın yalburak Çıplak ayak, yalınayak (Or. Sv.)
yalın yalburduk Çıplak ayak, yalınayak (Sv.)
yalk İnce, zayıf (Or.)
yalkı İnce, zayıf (Bil.)
yalkımak Yaralanıp berelenmek (Es.)
yallı 1. Kirli, bakımsız kimse (Çr.)

2. Obur (Krş.)
yallı ballı Genç, görkemli, zarif (Çkl.)
yalloş Obur (Sv.)
yalmanmak Dili dudakta dolaştırarak susuzluk belirtisi göstermek (Isp. Sm. Or.)
yalnayak Çıplak ayak, yalınayak (Hat.)
yalpık Salya (Mğ.)
yamalamak Ayağını çekerek yürümek (Nğ.)
yamalı Deride, genellikle yüzde görülen çok açık ya da çok koyu renkte yama gibi büyücek leke bulunan kişi (Nğ.)
yamara Veba (To.)
yamıcıkkırık Topal, aksak (Es.)
yamık Antep çıbanı, genel olarak çıban izi (Gaz.)
yamız 1. Baldır (Af. Mn.)
2. Omuz (Ank.)
3. Gövdenin yanı (Ank.)
4. Kalça (Nş.)
yamkuduk Eğri burunlu (Tr.)
yamsuk 1. Eğri, çarpık, yassılmış (burun için) (Sm. Or. Gr.)
2. Basık burunlu (Or.)
yamuz Yanak, yüz (Dz.)
yanarca Gözbebeği (Çkl.)
yanbaç Eğri bacaklı (Sm.)
yanbastı Topal, aksak (Tr.)
yancak Yalınayak (Bo.)
yançıh Geniş kalça (To.)
yangabaz Biçimsiz gövdeli (Zn.)
yangaboç Biçimsiz gövdeli (İz.)
yangal 1. Çarpık yürüyüşlü kimse (Sm.)
2. Çarpık yürüyüş (Or.)
yangı Hastalık ateşi (Af. Isp. Es. Bo. Ks. Rz. Gaz. İç.)
yangılanmak Hastalık ateşiyle dudakları uçuklamak, halsiz düşmek (Bo.)
yangın Hastalık ateşi (Dz. Mn. Çkl. Es. Gr. İç.)
yangmcılık getirmek Yakınmak (Çkl.)
yangırı Sırt (Or.)
yangu Hastalık ateşi (Çkl. Ezc.)
yanıç Topal, yan yan yürüyen (Gaz.)
yanık 1. Gelişmemiş, kavruk (Nğ.)
2. Gövdede açılan yara izi (Gaz.)
yanıkara 1. Akciğer zarı yangısı, zatülcemp, plörezi (Dz. Sm.)
2. Bir çeşit kötü çıban (Çkl. Brs. Nğ. Kn.)
3. Lekeli humma (Ky.)
yanık düren Son çocuk, tekne kazıntısı (Ada.)
yanıkırık Yan yürüyen, sakat (Isp. İz.)
yanıllı Sırt (Bo. Çkr. Çr.)
yanır 1. Sırt (Bo. Ks. Ank.)
2. Sırtı yaralı (Yz.)
yanırlı Sırt (Çr. Ank.)
yanışak Bit yavrusu (Ks.)
yanız Yüz, çehre (Ks.)
yankeş 1. Şaşı, gözünün tekini kapatarak bakan (Kıb.)
2. Yan yan yürüyen (Kr.)
yankın Lekeli humma (Mr. Ada.)
yanku Hastalık ateşi (Ama.)
yanma 1. Romatizma (Ks. Kn.)
2. Kangren (Kr.)
yannık düren Son çocuk, tekne kazıntısı (Ada.)
yanpir Şaşı (Sv.)
yanrı Sırt (Ba. Kc. Bo. Zn. Ezc. Sv.)
yanşah Sarhoş (İz.)
yantır 1. Topal, aksak (Isp.)
2. Şaşı (Isp. Rz.)
yanyancık Koltuk altı (Zn.)
yapal 1. Gövdesi düzgün olmayan kimse (Yz. Nğ.)
2. Kıvrımsız kulaklı kimse (Ant.)
yapalah Gürbüz (Isp. Çr.)
yapalak Kısa boylu (Yz. Nğ.)
yapaz Koca kulaklı (Sm.)
yapıldamak Kaş göz oynatmak (Sv.)
yapıldatmak Gözlerini açıp kapatarak ışıldatmak (Çr.)
yapmak 1. Dışkısını yapmak, pislemek (Nğ.)
2. Cinsel İlişkide bulunmak (Nğ.)
yapracık Kulak (İst.)
yaprı Büyük ve yassı (kulak için) (Çkr. Ank. Kn.)
yapru Büyük ve yassı (kulak için) (Sm. Ank.)
yapyapan Tatarcık (Ant.)
yar Ağızdan taşan tükrük (İz. Çkr. Çr. Gr. Sv.)
yara İlik (İst. Ank.)
yarah Erkekte üreme organı, penis (Ar. Kr. Yz. Krş.)
yara otu Yaraların, siğilin üstüne konulan, ırmak kıyılarında biten geniş yapraklı bir ot (Bo. Rz. Kn.)
yara yaprağı Yaraların, siğilin üstüne konulan, ırmak kıyılarında biten geniş yapraklı bir ot (Bo. Rz.)
yarenlik etmek Kadın kadına sevişmek (Çr.)
yarennlk etmek Kadın kadına sevişmek (Çr.)
yargacı Ağır hastalık (Kn.)
yargan Sırt (Af.)
yargıllamak Bir yana aksamak (Sm.)
yargın Sırt (Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Kn. İç. Ant. Mğ.)
yargındalı Sırt (Isp. Kn.)
yarı kırk Lohusalıkta doldurulan ilk yirmi gün (İç.)
yarılmak Çocuk ya da hayvan yavrusu sütten kesilmek (Dz. Ay. Mn. İç. Mğ.)
yarım 1. Fıtıklı (Uş. Çkr. Sm.)
2. Sakat, bedensel eksiği olan (Nğ.)
yarım ayak Ayak tabanının yarısı (Ank.)

yarımca Yarım baş ağrısı (Gaz. Hat. Ky. Ada.)
yarımlık 1. Fıtık (İz. Es. Çkr.)
2. Sakatlık (Nğ.)
yarımmine Felç (Isp. Brd.)
yarın Sırt (Uş. Ba.)
yarnı Sırt (Dz. Mn. Çr.)
yasara göz Sürekli yaş akan göz (Rz.)
yasılmak Eğilmek (Ay.)
yaslanmak Çiğnenmek, ezilmek (Isp. Sv. Nğ. Krk.)
yasmak Eğilmek, kamburlaşmak (Gr.)
yassı yağarnı Geniş omuzlu (Sv.)
yassı yağrınlı Geniş omuzlu (Çkl.)
yastılayın Baygın, süzgün (göz için) (Ank.)
yasal Yaşlı, orta yaşı geçmiş (Ed.)
yaşartman Altı aylıkla beş-altı yaş arasındaki, gürbüz çocuk (To.)
yasdı Yaşlı (Kr.)
yaşı Küçük çocuklarda görülen piyodermi (Dz.)
yatağan 1. Yatalak hasta (Kr.)
2. İnme, felç (Çr.)
yatağına itmek Yatağını kirletmek, yatağa işemek (Nğ.)
yatak Yatalak hasta (Zn.)
yatakcıl Düşkün, sürekli yatmaya gereksinim duyan (Mğ.)
yatak yatmak Cinsel ilişkide bulunmak (Ank.)
yatalak 1. Hastalıklı, zayıf (Or.)
2. Tifo (To. Krş.)
yatalgı Tifo (Ağ.)
yatalık 1. Sürekli yatan hasta, yatalak (Bo. Sv. Yz. Nğ. Kn. İç.)
2. İnmeli hasta (Çr.)
3. Ateşli hastalık (Af. Kr. Ezc. Ur. Sv. Krş. Ky. Kn. Hat. İç.)
4. Tifo (Çr. Sv. Ank. Nş. Krş.)
5. Zatülcenp, plörezi (Nğ.)
6. Zatürree, pnömoni (Vn.)
yatık Çok sık hastalanan (Isp.)
yatır olmak Yatar durumda olmak, yatmak (İç.)
yatmak Loğusa olmak (Tr.)
yava Peltek, kekeme (Dz. İç. Mğ.)
yavaşmak Yorulmak (Ba.)
yavancımak Çok acıkmak, midesi ezilmek (Brd. Kü. Ay. Çr. Mğ.)
yavansımak Çok acıkmak, midesi ezilmek (Çr.)
yavıncamak Çok acıkmak, midesi ezilmek (Dz. Nğ.)
yavıncımak Çok acıkmak, midesi ezilmek (Af. Brd. Dz. Kü. Çkr. İç. Ant.)
yavışak Bit yavrusu (Nğ.)
yavşak 1. Bit yavrusu (Af. Isp. Brd. Dz. İz. Ba. Çkl. Kü. Bil. Es. Zn. Kc. Bo. Ks. Çr. Sn. Sm. Gr. Or. Vn. Gaz. Sv. Yz. Ank. Ky. Nğ. Ml. Kn. Ada. İç. Ed.)
2. Küçük çocuk (Ay. Brs. Ed.)
yavşı Bit yavrusu (Or.)
yavşu Bit yavrusu (Or.)
yavşuk Bit yavrusu (Or.)
yavuşak Bit yavrusu (El.)
yayalak Kalça çıkıklığı olup iki yana eğilerek yürüyen (Ama.)
yaybalak Ayakları dışa dönük basan (Ks.)
yaydal Ayakları dışa dönük basan (Ant. Mğ.)
yayadalak Ayakları dışa basan (Sm.)
yaygıç Zayıf bacaklı (Ky.)
yaykanmak Yıkanmak (Ezc.)
yazma Kabakulak (Isp.)
yeğnilmek Doğurmak (Sv.)
yekdirl yekdirl Topallaya topallaya (İç.)
yekdirmek Hafif topallamak (Isp. Mn. Es. To. Sv. Yz. Nğ. Kn. Ada. İç. Mğ.)
yekemek Hafif topallamak (Isp. Kn.)
yekelik Topallık (Çkl.)
yekeltmeyh Büyütmek (Kr.)
yekefer iriyarı (Kr.)
yekgelmek Diz çökmek, çömelmek (Nş.)
yel Ağrı, sızı, romatizma (Us. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ba. Es. Kc. Bo. Sk. Çkr. Sn. Sm. Ama. Or. Tr. Rz. Ar. Kr. Ezm. Ezc. Ağ. Vn. Bt. Md. Ml. Mr. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. İç. Mğ. Krk.)
yel almak Soğuk almak (Isp. Bo. Çr. Yz. Ank. Nğ.)
yelbik Tuzlu balgam (Ank.)
yelci Ebe (Bo.)
yelgırdemek Delirmek (Af.)
yel gırmek Ağrısı tutmak (romatizma için) (Kr.)
yelkmek 1. Aşermek (Vn.)
2. Üşüme nedeniyle gövdesi sızlamak (Hat.)
yelmsemek Topallamak (Or.)
yelke Saç (Gaz. Ada.)
yelleme Bağırsak gazı (Brd. Dz. Nğ. Kn.)
yellemek Gaz çıkartmak, yellenmek (Isp. Ay. Nğ. Kn. Mğ.)
yellenme Sara, epilepsi (Nğ.)
yellenmek 1. Gaz çıkartmak (Af. Es. Kc. Bo. Ks. Çr. Tr. Ar. Kr. Hat. Nğ.)
2. Cinsel istek duymak (Brd.)
yelli 1. Romatizmalı (Isp. Çr. Rz.)
2. Sık sık yellenen (Isp.)
yellik İlâç (Es.)
yelmeşük otu Sancı, ağrı gidermede ve tahta-kurulanna karşı kullanılan bir ot (Sm.)
yelpeme Solunum yolu hastalığı (Ml.)
yelpik 1. Nefes darlığı, bronşit (Çr. Kr. Gaz. Mr. Hat. Sv. Ank. Krş. Ky. Ada. İç.)
2. Çarpıntı (Ks.)
3. Tükürük (Nş. Nğ.)
4. Nefes darlığı çeken, öksürüklü kimse (Af. Çr. İç.)

5. Ağrı, sızı, romatizma (Ml.)
yelpikli Nefes darlığı çeken, öksürüklü kimse (Kr. Hat. Sv. Ank. Nğ.)
yelpük Nefes darlığı, bronşit (To. Tr. Gaz.)
yelpümek Hastalanmak (insanlar için) (Sm.)
yemek Öldürmek (Tr.)
yemelek Yorgun, bitkin (Ns.)
yemelemek Topallamak (Af. Isp. Çkl. Bo. Ns.)
yenidünya Yeni doğmuş çocuk (Isp. Es. Kc. Bo. Ar. Kr. Kn.)
yenirce 1. Frengi (Isp. İz. Çr. Ama.)
2. Şirpençe, karbonkül (Sm.)
3. Cüzzam (İst.)
yenkılanmak Esneyerek gerinmek (Ank.)
yepelemek Topallamak (Çkr.)
yepeme 1. Bir çeşit kanser (Brs. Rz. Ed.)
2. Frengi (Iz.)
yerdeki Koltuk altında çıkan şişkinlik, hıyarcık (Tr.)
yerden yapma Bodur, şişman (Isp. Brd. Çkl. Ar. Sv. İç.)
yerden yığma Bodur, şişman (Es. Bo. Zn. Çkr. Çr. Sm. Ama. To. Or. Tr. Rz. Ar. Ezm. El. Sv.)
yereyapalak Kısa boylu kimse (Nğ. Mğ.)
yergin Aseren gebe kadın (Isp.)
yerginlik 1. Aşerme (Isp. Brd. Sm. Ant. Krş.)
2. Çok yiyesi olma (Mğ.)
yerginmek Aşermek (Isp.)
yerik Aşeren kadın (Af. Dz. Or. Gr. Ml. Ur.)
yeriklemek Aşermek (Ezm. Vn. Dy.)
yerikli Aşeren gebe kadın (Nğ.)
yerik vermek Aşermek (Çkr. Çr. Or. Gr. Kn.)
yeriyhlemeyh Aşermek (Kr.)
yeruk vermek Aşermek (Ks.)
yerük Aşeren (Gr. Sv. Ank.)
yerüklü olmak Aşermek (Ezc.)
yeruk yerimek Aşermek (Sv.)
yesminyağı Vazelin (Hat.)
yestehlemek Dışkılamak, büyük abdest yapmak (Çkl. Ks. Sm. Ama. Nğ.)
yeşillenmek Cinsel isteklerini söz ve davranışla belli etmek (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Çkl. Es. Kc. Çkr. Çr. Sm. Ama. Or. Tr. Ar. El. Gaz. Hat. sv. Ank. Nğ. Kn. İç. Ant.
yete Sakatlık (Gm.)
yetik 1. Büyümüş, yetişkin (genellikle kız için) (Çr.)
2. Yaşlı (Nğ.)
3. Güçlü (Mğ.)
yetiksiz Erken doğan çocuk (Tk.)
yetkin Yetişkin, evlenecek çağa gelmiş kız (Bo. Rz.)
yetuk Olgunlaşma, büyüme (Tr.)
yetük Erginlik çağına gelmiş (Çr. Gr. Rz. Sv.)
yevelemek 1. Sayıklamak (Tr.)
2. Topallayarak ya da sürünerek azar azar ilerlemek (Mğ.)
yeyici Obur (Tr.)
yeylime Kanser (Kr.)
yeylm İstah (El.)
yıdar Sindirim organı (Dy. El.)
yığaç Tombul (Ks.)
yığıla galmak Bayılmak (Nğ.)
yığman Kısa boylu, etine dolgun (Mğ.)
yığma Çok şişman (Or.)
yığman Kısa boylu, etine dolgun (Sv.)
yılancuh Kemik veremi (Ml.)
yılancık 1. Kemik veremi (ısp. Dz. İz. Sm. Ar. Kr. Hat. Ky. Nğ. Kn. İç. Kıb.)
2. Erizipel, yüzde şişme biçiminde görülen bir hastalık (Mn. Sm. Ama. Sv.)
3. Kasıkta, kol altında ya da boyunda şişkinlik yaparak beliren bir hastalık, akarca (Çkr. Sk. Sn. Tr. Rz. Hat. Krş.)
4. Gövdede şişkinlikler yapan ve sıkıntıdan olduğu sanılan bir hastalık (Çkl. Ank.)
yılan pancarı Gövdede oluşan şişleri iyileştirmek için üstüne konulan bir ot (Ky.)
yıldacı Her yıl doğuran (Or. İç.)
yıldaçı Her yıl doğuran (İç.)
yıldamcı Her yıl doğuran (Dz. Ay. İz. Es. Kc. Ks. Çr. Sm. Ama. Or. Kn. Mğ.)
yıldam Her yıl doğuran (Isp. Ba. Brs. Kü. Bo. Zn. Ks. Çkr. Çr. Ank.)
yılık Şaşı (Bil. Kc. Bo. Sk. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sn. Ama. Gaz. Mr. Hat. Yz. Nş. Krş. İç. Ed. Krk.)
yılıkkan Büyük ve çirkin ağızlı (Nğ.)
yılkı Şaşı (Ada.)
yıllık Antep çıbanı, layişmanyozis (Ky.)
yılpık Şaşı (Ank.)
yılyarası Antep çıbanı, layişmanyozis (Ar. Ezc. El. Ml. Sv.)
yıpıldak Gözlerini çok kırpan (Çr.)
yırtlaz Gözkapağı dışa dönük, biçimsiz (kimse) (Çkl. Gaz. Ha. Sv. Ns.)
yiğit çıbanı Erginlik, sivilce (Hat.)
yili dutmak Sara nöbeti gelmek (Nğ.)
yilli Saralı (Nğ.)
yillikli Göğüs hastalığı çeken (Nğ.)
yilpik Nefes darlığı, bronşit (Nğ. Kn.)
yilpikli Nefes darlığı çeken, öksürüklü (Nğ.)
yinikleşmek Büyümek (Sm.)
yirden yapalak Bodur, şişman (Nğ.)
yirden yığma Bodur, şişman (Nğ.)
yirik Üst dudağı yarık (Isp. Bo. Ks. Sm. Gaz. İç.)
yirik dudaklı Üst dudağı yarık (Nğ.)
yirikli Aşeren gebe kadın (Nğ.)
yirik yirmek Aşermek (Nğ.)
yirli Leş (Af.)

yiriyememek Yürüyememek (Vn.)
yivimek Büyümek (Kü.)
yivli Yara izi bulunan yer (Nğ.)
yiyecen Obur (Ada.)
yiyici Obur (Ay. Nğ. Mğ.)
yiyiciyara Kanser (El.)
yiyik Hastalık (Ada.)
yolazımak Yorulmak (Kü.)
yolcu 1. Göze inen perde, boz, katarakt (Ada.)
2. Ölümü yakın (Nğ.)
yolda görükmez Kısacık boylu (Çr.)
yolu doğrultmak Ölümü yaklaşmak, hastalığı hızla ilerlemek (Nğ.)
yoluk 1. Çiçek bozuğu (Kn.)
2. Deri (Mğ. Ant.)
yorak Ağız çevresinde kuruyan tükürük (Brd.)
yordanlı Deli (Krş.)
yorgaca 1. Boğmaca (Ba. Çkl. İst. Ant. Ed.)
2. Tifo ve benzeri hastalık (Kn.)
yortma Lağım (Isp. Ay.)
yorukmak Yorulmak (İz. Sm.)
yorulup arıkmak Çok yorulmak (Isp.)
yoşumak 1. Güçsüz kalmak (Kn.)
2. Yorulmak (Ky.)
yovsumak Gücü azalmak (Ada.)
yoymak Eski durumunu yitirmek, bozulmak, çirkinleşmek (Isp. Sm.)
yoz Kısır (Brd. Dz. Ba. Brs. Bil. Es. Bo. İst. Sm. Gr. Gm. Ank. Ns. Ada. İç. Krk. Ant. Mğ.)
yozalamak Doğum sancısı çekmek (Tr.)
yoz kalmak Kısır kalmak (Brs.)
yozlamak Doğum sırasında ağrı çekmek (Ky.)
yozmak Zayıflamak (Brd.)
yömelemek Aksamak (Nğ.)
yöndem Yüz, surat (Kr.)
yöreme 1. Parmakta dolama, panaris (Dz. Ay. İz. Nğ.)
2. Kanser (Dz. Nğ.)
yörleğen Bir çeşit çıban (Isp. Kn.)
yugal Baston (Çr.)
yuğrük 1. Gövdede şişkinlikle beliren bir hastalık (Yz. Nğ.)
2. Sancı (Nğ.)
yüğrüklü Gövdesinde yuğrük denilen şişkinlik bulunan kişi (Nğ.)
yuha yer Kasık (Gm. Kr.)
yuhlamak Uyuklamak, kestirmek (Ar. El.)
yuhu Uyku (Kr. Ml.)
yuklamak Uyuklamak, kestirmek (Rz.)
yuku Uyku (Hat.)
yumrucak Veba (Ml.)
yumuk Çene (Isp.)
yumurcak İyileşmeyen çıban (Rz.)
yumurtalık Parmağın, tırnak altında kalan, iç ve uç bölümü (Bil. Çkr. Ama.)
yumuşmak Üşüyüp büzülmek (Ba.)
yunmak Yıkanmak (Af. Isp. Dz. İz. Mn. Ba. Brs. Bil. Es. Kc. Bo. Zn. Ks. Çkr. Çr. Sn. Sm. Ama. To. Or. Gr. Gm. Kr. Dy. Gaz. Hat. Sv. Ank. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç.)
yunurta Bademcik (Kc.)
yurek Karın, mide, bağırsak (Çkl.)
yutak Yemek borusu (Ar.)
yutmuk Ağızdaki bir yutumluk şey (yemek, tükürük vb.) (Ks. Çr. Sm. Ama.)
yuunmak Yıkanmak (Bo.)
yuvacak Avuç, el (Ba.)
yuvunmak Yıkanmak (Çkl. Sm.)
yuyunmah Yıkanmak (Kr.)
yuzunkuyu Yüzükoyun (İç.)
yuzunkuyun Yüzükoyun (Ama.)
yüğrük 1. Gebe (Kn.)
2. Yılancık hastalığı (Ky. Kn. İç.)
3. Çocukta bağırsak sancısı ile beliren bir hastalık (Nğ.)
yüğrüklü Yüğrük hastalığına yakalanan (Nğ.)
yüğuruk Yılancık hastalığı (İç.)
yüğürük Göbek altında şişkinlikle beliren bir hastalık (Mğ.)
yüklü Gebe (Isp. Brd. Dz. İz. Ay. Mn. Ba. Çkl. Es. Kc. Zn. Ks. Cr. Sm. Ama. To. Or. Gr. Tr. Gm. Rz. Ar. Kr. Dy. Gaz. Ur. Hat. Sv. Nğ. Kn. İç. Ant. Mğ. Krk.)
yüksük Kalça eklemi (Ada.)
yüksünmek Gebe kadının zayıflaması (Or.)
yükü yıkmak Doğurmak (Bo.)
yülünmek Traş olmak (Ay. Mn. Es. Ks. Gaz. Mr. Hat. Ky. Ant.)
yünmek 1. Yıkanmak (Af. Isp. Brd. Dz. Ay. İz. Mn. Ant. Mğ.)
2. Kadının cinsel ilişkide bulunması (İç.)
yünülmek Tıraş olmak (Çkl.)
yüreğe inmek Felç olmak, inme inmek (Nğ.)
yüreği bayılmak Baygınlık geçirmek (Zn.)
yüreği dayfalmak Yorgunluktan bitmek, çarpıntı geçirmek (Or.)
yüreği fenlkmek Yüreği çarpmak (Ml.)
yüreği gitmek İshal olmak (Ama.)
yüreğine indirmek Felç olmasına neden olmak (Nğ.)
yüreğini galdırmak Aşırı yürek çarpıntısı vermek, yüreğini oynatmak (Nğ.)
yüreği sürmek İshal olmak (Zn. Hat.)
yüreği yavıncımak Karnı acıkmak (Nğ.)
yürek 1. Karın, mide, bağırsak (Ay. İz. Es. Çr. Ama. To. Gr. Rz. Hat. Sv. Ky. Mğ. Krk.)
2. Tırnak uçlarında, tırnağın altındaki yumuşak et (Nğ.)
yürek atması Yürek çarpıntısı (Isp. Dz. Mn. Es. Sk. Çr. Ar. Gaz. Hat. Sv.)
yürek ertması Yürek çarpıntısı (To.)

yürek bayılması Çok acıkma (Ar.)
yürek bulanması Mide bulanması (Ar.)
yürek düpürtüsü Yüreğin olağanüstü çarpması (Nğ.)
yürek düşmesi Göbek düşmesi de denilen bir sakatlık (Rz.)
yürek etmek Kusmak (Brd.)
yürek ılgıması Yürek çarpıntısı (Mh.)
yürek kabarması Yürek çarpıntısı (Mn. Gaz.)
yürek kakkınlığı Yürek çarpıntısı (Nğ.)
yürek kalkması Yürek çarpıntısı (Isp. Dz. Ay. İz. Mn. Es. Çr. Gaz. Sv. Nğ. Kn.)
yürek oynaması Yürek çarpıntısı (Rz. Gaz. Sv.)
yürek sürmek İshal olmak (Zn. Nğ.)
yürekten kesmek Hastalığı kökten yok etmek, iyileşmek (Es.)
yürmek Gebe bırakmak (Brd. Krş.)
yürük 1. Verimli, doğurgan (Çkr. Mğ.)
2. Sancı (Nğ.)
yürük çekmek Aşermek (Sm.)
yüzüguyun Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Nğ.)
yüzükoyun Yüzü aşağı gelecek biçimde, (Mn. Çkl. Çkr. Sv. Ank. Nğ. Kn. Mğ.)
yüzükuyu Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Kn.)
yüzünguyu Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Nğ.)
yüzünkapak Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Zn.)
yüzünkoylu Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Bo.)
yüzünkoyu Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Mr.)
yüzünkoyun Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Dz. Çr. Hat. Yz.)
yüzünkuylu Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Es.)
yüzünkuyu Yüzü aşağı gelecek biçimde, yüzükoyun (Isp. Çr. Ama. Hat.)
yüzzacı Ebe (Tr.)

Z

zabın İnce, zayıf, güçsüz (Yz. Kn.)
zabınlamak Zayıflamak (Nğ.)
zagar Bodur, bacaksız, kısa boylu (Brd. Dz. Kü. Es.)
zağ 1. Güç, kuvvet (Isp. Dz. Kü. Sv. Nğ. Kn. İç.)
2. Mutlu (Çkl.)
zağar Bodur, bacaksız (Isp. Brd. Dz. Mn. Kü. Ks. Çkr. Sv. Yz. Krş. Kn. Mğ.)
zağlı Sancılı, irinli (yara için) (Nğ.)
zaha Lohusa (Vn.)
zehimlenmek İrinlenmek (Nğ.)
zahı Lohusa (Kr.)
zakor Bebek kundağı (İst.)
zal Deli (Kıb.)
zalanmak Şişmanlamak, yağlanmak (Çr.)
zamarıh Çıban (Kn.)
zambak Aptal (Dz.)
zambalak Tombul (Sv.)
zambır Sinir, asabiyet (Gaz.)
zambur Sinir, asabiyet (Hat.)
zamzak 1. Burun kemiği (Es.)
2. Aptal (Çkl. Çkr. Sv.)
zandoş Deli (To.)
zangabak Aptal (Dz.)
zangac Topal (Tr.)
zangalak İri yapılı, kalın kemikli (Sm.)
zanguş Deli (Zn.)
zankac Topal (Tr.)
zank ölümü Birdenbire ölüm (Uş.)
zanzura Uzun boylu kimse (Kr.)
zara Sara epilepsi (Dz.)
zarat Yüz, surat (İst.)
zarıncamak Acıdan inlemek (Ks. Kıb.)
zarıncı Yatalak hasta (Vn.)
zarıncımak Acıdan inlemek (Ks.)
zarı zehti kesilmek Çok yorulmak, bitkin düşmek (Nğ.)
zarlanmak Acıdan inlemek (Kr.)
zarplı Güçlü (İç.)
zarranmah Hastanın inlemesi (Kr.)
zarta Yellenme (Es.)
zarta atmak Yellenmek (Sm.)
zavga Aptal (Kc.)
zavlah İriyarı kimse (Sv.)
zavrak Sağır (Dz.)
zayahıl Güçsüz, hasta (Mr.)
zayakıl Baygın (Sv. Ada.)
zayıf etmek Zayıflatmak (Ant.)
zayıfsı Zayıfça (Sv.)
zaylak Kısa boylu, bücür (Kn.)
zaynak Topal, kötürüm (Af. Isp. Kn.)
zaza Kekeme (Gaz.)
zebellemek Aklı dağılmak, sersemlemek (Gr.)
zebel zübel Düşe kalka, yalpalayarak (yürüyüş için) (Or.)
zebil Zayıf (Ank.)
zeh Tırnak dibi (Ada.)
zeher Zehir, ağı (Kr.)
zeherek lapası Üşütme sonunda görülen hastalıklarda gövdeye yapıştırılan ketentohumu lapası (Nğ.)
zeherri Zehirli (Kr.)
zehi geçmek Bunalmak, ateş basmak (Çr.)
zehin Zihin (Kr. Nğ.)
zehmi basmak Ruhsal bunalıma düşmek (Kr.)
zehnini bozmak Delirmek, ussal dengesini yitirmek (Nğ.)
zekinimek Hastanın iyileşmeye başlaması (Çr.)
zekkirdemek Titremek (Nğ.)
zek zek atmak Zonklamak (Nğ.)
zelim Meniden önce penisten gelen sıvı (Kc.)
zemberek 1. Kan almakta kullanılan keskin dişli bıçak, neşter (Nğ.)
2. Zatürree, pnömoni (İz.)
zemberek vurmak Kan almak için zemberek denilen aracı gövdenin bir yerine vurmak (Nğ.)
zincir kemiği Belkemği (Es. Kn.)
zengirdemek Titremek (Nğ.)
zep Em, ilâç (Dz. Kü. Bil. Es.)
zeplenmek Gömülmek (Rz.)
zerdoy Öd ve kesesi (Kr.)
zerhoş Şarhoş (Af. Yz.)
zeriklemek Uykuda sıçramak (Ada.)
zeri zahtı kesilmek Gücü kalmamak (Nğ.)
zerre Kann (Tn.)
zestan Lohusa (Bt.)
zeyin Akıl (Yz. Ank.)
zeyinli Akıllı (Ks.)
zeyrek Akıllı (To. Gaz.)
zeze Gırtlak (Gm.)
zıba İriyarı, uzun boylu (Çr. Mr. Hat. Sv. Krş. Ky. Nğ. Kn. Ada. İç.)
zıbartmak Öldürmek (Ank.)
zıbıdı Çıplak (Ar.)
zıbık 1. Erkek üreme organı (Isp.)
2. Uzun boylu (Ank.)
zıbındırık Uzun boylu (İz. Sv.)
zıbır Güçlü (Kn.)
zıbpır Güçlü, iriyarı (Hat.)
zıbuk Çok zayıf (Gr.)
zıfırı bitirmek Ölmek (Nğ.)
zığ Ezinç, üzüntü (Kn.)

zığda Zihin (Kü.)
zığıl Dişeti, damak (Ar.)
zığırtmak Üşümek (Mğ.)
zıklamak Yorulmak (Ada.)
zıkkım Zehir, ağı (Çr. Nğ. İç. Mğ.)
zıldır Zayıf, dayanıksız (Gaz.)
zıldır zıldır Çırılçıplak (Çr.)
zılgıdır Zayıf, dayanıksız (Dz.)
zılgıt Zayıf (Kn.)
zılkar Uzun, iriyarı erkek (Çr.)
zımzık Yumruk (Çr. Nğ. İç.)
zındık 1. Sarhoş (İz.)
2. Kısa boylu (Dz.)
zındıkdeli Zırdeli (Sv.)
zıngırak Sıtma (Gaz.)
zınkaldırmak Titremek (Ada.)
zıpçık Şişman kadın (Ada.)
zıpıldak Oyun çağında çocuk (İç.)
zıpır Güçlü, iriyarı (Isp. Dz. Ay. Çkr. Çr. Ama. Or. Ml. Mr. Sv. Yz. Nğ. Kn. Ada.)
zıplak Uzun boylu (Nğ.)
zıppır Güçlü, iriyarı (Hat. Sv.)
zıprama Güçlü, iriyarı (Kn.)
zıpzıbıldak Çırılçıplak (Ky.)
zıraf Zayıf (Ml.)
zırdık gibi Uzun boylu, kuru (adam) (Ada.)
zırlak Aptal (Es. Sm. Or. Gr. Tr. Rz.)
zırlı Deli (Ant.)
zırtıl 1. Delimsi, deli (İz. Mn. Ks.)
2. İri yapılı (adam) (Dy. Ank.)
zırtlacık Şişmanca (Dz.)
zırzır Deli (Ada.)
zıtlan dişli Damağı öne çıkık, dişleri sırıtır gibi görünen kimse (Nğ.)
zıvana Zırdeli (Yz. Ky.)
zıvanasız Kaçık (Nğ.)
zıvar Hastalık artması (Af.)
zıvırnamak Delirmek (Dz.)
zıvıtmak Titremek (Dz.)
zıvlık Saçı dökük (Ada.)
zibillik Çöplük (Dz. Ama. Tr. Rz. Ar. El. Ml. Gaz. Hat. Nğ. Kn. Kıb.)
zig Mide (Ml.)
ziknimek Hastalığı, ağrısı azalmak (Ama.)
zil Solucan (Tr.)
zile 1. Uzun boylu olduğundan eğilemeyen kimse (Nğ.)
2. Eşcinsel erkek (Nğ.)
zil gibi Zayıf, ince (Sv. Yz.)
zilik Bızır, klistoris (Ezc.)
zilli Karın (Brs.)
zilliyi kırmak Karnını doyurmak (Sm.)
zilzurna Çok sarhoş (Sv.)
zimar İkiz, çift (Tr.)
zimin Yürek (Es.)
zincef Çok zayıf, cılız (Nğ.)
zincifle Ağu (Kn.)
zincir kemiği Belkemiği (Ant.)
zipik Sivilce (Ml.)
ziravut İriyarı, uzun boylu (Ank.)
zivan Sivilce (Vn.)
zivir İç, mide (To.)
zivtinmek Kaşınmak (Dz. Ama Mğ.)
ziyrek Akıllı (Gaz.)
zoğ Arka, sırt (Ar. Sv.)
zohurdamah İrinli yarası zonklamak, ağrımak (Yz.)
zohur zohur İrinli yaranın zonklayarak ağrıması için (Yz.)
zoh zoh İrinli yaranın zonklayarak ağrıması için (Kr.)
zokgullamah İrinli yarası zonklamak, ağrımak (Kr.)
zoli Sümük (Rz.)
zombal Yaşlanıp yakışıklılığını yitirmiş erkek (Ky.)
zombur İriyarı adam (Sv.)
zomburdamak Çok titremek (Isp. Yz. Çr. Sv. Krş.)
zompurtu Hastalık nöbeti, titreme (Mr.)
zonguldamak Zonklamak (Isp. Brd. Dz. Ay. Mn. Brs. Es. Ama. Or. Ar. Vn. Ur. Gaz. Sv. Yz. Kn. Mğ. Kr.)
zonğurdamak Titremek, dişleri birbirine çarpmak (Çr.)
zonk zonk Bir damar atar gibi (ağrıma için) (Nğ.)
zor Sıkıntı, üzüntü (Çr. Kr.)
zork Yumruk (Ada.)
zorlama Çok çalışmaktan el, ayak, kol vb organlarda görülen şişme, incinme (Nğ.)
zoro Güçlü (Mr.)
zort 1. Sıkıntı, dert, hastalık (Çr.)
2. Bebek salyası (Çr.)
zort atmak Bebek salya akıtmak (Çr.)
zortlak Şişman (Ank. Tn.)
zortlamaz Şişman (Ada.)
zökel Hastalıklı, zayıf (To.)
zökem Nezle (Kr.)
zöl Uzun (insan için) (Bo.)
zömbe Uzun boylu (Bo.)
zön Şişman (Çkl.)
zöngön Çok şişman (Çkl.)
zörtlek Patlak gözlü (Bo.)
zöv Yeni doğmuş çocukların başında çıkan çıban (İç.)
zövelek Uzun boylu, ince (Bo. Ama.)
zövlek Uzun boylu, ince (Ks.)
zövüldemek Bit, pire gezmek (Çkl. Sm.)
zuhma Yumruk (Nş.)
zukkum Ağı (Af. Isp. Dz. Kü. Ezc.)
zukön Nezle (Rz.)

zukum Ağı (Ar.)
zumbuk Yumruk (Gr.)
zumzuk Yumruk (Af. Sm. Gr. Tr. Dy. Ml. Gaz. Sv. Ada. İç. Nş.)
zungur Çok uzun boylu adam (Dz.)
zükam Nezle (Ar.)
zükgam Nezle (Dz.)
zükgem Nezle (Ks.)
zükkam Nezle (Ezc. Tk.)
zükkan Nezle (Or.)
zükkem Nezle (Brd. Uş.)
zülahi İnce uzun (adam için) (İz.)
züyüt olmak Ölmek (Uş.)

92. 06. Y. 0151 - 560

000684

ISBN 975 - 16 - 0234 - 3

130000

TÜRK TARİH KURUMU BASIMEVİ

Fiya ra